

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

07.04.2025

Final Version

 lifetandems.eu

 [@LifeTandems](https://twitter.com/LifeTandems)

 [Life TANDEMS](https://www.linkedin.com/company/life-tandems)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

DOCUMENT DESCRIPTION

Related Work Package	WP3
Deliverable Lead	KLIMAAN
Author(s)	Steven Laurijssen contributions from Bart De Bruyne, Todor Popov, Ivaylo Trendafilov, Stanislav Andreev, Sophie Loots, Liesbet Veulemans, Jet Groen, Maria Saridaki, Erik Laes, Erika Meynaerts
Contact	steven.laurijssen@klimaan.be
Grant Agreement Number/ Funding Body	101077514
Start Date / Project Duration	1 October 2022 / 36 Months
Type of Deliverable (R, DEM, DEC, Other)¹	Deliverable (R)
Dissemination Level (PU, SE)²	PU
Date of Last Update	07/4/2025
Project Website	https://lifetandems.eu/

REVISION HISTORY

Revision No.	Date	Description	Author(s)
0.1	01/03/2025	1st draft	Steven Laurijssen
0.2	15/03/2025	1st review	Maria Saridaki
0.3	31/03/2025	Final version	Steven Laurijssen & co-authors
0.4	07/04/2025	Final review	Maria Saridaki

This document reflects only the authors' views. The Executive Agency European Union is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

TABLE OF CONTENTS

DOCUMENT DESCRIPTION	2
REVISION HISTORY	2
TABLE OF CONTENTS	3
GENERAL INTRODUCTION	6
LIST OF ABBREVIATIONS	7
1 INTRODUCTION	8
1.1 HOW TO READ THIS DOCUMENT	8
2. THE SOLAR TANDEMS MODEL IN 5 THEMES	10
2.1 ENERGY COOPERATIVES WITH CITIZEN FINANCING	10
2.1.1 Energy Cooperatives with citizen financing the pilots	11
Gabrovo – Energy Community Gabrovo (1 st Energy Community in Bulgaria)	11
Klimaan – Schools as Energy Communities	16
City of Mechelen – Energy community of city’s building stock	17
2.1.2 GUIDE TO SETTING UP ENERGY SHARING WITHIN AN ENERGY COMMUNITY BASED ON A PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP	18
2.2 SOCIAL HOUSING AND COMBATING ENERGY POVERTY	20
2.2.1 Social Housing and combating Energy Poverty the pilot	21
Solar Energy for Social Houses in Otterbeek – Klimaan & Mechelen	21
2.2.2 GUIDE TO WORKING WITH VULNERABLE GROUPS IN ENERGY COMMUNITIES WITH KEY INSIGHTS FROM THE OTTERBEEK PILOT	27
2.3 SOLAR PANELS ON MULTI-FAMILY APARTMENT BUILDINGS	29
2.3.1 Solar Panels on Multi-Family Apartment Buildings the pilots	29
City of Mechelen Multi-family buildings	29
2.3.2 GUIDE TO SETTING UP ENERGY SHARING WITHIN AN ENERGY COMMUNITY OF A MULTI-FAMILY BUILDING IN FLANDERS	31
2.3.3 GUIDE TO SETTING UP ENERGY SHARING WITHIN AN ENERGY COMMUNITY OF A MULTI-FAMILY RESIDENTIAL BUILDING IN BULGARIA	39
2.4 PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS FOR COMMUNITY FACILITIES	40
2.4.1 Public-Private Partnerships for Community Facilities the pilots	40
Agem - Agem Gemeentelijke Energie (Agem Municipal Energy)	40
Energy Community Burgas – City Swimming Pool	41
2.5 HYBRID ENERGY SOLUTIONS FOR CITIZENS AND BUSINESSES	45
2.5.1 Hybrid Energy Solutions for Citizens and Businesses pilots	45

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

Klimaan - Zonnewijzer & Zonnewijzer.biz	45
ZuidtrAnt – EC within municipality and SME zone (large-scale solar)	47
Kamp C - REC Kamp C (business park & Oosterwijk neighbourhood)	50
2.5.2 PRACTICAL GUIDE TO DEVELOP AN ENERGY COMMUNITY WITH A BUSINESS PARK AND NEIGHBOURHOOD	53
2.5.3 GUIDE TO TAKING THE FIRST STEPS TOWARDS AN INCLUSIVE VALUE- DRIVEN RENEWABLE ENERGY COMMUNITY BUSINESS PARK AND NEIGHBOURHOOD	56
3. GENERAL GUIDELINES FOR MEDIUM-SCALE & SMALL-SCALE SOLAR.....	59
3.1 DEFINING SMALL AND MEDIUM-SIZED SOLAR PROJECTS	59
3.2 SETTING THE SCENE: PROJECT DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM- SIZED SOLAR PROJECTS	60
3.3 UP-FRONT CONSIDERATIONS	61
3.3.1 Project Overhead.....	61
3.3.2 Limiting Market Exposure with relation to excess production	62
3.4 QUICK-SCAN AND ROUGH BUDGETING.....	64
3.4.1 Essential information	64
3.4.2 Useful information.....	64
3.5 TENDERING THE PROJECT	65
3.5.1 Municipal tender: choice between purchasing all produced power and purchasing only locally consumed power	65
3.5.2 Framework tender.....	65
3.6 FEASIBILITY STUDY FOR ROOFTOP POTENTIAL, CONSUMPTION VS. POTENTIAL PRODUCTION, PRICE & FINANCIAL STABILITY	66
3.6.1 Site survey, preferably together with installers	66
3.6.2 Quarterly hour consumption figures	67
3.6.3 Actual comparison of site consumption with regards to a reference production profile	67
3.7 ADDITIONAL STUDY WORK	67
3.7.1 Stability study	68
3.7.2 Net study	68
3.7.3 Heritage qualification	68
3.8 COMMUNICATION CAMPAIGN.....	68
3.8.1 Information sessions.....	69
3.8.2 Timing.....	70

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

3.8.3	Media.....	70
3.9	INSTALLATION	71
3.9.1	Before and after.....	71
3.10	OPERATIONAL CONSIDERATIONS.....	72
3.10.1	Insurance.....	72
3.10.2	System Choice for scaling up.....	72
3.10.3	Malfunctions	72
4.	EV SHARING FOR ENERGY COOPERATIVES.....	73
4.1	KLIMAAN EV SHARING IN THE RIVIERENLAND REGION THE PILOT(S).....	73
	Klimaan - EV Car Sharing	73
4.1.1	GUIDE ON EV SHARING FOR ENERGY COOPERATIVES.....	75
5.	CONCLUSIONS FOR SOLAR TANDEMS	79
6.	ANNEXES.....	82
	ANNEX 1: MUNICIPAL PV TENDER WITH CITIZEN PARTICIPATION.....	83
	ANNEX 2: SHARED EV TENDER CITIZEN PARTICIPATION – TAKE-OFF GUARANTEE	100
	ANNEX 3: ZONNEWIJZER – TENDER FOR SMALL CONTRACTS	115
	ANNEX 4: ZONNEWIJZER.BIZ – TENDER FOR SMALL CONTRACTS.....	120
	ANNEX 5: OTTERBEEK PILOT BYLAWS FOR A BASIC ENERGY COMMUNITY.....	124
	ANNEX 6: OTTERBEEK PILOT BASIC CONTRACT FOR ENERGY SHARING WITH SOCIAL TENANTS	134
	ANNEX 7: OTTERBEEK PILOT AGREEMENT TO GRANT A PERSONAL RIGHT OF USE FOR THE INSTALLATION OF PV ON THE ROOFTOPS OF SOCIAL HOUSING	138
	ANNEX 8: OTTERBEEK PILOT RIGHT OF USE CONTRACT FOR THE PRODUCED SOLAR ENERGY (ENERGY COOPERATIVE & SOCIAL HOUSING COMPANY).....	147
	ANNEX 9: OTTERBEEK PILOT VIRTUAL PPA - POWER PURCHASE AGREEMENT (ENERGY COOPERATIVE & CITY/MUNICIPALITY)	154
	ANNEX 10: KAMP C & NEIGHBOURHOOD OOSTERWIJK PILOT TENDER FOR PARTICIPATION & TECHNICAL ASSISTANCE (RENEWABLE ENERGY COMMUNITY).....	169
	ANNEX 11: GABROVO ENERGY COMMUNITY PARTICIPATION DOCUMENTS.....	184
	ANNEX 12: MECHELEN BROCHURE JOIN WITH SOLAR PANELS FROM OUR HOME OWNERS ASSOCIATION SOLAR.....	193
	ANNEX 13: ZUIDTRANT WITH OPNIEUW&CO MEDIUM-SCALE SOLAR CONTRACT	197
	ANNEX 14: MECHELEN RENTAL CONTRACT ADDENDUM FOR SPLIT INCENTIVE (TENANT – LANDLORD)	205

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

GENERAL INTRODUCTION

The TANDEMS pilots hold a pivotal role within the TANDEMS project, serving as implementers and validators of the various tools, models, approaches, and trainings developed across different work packages.

- The collaboration between Klimaan and the City of Mechelen in Otterbeek clearly pointed out the added value of the BART and JET team roles as developed in the Open Collaboration Model (D2.1), enriched with the guidelines of the Justice framework and the Participation ladder developed in citizen engagement strategies (D 4.1) This model and its value-network mapping processes is also being used as a basis for the set-up of the REC Kamp C pilot. Gabrovo and Burgas also used this established model to set up the collaboration between both municipalities and partner EnEffect.
- Within the framework of TANDEMS meetings (inspiration sessions, learning history workshops, eye-opener workshops and consortium meetings) the examples and experience regarding the functioning of the 'cost price model' were extremely useful in the case of the Bulgarian partners, aiding the development of Business models (D2.2). Moreover, during the establishment of their energy communities, the support from the partners on citizen engagement strategies (D 4.1) was instrumental in successfully involving the members in the activities of the community, fostering engagement and organising joint meetings.

The successful execution of viable and innovative community energy projects is instrumental in determining the project's overall success and impact. However, the complexity of developing these projects lies to a large extent in the ability to deal with and/or challenge the existing energy regime and associated structures, practices and mental models. In the TANDEMS project, reflexive monitoring was implemented to support the pilot projects in identifying and addressing systemic challenges within existing energy regimes. This approach enabled the pilot projects to reflect on their experiences, adapt their strategies, and drive transformative change. To facilitate reflexive monitoring, several tools were introduced throughout the project.

Learning history workshops were organized to map key events in the pilot projects on a timeline, identifying both enablers and obstacles. Reflecting on these pivotal moments provided valuable insights into the factors contributing to success or failure, helping to define and monitor future actions. Additionally, the systemic iceberg model was applied to uncover deeper, second-order learning questions that drive transformative change. By analysing underlying trends, structures, and mental models, pilot projects could gain a better understanding of the root causes of challenges and identify opportunities for systemic change.

To further disseminate insights, eye-opener workshops were conducted to share lessons learned from the pilot projects. These workshops used narratives to communicate key findings, allowing participants to collaboratively reflect on the most impactful lessons. Through this process, they explored ways to replicate successes, scale up innovations and overcome challenges.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

By systematically recording, analysing, and sharing learnings, the TANDEMS project fostered continuous improvement and encouraged the broader application of insights, strengthening the impact and scalability of community energy projects.

LIST OF ABBREVIATIONS

BART	Boundary-spanning Action Reflexive Tutor
CEC	Citizens Energy Community
CREG	(Belgian federal) Commission for the Regulation of Electricity and Gas
DSO	Distribution System Operator
EAN	Electricity access point
EC	Energy Communities
EMS	Energy Management Systems
ESF	European Social Fund
EVs	Electrical Vehicles
JET	Just Energy Transition
KPI	Key Performance Indicator
OCM	Open Collaboration Model
PPA	Power Purchase Agreement
PV	Photo Voltaic
REC	Renewable Energy Communities
RES	Renewable Energy Sources
SME	Small and Medium-sized Enterprise
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats
TEAH	Technical Assistance Hubs
vPPA	virtual Public Power Purchase Agreement
VREG	Flemish Regulator of the Electricity and Gas Market
VVSG	Association of Flemish Cities and Municipalities
VEKA	Flemish Agency for Energy and Climate
WP	Work Package
HoA	Home Owner Association

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

1 INTRODUCTION

Smaller scale solar projects are usually the ‘bread and butter’ of energy cooperatives, but they often remain in the margins due to lack of professionalisation and an easy and clear business plan. In the TANDEMS project, we have focused on ways to maximise the professionalisation of energy cooperatives / energy communities while clearly demonstrating the essential role that local authorities can take to support them in doing what they do best: inform, inspire, empower and engage citizens at grassroot level.

A core objective of the TANDEMS project has been to test the models and scenarios developed in the identified pilot sites, in order to set up viable and innovative energy community projects, by developing hands-on tools and practices, gathered and combined to form comprehensive guides (scripts/manuals), referring to the identifiable local conditions and value systems with do's and don'ts advice and tendering examples. Throughout the project, the pilot partners have striven to validate their effectiveness in the implementation of Energy Community projects. In ‘D3.2 – Solar TANDEMS model in 3 countries’ we will report on the processes applied by the innovative pilots in Belgium and Bulgaria, as well as an inspiration case from the Netherlands. The following guides are included in D3.2:

- 1 general guide to develop small and medium-sized energy projects
- 1 practical guide to start sharing energy within an Energy Community
- 1 practical guide to actively involve and participate in energy communities for the socially disadvantaged
- 1 practical guide to develop shared Electrical Vehicles (EVs)
- 1 practical guide to develop solar with Association of Co-owners (Multi-family) Apartment buildings
- 1 practical guide to develop an EC with a Business Park and neighbourhood

1.1 HOW TO READ THIS DOCUMENT

The purpose of this deliverable and the guides included, is to provide local governments with tools to activate their climate action plans and take a central role in the development of solar energy in their communities. The TANDEMS partners have set up different pilot demonstrators in which local governments have played different roles (as initiator, as facilitator, as motivator and as supporter) and have placed their own building stock at the disposal of their citizens to invest in local renewable energy projects for application in local Energy Communities (ECs), as was the case in Gabrovo and Burgas. By investing in these projects, citizens also enjoy some returns on their investments, and where possible, the use of shared EV charged using the locally generated energy.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

Within these developments, it has been important not to disregard those without sufficient financial means who are unable to invest themselves. In the region around Mechelen, Klimaan has focused on implementing solar (rooftop) installations on public and private infrastructure for the application in Energy Communities.

In order to fully harness the potential of the European definitions of RECs and CECs we have to move past the local legislative implementations and optimise the surplus value (ecological, communal, financial) of combining solar with other technologies, such as common heating systems and charging infrastructure for (shared) EVs. The TANDEMS partners have worked with local governments on the process of developing their means of support for these cooperative renewable projects, depending on their setting (social housing organisation, school, apartment buildings, ...). This includes finding ways in which the financially less fortunate can get involved and get the same services and advantages as the financially stronger citizens.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2. THE SOLAR TANDEMS MODEL IN 5 THEMES

This document does not necessarily need to be read linearly. It is structured under 5 themes populated with examples of the SOLAR TANDEMS pilots. The reader can, therefore, pick and choose from which theme to learn from, as each reflects a potentially identifiable replicable context.

1. ENERGY COOPERATIVES WITH CITIZEN FINANCING

- Gabrovo – Energy Community Gabrovo
- Klimaan – Schools as Energy Communities
- City of Mechelen – Energy community of city building stock

2. SOCIAL HOUSING AND COMBATING ENERGY POVERTY

- Solar Energy for Social Houses in Otterbeek – Klimaan & Mechelen

3. SOLAR PANELS ON MULTIPLE FAMILY APARTMENT BUILDINGS

- City of Mechelen – Multiple family buildings

4. PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS FOR COMMUNITY FACILITIES

- Agem - Agem Gemeentelijke Energie (Agem Municipal Energy)
- Energy Community Burgas – City Swimming Pool

5. HYBRID ENERGY SOLUTIONS FOR CITIZENS AND BUSINESSES

- Klimaan - Zonnewijzer & Zonnewijzer.biz
- ZuidtrAnt – EC within municipality and SME zone
- KampC - REC KampC

2.1 ENERGY COOPERATIVES WITH CITIZEN FINANCING

In Burgas and Gabrovo, citizens and local governments are setting up energy cooperatives together to implement solar energy projects. These initiatives not only provide local, renewable energy production but also strengthen citizens' involvement in the energy transition.

Schools also take an active role in energy cooperatives. In the Rivierenland area of Flanders, Klimaan works also with schools as energy communities explores how schools are not only able to generate solar energy, but could also actively participate in energy sharing with the neighbourhood. In this sense, Klimaan explores also to what extend solar panels can be used to feed a charging station for electrical vehicles that can then be shared with the neighbourhood. An exploratory study has been set up. Through smart energy management platforms, schools can supply surplus solar

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

energy to nearby households during the day and benefit from stored energy in the evening. This provides an educational component for students and demonstrates how public institutions can play an active role in the energy transition.

The city of Mechelen also explored the possibilities to set up an internal energy community with its own buildings with rooftop PV-installations and collaborated with Klimaan and the RESCOOP Ecopower to get additional solar rooftops. Connected pathways were explored to see how buildings of the city could be connected with social energy sharing initiatives, as with the social neighbourhood Otterbeek, which will be developed in section 2.2.

The biggest challenge in these projects lies in motivating enough participants and navigating the existing regulations. Within WP4 (Citizen Engagement), efforts are being made to foster active citizen participation, while WP5 (Policy Framework) explores the policy challenges and solutions.

2.1.1 Energy Cooperatives with citizen financing | the pilots

Gabrovo – Energy Community Gabrovo (1st Energy Community in Bulgaria)

Type of Energy Community:

Citizens Energy Community (CEC) / Renewable Energy Community (REC)

Initiator: Gabrovo Municipality

BART: EnEffect

JET team: Gabrovo Municipality- EnEffect - Supported by technical subcontractors (Toki...)

Description:

The municipality of Gabrovo took the initiative to create an energy community in order to realize an innovative initiative for Bulgaria with the aim of dealing with challenges in the energy market. By combining various resources - finance, land, knowledge and energy, the interested parties - citizens, small and medium-sized enterprises and the municipality of Gabrovo, together build a source of their own energy. The project envisages the construction of RES for the production of 120 MWh/year of electricity, and the investment value is BGN 160,000.

¹ Photos from: [September success story: A Bulgarian municipality embracing community energy - REScoop](#)
[How to Create an Energy Community – Training for Municipal Officials in Gabrovo | Gabrovo News](#)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Phase according to the Open Collaboration Model:

Deliver: The energy community is in the final stage of implementation. The installation was completed in April 2024 and is now in full operation and data base collection. EC already producing electricity and from October 2024 feed the extra electricity to the grid – and share it with other consumers owned by EC members.

Objectives:

- To establish a functioning and replicable energy community that integrates citizens, public entities, and SMEs in Gabrovo.
- To reduce the energy costs and carbon footprint of public buildings by using renewable energy generated locally.
- To provide opportunity for citizens to invest in clean energy, even if they cannot install RES on their own property.
- To ensure partial energy autonomy and resilience of critical infrastructure such as the Regional Waste Management Facility.
- To create a social return – by allocating 10% of the energy for social, cultural or educational use (e.g. schools, kindergartens).
- To develop a legally sustainable and financially viable model for citizen participation in energy transition.
- To encourage community engagement and awareness of sustainable energy practices.
- To establish a governance model based on transparency, shared benefits and long-term cooperation.

Key moments:

- Identification of the building and technical potential for RES installation
- Creation of a financial and technical business model
- Preparation of legal framework and cooperation structure
- Official support by Gabrovo Municipal Council for the project
- Launch of public invitation and signing of participation agreements
- Collection of investment funds from community members
- Construction of the photovoltaic plant
- Initial production of electricity
- Connection to the grid planned for July 2024

Activities:

- Preparation of a model for profitability of the investment technical, financial and legal analysis.
- Drafting of a concept and indicative CCC for the implementation of the project.
- Preparation of the documentation on the establishment of the energy community.
- Invited citizens for inclusion in the energy community - collection of the necessary funds for the implementation of the project.
- Installation and connection to the grid
- Operational activities for community functioning

Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created:

Within the framework of TANDEMS meetings (inspiration sessions and consortium meetings) the examples and experience regarding the functioning of the "cost price model" were shared and were extremely useful. In addition, during the establishment of the community, the support from the partners (Sylvia Breukers from Duneworks) was extremely valuable,

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

regarding the inclusion of the members in the activities of the community, their engagement and holding of joint meetings. The real challenge is how to multiply the lessons learned and motivate the citizens to establish their own energy community starting from the same beginning.

Business model and SWOT analysis:

Business model: The community operates on a “cost-sharing” basis. Citizens and entities contribute financially, while the public entity provides administrative, infrastructural, and technical resources. Energy consumed by members is paid at a price of BGN 230/MWh including VAT.

SWOT Analysis:

- **Strengths:**
 - Low-risk investment for members with clear financial return horizon
 - Public-private cooperation increases trust and transparency
 - Clear and replicable model for other communities
- **Weaknesses:**
 - Lack of existing legal regulation and support for energy communities in Bulgaria
 - Limited awareness among citizens and potential participant
- **Opportunities:**
 - Rising energy prices increase return potential
 - High public interest in sustainable energy
 - Potential to replicate in other municipal buildings or areas
- **Threats:**
 - Regulatory uncertainty (grid access, distribution rules)
 - Technical risks in connection delays or production inefficiencies
 - Lower than expected solar radiation and energy output

Lessons Learned and challenges ahead:

The first pilot energy community – “Gabrovo Renewable Energy Community – RDNO” – has provided valuable lessons in terms of legal structure, member communication, technical implementation and financial modelling.

Key lessons learned:

- The civil law contract (under the Law on Obligations and Contracts) proved to be a flexible and legally sound structure, allowing public and private actors to join without creating a separate legal entity;
- Citizens are willing to participate if the process is transparent, the investment is affordable (e.g. 500 to 5000 BGN), and the benefits are clear;
- Combining administrative capacity of the Municipality with the stability of a public infrastructure site (eg. the Regional Waste Facility) created trust and predictability;
- Energy communities must remain adaptable to changes in the energy market, regulation and consumption patterns;
- Internal governance mechanisms (equal voting rights, regular reporting, electronic communication) are essential for sustaining engagement.

Challenges ahead:

- Integrating new technologies, such as battery storage or smart metering, while keeping costs under control;

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Adapting to market volatility and regulatory changes, including those related to grid limitations or administrative barriers;
- Scaling up the model to include more citizens and locations without losing focus or transparency;
- Developing financial tools to support lower-income participants and ensure inclusiveness;
- Securing long-term maintenance and operational sustainability, especially beyond the initial 10-year period.

Approach on Citizens engagement, participation and social focus:

Gabrovo Municipality applied a multi-stage citizen engagement process during the development of the energy community at the Regional Non-Hazardous Waste Depot (EO-RDNO), combining tools for broad awareness with mechanisms for direct involvement and co-creation.

Community engagement plan:

The process began with public communication through national and local media (radio interviews, podcasts, printed brochures and press releases). These aimed to build initial awareness, trust and familiarity with the concept of energy communities, especially among citizens unfamiliar with energy policy or cooperative investment models.

As the project advanced into the planning and fundraising stage, the approach shifted towards small-group in-person consultations and open calls for participation. Face-to-face meetings were organised with individuals or citizen groups, allowing participants to ask specific questions, share feedback, and clarify expectations. The municipality ensured access via an online participation option and used digital tools to engage people unable or unwilling to attend in person.

After the legal establishment of the energy community, regular meetings were held with participants (including online attendance), and monthly reports are now being sent to members. This ensures continued transparency and involvement.

Safe space:

The strategy included low-barrier formats: no technical jargon was used in early communication, and outreach avoided overly formal settings. The municipality's "one-stop shop" and assigned experts offered individual consultation. Citizens were able to engage gradually, from passive listeners to active participants.

Social focus:

Gabrovo's model targeted a broad social inclusion – including low-income households, elderly people and individuals with no previous experience in community investments. The model allows financial contributions from just 500 BGN (~250 EUR), making participation possible for many.

Policy Framework:

The creation of the energy community in Gabrovo was made possible by a combination of European-level directives and emerging national regulatory interpretation. While Bulgaria has yet to fully transpose Directives (EU) 2018/2001 and 2019/944 into national legislation, the current legal framework – including the Energy Act and the Renewable Energy Sources Act – offers some flexibility to initiate pilot models.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Gabrovo Municipality, together with the partner organisation EnEffect, has actively participated in multiple national and international policy events focused on the energy transition and community energy models. These platforms have allowed the team to share experiences, challenges and lessons learned from the creation of the EO-RDNO energy community.

Policy dialogue has included engagement with:

- The Energy and Water Regulatory Commission (EWRC),
- The Ministry of Energy,
- The Sustainable Energy Development Agency (SEDA),
- Grid operators (ESO and distribution system operators),
- Independent energy suppliers,
- NGOs including the Centre for the Study of Democracy and Energy Agency Plovdiv.

These dialogues helped highlight the regulatory uncertainties that energy communities face in Bulgaria – especially regarding the roles of prosumers, energy sharing via the grid, and fiscal treatment of citizen investments. While no targeted subsidies were available for this pilot, the openness of local authorities and flexible interpretation of existing regulations enabled the legal structuring of the community as a civil law partnership (DzZD).

The ongoing advocacy by Gabrovo and its partners aims to influence national frameworks in favour of scaling up such models and achieving fair conditions for citizen-driven renewable initiatives.

Communication – Dissemination:

The Municipality of Gabrovo and its partner EnEffect have worked systematically to raise awareness and increase understanding of energy communities at two levels – internally, within the energy community itself (recognising that not all members are fully informed), and externally, targeting broader audiences.

A dedicated Energy Community Gabrovo webpage has been developed and is hosted on the municipal website: <https://gabrovo.bg/bg/page/1625>. This platform provides information on the structure, principles, and functioning of the energy community, and is continuously enriched with project updates, results, and relevant documentation.

Internally, the platform will evolve to include energy monitoring data, performance indicators, and financial reporting to ensure transparency and active engagement of members in the community's operations and benefits. Tools for analysis, comparison, and decision-making will also be developed to promote participatory governance and continuous learning.

Externally, the Municipality and EnEffect have presented the initiative at multiple national and European events, reaching stakeholders such as other municipalities, NGOs, policymakers, and citizens. The project also links with other municipal initiatives under Gabrovo's Sustainable Energy and Climate Action Plan and its participation in EU-level networks.

A One-stop-shop for energy efficiency and RES is being established in parallel, aiming to consolidate citizen engagement efforts and support replication. It provides individual consultations, outreach events, and resources to promote broader uptake of community energy models.

Through these actions, the Gabrovo energy community is not only becoming a local example of good practice but also a tool for broader cultural and behavioural change towards a just energy transition.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Klimaan – Schools as Energy Communities

Type of Energy Community:

Energy project by an Energy cooperative

Initiator: Klimaan

BART: KITOS school COLOMplus, LAB School

JET team: Klimaan - schools

Description:

Due to their unique communities, schools can be very suitable subjects to do more than business as usual. Learning and community engagement can be boosted in partnership with the school and can be a way to increase the impact of the energy cooperative.

Phase according to the Open Collaboration Model:

Deliver & Exploration: Building an additional model, by connecting an EV charging station to the school's PV-installation

Objectives:

- Increasing engagement with the school community when working with citizen participation on a school's roof.

Activities:

- Installing PV & organizing citizen participation
- Studying option for EV charging station, sharing electric mobility facilities with neighbourhood.

Business model and SWOT analysis:

- **Strength:** A potentially large and engaged community to address
- **Weakness:** Independent from municipality (but different)
- **Opportunity:** Another way to engage a different group of people
- **Threat:** More limited outreach, depending on the school and its community

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Lessons Learned and challenges ahead:

Even though the match seems great and straight forward, efforts have to be made in order to **incentivize** the school organization (local energy community in general)
For COLOMAplus, the collaboration went smoothly but for LAB not so much.

DO's and DON'Ts for replicators:

Don't make the project setup incentive-free for the partner organisation (the school), as the success of the project is and should be dependent on a shared effort. Instead try to set up a participation plan together (see next section) with the partnering organisation by means of which an engagement form is made by design.

Approach on Citizens engagement, participation and social focus:

Inform: Info sessions for teachers and parents, using the school premises as a logical safe space. We always encouraged the schools to use the school's communication channels (in BE: Smartschool) to get the word out. We used regular joint press communications with the school organization, photos along with pupils holding a solar panel,...

City of Mechelen – Energy community of city's building stock

Type of Energy Community:

Energy Community of a city

Initiator: City of Mechelen

BART: City of Mechelen, Klimaan

JET team: Klimaan , Ecopower, City of Mechelen

Description:

The city of Mechelen has invested in several solar installations on its roofs. On top of this, they invited energy cooperatives such as Klimaan and Ecopower to equip additional roofs with solar panels with citizen capital. Afterwards larger solar energy injectors and larger energy consumers were brought together in energy communities to share energy. Also larger consuming buildings were identified to get connected to Otterbeek energy community (see further).

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Phase according to the Open Collaboration Model: Deliver
Objectives: ➤ Optimizing energy use within the city in a way to connect external citizen investment and generate a link between the city and its citizens on the energy transition.
Activities: • Installing PV-installations & organizing citizen participation to invest in solar panels of the city • Generating the energy sharing community between the city's own facilities.
Business model and SWOT analysis: ➤ Strength: A potentially large and engaged community to address. More solar roofs, through sharing of excess energy with buildings that can consume this excess. ➤ Weakness: Pricing of the city energy supplier is reducing potential financial gains of the model. Also external sharing with a more social target group is made impossible by pricing structures of energy suppliers. ➤ Opportunity: Continue the started collaboration with the energy communities to add regularly new roofs for additional solar installations provided with citizen co-investment. ➤ Threat: Reduced profitability of renew energy production, might mean a need to invest also in more balancing actions and electrifying heating and mobility.
DO's and DON'Ts for replicators: Do: It pays off to engage citizens to invest in solar installations on public buildings. They have a gain in selling energy to the municipality, while the municipality saves on investment budget and is less indebted to make the energy transition happen. As such, it is a win-win-win for the citizens, the municipality and the climate mitigation process. Don't: The generation of added value by energy sharing is not yet guaranteed, and it has been a heavy and time consuming process so far, generating rather limited financial gains.
Approach on Citizens engagement, participation and social focus: Inform: a specific info session was organised also for city employees to get informed about the set-up.

2.1.2 GUIDE TO SETTING UP ENERGY SHARING WITHIN AN ENERGY COMMUNITY BASED ON A PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP

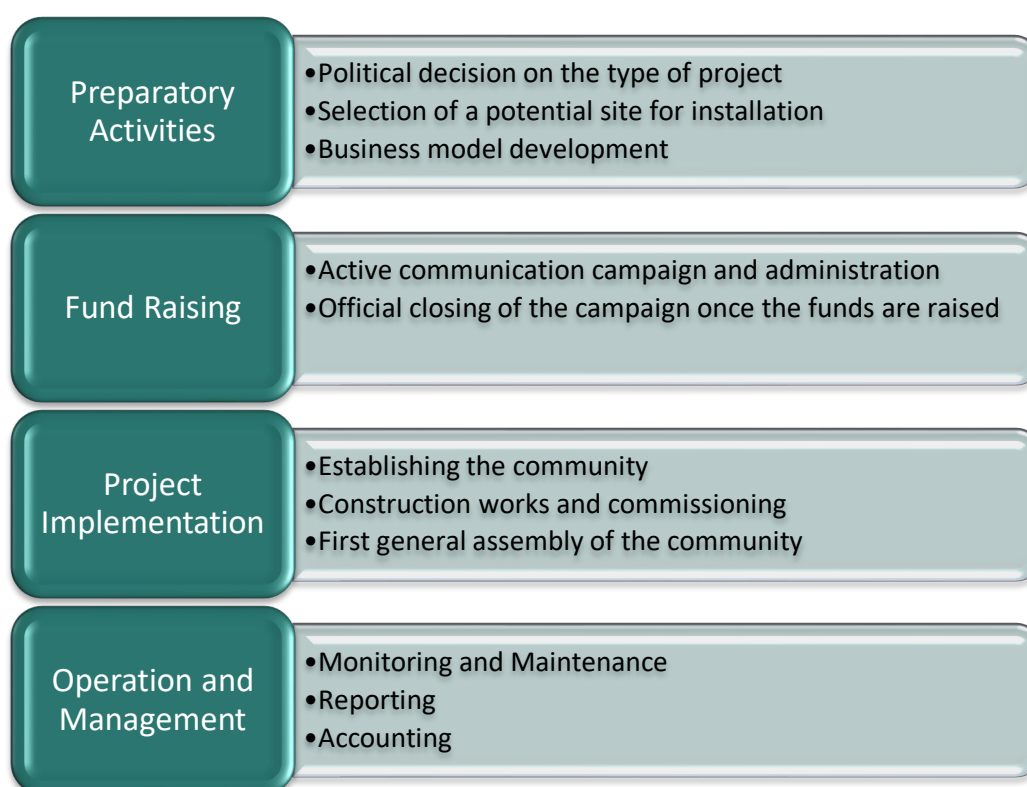
The Bulgarian model based on a Public-Private Partnership (PPP), provides a structured pathway for municipalities to develop energy communities by integrating public and private efforts. It is shown schematically in the image below:

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

1. Preparatory Activities

- **Political decision on the type of project:** Commitment by the municipality to determine the type of energy project to be developed.
- **Selection of a potential site for installation:** Conducting preliminary analyses of the site status, technical feasibility, and local conditions to ensure suitability.
- **Business model development:** Creating a business model based on detailed technical, economic, and legal assessments to ensure financial viability and sustainability.

2. Fund Raising

- **Active communication campaign and administration:** Organizing a public awareness campaign, engaging stakeholders, and efficiently managing the fundraising process.
- **Official closing of the campaign once the funds are raised:** Finalizing the fundraising process and officially concluding the campaign upon securing the required funds.

3. Project Implementation

- **Establishing the community:** Officially signing the contract to establish the energy community, completing the registration process, opening a bank account, assigning an accountant, and registering for VAT.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- **Construction works and commissioning:** Signing a contract with the installer, ensuring the delivery and installation of the equipment, and completing the commissioning process. (In the case of Gabrovo, part of the generated energy was shared with other municipal sites, requiring a new contract with an energy trader and a public tender for trader selection.).
- **First general assembly of the community:** Addressing organizational matters, conducting a Q&A session, and voting on key issues such as reporting periods, dividend distribution schedules, and the frequency of general assembly meetings.

4. Operation and Management

- **Monitoring and maintenance:** Establishing a contract with an insurance company, monitoring energy production, initiating energy trading, and maintaining the installation as per the contract with the installer (or another provider). If energy is shared with other sites, a contract with an energy trader is required.
- **Reporting:** Providing regular reports to energy community members on electricity production, sales, revenue, and other relevant matters, along with organizing periodic general assembly meetings.
- **Accounting:** Managing financial operations, including preparing invoices, paying taxes, processing transfers to energy community members, and ensuring compliance with financial regulations.

By following these structured steps, municipalities and stakeholders can successfully establish and operate energy communities, fostering local sustainability, energy independence, and community-driven energy solutions.

2.2 SOCIAL HOUSING AND COMBATING ENERGY POVERTY

The Solar Energy for Social Housing project in Mechelen proves that solar energy can play a role in alleviating energy poverty. A total of 1816 solar panels were installed on almost 200 social rental homes, financed through citizens' capital and supported by the municipality and social housing company.

Tenants directly benefit from lower energy costs without having to invest themselves. This model shows how citizen participation and municipal policy can come together to achieve social objectives. The project's business model was shaped through activities in WP2 and specific co-creation activities with social renters further explored in WP4. WP5 (Policy Framework) also addressed how regulations can be adjusted to make solar energy more accessible for low-income families and, through WP6 (Dissemination), how this model can be replicated elsewhere.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2.2.1 Social Housing and combating Energy Poverty | the pilot

Solar Energy for Social Houses in Otterbeek – Klimaan & Mechelen

Type of Energy Community:

Citizens Energy Community (CEC) / Energy project by an Energy cooperative

Initiator: Woonland (Woonmaatschappij Rivierenland) & City of Mechelen

BART: City of Mechelen

JET team: Woonland – Klimaan cvso – City of Mechelen – Klimaan vzw

Description:

- Intensive communication and co-creation campaign with social tenants
- Investment of 700 000 Euro in 1816 Solar panels, financed with citizen finance for 200 social houses.
- Sharing excess energy with other social tenants and the city of Mechelen through a Purchase Power Agreement (PPA)

Phase according to the Open Collaboration Model:

Deliver: Delivered in 2 phases. First 70 social houses supplied with solar panels in 2022 and another 127 social houses added in 2024.

Design: In the beginning a project concept was developed and the designed model was checked with a law firm on its legal validity. Afterwards, we needed to re-enter the design phase when energy suppliers charged additional administration fees and made the business case loss-making. The business model needed updating, and we found a solution in a virtual PPA with the city of Mechelen.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Discover & Dream: During the project, and more in the last period there was also a need to explore what additional social services can be generated for social renters in an ideal collaboration between the citizen movement and semi-public social housing companies. This is a discovery stage to identify further services in the energy transition for the social tenants of Otterbeek quarter, that can imply:

- Batteries and EMS for the homes
- Charging & EVs in the neighbourhood for which a study was launched
- Flexibility
- Introduction of shared mobility, accessible for social renters
- Heat network, which in the meantime materialised in the initiation of a new EU-Life project to realize this in a nearby neighbourhood, namely through the program SocialNRG, which can be seen as a spin off generated through the TANDEMS project.

Objectives:

- More local renewable energy production maximizing rooftop PV potential.
- A stable long term access to renewable energy for social tenants, with predictable and cheap prices for accessing solar energy. Energy is supplied at cost price based on writing off the investment costs over the full 25 years of the solar installation, allowing to offer renewable energy production at a price lower than social tariffs.
- Involving social tenants and other citizens/member of Klimaan in a socially fair climate and the energy transition.
- Sharing learnings and insights.

Key moments:

June 2022:

- Klimaan, the City of Mechelen, and Woonland join forces to launch the Otterbeek PV project. This marks a significant turning point, especially given the rising energy prices and the opening of opportunities (in BE) for early adopters in energy sharing.

November 2023:

- The energy supplier announces that it will charge administrative costs for energy sharing (€100 per year), which puts the project on hold due to complexity and cost implications. This forces the energy community to look for alternatives.
- The energy supplier's decision to impose administrative costs for energy sharing leads to a significant setback, forcing the project team to reconsider the strategy and look for alternatives. This highlights the unpredictability of the energy market and the regulatory landscape for energy communities.

June 2024:

- Expansion with 127 additional social housing units. Despite challenges and doubts about the replication of the initial project, the social housing company and the City of Mechelen decide to expand the project to an entire neighbourhood.
- Back to the drawing board. The planned expansion to 800 social housing units is hampered by financial, legal, and administrative complications, leading to significant delays and a pause in the expansion.

March 2025:

- Broadening of social concepts and applications. The revised Electricity Market Directive requires governments to prioritize social inclusion in their energy

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

strategies. This creates new opportunities and a shift in focus towards social justice in energy projects.

- The paradigm shift from "getting citizens on board with solar energy" to "how do we make these initiatives more social?" is recognized as important.

Activities:

- **Discovery:** getting inspiration from Aster, COMERES, VEKA legal framework, Deep dives with EcoPower, EcoOb Zonnebouwers + and with VITO-initiative in Texas neighbourhood in Genk. We explored also other pro-poor energy initiatives such as the Papillon project of SAAMO.
- **Dream:** First business canvas, explore data management systems, identify additional broadening services, ...
- **Design:**
Development of PV system concept + business model (financial streams & viability), development of Low-Cost Dedicated Communication Infrastructure
Developing expansion plans
Getting legal confirmation, VAT-regime studied, ...
Drafting documents: Energy sharing association statutes, addendum to rent contract, contracts, use rights of installation, ...
Power Purchase Agreement design between Klimaan and city of Mechelen.
- **Delivery:**
Communication, information sessions, door-to-door coaching, end of installation neighbourhood party,...with active coordination of volunteers to get them connected to the project.
2-Weekly coordination meeting on the joint efforts between Klimaan, city of Mechelen and social housing company Woonland.
Campaigns to mobilize capital for investment with citizens
Installation - discovering & tackling challenges (Phase 1) – avoiding identified challenges (Phase 2)
Installing digital metering and communication infrastructure
Obtaining local grid strengthening by DSO

Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created:

- ✓ Statutes for a lightweight energy community (in case a legal person is required)
- ✓ Agreements for energy sharing between the community members
- ✓ Reciprocal (rooftops & power) usage rights agreements
- ✓ vPPA agreement

Business model and SWOT analysis:

- **Strengths:** Strong involvement of social tenants and citizens, demonstrated social justice in energy transition, use roof tops at maximum for PV, delivery of below social tariffs access to renewable energy.
- **Weaknesses:** Administrative hurdles and energy suppliers potentially ruining the business case with additional administration fees, local distribution grid readiness is a concern. Data access is not a given, even though Klimaan holds access rights to the renewable energy registers of each energy meter by means of an energy contract.
- **Opportunities:** Constructing a virtual PPA with the city of Mechelen for excess energy, and using the involvement generated in the neighbourhood to provide new transition services.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- **Threats:** Evolving tariffication in energy and legal laws. Low electricity market prices makes pricing with a cost below social tariff complicated to earn back initial investments. New energy market concepts urge tax administrations to come up with new and potentially harmful rules.

Lessons Learned and challenges ahead:

- We liked to explore the possibilities of energy sharing schemes and we are learning through experience.
- To manage the community we invested in intensive communication, co-creation, involving social renters together with Klimaan volunteers.
- The expansion of energy sharing to social tenants outside of Otterbeek, failed, as the positive business case for them disappeared after the energy suppliers introduced an administrative fee for clients engaged in energy sharing. As this also poses a threat to the business case, the valorisation of the excess injected solar power was reoriented towards a vPPA. Instead, an alternative offer was developed for social mobility and heat networks and rolled out afterwards through other projects.

The correct set of contracts, turned out to be a far bigger search than anticipated due to all sorts of limitations on conventional contracting, but it eventually landed in a set of usage rights:

- Klimaan was granted a usage right for the installation and exploitation of PV on the roofs. In return Klimaan granted Woonland a usage right on the power.

Approach on Citizens engagement, participation and social focus:

Inform, Consult, Advise and Co-Produce

The full process was co-supported and co-designed with the energy working group of Klimaan volunteers. Many volunteers engaged also in the communication and advise activities.

So from the beginning, in 2022, we have organised:

- ✓ Preparatory contacts with social services of Mechelen
- ✓ Preparatory meeting informing first ambassadors (pleinmakers) among the social tenants.
- ✓ Preparatory contacts with the street workers of the social renting company.
- ✓ Several info-sessions for the habitants
- ✓ Info letters informing habitants on the coming project and steps.
- ✓ Home visits by volunteers to explain the project and provide answers to their questions and worries.
- ✓ A mobile office (Renovatiemobiel) was installed in the neighbourhood, where social tenants could come with their questions.

During our first communication campaign we learned that:

- Information sessions are necessary but reached only 15% of the households. As such, the followed house-to-house visits by volunteers were certainly also necessary, although time consuming.
- There was a lot of scepticism and disbelief that the project would be to the benefit of the tenants. Building trust through regular contacts has proved necessary so that the vulnerable households could gain trust in the project offer.
- People have limited time available, there were no spontaneous additional ambassadors although we tried to identify them. Overall the project remained seen

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

as an external intervention with little local ownership in a neighbourhood lacking social cohesion. We also have to admit that the isolated neighbourhood between the motorway R6, the industrial plant Pauwels and Tivoli Park area has no shops or any other facilities than residential houses, except one place where youth work and school work guidance for children was organised. So in their room, we organised our meetings and we did a special information session for the children there.

- Then, in the project team we decided to do an effort to start building on more cohesion and ownership around our energy community for the Otterbeek neighbourhood. After some brainstorming the idea came out to involve a specialised organisation in communication with vulnerable households and invite them to organise a series of 3 workshops with social tenants in order to provide them with the opportunity to co-create on the next steps to be taken, and to improve social cohesion around the energy transition of their neighbourhood. A tender was launched, which was won by SAAMO who delivered together with the team of Klimaan and the city of Mechelen the 3 workshops. TANDEMS partner Duneworks offered inspiration from LightNess, SunSud and other examples of how we can work on inclusion of vulnerable households.

During co-creation, SAAMO decided to take a step back and reflect on how habitants experienced their neighbourhood and what they find important in general. The outcome indicated:

- Overall satisfaction with the solar panels.
- Lack of social cohesion. People do not know each other and regular tensions between habitants of foreign heritage and habitants of local heritage. Strong demand for social festivities.

In the period of the co-creation sessions energy suppliers announced also that they will charge additional fees for clients that do energy sharing, ruining the business case for sharing among social tenants. As such, an additional challenge was born to identify alternative pathways to work on the energy transition in the Otterbeek Neighbourhood.

This resulted in the formulation of the following next steps:

- Organize a party when all streets of Otterbeek have been equipped with solar panels (Both phase 1 and the phase 2 extension).
- Develop an alternative offer of services on social poverty that can be launched during the party.

Policy Framework:

3 advocacy pathways were developed:

- 1) Close links with the Flemish parliament and regulatory work done through VEKA (The Flemish Agency of Energy and Climate Change).
 - This resulted in a learning and policy recommendation document which was formulated on the experience of Otterbeek and shared and publicized on the websites of VEKA, VVSG and REScoop Flanders. Specific regulation changes were requested such as better data availability for instance after EAN-splits (to enable injection-only energy contract) or developing Fluvius API for energy sharing, reducing distribution-tax-energy supplier tariffs on energy sharing; requesting for open source software for energy sharing, redefining the way PV-installations and their use could be charged to social tenants, ...

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- This advocacy resulted already in some positive adaptations in the Flemish regulations:
 - The way solar panels can be charged to social tenants was adapted from exactly 90% of social tariff of consumed electricity to maximum 90% of social tariff of consumed electricity. This makes invoices at a fixed price over a longer period, in time possible which is administratively more interesting.
 - We had several exchanges with VREG on how they present now in a transparent way on their website the tariffs of energy suppliers on energy sharing. In the meantime, this overview is active on their website and last feedback was provided to shorten the pathway to get to the information on the website of VREG².
- 2) REScoop Flanders is the federation of the Flemish Renewable Energy Source Cooperatives. We decided to join their working group on energy communities and energy poverty, as a vehicle to visualise our advocacy themes. The working group developed policy recommendations for the Flemish government that were also presented for the broad public through a webinar. Equally, we participated in an expert group on energy sharing organised by Flux50.
- 3) We decided to have also a presence in all kinds of initiatives on renewable energy policy development within the city of Mechelen itself. This resulted in 3 concrete results:
 - Buy in of Mechelen to join the energy community of Otterbeek, later changed into the construction of a virtual PPA

Policy dialogue:

We were involved in as many advocacy initiatives as possible:

- Strong advocacy for **regulation of energy suppliers** so that they reduce or abolish their unrealistic tariffs on energy sharing. Action on tariffs from CREG will be requested.
- Participation in events in order to react against the **growing poverty gap because of energy injustice** and all kind of elements that disadvantage rather smaller households and vulnerable groups in the energy transition (eg in VAT rules on energy sharing versus energy selling, etc.). In the meantime participating in various platforms can inspire ideas to work on positive actions towards more climate justice (work against energy poverty).
 - **vPPA**: Dialogue on PPAs (Power Purchase Agreements) as possible best alternative to quarter-hour based energy sharing when energy suppliers block its development
 - **TEAH**: The Flemish government subsidizes TEAHs (Technical Assistance Hubs for energy communities) so that they can provide support on energy communities. Energy cooperatives/Energy communities already have a lot of technical knowledge. It is important to continue the dialogue for collaboration on effectively exchanging knowledge and the explore necessary subsidies for the benefit of all parties, including municipalities.

Communication – Dissemination:

The experience of the pilots on solar energy communities for social tenants (Otterbeek) and with solar panels on multi-family building got communicated through 40+ dissemination events in the period from October 2022 and March 2024.

² <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/groene-energie/energiedelen-iets-voor-u>

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- 11 large workshops on conferences and other occasions, reaching in total more than 800 participants, such as the presentations on KNAL festival (110 citizens), IGEMO Staten Regionaal (more than 100 representatives of cities and Municipalities, REScoop United (2X) (30 representatives of Flemish Renewable Energy Source Cooperatives), AR-TUR (34 social architects), VVSG LEKP congress (132 representatives of Flemish municipalities and cities), VME info session (113 multi-family building residents of Mechelen), Day of the Energy Community (150 entrepreneurs and energy sector stakeholders), IMMO-conference (100+ participants), BE REEEL conference (+100 participants),
- 7 Webinars and digital meetings where the largest was an exchange on energy poverty initiatives organised by REScoop Flanders and VEKA which was followed by 178 participants.
- 13 Deep Dives for interested replicators with SAAMO, Flux50 energy sharing expert group, a student from Delft University (NL), HesbEnergy Cooperative, SWECO consultancy firm, TNO, the Municipality of Beersel, the city of Ostend, the city of Antwerp, city of s'Hertogenbosch, Municipality of Kampenhout, VUB-University and ESF-program, researches from AP college in Antwerp, Beweging.net and consultancy firm Think!E
- 13 Regular study tours with guided visits through Otterbeek brought 115 visitors to Otterbeek with visit tours for other municipalities, for other energy cooperatives, from other social housing companies, from students, for citizens from Mechelen and of other social renters.
- Thousands of people were reached through press releases:
 - Belgodyssee: a journalism student has set up a communication campaign on Radio 1, Metro-magazine, Newspapers and Social Media on Otterbeek project
 - A press conference in Otterbeek brought the visit of 2 Flemish Ministers: the Flemish minister of Energy and the Flemish Minister of Internal Affairs, together with the Elderman for Energy and Climate of the City of Mechelen and the CEO of the Flemish DSO Fluvius.
 - A publication in Mo Magazine
 - Learnings from Otterbeek presented on the websites of VEKA, Fluvius, VVSG and of course Mechelen Klimaatneutraal
 - Several publications and newsflashes in newspapers.

2.2.2 GUIDE TO WORKING WITH VULNERABLE GROUPS IN ENERGY COMMUNITIES WITH KEY INSIGHTS FROM THE OTTERBEEK PILOT

The TANDEMS project has provided valuable insights into the challenges and opportunities of working with vulnerable groups in energy communities.

One of the most critical aspects is social inclusion: projects should not only be designed for socially vulnerable individuals but also with them. Ensuring equitable

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

access through targeted initiatives and encouraging citizen participation are essential steps in this process.

A major challenge lies in the identification and engagement of energy-vulnerable households. How can these communities be effectively reached and involved in energy projects? This remains an open question.

Effective communication and participation are also key. Engaging social housing tenants, promoting co-creation, and maintaining open lines of communication help ensure that energy projects truly meet the needs of vulnerable groups.

In terms of financial models, the Otterbeek business model has been highlighted as an innovative structure that fosters social inclusion. Its potential relevance for application in the Netherlands is currently being explored.

However, financial constraints pose significant hurdles to inclusion in cooperatives. Even a modest investment—such as a €100 share—can be prohibitive for low-income individuals.

Several solutions could help mitigate the financial constraints barrier

- **Redefining membership criteria:** Participating members could be strictly defined as consuming members. However, since energy-vulnerable households may have limited ability to participate actively, concerns arise regarding their voting rights and representation within cooperatives. Membership requirements should not become a barrier to inclusion.
- **Government-backed financial support:** Local governments could cover initial investment costs, allowing households to repay through energy savings over time. This system could function as a revolving fund, ensuring long-term accessibility.
- **Social contracts:** The Otterbeek case demonstrates the value of "social contracts", which provide low-cost, locally produced energy specifically tailored to the needs of vulnerable households.

The role of social workers is another crucial factor. Their involvement in energy cooperatives could enhance outreach and support, but many lack the expertise or networks to collaborate effectively in the sector. However, personal engagement has proven to be a game-changer, as seen in the success of organizations like the Flemish organisation SAAMO.

Finally, when energy sharing is not a viable option, alternative solutions must be considered to prevent exclusion. Beyond financial returns, members could benefit from additional incentives such as access to electricity at cost price through an Energy Community's supply license or shared mobility solutions like car-sharing services.

From this, we can conclude that to build truly inclusive energy communities, it is essential to remove barriers for vulnerable groups, provide financial support, collaborate with social organizations, and ensure clear and effective communication.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2.3 SOLAR PANELS ON MULTI-FAMILY APARTMENT BUILDINGS

Installing solar panels on apartment buildings is challenging due to complex ownership structures and the distribution of generated electricity. In Mechelen, experiments are being conducted with innovative contract models and collaborations between resident collectives, syndics, and energy suppliers to make solar energy accessible to apartment owners and tenants. While some important steps were taken in Belgium, in Bulgaria, a whole new model has already been developed for this. Within WP2 (Open Collaboration Model), solutions are being tested and shared with other cities, while WP4 (Citizen Engagement) investigates how residents can be better involved in collective energy-saving measures.

2.3.1 Solar Panels on Multi-Family Apartment Buildings | the pilots

City of Mechelen | Multi-family buildings

Type of Energy Community:
Energy Initiative

Initiator: City of Mechelen

BART: City of Mechelen

JET team: City of Mechelen – Klimaan cvso – Klimaan vzw

Description:

- Accept the challenge to overcome difficulties to provide solar panels on more difficult buildings such as multi-family blocks.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

This pilot tried to complement two on-going initiatives in Mechelen: ➤ Project BE-REEL supplied solutions for PV when the building owner and house renter are not the same. Contracts of the so called split incentive were actualised and re-framed towards the particular situation of apartments. ➤ Project CONDORENO activates multi-family blocks to save energy through insulation and renovation. Once gone through this process they are referred to TANDEMS for rooftop solar panels.
Phase according to the Open Collaboration Model: Design and delivery
Objectives: ➤ To overcome limitations/difficulties to invest in solar panels on apartment buildings.
Activities: ➤ Through energy houses – one stop shop, questions of citizens on solar panels and energy sharing are responded to. Mainly on cases of apartment buildings, but also on some other complicated types of buildings such as churches. Then reactive answers and coaching was provided on received questions. ➤ Intensive communication campaign on how to address PV-installations on apartment buildings, with info-sessions for tenants of such buildings, sessions on radio and TV. Special lunches were created to work with Syndics that guide the associations of co-owners of multi-family buildings; thus reaching out to all such buildings, also those not coming spontaneously to us. ➤ A number of tools were developed, such as a leaflet so that co-owners can mobilize their fellow co-owners in the buildings. Also, a quick first scan of the opportunities and options available was worked out for specific cases.
Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created: Specific support that were developed are: ➤ Together with the Kenniscentrum Vlaamse Steden: steps to energy communities and a lexicon was developed.³ ➤ We made information sheets on installations for apartments above 25 kVA, on energy sharing, collective versus private PV use, and guide on how to start informing fellow co-owners. (See Section 2.3.2) ➤ Reviewed split incentive rental addendum. ➤ Further options to connect with EV or building to grith flexibility are being explored.
Lessons Learned and challenges ahead: ➤ Energy suppliers made energy sharing with particular flats difficult, while private smaller PV-installations are oftentimes not a rational solution either. The way out seems collective PV for an important collective energy need (eg. EV), if not building a convincing business case is not easy for those blocks.
Policy Framework: There were achievements within the Flemish regulatory framework through our policy efforts: We obtained, for instance, that the definition of a multi-family building was adapted from being on the same address to a description of what a connected building is.

³ <https://klimaatneutraal.mechelen.be/zonnepanelen-en-energiedelen-in-een-appartementsgebouw>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Further advocacy will be useful on reducing grid tariffs within the same building, eliminating energy supplier administrative fees for energy sharing and making that EPC of private parts builds on scores of EPC collective parts and EPB for the collective placement of solar panels.

Communication – Dissemination:

See also Case on Otterbeek Pilot. We did not separate our communication on Otterbeek from events on apartments, as often also both were presented together.

2.3.2 GUIDE TO SETTING UP ENERGY SHARING WITHIN AN ENERGY COMMUNITY OF A MULTI-FAMILY BUILDING IN FLANDERS

BROCHURE | ENERGY SHARING IN APARTMENT BUILDINGS (Mechelen)

In early 2022, the Flemish government dramatically announced the possibility of energy sharing. Anyone with solar panels on their roof could share the surplus solar energy with family or neighbours or with a second residence. Selling energy between two different customers is also possible.

Home owners Associations (HoAs) with solar panels on their roof can share the surplus solar energy among co-owners of the building. The latter proves more difficult than thought in practice. There are a lot of steps to take. And more importantly: the costs associated with energy sharing in an apartment building, run high. As a result, energy sharing in apartment buildings is rarely profitable for HoAs and their co-owners. Fortunately, there are other options.

In this fact sheet, we first go into the possibilities for solar panels on the roof of an apartment building. Then you will read what energy sharing is and what costs you need to consider if you want to share energy in an apartment building. So you can see for yourself whether energy-sharing is interesting for your HoA or whether it is better to choose another option.

Solar panels on apartment buildings

Solar panels are generally a profitable investment that easily pays for itself over the lifetime of the panels. This also applies to solar panels you put on the roof of your apartment building as a HoA.

Collective solar panels are particularly interesting if there is a high collective consumption of electricity. The solar panels are then connected to the building's general meter and the

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

solar energy generated can be used for the common parts such as the lighting in the entrance hall, corridors and garages, the lift, collective charging stations, a collective heat pump, etc.

The solar energy that is not consumed, the HoA can

- sell it to an energy supplier via an injection contract. You will then receive a feed-in compensation
- trade via energy sharing within the building
- trade via energy sharing to an energy consumer with high consumption during solar hours (e.g. a school, shop, company).

If, as a HoA, you have **little energy consumption on the communal areas**, then it is more difficult to make the collective solar installation profitable. If you lay a medium-sized solar installation and have a small own consumption, you will have a large surplus of solar energy. You can share it or sell it, but its yield is lower than the energy price you pay yourself for your energy consumption during morning and evening hours (see further energy component). Laying a small collective solar installation is also possible, but then the investment is more expensive compared to the yield, because the fixed costs for site equipment and/or relocation costs weigh more heavily in the total price.

Collective or individual solar installations on apartment buildings

HoAs with small private consumption in the communal areas of their apartment building are asking whether their roof can be subdivided so that everyone can put solar panels for their own flat. According to the study by engineering firm ThInkE, subdivision of the roof could be an option if the roof is large enough to allocate a 5kVA installation (15 solar panels of 250 to 350 Wp) to everyone. If there is only room for smaller solar installations per flat, the costs and benefits will be disproportionate.

The following table summarises the pros and cons for each option. With this information, you can make an initial assessment of whether a collective HoA installation on the roof of your apartment building could be interesting, or individual solar installations by co-owners.

Collective solar panels (In 80% of cases the best solution)	Individual Solar Panels (In 20% of cases the best solution)
Especially with small to medium-sized roofs and a lot of collective energy consumption.	Especially with large roofs and little collective energy consumption.
One inverter to be placed near the solar panels, under the roof or in technical space.	Each solar installation requires a separate inverter and a passage to connect it to the individual meter of the flats. This often requires a lot of cable ducts and/or grinding to technical rooms, etc. Installers sometimes refuse to put small installations on apartment buildings.
Lower investment cost	Higher investment cost of individual installations compared to a collective installation due to extra inverters, more cable connections, extra inspections, etc.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

Direct consumption of energy in the collective parts, reduction of the energy bill of the communal areas.	Direct consumption in the private parts, reduction of energy bills.
Surplus solar energy can be shared. Only the energy component is sold. The VME sharing energy still pays taxes, levies and distribution network contributions on the shared power.	Surplus solar energy can be shared. Only the energy component is sold. The co-owner sharing energy still pays taxes, levies and distribution grid contributions on the shared power.
No division of roof area needed	The roof has to be divided, which often causes difficult discussions. Not all roof sections are equally well situated for solar panels. Due to chimneys, lift shafts or other items on the roof, the available area is too small for meaningful individual solar installations.
The solar panels belong to the collective parts of the HoA. All proceeds are collective of the HoA and everyone contributes according to his share in the building (quota), although you can also agree on other distribution keys.	The roof division is only legally enforceable against third parties if the right of use of the roof (e.g. right of superficies) is established with a notary. As a HoA, you pay notary fees for a deed distribution and often also surveyor fees for the surveying.
The solar installation counts towards the EPC of the communal areas of the building, but not in the EPC of the private residential units.	The solar installation count in the EPC of the private flat, not in the EPC of the common parts of the building.
Additional conditions for large installations: • From 10 kVA mandatory grid study by Fluvius (free up to 30 kVA) • - From 30 kVA compulsory additional grid connection protection.	Small installations to be laid without additional conditions.
A collective solar installation is useful for (future) collective charging stations or heat pump(s) for collective heating.	
Simple administrative procedure	Complicated administration procedure
A collective solar installation can be voted for with a 2/3 majority at the annual general meeting (AGM).	A subdivision of the roof for the installation of individual solar installations can be voted with a 4/5 majority at the AGM.

Have you estimated how many solar panels there could be on your roof? And would you like to calculate how much energy they can produce, how big the investment cost is and in how long the generated energy will earn back the initial investment cost? Then visit <https://coop.klimaan.be/project/zonnewijzer/> . Zonnewijzer has a specific service for joint ownership associations.

Energy sharing or energy selling

Owners of solar panels can share the generated solar energy they do not consume themselves with, for example, neighbours, family or friends to consume directly. This energy sharing is free of charge. You do not receive any compensation for it. Energy sharing with yourself is also possible, for example if you share the solar energy with another establishment or a second residence that you manage yourself. You can also sell

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

the residual energy to another customer. You then sell the energy component at a pre-agreed price. (see below)

Co-owners of an apartment building can use collectively generated solar energy for the common parts. They can share or sell the rest of the solar energy with the co-owners of the flats free of charge.

What exactly are you sharing with energy sharing

In energy sharing, you share energy component of the energy price. This requires some clarification.

The price you pay for your energy does not just cover the energy itself. The tariffs on your energy bill consist of three components:

- The **energy price**: this is the price you pay for the energy you are supplied with.
- The **network tariffs or network costs**: these are the tariffs you pay for the distribution and transport of the energy.
- The **charges**: these are the taxes and levies from the federal and regional governments and services.

In the sample invoice of an annual statement below, you can see how the three components of the energy price can be clearly distinguished (fictitious example - source: vtest.vreg.be)

Electricity Cost Calculation (incl. VAT)			
Energy Cost	c€/kWh	kWh	€3,695.84
Fixed fee			€15.90
Energy component (24h)	22.63	16.262	€3,679.94
Grid Fees			€216.10
Fixed distribution tariffs:			€99.11
Distribution tariffs (per kWh):			€94.06
Transport tariffs (per kWh):			€22.93
Levies			€26.51
Energy contribution (per kWh):			€17.20
Special excise duties (per kWh):			€9.31
TOTAL			€3,938.45

When sharing energy, you only share the energy component of the energy price.

As the owner of the solar panels, you still pay the taxes, levies, and distribution network charges on the solar power you share with others.

Energy Sharing Between Co-Owners: Still Not Attractive

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Energy sharing within a building requires a specific administrative process involving multiple parties. Each of these parties charges fees for their work.

What a party does	What a party charges
• The property manager (syndic) facilitates the notarized amendment when dividing roof ownership. • In the case of energy sharing, the syndic can act as the energy community manager. In that role: ◦ Manages the energy community via MyFluvius: registering / deregistering members during moves, reviewing energy exchange reports annually, calculating and collecting member contributions	The syndic charges a fee at their discretion, ranging from nothing (if included in general services) to up to €100 per apartment per year.
• The Electricity suppliers must deduct the shared energy from bills but still charge grid tariffs and levies on that energy. This isn't supported by their billing system and must be processed manually. • The conversion of the digital meter to measurement regime 3 must be requested.	Electricity suppliers charge the following according to VREG data (15/12/2023): No charge: Aspiravi, Bolt, Energie.be, TotalEnergies, WindoVoorA, Trevion, and Frank Energies Fixed fee: DATS (€75), ENECO (€65), Engie (€100), Luminus (€150), Mega (€150), Octo+ (€108), Elegant (€75), VEB (€65) Requires dynamic tariff: Ebem and EcoPower
The Grid operator Fluvius manages digital meters and provides data to the community manager and supplier about how much energy was shared per time interval.	Fluvius charges a small fee of €1.27 for SMR3 meters on regime 3.

In an apartment building with many co-owners, the costs for energy sharing can be very high because additional costs must be incurred for each individual co-owner. These costs reduce the potential profit you could make by selling your surplus energy. Unfortunately, this means that energy sharing among co-owners is often not profitable.

What Might Be More Interesting

Besides sharing energy or selling it to co-owners, there are other options. You could choose to inject the surplus electricity into the grid in exchange for a feed-in tariff. Or you could sell the surplus energy to a single large consumer. The latter option can be

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

attractive because only one other EAN number is involved, which lowers the cost of energy sharing and simplifies the administrative handling.

To clarify the impact of these costs on the various options, we compare three possible ways to manage surplus solar energy below.

For this fictional apartment building, the various options would look like this.

	Option: Feed-in Tariff	Option: Energy Sharing Among Co-Owners	Option: Energy Sharing with a Large Consumer
Costs	No additional costs	Syndic fee: €... / year x 16 Electricity supplier cost: €... / year x 16 Cost Fluvius EAN meter connection: €... / year x 16	Electricity supplier cost: €... / year Cost Fluvius EAN meter connection: €... / year
Revenues	Surplus electricity in kWh x feed-in tariff	Surplus electricity in kWh x agreed energy sharing price	Surplus electricity in kWh x agreed energy sharing price
Total			

Note: This is an example comparison between three options for a fictional building. This certainly does not apply in all cases. It is important to determine the best option for your apartment building.

Also notable regarding energy sharing:

- Digital meters are required that measure consumption every 15 minutes (measurement regime 3), and only directly consumed electricity within that quarter-hour can be shared.
- Starting energy sharing is quick and easy via MyFluvius.

More Information

You can find more information about solar panels on apartment buildings and energy sharing at: <https://klimaatneutraal.mechelen.be/energiedelen-appartementsgebouwen>

To initiate a conversation about installing solar panels with fellow co-owners, you can prepare a concise brochure with the basic information about your building. For this, use the guide 'Brochure Solar Panels on Apartment Buildings_DEF', which you can download at the bottom of this page: <https://klimaatneutraal.mechelen.be/energiedelen-appartementsgebouwen>

Disclaimer:

This info sheet was created by the Climate Team of the City of Mechelen (December 2023). The city is not liable for any damages resulting from the use of this info sheet.

The City of Mechelen is building a service for co-owners of apartment buildings and property managers as part of the European projects CondoReno and Tandems, with support from the European Union.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Medegefinancierd door
de Europese Unie

BROCHURE | INVERTER OVER 10 KVA FOR AN APARTMENT BUILDING

Apartment buildings with a PV-installation with an inverter with capacity above 10 kVA

- Is probably not subject to VAT
- Must have a grid study carried out from an installation over 25 kVA , free of charge up to 30 kVA.
- Grid disconnection protection is mandatory from 30 kVA onwards

BTW regeling en fiscaliteit

Voor de gewone onderhoudsopdrachten van de algemene delen van een appartementsgebouw is een VME niet BTW-plichtig. Er is nog onduidelijkheid of een VME BTW-plichtig wordt bij de installatie van een omvormer van meer dan 10 kVA. We verwachten een circulaire die zal aangeven dat de VME niet BTW-plichtig is als ze een PV-installatie legt van meer dan 10 kVA.

Als een VME wel BTW-nummer heeft dan kan ze nog voor energie 6% BTW (en accijnzen ook aangepast aan niet zakelijk gebruik) aanrekenen ipv 21% als het gaat om hoofdzakelijk/overwegend niet zakelijk gebruik zoals voor verlichting of de liften in het gebouw. Als de meerderheid verkocht of geïnjecteerd wordt verandert dit.

Een particulier met een installatie van meer dan 10 kVA moet zich registreren als zelfstandige en belastingen betalen op injectie of verkoop van energie. Een VME wordt bij deze gemakkelijk gelijkgesteld aan zelfstandigen bij doorverkoop. (E.T. 114.454 van 28/10/14)

VAT regulation and taxation

For ordinary maintenance tasks of the general parts of an apartment building, a HoA is not subject to VAT. It is still unclear whether a HoA becomes liable to VAT when installing an inverter of more than 10 kVA. We expect a circular that will indicate that the HoA is not liable to VAT if it lays a PV installation of more than 10 kVA.

If a HoA does have VAT number, then it can still charge 6% VAT (and excise duty also adjusted for non-business use) for energy instead of 21% if it is mainly/largely non-

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

business use such as for lighting or the lifts in the building. If the majority is sold or injected, this changes.

An individual with an installation of more than 10 kVA must register as self-employed and pay taxes on injection or sale of energy. A HoA is easily equated with self-employed on resale at this point. (E.T. 114.454 of 28/10/14)

Duty to conduct grid study

For any PV installation over 25 kVA, a grid study must be carried out by the grid operator (Fluvius). Up to 30 kVA, this grid study is free of charge.

Mains disconnection box

Since 1 November 2019, a new technical regulation has been in force around the installation of a mains disconnection protection device. It now only applies to electrical installations with a capacity greater than 30 kVA.

What does such a protection device actually do?

- The main purpose of grid disconnection protection is to disconnect the power generation unit from the distribution grid in the following cases:
- If the operation of the power generation unit would lead to an overvoltage in the distribution grid.
- After detection of an unplanned situation of islanding operation where part of the distribution network remains under voltage.
- If the voltage and/or frequency on the distribution network deviate too much from the nominal values to restore the distribution network to a controllable condition.

(Source: <https://www.innovatiesteunpunt.be/nl/inspiratie/de-grens-voor-het-plaatsen-van-een-netontkoppelkast-wordt-opgetrokken-van-10-kva-naar-30>)

SUBSIDIES

Call green power is possible from 25 kVA. <https://www.vlaanderen.be/call-groene-stroom>

The subsidy for solar panels by Fluvius will be discontinued from 01-01-2024. An installation must be inspected before that date to still qualify for the subsidy.

Useful websites:

Check if your roof is suitable for solar panels?

<https://klimaatneutraal.mechelen.be/zonnewijzer-gratis-advies-rond-zonnepanelen-op-jouw-dak>

Advice on renovating your home such as insulation and installing solar panels:

<https://klimaatneutraal.mechelen.be/renovatiebegeleiding>

Valid unit prices for electricity:

<https://www.vreg.be/nl/evolutie-energieprijzen-endistributienettarieven>

Calculation of your average energy consumption:

<https://energiecalculator.callmepower.be/>

Consumption data Fluvius:

<https://www.fluvius.be/nl/thema/meters-en-meterstanden/verbruikopvolgen>

Which energy supplier is the best choice for you financially? Do the V-test: <https://vtest.vreg.be/>

Measure your energy consumption and get insights on how to save via energyID:

<https://klimaatneutraal.mechelen.be/energie-id>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2.3.3 GUIDE TO SETTING UP ENERGY SHARING WITHIN AN ENERGY COMMUNITY OF A MULTI-FAMILY RESIDENTIAL BUILDING IN BULGARIA

The following presents a structured approach to establishing an energy community in a multi-family residential building, serving as a pilot model for future initiatives. The model outlines key steps and considerations for municipalities and homeowners' associations (HoA) to successfully develop and manage an energy community.

The main steps to implement the sales model are:

1. Preparatory Activities

- **Identification of eligible buildings within the municipality:** Selection of buildings within the municipality that have suitable roofs for solar panel installation (those already insulated or scheduled for insulation in the near future).
- **Business model development:** Creation of a sustainable business model for a pilot building based on detailed technical, economic, and legal assessments to ensure financial viability.
- **Active communication campaign:** Organizing communication campaign, including workshops and individual meetings with representatives of HoA, to inform and engage them.
- **Selection of potential sites for installation:** Identifying potential pilot sites and securing official agreements with interested HoA.

2. Establishment of the energy community

- **Choice of contractors:** Evaluation and selection of contractor based on detailed proposals, including energy production simulations using professional software and comprehensive budgeting.
- **Administrative procedures and design:** With municipal support, the HoA submits applications for connection to the electricity grid, negotiates contracts with the electricity distribution company (EDC), coordinates the project design, secures building permits, and finalizes agreements with an energy trader and the EDC. The process concludes with the official grid connection of the photovoltaic plant.
- **Fund rising:** Households contribute based on their financial capabilities, with funds managed through the homeowners' association or the building manager.
- **Construction works and commissioning:** Supervision by the municipality to ensure compliance with technical and regulatory standards.

3. Operation and Management

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- **Monitoring and maintenance:** Establishing a contract with an insurance company, monitoring energy production, initiating energy trading, and maintaining the installation as per a contract with the installer.
- **Accounting:** With municipal support, overseeing energy trading activities, managing financial transactions with energy trader, and ensuring proper accounting for the energy sold to public sites.

The Gabrovo pilot model aims to create a replicable framework for municipalities and homeowners to implement energy communities, promoting sustainability, energy independence, and financial savings for residents.

2.4 PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS FOR COMMUNITY FACILITIES

The energy transition calls for new collaborations between governments, citizens, and businesses. Projects in both the Netherlands and Bulgaria are testing public-private energy cooperatives. In Gabrovo and Burgas, municipalities are setting up energy cooperatives where solar energy is used for municipal buildings and local businesses. In the Netherlands, Agem is working with eight municipalities to directly supply locally generated electricity to public buildings and services through a cost-price model.

These models show how municipalities and businesses can play an active role in the energy transition by acting as initiators and facilitators. Within WP3 (Testing Tandems), the financial and legal models are being evaluated, while WP5 (Policy Framework) focuses on the policy framework with the aim of better integrating solar energy into public infrastructures and regulations.

2.4.1 Public-Private Partnerships for Community Facilities | the pilots

Agem - Agem Gemeentelijke Energie (Agem Municipal Energy)

Type of Energy Community:
Renewable Energy Community (REC)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Initiator: Municipalities in the Achterhoek region BART: Agem JET team: Agem & Municipalities in the Achterhoek region
Description: Energy community of 8 municipalities applying the cost price model (Energy Sharing)
Phase according to the Open Collaboration Model: Deliver
Objectives: Municipalities consuming locally produced sustainable energy at a cost price
Activities: • Production of electricity from solar • Sourcing locally produced electricity (from Biozon) • Sourcing; BRP and Energy supply • Development of wind energy and flexibility
Lessons Learned and challenges ahead: ➤ It is very important to have the trust of the local council to experiment without strong boundaries and certainties. ➤ Municipalities are interested in the models but are not used to being an active player in the market. There are operational barriers for municipalities to adopt the model. Agem has, therefore, set out to create a service company for public entities to lower the barriers.
Communication – Dissemination: Agem Gemeentelijke Energie has been presented to many interested municipalities in private sessions. Also, a big conference was held with close to 100 visitors.

Energy Community Burgas – City Swimming Pool

Type of Energy Community:
Citizens Energy Community (CEC)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Initiator: Burgas Municipality BART: EnEffect JET team: Burgas Municipality – EnEffect – Supported by technical subcontractors (Sonis Energy Bulgaria)
Description: Following the example set by Gabrovo municipality’s first Energy Community in Bulgaria (see section 2.4.1), the Burgas Municipality is leading the process of establishing the first energy community in their city. 220.000 euros were raised and 420 KWp PV-installation on the roof of city swimming pool is in the design phase. About 85% of the energy will be used in the building.
Phase according to the Open Collaboration Model: Deliver: The fund raising process is completed. Design phase will be completed by the end of May 2025 and the installation is expected to fully operate by the end of July 2025.
Objectives: ➤ Develop a sustainable financial model combining funding from the municipality, individuals and SMEs. ➤ Demonstrate a successful pilot project to engage citizens, build trust, and encourage participation. ➤ Ensure the project's success through effective coordination and support. Ensure replicability of the model.
Key moments: • Develop a reasonable business model • Initial approval of the initiative by the Mayor – ensuring high level policy support • Approval of the initiative by the Municipal Council • Successful fundraising
Activities: ➤ Preparatory Activities ➤ Fund Raising ➤ Project Implementation ➤ Operation and Management As of March 2025, Project Implementation phase is under way.
Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created: Burgas has presented multiple examples of existing cooperatives and how these are managed. This is quite valuable for the future development of the cooperative. However, we are at the very beginning of the whole process and are pretty much following the steps of our “mentor”, the Gabrovo Municipality, which established their cooperative several months before us.
Business model and SWOT analysis: The business model of a renewable energy community in the Swimming Sports Complex - Park Arena OZK is oriented in two directions: - Clarifying the interest for investor participation; - Clarifying the interest for participation of consumers (mainly for the city of Burgas). The model for attracting investors is based on guaranteed payment of equal shares annually over a period of 10 years.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Table 1. Basic financial parameters for the Energy Community

Basic elements for the formation of a fixed purchase price	
Total investment and connection, BGN including VAT	409 482
Guaranteed investment premium	30%
Annual operating costs for 10-year period, BGN excluding VAT	8 900
Production of EE for Swimming Sports Complex, kWh/year	479 424
Guaranteed payment to investors, BGN/year	53 233
Equivalent price, BGN/kWh	0,13
Additional revenue from free market sales, BGN/year	7 222

The model for attracting consumer interest is based on the possibility of negotiating a fixed price for the use of electricity from a PV-installation for a 10-year period with an option to re-evaluate every 3 years to maintain the mutual interest with Burgas Municipality, with which the purchase contract is concluded at a fixed price. On the other hand, the interests of Burgas Municipality are protected because the production of electricity from the photovoltaic installation replaces the quantities now supplied at a higher price.

Table 2. Financial parameters for Burgas Municipality

Costs and benefits for Burgas Municipality	
Equivalent EE consumption, kWh	479 424
Price of active EE: exchange + commercial surcharge, BGN/kWh	0,150
Grid charges HV, BGN/kWh	0,01339
Network charges CpH, BGN/kWh	0,01093
Market price + fees 'max, BGN/kWh	0,184
Equivalent EC price, BGN/kWh	0,130
Current cost of Burgas Municipality, BGN	88 214
Saved costs of Burgas Municipality, BGN	25 889

Lessons Learned and challenges ahead:

There are several important lessons we have learned so far:

- 1) Amount of the investment: in our case maybe we started a little bit too ambitious, as we needed 210 000 euros. It was a challenge and in the last month municipal companies also became members of the community in order to raise the required finances.
- 2) When designing the contract of the Energy community you have to be as precise as possible and foresee many different cases and situations, which may potentially occur in the future. In our case only 2 days after we registered the community, one of the members wanted to leave. Since it was not described in the contract in detail how a member can leave the community, we needed about 2 months until finally the change was accepted by the authorities in Bulgaria.

Challenges ahead:

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- 1) Optimising the work of the installations, in order to be the most profitable for the members.
- 2) Upgrading the PV-installation with additional services, e.g. installing EV charging stations to increase the profit.

Approach on Citizens engagement, participation and social focus:

Burgas Municipality applied a multi-stage citizen engagement process during the development of the energy community combining tools for broad awareness with mechanisms for direct involvement and co-creation.

Community engagement plan:

The process began with public communication through national and local media (radio interviews, podcasts, printed brochures, roll banners and press releases). These aimed to build initial awareness, trust and familiarity with the concept of energy communities, especially among citizens unfamiliar with energy policy or cooperative investment models. The Energy office in Burgas was the info point for the energy community, answering to phone calls, e-mails, etc. A website for the initiative was developed and every day the amount of money raised was published on it.

After the legal establishment of the energy community, we are informing participants via e-mail about the stage of constructing the PV-installation, as well as other information related to the community management. We had on hybrid meeting at the beginning of 2025.

Safe space:

The strategy included low-barrier formats: no technical jargon was used in early communication, and outreach avoided overly formal settings. The municipality's One-Stop Shop and assigned experts offered individual consultation. Citizens were able to engage gradually, from passive listeners to active participants.

Social focus:

The Burgas model targeted a broad social inclusion – including low-income households, elderly people and individuals with no previous experience in community investments. The model allows financial contributions from just 500 BGN (~250 EUR), making participation possible for many.

Policy Framework:

The creation of the energy community in Burgas was made possible by a combination of European-level directives and emerging national regulatory interpretation. While Bulgaria has yet to fully transpose Directives (EU) 2018/2001 and 2019/944 into national legislation, the current legal framework – including the Energy Act and the Renewable Energy Sources Act – offers some flexibility to initiate pilot models.

There are many uncertainties that energy communities face in Bulgaria – especially regarding the roles of prosumers, energy sharing via the grid, and fiscal treatment of citizen investments. While no targeted subsidies were available for this pilot, the openness of local authorities and flexible interpretation of existing regulations enabled the legal structuring of the community as a civil law partnership.

Communication – Dissemination:

Burgas Municipality and EnEffect have worked systematically to raise awareness and increase understanding of energy communities at two levels – internally, within the energy community itself (recognising that not all members are fully informed), and externally, targeting broader audiences.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

A dedicated Energy Community Burgas webpage has been developed and is hosted on the municipal website: <https://energy-office.bg/eo-burgas/> This platform provides information on the structure, principles, and functioning of the energy community, and is continuously enriched with project updates, results, and relevant documentation.

Externally, the Municipality and EnEffect have presented the initiative at multiple national and European events, reaching stakeholders such as other municipalities, NGOs, policymakers, and citizens.

A One-Stop-Shop (Energy office Burgas) is the coordinating unit of the energy community and regularly provides information, consultations, organises and hosts events related to energy communities and RES.

2.5 HYBRID ENERGY SOLUTIONS FOR CITIZENS AND BUSINESSES

Zonnewijzer in Mechelen and ZuidtrAnt's projects in Schoten and Wijnegem show how solar energy can be utilized by both citizens and businesses within innovative collaboration models. Citizens can invest in solar panels on public and private roofs through Zonnewijzer, and the generated electricity is sold to the local community. Investors receive returns while the city increases its sustainable energy production by lowering the thresholds instead of providing direct subsidies.

ZuidtrAnt complements this by actively involving businesses in local energy cooperatives, bridging the gap between citizen energy and commercial parties. This model shows how businesses can not only generate their own solar energy but also share energy with other businesses or nearby homes. Zonnewijzer.biz builds on this by developing specific investment models for commercial players, such as Power Purchase Agreements (PPAs) or direct energy sharing via smart grids.

Through this integration, a flexible and scalable model is created that allows both citizens and businesses to benefit from solar energy. Within WP6 (Dissemination), the potential for expanding this hybrid approach to other cities and regions is being explored.

2.5.1 Hybrid Energy Solutions for Citizens and Businesses pilots

Klimaan - Zonnewijzer & Zonnewijzer.biz

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Type of Energy Community: Energy Initiative
Initiator: Klimaan BART: Klimaan JET team: Klimaan – City of Mechelen & surrounding municipalities
Description: Klimaan uses its knowledge of PV to advise citizens and organisations on obtaining a solar installation of their own roof.
Phase according to the Open Collaboration Model: Design: Even though good results are achieved within both projects (Zonnewijzer & Zonnewijzer.biz), the knowledge and advice continually have to be updated and it is a project that is vulnerable to market fluctuations. Deliver
Objectives: ➤ Increasing local impact in accelerating the energy transition by valorising the Energy Communities' knowledge of solar PV.
Activities: • Advising citizens & organisations free of charge (supported by the local municipality), thereby taking away thresholds into action. At the same time, Klimaan supports the local municipality in increasing the local renewable energy targets and investments. ○ For citizens: optional group purchase (with sales commission) ○ For organisations: optional offer for extra guidance/collaboration (with citizens)
Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created: Zonnewijzer ➤ Low-effort tender for limited assignments (cities) ➤ Low-effort offer (deal) for smaller municipalities (no need to tender, just order) Zonnewijzer.biz ➤ Low-effort tender for limited assignments (cities)
Business model and SWOT analysis: ➤ Strengths: - Ongoing opportunity to apply knowledge, improve it and put it to the test - Potentially high impact - Low investment ➤ Weaknesses: - Projects only as good as the knowledge - Sensitive to market variations ➤ Opportunities: - Continual improvement (this is even required) ➤ Threats: - Sensitive to market fluctuations
Lessons Learned and challenges ahead: The market sensitivity of the project was quite painful in 2024 (mainly reliant on solar panels). This made us realize we need to continually improve the project (flow, extended offer to

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

smart systems, more battery solutions and heat pumps) and find further means of stabilizing the returns vs. efforts in the project.

Approach on Citizens engagement, participation and social focus:

We meet both people who seek advice (telephone or teleconference call at their own chosen time) and organisations on their own space (first talk in the building).

Communication – Dissemination:

Making publicity via ads and communications, sometimes in collaboration with the municipalities we work with (for instance on info-sessions), sometimes via own social media.

ZuidtrAnt – EC within municipality and SME zone (large-scale solar)

Type of Energy Community:

Energy project by an Energy cooperative

Initiator: ZuidtrAnt

BART: ZuidtrAnt

JET team: ZuidtrAnt – Municipalities of Schoten and Wijnegem / Opnieuw & Co thrift shops

Description:

Testing whether energy community principles work within different locations of a single entity.

Phase according to the Open Collaboration Model:

Design: adjusting the design as we built up more experience and ways to work around the currently posed technical and legislative difficulties.

Objectives:

- The municipality of Schoten:
 - Setting up its own energy community with the help of ZuidtrAnt to share energy within their own building stock.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

○ The sharing will be done within the platform of WeSmart. ○ Organised information session for the local enterprises regarding the possibilities of energy sharing. ➤ The municipality of Wijnegem: ○ Organised recently information session regarding energy sharing within SME zones with the aim to start an EC in this zone. ➤ Opnieuw & Co ○ Setting up an EC to share energy with other locations/shops.
Activities: • DIY document made on how to start an EC • Research on sharing/invoicing platform. • Started the EC for Schoten, difficulties with data retrieval from DSO Fluvius platform to get everything in the WEsmart system, working on an energy sharing standard contract • Information sessions and follow up in the SME zone of Wijnegem • Deep dive regarding PPA
Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created: ➤ We developed a DIY document on how to set up an EC for SME zones.
Business model and SWOT analysis: ➤ Threat: No adaptation on the Flemish definition of ECs and the difficulties with the DSO Fluvius platform could raise the impressions within this pilot that ECs are not possible within the Flemish region. ➤ Strength: Close collaboration with the municipality, extended collaboration with Opnieuw &co. ➤ Opportunity: Civil servants and eldersmen of these 2 municipalities experience the difficulties the current legislation puts upon the installing of a EC with a profitable price setting for the municipality / SME zone and can also take on a policy role with regards to this topic. Opportunity for ZuidtrAnt to research other possible business cases for energy sharing (eg. PPA) ➤ Weakness: Risk of lots of effort and time and little result if policy makers to not adjust legislation.
Lessons Learned and challenges ahead: ➤ How to get more municipalities on board with this EC project so that we can generate a larger impact on the climate goals. ➤ Learn ways around the EC to share energy since the definition of ECs has been poorly filled in by the Flemish government. ➤ Gather experience / learn how to weigh on policy makers ➤ Important to inform all partners involved about the technical difficulties with DSO Fluvius platform and how that puts a hold on the development of an EC. ➤ How to cope with the technical difficulties of obtaining data and the thresholds installed by energy suppliers.
Approach on Citizens engagement, participation and social focus: ➤ We are working mainly on the information level with our information sessions on ECs in SME zones.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- However, after some of these information sessions we get feedback on how to organize these sessions and tips on how to gather all the necessary information from the SMEs.
- We could consider this to be on the advice level of the participation ladder.
- Goal here is to reach the level of co production and decision once the EC is actually established.
- We used the specific civil servant with better contacts within the SME zone to reach out to all the companies within this zone. This made communication easier since the partnership with the municipality made our information sessions more interesting/ promising.
- We experience the clear and open collaboration with the municipalities to be a safe space for residents and companies based within these municipalities. Most of them are unfamiliar with the concept of an energy community. Since we may use their facilities and communication channels we avoid being perceived as potentially untrustworthy.

Policy Framework:

- REScoop Flanders supplied an extended document to VEKA (Flemish Energy and Climate Agency) in 2022 with regards to the barriers and recommendations with implementing the energy communities in Belgium.
- Main conclusions in the document state that the Flemish definition on Energy Communities and the application procedure for energy communities at the VREG should be more in line with the European directive / vision and emphasize more on the possible social benefits that energy communities can realize within the energy transition. The document also stated the legal anchoring of citizen participation in wind parks as to create a wider support base for windmill parks. By implementing this, energy cooperatives could become a steady partner for the Flemish government with regards to achieving climate goals.
- ZuidtrAnt informed the cabinet of our federal Ministry of Energy with the a list of thresholds at the beginning of 2024.

Communication – Dissemination:

We organized a guided tour on the premises of Opnieuw & Co for professionals end of February 2024. The visit of minister Van Der Straeten and the communication of the ministerial cabinet gave us the opportunity to reach out to a larger audience.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Kamp C - REC Kamp C (business park & Oosterwijk neighbourhood)

Type of Energy Community:
Renewable Energy Community (REC)

Initiator: Kamp C
BART: Th!nKE (& TANDEMS partners)
JET team: Kamp C – province of Antwerp – business park companies – municipalities of Olen & Westerlo – neighbourhood – social housing - energy cooperative Campina

Description:
This pilot has been created to realise a best-practice, replicable model of a REC in Antwerp. Kamp C has already worked 20 years in developing sustainable buildings and now focuses on linking this circularity with innovation and clean energy transition. It aims to test how far can this realisation go despite policy limitations, while still keeping in with Kamp C values.

Phase according to the Open Collaboration Model:
With the REC Kamp C we are attempting to follow the entire OCM guidelines and phases:

Objectives:

- Test the Open Collaboration Model
- Develop a working REC, where citizens are included in co-creation from the start.
- To foster the 'ideal TANDEM' (energy cooperative + municipality)
- Kamp C being climate neutral by 2030

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

➤ To scale up REC model to other municipalities (via LEKP, Energy Landscapes)
Activities: ➤ Configuration of site potential (values, practices, technologies, infrastructures, policy, resources) ➤ Citizens/companies/municipalities/EC's engagement process to actively participate in REC ➤ Feasibility study for the REC Kamp C and scenarios ➤ Development of suitable sustainable energy production facilities ➤ First steps to realisation ➤ Share knowledge, scale up to help other municipalities and share costs and risks
Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created: ➤ The back-casting method (Kamp C internal process) ➤ Value-network mapping ➤ The Open Collaboration Model – from Dream to Design phase (REC) ➤ Following results of other pilots in TANDEMS and testing their models ➤ Following the Action-oriented monitoring process developed by VITO in TANDEMS and learning from the Inspirations Sessions and Eye-opener workshop by partners. ➤ The Participation ladder and Safe Space research / guidelines within TANDEMS (Duneworks and ZuitrAnt) ➤ Process: Dream-Dare-Do days
Lessons Learned and challenges ahead: ➤ An energy community is not an end goal but a vehicle towards achieving a goal. ➤ Legislation discourages energy sharing by citizens ➤ There are several scenarios for involving citizens in an energy community, energy sharing is just one of them. ➤ Through monitoring, energy flows become visible and we have already been able to make some savings. ➤ Future activity – continue the 'learning by doing' process ➤ The biggest challenge is how to engage citizens in an equitable energy transition while legislation works against this. We will continue in our efforts to make people who are usually excluded (due to poverty, lack of available roofs, etc.) part of the 'energy' community, without penalising them economically.
Approach on Citizens engagement, participation and social focus: Following an initial value network mapping session in March 2024, we looked at who can take on the role of communication to engage the neighbourhood. The municipality originally offered to take the lead in this, however this was not followed through. Even though several parties wanted to cooperate, a more structured process was needed. We therefore adapted the Open Collaboration Model into a Dream-Dare-Do trajectory and wrote a tender for process support. At the same time, it became evident in the autumn of 2024 that more effort was needed to build a broader 'community'. The Safe Space / Participation ladder insights have been very helpful in establishing a 'neighbourhood process'. We started with a neighbourhood café which led to co-creation and capturing the neighbourhoods' needs for opening up the physical site and adjusting the renovation of a Kamp C building to include them.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

We decided that we cannot rush this process. “If you want to go fast, go alone”, but we want to go together, so: “We will go slow”. Time is needed to build the community within and beyond the physical barrier of the site and engage with the neighbours. We are creating closer relationships with the municipality, with local citizens clubs, the social housing neighbourhood etc, and have already engaged three local residents as ambassadors.

Dream-, Dare and Do trajectory:

Kamp C issued a tender (see annex 10) to appoint a BART Boundary-spanning Action Reflexive Tutor to guide the process Dream, Dare and Do trajectory and connect the participation-trajectory with a technical trajectory support plan. The tender was won by Th!nkE and the process started on March 1, 2025 and will run until September 30, 2025. During this trajectory, key partners will hopefully become and remain engaged, in order to officially form the REC Kamp C/Oosterwijk JET team: the energy cooperative Campina, the neighbouring schools, local citizens’ organisations, the local social housing company, the intercommunal organisation and last but not least the municipality of Westerlo.

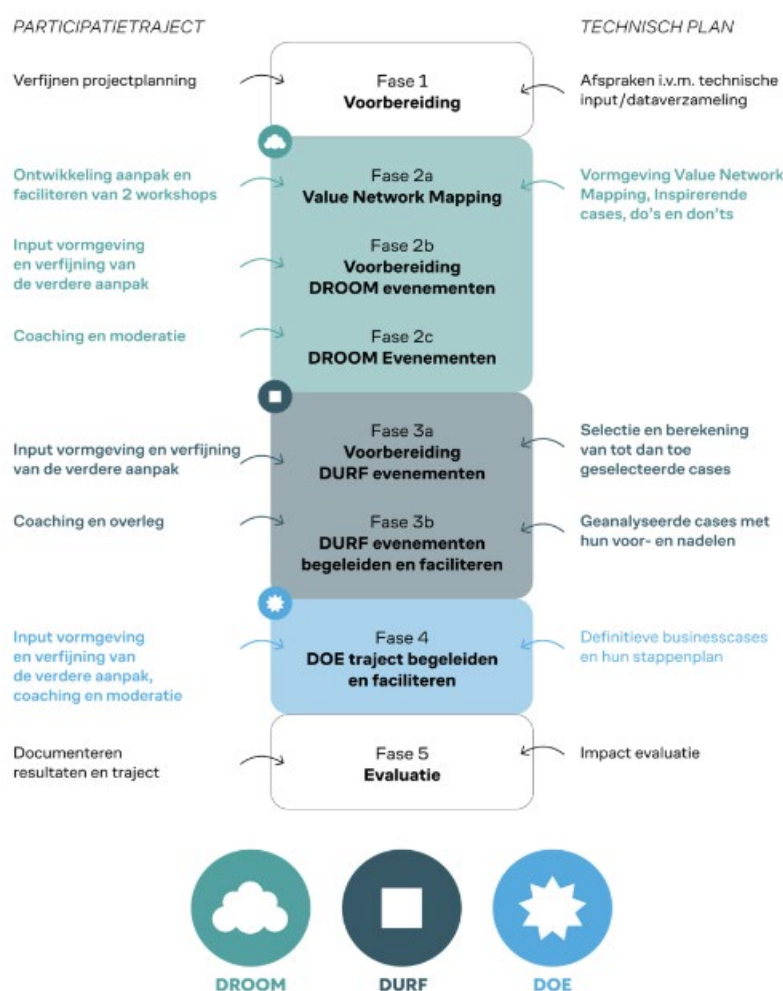

Diagram of the Participation trajectory & Technical trajectory plan (from REC Kamp C tender winner Th!nkE)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Policy Framework:

- The grant from the LEKP actually only helps the municipality.
- Energy suppliers charge administrative fees to share the spare energy from your solar panels that you do not use with people in your neighbourhood, with family or with yourself.
- European funds are often needed for investments
- Good examples of our TANDEMS partners in Otterbeek – Klimaan / Mechelen (lessons learned on how to include social housing in an energy community) and ZuitrAnt (Opnieuw&co business park)

Communication – Dissemination:

A dual communication plan is being drawn up to be integrated in the After-LIFE deliverable of TANDEMS: 1 for the immediate location (Oosterwijk neighbourhood and municipality of Westerlo) and one that reflects the needs of the Kempen region and of the province of Antwerp's Energy Landscapes.

Kamp C will create an open learning and training centre, a safe haven for inspiration, experimentation and learning, not only for municipalities, but also for starting citizens' initiatives and energy cooperatives from the entire province.

This safe haven will also be the setting of co-creation together with local residents. In the neighbourhood is a need for a community centre and it will be integrated into this physical safe space.

2.5.2 PRACTICAL GUIDE TO DEVELOP AN ENERGY COMMUNITY WITH A BUSINESS PARK AND NEIGHBOURHOOD

DIY ENERGY COMMUNITY (BE)

1) Entity and location

- define zone of energy community
- establish entity
- (e.g. non-profit organisation structure)

2) Energy supply and demand

- mapping energy supply and demand

3) Establishing an EC

Administrator

- Get EC recognised via VREG
- Establish EG via platform Fluvius
- register all members and administrator via Fluvius
- drawing up price agreements
- registration on platform of energy parts

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Members

- Power of attorney to administrator to start Energy Community
- Sign contract with energy share platform

4) Start to share

1) Entity and location

- Define location within which EC energy will be shared, this can be: SME zone / demarcated area within a municipality or city / school community / the buildings within a local authority
- Define or establish an entity: if the SME zone is managed by a non-profit organisation, this non-profit organisation can be used. If there is no umbrella structure it must be established (e.g. non-profit structure)

2) Energy supply and demand

- Mapping supply and demand in the defined location so that the potential of energy parts is clear.
- Requesting the necessary data can be done via the questionnaire in annex
- List administrative costs for energy parts with current supplier
- Appoint the administrator of the EC

3) Establishing the Energy Community

- Before the establishment at Fluvius can proceed, the EC has to be approved by VREG, here a choice has to be made between a renewable EC (HEG) or citizens' EC (EGB)
<https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/energiegemeenschappen>
- The establishment of the Energy Community is done after VREG approval through the platform of Fluvius: <https://www.fluvius.be/nl/groene-energie/energiedelen/in-een-energiegemeenschap>
- Notification must be made within 30 days of the establishment of the energy community.
- After approval by VREG:
 - register all EC EAN nos with Fluvius
 - draw up price agreements with the members for only energy component at the different parties of the EC
- After full approval and establishment EC register the EC on a sharing and billing platform such as e.g. WeSmart
- Enter administrative cost for follow-up EC and management in chosen platform (guideline 1 day workload/month)
- Agree delivery/purchase settlement key with all parties in the EC

4) EC administrator

- The administrator is responsible for informing the energy supplier of the participants in the EC about joining the EC.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- The administrator is responsible for communicating any change within the organisation / arrangements or composition of the EC.

5) Members of the EC

- Members of the EC provide a power of attorney to the administrator to initiate the EC.
- Members sign contract within chosen platform to enable billing.

Energy questionnaire

Information sheet energy parts (for data analysis potential)

Mention clause: data will only be used for research on potential energy parts

General:	
Company name	
Site address	
Contact person	
Role of contact person	
Contact details - phone	
Contact details - mail	
Business site	
Type of business	Brief description of business activity
Number of working days per year	
Number of working days per week	
Number of working hours per day	
Shifts system and time blocks	
Energy	
Electricity	
EAN number(s)	Give possibility to enter multiple numbers. These are 18-digit numbers always starting with 54 ...
Withdrawal Injection If applicable	
Digital meter(s):	Yes / no / partially
Annual electricity offtake	... [MWh/year]
Electricity take-up tariff	... [€/MWh excl; VAT]
Annual electricity injection if applicable	... [MWh/year]
Electricity rate injection if applicable	... [€/MWh excl; VAT]
Do you expect significant changes to your electricity consumption in the near future? If so, what change exactly?	
Administrative cost energy supplier for energy parts	
Additions/comments:	

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2.5.3 GUIDE TO TAKING THE FIRST STEPS TOWARDS AN INCLUSIVE VALUE-DRIVEN RENEWABLE ENERGY COMMUNITY | BUSINESS PARK AND NEIGHBOURHOOD

The Open Collaboration Model (OCM) with its value-network mapping and reflexive monitoring, developed by partner VITO⁴, are guiding Kamp C in their effort to follow a value driven approach and to help establish and (re)design an inclusive value network of engaged actors, a Just Energy Transition (JET) pioneer team, that will take ‘ownership’ of the process and make it their own. In addition, throughout the development of the Tandems project and the interactions with the pilot and knowledge partners, Kamp C has also become more and more aware of the importance of real and just participation of citizens from an early stage and has increased and broaden the ambition of their ‘**REC Kamp C**’ towards a collective ‘**REC Oosterwijk**’.

Insights into the Safe Space, the Participation Ladder and the Justice framework, developed by partners Duneworks and ZuidtrAnt, have aided Kamp C towards the development of this unique process and broadening the focus of the local citizens participation with a focus on their needs. This led to the development of the Neighbourhood café trajectory, the taking down of part of the physical barrier (fence) of Kamp C and the inclusion of the needs and wishes of the neighbourhood in the renovation of the VONK building at Kamp C. The creation of this physical Neighbourhood café will be available for the neighbourhood associations to use as they wish. At this stage (December 2024), Kamp C was ready to write a tender for a BART (a Boundary-spanning Action Reflexive Tutor) to guide them through the parallel citizens participation and technical trajectories.

Kamp C’s Action-clusters reflecting the 4 steps of Open Collaboration

The following action-clusters reflect the journey that Kamp C has been on even before the beginning of the Tandems project (October 2022), showcasing this energy initiative from its infancy and its way towards maturity. They are not entirely meant to be seen strictly linearly, as many actions have been iterative. The intention here is to share the process as a guideline for potential replication by other such initiatives.

- **Internal Participation trajectory** | Defining the pilot’s identity and the course of action
- **Broader Participation trajectory** | the Neighbourhood café
- **Participation trajectory and technical trajectory** | the JET team designing a REC with the help of the BART tutor (via tender)
- **Transferring knowledge** | the Open learning and Training centre

⁴ [Open Collaboration Model · Nexus Learn](#)
[Open Collaboration Model Brochure](#)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union’s Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

DISCOVER	The team explores and analyzes strengths, resources, and opportunities within the community. This involves mapping the current value network, identifying key actors, and understanding community needs related to the energy transition. The goal is to gain a comprehensive understanding of the local context.
DREAM	Building on insights from the Discovery Phase, the team envisions an ideal future for the energy initiative. Through brainstorming and visioning exercises, they define shared values, set ambitious goals, and create a clear vision of what success looks like, inspiring motivation and commitment.
DESIGN	The team translates the vision into concrete plans and strategies. This includes defining roles, allocating resources, and establishing collaboration mechanisms. The focus is on aligning the project with the overall vision, addressing challenges, and maximizing opportunities for value creation.
DELIVER	In this phase, the team implements the plans, mobilizes resources, and works with partners to execute the initiative. They monitor progress, make necessary adjustments, and focus on achieving tangible results that contribute to the local energy transition.

The Four Steps of Open Collaboration, developed by VITO.

1) DISCOVER | Origins, Motivation and Dream

- Internal Participation trajectory | Defining the pilot's identity and the course of action
- Broader Participation trajectory | the Neighbourhood café
- Participation trajectory and technical trajectory | the JET team designing a REC with the help of the BART tutor (via tender)
- Transferring knowledge | the Open learning and Training centre

Insights and Tools:

cVPP starters guide | Interviews | Internal Back-casting | Vision workshop for Kamp C terrain (Omgeving) | Technical feasibility plan

2) DREAM | ...

- Internal Participation trajectory | Defining the pilot's identity and the course of action
- Broader Participation trajectory | the Neighbourhood café
- Participation trajectory and technical trajectory | the JET team designing a REC with the help of the BART tutor (via tender)
- Transferring knowledge | the Open learning and Training centre

Insights and Tools:

Value-network mapping | Participation Ladder - Justice framework - Safe space | For Real | Dream-Dare Do Tender | Dream-Dare Do Execution

3) DESIGN | The REC

- Internal Participation trajectory | Defining the pilot's identity and the course of action

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Broader Participation trajectory | the Neighbourhood café
- Participation trajectory and technical trajectory | the JET team designing a REC with the help of the BART tutor (via tender)
- Transferring knowledge | the Open learning and Training centre

Insights and Tools:

Value-network mapping | Participation Ladder - Justice framework - Safe space | For Real | Dream-Dare-Do Execution | Workshops & Exhibition of potential projects ...

4) DELIVER | ...

- Internal Participation trajectory | Redefining the pilot's identity and the course of action
- Broader Participation trajectory | the Neighbourhood café
- Participation trajectory and technical trajectory | the JET team designing a REC with the help of the BART tutor (via tender)
- Transferring knowledge | the Open learning and Training centre
- Celebrating by Signing the REC Kamp C charter

Insights and Tools:

Value-network mapping | Participation Ladder - Justice framework - Safe space | For Real | Dream-Dare-Do Execution | Technical and Participation trajectories

Lessons learned so far within the TANDEMS project

„an energy community is not a end but a vehicle to achieve your goal“

„legislation discourages energy sharing by citizens“

„there are several scenarios for involving citizens in an energy community, energy sharing is just one of them“

„Through monitoring, energy flows become visible and we have already been able to make some savings“

As of March 2025, we are navigating the 'Dream' phase and moving towards the 'Design' phase, with our BART (Th!nkE) and the broad community of businesses, neighbourhood associations and ambassadors, schools, the municipality of Westerlo and the energy cooperative Campina fully engaged.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

3. GENERAL GUIDELINES FOR MEDIUM-SCALE & SMALL-SCALE SOLAR

Solar PV installation of Klimaan on 'd Oude School, one of the Zemst community buildings

This guide describes the essential steps one needs to take when initiating small and medium-sized community solar projects and is based on the experiences and vision of Steven Laurijssen, co-founder of energy cooperative Klimaan.

3.1 DEFINING SMALL AND MEDIUM-SIZED SOLAR PROJECTS

We identify small and medium-sized solar projects as those that are connected to an existing electrical installation. This means mainly two things:

a) No additional arrangements are needed for obtaining the grid connection.

The installation would be connected to the electrical installation of an existing structure (generation behind the meter). The permit requirements for the solar plant will therefore be much lower or not present at all. Moreover, this has the big advantage of eliminating the need of claiming any additional open space for RES, and thus inherently has more public support.

b) At least part of the revenues will be generated by the self-consumption of the local electrical installation.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

This second condition partly follows from the first, but it is a major one, as all excess power is injected on and to be sold using the power grid. This means that this income stream will encompass some degree of market exposure. An energy community would preferably want to protect itself from the volatile market as much as possible, in order to safeguard the financial stability of the energy community and the interests of its members. There are several ways of achieving this, some of which can even be combined. These will be elaborated upon in the next section.

3.2 SETTING THE SCENE: PROJECT DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED SOLAR PROJECTS

This guide describes the essential steps to take when initiating small and medium-sized community solar projects. This is considered an ideal project typology to start a community energy project with because of the high amount of wins for all stakeholders, additional to the obvious climate wins:

- Relatively easy and low risk, combined with relatively small investments
- No or limited interest from market parties, largely due to limited margins as compared to overhead
- No additional open space claimed as it is usually built on existing infrastructure
- Very close to the community and thus very tangible

In this section, guidelines are comprised for the effective implementation of solar projects with a small and medium size. The aim is to give both municipalities and aspiring or young energy communities key insights and starting materials towards the successful implementation of solar and EV sharing energy community projects in collaboration with one another. We will start from the project development perspective and will highlight the specific points of attention for successfully implementing community energy projects. Throughout this section, references will be made to the Open Collaboration Model process, Citizens Participation and other lessons learned from the TANDEMS project.⁵

Discover & Dream Phase

Every project, be it Solar, EV sharing, advice for energetic renovations, starts with a good idea. Someone ask themselves a question and says, “why not?”. When developing these community energy projects, it is not an absolute requirement that the energy community itself initiates the project. As should already be clear from the pilot sections, every role that can be played in community energy projects, can be exchanged between partners, more on that will follow later on in this guide. The local community should, however, be heavily involved as early as possible. Why? Because that community might be crucial to bringing any project to fruition, as it might provide some of the essential knowledge and skills it takes to run an energy community/community energy project.

Some essential skills are required to bring community energy projects into the world:

- Technical / Engineering skills

⁵ [Project Outputs - Tandems](#)
[Tandems: local energy collaboration · Nexus Learn](#)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Financial skills & means
- Legal skills
- Communication & networking skills

JET team & BART

As community energy projects have both the citizens and the municipal leadership as stakeholders (all can gain from them in some way or another), there's a key message for both roles : Start talking about what you want to achieve, and find out who can do what.

In WP2 of the TANDEMS project we built the Open Collaboration model (OCM) and found that the presence of key roles identified within a community energy project could provide a much larger chance of succeeding.

The **JET-pioneer team** refers to the core actors collaborating to generate multiple, shared, and collective value within a community. The acronym 'JET' (for Just Energy Transition) is inspired by the complexity of transforming the energy system, likened to rebuilding an airplane during flight. These teams are focused on accelerating the energy transition in a just manner, ensuring inclusivity and fairness in the process.

BART, an acronym for "Boundary-spanning Action Reflexive Tutor," is a concept designed to guide teams involved in energy transition initiatives. BART encourages these teams to act as boundary spanners, fostering connections across different organizations and sectors. It promotes action-oriented approaches while emphasizing the importance of reflexive practices. Rather than providing direct answers, BART facilitates learning through guiding questions, supporting teams in their collaborative endeavours.

Imagine a JET-pioneer team, driven to reshape their community's energy landscape, finding in BART a mentor that doesn't dictate, but rather engages them in a dynamic process of exploration and design. BART urges them to connect with diverse stakeholders, fostering inclusive dialogues, and through insightful questions, prompts the team to reflect on their roles and the broader impact of their actions, ultimately empowering them to navigate complexities and drive meaningful change.

3.3 UP-FRONT CONSIDERATIONS

When thinking about the initiation of a community solar project, one must consider certain limitations.

3.3.1 Project Overhead

Generally speaking, there will always be a certain amount of overhead on every solar installation using third party investment such as a community energy project, which incurs a cutoff point for financial feasibility with relation to the size of the installation. That means that for certain sites, certain characteristics of the site will make a solar project economically unfeasible.

At which point an installation reaches the limits of viability is a question that only the Energy Community itself can judge based on its main philosophy and long-term objectives. This is

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

generally one of the more obvious distinguishments between Energy Communities and larger traditional market players.

Some of the characteristics are:

a) Limited area availability

Only a small proportion of the site can be put to good use for solar energy production. The economic benefits are limited and the incentive to act decreases for both the municipality and the energy community. Unit prices go up (€/kWp linearly translates to €/kWh) and margins and economic savings go down, where at a certain point the installation becomes economically unfeasible. This point is more easily reached for smaller sites, which does explain why larger, more traditional market players tend to be less interested in these types of projects.

b) Shadow fall

This can actually be considered as a specific case of having limited area availability. The shadow fall will potentially significantly reduce the amount of energy produced.

c) Limited on-site daytime electricity consumption

As could be concluded from the previous section, the self-consumption will determine the most reliable income stream and at the same time it will make up the first and foremost incentive for the building owner. In the case that a lot of injection can be made of use in some other reliable way, one could consider concession fees for incentivising the building owner to realize the project.

d) Characteristics of the mounting surface

➤ *Material*

The type of material of the underground could limit the number of applicable mounting systems, thereby increasing the required investments. Slate roofs are a good example of this as they require great care and expertise during installation and this will drive up installation costs

➤ *Complexity*

Installation costs scale linearly with the complexity of a mounting surface (e.g. the amount of subdivided areas). The more uniform the construction needs for the PV plant, the cheaper the installation gets!

➤ *Age*

The age of the mounting surface is a heavy determining factor of the feasibility of an installation. Parties need to be aware of the state and age of the mounting surface, and any future plans the owner has for its renewal. The energy community should aim to negotiate installation removal clauses in agreements so that the costs are covered when plans eventually change.

3.3.2 Limiting Market Exposure with relation to excess production

As was already discussed in the last section, people and energy communities need ways of limiting their market exposure and maximally stabilizing their income streams. This is especially true for solar projects, as revenues from solar production in itself can already vary

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

more than 10% from one year to the next. There are several options that can be considered to be used for toughening up the business model against market exposure, while still meeting the communities' objective of generating as much solar RE as it can.

a) Self-supply at cost-price

The energy community is large and has a diverse RE generation portfolio. When selling its electricity directly to its members, the Energy Community can limit its market dependence by selling all available RE and only accepting members when there is enough energy at its disposal throughout the year. One will typically not be able to do this solely based on solar RE generation, and the process of obtaining a suppliers permit can also be a tough challenge, depending on the member state⁶. Therefore, for most energy communities it is initially considered a long-term objective.

b) Peer-to-peer supply & Energy Sharing

Peer-to-peer energy supply is a very new concept and not all member states have implemented it in an effective manner. If quarterly hour based virtual self-consumption (energy sharing) is possible and economically advantageous in a member state, a project injecting a large amount of solar energy is acceptable. For energy sharing, energy communities are dependent on DSOs and often times energy suppliers as well, making them vulnerable to abrupt external policy changes. In general, the less external dependencies, the better!

c) vPPA

If energy sharing is unfeasible, a virtual Power Purchase Agreement (vPPA) can be set up for selling excess energy. The Energy Community finds a party that can buy the volume of injected electricity at a beneficial price for both. This party ensures a contract for difference: It only pays for the difference between the market price and the price agreed upon for a specific volume. At the same time it is hedging its energy prices, ensuring a price stabilisation mechanism over a longer period of time.

d) Additional support schemes

When additional support schemes are present such as government grants or green certificates for renewable generation, the investment can also be more resilient to market fluctuations and relatively decoupled of the amount of injected electricity. This possibility is certainly one that should be utilized if available, but also here are some challenges. There is a requirement for thoroughly understanding the rules that determine the access to the grants/green certificates. On top of this, national and/or regional policy is politically controlled, so it could be prone to abrupt change, making the risk of ever changing rules and unknowns a constant reality.

e) Battery

Adding a battery could provide a solution for making use of an excessive amount of otherwise injected solar energy. The business case will not provide a solution for corrections post-factum (after a solar installation became more vulnerable) as it is most definitely a more complex and more capital intense ESCO-arrangement. The business

⁶ In Belgium, the threshold for obtaining a supplier licence is prohibitively high. As a result, it is relatively safe for incumbent market players. Only a handful of cooperative suppliers are active, of which only two are certified REScoops.

case should be either stand-alone (operating on the flexibility market) or integrated (combining the wins of both solar and battery, with one and the same investment).

f) Limit Injected electricity

As another possible option, the injected electricity can be limited in different ways. Either by design (small dimensioning relative to site consumption) or by curtailment (limiting the production of the installation to the site's actual consumption). The latter could provide a feasible post-factum correction.

In general, these limitations and business models need to first be investigated in a high-level fashion in order to avoid spending a lot of effort on them before they turn out to be unfeasible. That's where a Quick-Scan comes in.

3.4 QUICK-SCAN AND ROUGH BUDGETING

The energy community will want to keep costs and efforts as low as possible in this preliminary stage, but still needs a good method to be able to judge the economic feasibility of the solar project. Therefore it needs to create a sort of waterfall/filtering methodology (increasing effort and costs only as more indicators turn green). Feasibility needs to be scanned in a low-effort manner, and for this a Quick-Scan can be utilised.

Buildings that are put up as potentially interesting sites are quickly checked for their maximal rooftop potential, and if the installation is not too small and produces less than or equal to the consumption on a yearly basis (mind however that only daytime consumption will contribute to the potential self-consumption), an installation can be put up for a more in-depth feasibility study. A main advantage of this quick-scan, is that it can be performed from the desk.

In order to be able to do this, the list of potential buildings should contain the following information:

3.4.1 Essential information

- Address / grid access code (EAN)
- Electricity consumption
Yearly numbers work for the Quick-Scan, but the more detailed, the better.
If no detailed figures are available, for instance due to analog metering. This would make the project more difficult to accurately predict the financial feasibility. Ultimately this also depends on the type of business model that is applied.
- Aerial photographs of the structure in its environment and preferably in different seasons. This should usually not be a problem through modern-day technology.

3.4.2 Useful information

- Information about daily activity and occupation (especially in absence of quarter-hour energy consumption data)
- Information about architecture, coverage type, age and recent/planned renovations of the PV-installation mounting surface.

All sites that come out of the quick-scan with positive indicators, can undergo a more in-depth feasibility study. Up to now, only internal study costs based on common sense and experience

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

have come into play. Further down the development path, external study costs are more likely to be required in order to fully realize the installation (net study / stability / heritage).

3.5 TENDERING THE PROJECT

Tendering is a critical phase in the project. All steps taken before this are to be regarded a market consultation. Ideas have been exchanged with possible parties, and still everyone should have a decent chance of winning should they answer the call with a bid. Tendering regulations are different in each country, so make sure you have knowledge of the rules in your country. As in every tendering process, the tendering authority needs a general set of objective criteria to work with (price usually being the most important one) and when working with energy communities, there is a need for formulating these selection criteria in order to give an energy community a level playing field in being able to get a fair chance of participating.

Therefore, some points can be added for direct citizen participation, and some on the communication plan. The two go hand in hand.

In the Annexes of this document, several tenders are available based on different possibilities:

3.5.1 Municipal tender: choice between purchasing all produced power and purchasing only locally consumed power

This tender is a good way for tendering for smaller installations in a municipality. It can be used for purchasing all produced solar power or just purchasing the locally consumed part of it.

When only the locally consumed power is purchased by the municipality, the energy community can use the injected power as is deemed best by the members. Purchase of all produced power is suitable on sites for which the self-consumption cannot be easily estimated. When using this tender, received bids can be lower than for the provided alternatives, as the market risk for the bidding party is eliminated and the tendering authority can still sell the injected power. The market risk is not gone though, as it is taken by the municipality itself. Another downside of this approach is that the energy community is unable to supply the injected power to its members. It can however still be a good investment for the energy communities' financial stability. Moreover, it could be a good stepping stone into activity of setting up solar projects. This still requires limiting the market exposure.

In Flanders, there are often no contracts (Right of Building or concession, Power Purchase Agreement) made up after granting the contract to the winning party. The tender, alongside the bid that can be accompanied by an offering text, will most likely serve as the contract.

3.5.2 Framework tender

The possibility also exists of using framework tendering that is put out by regional procurement centres. In framework tenders, applicants are able to put up their price per category based on specific characteristics such as:

- a) flat vs. slanted/gable rooftop
- b) size of installation and inverter
- c) self-consumption

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

In Flanders, intermunicipal organisations and the Vlaams Energiebedrijf (VEB) regularly act as the contracting authority, both for installers and Energy Communities.

These tenders are usually much bigger, require a lot of experience and some financial risk due to the required deposits, but can be worthwhile in unburdening the municipalities in their tendering obligations and making the realisation of community energy projects easier.

In Flanders, energy communities found a way of meeting the strict requirements for tendering through the collaboration of the big experienced energy communities with the younger less experienced energy communities. The smaller energy communities learn by doing from the experience of the bigger energy communities. At the same time, everyone can have a portion of the generated projects.

As the granting authority is not the contracting authority, contracts still have to be set up between contracting parties. These include:

- **Right of Superficies:** A contract for erecting structures on part of the municipal property (such as a solar installation). Most legally conclusive, but also comes with a financial and administrative burden as it is notarized. Generally only used in projects with private parties (businesses etc.)
- **Domain Concession:** This contract has the same function as the right of superficies but it is lighter and less stringent. It cannot however be granted by private entities. This is a very suitable contract form between municipalities and Energy Communities!
- **Power Purchase Agreement:** This contract describes the agreements between the Energy Community and the Municipality, foremost the agreed price and the address of supply.

The framework tendering possibility is mentioned for completeness, but will not be dealt with further as generally a lot of experience will have to be among the bidding energy communities. These are not the main target audience of this guide.

3.6 FEASIBILITY STUDY FOR ROOFTOP POTENTIAL, CONSUMPTION VS. POTENTIAL PRODUCTION, PRICE & FINANCIAL STABILITY

Once the tender has been put out, the timing of putting out an offer becomes restricted within the tendering period, so the focus here has to lie on the financial feasibility of the project. Crucial steps to be taken are:

3.6.1 Site survey, preferably together with installers

A site survey should be performed in order to investigate the state of the electrical installation and the capacity of the main connection, possibly also the state of the electrical cabin, the state of the mounting surface etc.

Preferably, installers are invited as well, so they can investigate the ideal placement of the components and traces of their solar cables and take the pictures they require. Making clear to them that there is competition will make them put effort in giving a good and market conform

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

price. Depending on the amount of experience within the energy community, the right set of pictures can be taken and sent out for installers to make quotes as well.

3.6.2 Quarterly hour consumption figures

If possible, the quarterly hour consumption figures for a full year are compared to a PV production profile in order to analyse the self-consumption and thus the degree of market exposure in a certain project.

The quarter-hour data can be obtained from the DSO with consent from the grid access holder, but would preferably be readily available for the tendering process, as inquiry of this data could take some time.

This step should be taken if possible, independent of which fraction of the solar power is purchased. If no quarter-hour data is available and if the energy community has already gained some experience, careful and balanced assumptions can be made based on the daily usage and type of consumers on site, after-all the bidding party should be able to create lots of wins, especially for the municipality as the tendering authority!

If one really wants to be certain, there is still an option of replacing the meter with a digital one and postponing the tender for a year, so this data will certainly be available.

3.6.3 Actual comparison of site consumption with regards to a reference production profile

To analyse the potential self-consumption. Nowadays, technology vendors have free online design tools, including the possibility of such analyses.

As a rule-of-thumb, self-consumption of around 60% could provide a financially stable project. More generalized, a minimum Internal Rate of Return (IRR) should be taken into account. The exact level of this target is hard to determine and it is partly based on the philosophy of the energy community. However it would best be re-evaluated regularly, based on market circumstances, Energy community growth (operational overhead tends to increase with EC growth) etc.

The self-consumption can be designed by downsizing the potential installation (but this increases unit pricing), and a higher self-consumption implies a better market independence of the solar project as a whole. If energy sharing is truly available, self-consumption might not be an issue. In the case of having only yearly consumption figures at your disposal, the equal production rule-of-thumb might provide a bit of guidance: If an installation is sized to match in yearly production the site's yearly consumption, a self-consumption of 30% is to be expected.

3.7 ADDITIONAL STUDY WORK

After tendering and selection, some study work still has to be performed in order to ensure safe and proper operation of the solar installation. This is also a phase in which costs can be made for external expertise, as the tendering process is over and returns for the Energy Community as winning party are already more certain. In this process, still some sites might not pass the process, or their size might be heavily impacted as a result. Cost of these studies

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

should be taken into account in the business model of the project, and it should be clear between parties what happens if one of them negatively impacts the project or even makes it unfeasible. The following section specifies the studies needed to be performed.

3.7.1 Stability study

The structural integrity of the site mounting surface equipped with a solar installation has to be safeguarded. This is especially a concern on flat rooftops, as heavy ballasts are used for fixing the solar panels onto their place. As a rule-of-thumb, the rooftop should be able to carry an additional static load of 25 kg/m².

Concrete bearing structures will generally not need a stability study. Exceptional cases are known for sloped/gable rooftops that do need it, such as with the application of insular sandwich panels. For solar carports, underground probing will be required to survey the soil stability.

The stability study is generally an out-of-scope discipline and thus requires external paid expertise.

3.7.2 Net study

Any new installation needs grid access. Therefore, a grid stability study needs to be performed by the local DSO.

The study should point out what the local electricity grid limitations, if any, could be. Examples are a limitation to maximal injected power (connected inverter power in kVA), or needed measures to overcome any limitation such as enlarging the local grid connection.

The results might have an impact on the economic feasibility of the project, and in most cases, physical alterations to the local electrical installation will not be worthwhile. Therefore, the most feasible installation here would also be a scaled down version in size of the solar installation.

3.7.3 Heritage qualification

Depending on the location of the site (eg. in the city centre), the architecture and historic context, the site might be a protected heritage site.

In such cases, often special prescriptions are in place with regards to the respect for the external visual character of a site. A notification, a permit procedure or a downright prohibition to install solar panels might be in place, which can be investigated with the local municipal heritage service.

When all studies turn out positive, the project can go on as initially proposed to the tendering authority.

3.8 COMMUNICATION CAMPAIGN

This is where it really gets interesting, as we get into the specifics of a well-thought out communication campaign.

“If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together.”

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

This is a well-known saying emphasizing the need for collaboration that matches the needs for navigating the Energy Transition in any given partnership. After all, the energy transition poses a challenge for us all, and one we have to tackle together for it to succeed. We mention it here because for any community project to succeed, the communication campaign should be a shared effort. Local commotion attracts local members. Beyond outreach, these partnerships also enhance credibility and trust, which can be exceptionally important for a young energy community, being the new kid on the block.

A generalized remark on the campaign, is to vary the campaign with different communication efforts, both in time and in medium. This way, a constant flow of the energy community catching attention can be generated. Apart from gathering members to invest, the energy community also wants to become known to the local public. This is important for setting up new partnerships and attracting new projects.

3.8.1 Information sessions

The energy community will want to inform the public of the project and its returns for the local community. Info sessions are key in gaining traction in the communication campaign and are ideally organized in twofold:

- a) **Physical info session:** This is where the collaboration between the municipality and the energy community can really shine as the event is to be organised in a municipal building. This will create a safe space for citizens to gather just as they would if they were to attend a cultural evening. With a bit of luck, the chosen venue will also be equipped with solar PV, and can continually be used as a communication anchor throughout the info session. There are some interesting actions that can be taken by the municipality to make their citizens feel more at home, while at the same time showing strong support for the energy community by taking part in organising an info session:
 - i. Publishing one or a few co-authored announcements or articles in the local municipal newspaper, possibly coupled with an interview of the alderman or a local member of the energy community.
 - ii. Having the alderman or mayor explain to the audience why they chose to collaborate with the energy community in a short speech. Proving that they have skin in the game by buying a share. To make this effective, the energy community might want to set up some laptops to allow citizens and municipal leaders to purchase their shares on the spot after the presentation.
 - iii. Arranging the venue will help in supporting the energy community as it will be caught up in getting the facts and figures set straight in a well worked out presentation and wouldn't cost the municipality a thing.
 - iv. Providing free drinks after the presentation will help loosen up the atmosphere and break the ice between the guests and the energy community or the municipal officials.
- b) **Online info session:** Not everyone is mobile enough to leave the home. Some people prefer the comfort of their own homes to follow such gatherings for various reasons.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Therefore, it is best to also organise an online info session to inform the broader public, consisting of both existing members and aspiring members.

3.8.2 Timing

The timing of realisation needs to be thoroughly communicated with all parties and feeds heavily into the communication campaign. Timing of realisation however should not be equated to the communication timing. In fact, these only partly overlap.

Depending on the expected investments, several campaign waves can be organised to increase the gathered resources. If the public gets exposed to a constant long flung communication campaign, you might risk inducing “campaign fatigue” in the public, reducing the number of conversions as the campaign progresses.

Make sure to make your timeframe long enough after tendering so the maximal amount of time can be used to gather the financial resources from new and existing members. Ensure that the communication does not end until at least during installation. This phase can serve as a last call to aid the campaign and attract new members. Moreover, pictures and recordings made of the installation makes the project more tangible and enticing to get potential local members on board.

3.8.3 Media

One of the promotional images by Klimaans in the 2024 funding campaign

This section discusses a number of media one can use, starting with the most cost-effective, going down to some more cost-intensive options.

a) Free & low-cost media

- i. **Press article/press announcement:** contact with the local press helps you reach a wider existing audience, free of cost. Do not bother to think about whether the project is worthwhile spreading using the press. Even if it is less newsworthy, it will still be picked up if there's still some space left in the papers!

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- ii. A co-authored **article in the local municipal magazine**
- iii. **Social media** are a fundamental place to be! You put out posts and making them advertised is relatively cheap, or triggering the algorithms using positive responses from your own community works as well, but is more difficult to control and is limited to where you already have a community. This is however a realm that is continually evolving and difficult to catch up to. At the time of writing, the influence of Facebook/Meta was waning, and still being active on X/Twitter was considered to be somewhat of a political statement. Smaller, more local platforms were gaining popularity. Still, it remained unclear as to which platforms would turn out to be popular. A carefully planned, periodically evaluated transition exercise should be considered, just putting out messages and testing for response rates on new platforms.
- iv. Putting out **billboards on or near the site**, highlighting the coming of a new solar installation, always catches the eye. This can be a very reusable promotion asset for different projects if it is designed in a generic way. A defected solar panel, easily obtained from installers, could be made into a good promotional asset, and a great eyecatcher! For sites on the side of busy roads bigger
- v. **Posters & flyers** at the local bakery, grocery store, postal office etc.

b) Less cost-friendly, only for big campaigns

1. **Commercial prints on everyday product packaging** such as bread bags: Relatively cost-friendly still, but already among the more costly options are packaging prints.
2. **Billboards, big & small:** This is a very commercial way of attracting attention to your campaigns, but as you have to compete with real commercial initiatives, this is an expensive option for a very short time span, and for which the response has to be actively measured and evaluated in order to control the costs.
3. **Ads on local regional tv- and radio stations:** It but has a high outreach, but isn't cheap. Gaining attention through news items is more effective, and moreover, for free.

3.9 INSTALLATION

Select your installer based on quality certificates. A certificate does not say much, but it can provide a simple indication of installers taking the time to train and certify themselves or not.

Regularly check in in the PV installer during the installation phase. As a rule of thumb, from a certain size of installation, you will even want to do a frequent call for follow-up of the installation.

3.9.1 Before and after

Always take too much pictures from before the placement of the PV-installation. You never know what you can find in them, should something go wrong. A description of before and after is already quite commonplace, and usually even mandatory.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

3.10 OPERATIONAL CONSIDERATIONS

3.10.1 Insurance

Insurance companies can become infringed with the installation of ones assets upon the property of another, delaying any payouts of insurance until the matter is settled. This can be overcome and is strongly recommended by adding a mutual waiver of recourse in both partners' insurance policies.

3.10.2 System Choice for scaling up

As a starting Energy Community, you would want simplicity. Try not to vary too much in your PV-system preference, as you will need to learn other systems each time.

3.10.3 Malfunctions

Your installer is the first Single Point of Contact (SPOC) in case anything goes wrong. Sometimes he will provide his service after sales for free, and sometimes he won't, depending on the problem posing itself. Try to accompany him on site if it is possible, so that you can learn troubleshooting installations yourself.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

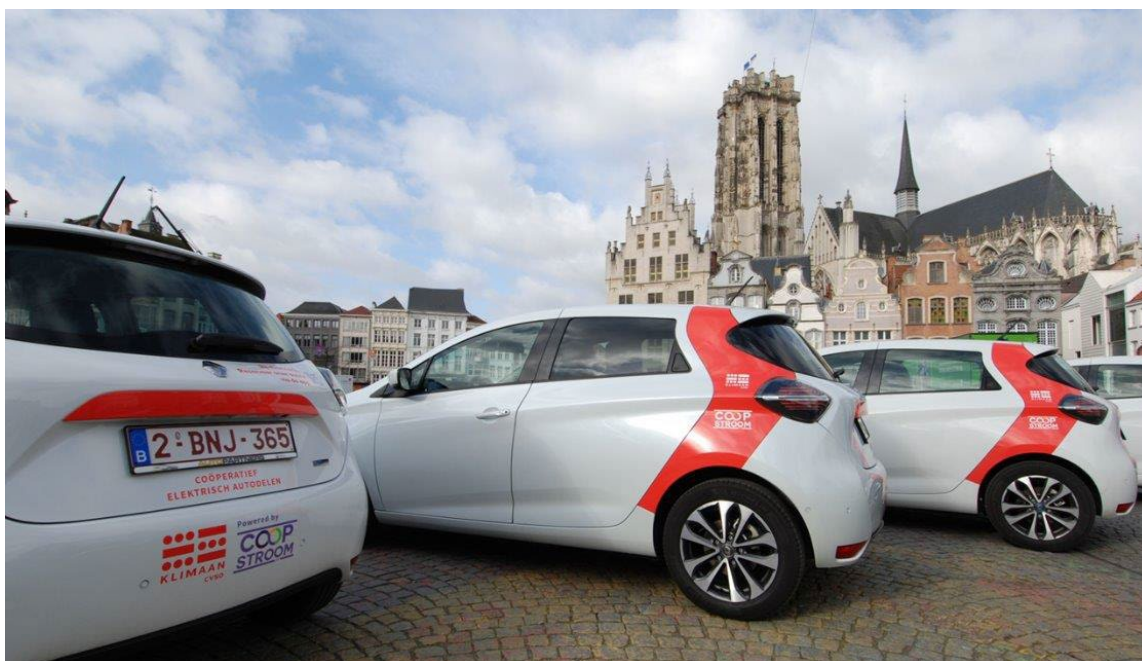
Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

4. EV SHARING FOR ENERGY COOPERATIVES

The last guide added to this document is the EV sharing guide, which is a result from the Klimaan Electrical Vehicle fleet developments. Here we also start from the pilot information to continue with a short guide.

4.1 KLIMAAN EV SHARING IN THE RIVIERENLAND REGION | THE PILOT(S)

Klimaan - EV Car Sharing

Type of Energy Community:

Energy & mobility project by an Energy cooperative

Initiator: Klimaan

BART: Klimaan (a director with experience with both municipalities and car sharing)

JET team: Klimaan – City of Mechelen & Surrounding municipalities

Description:

Klimaan deploys shared EVs in several municipalities. It is done in a win-win-win fashion: The cooperative ameliorates its risk with EV deployment by providing the municipal staff with a means of transport for a monthly fixed minimum fee. Citizens can use the car-sharing system by becoming a member of Klimaan. As this usage increases, the costs for the municipality go down, opening up the budget for expansion of the fleet in the municipality.

Phase according to the Open Collaboration Model:

Deliver

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Objectives: ➤ Obtaining a fossil free mode of transport for municipal staff and citizens by means of a car sharing system. ➤ Reducing the amount of necessary EVs (freeing up open space and reducing rare earth metals to be mined) for the energy transition to succeed. ➤ Activating citizens in shared mobility modes, also (and in particular) in rural areas
Activities: Deployment of shared EVs in both cities and more rural areas.
Tools (scripts/guidelines/tenders) and processes used and/or created: Municipal tenders for carsharing
Lessons Learned and challenges ahead: ➤ Location is everything, limited availability of charging stations often gives rise to operational problems. (other cars occupying the reserved car sharing location, charging not working at reserved location) ➤ How to optimize the depreciation of the vehicles for the success of a sustainable cooperative model. In the general automobile sector, depreciation is set very short (about 4 years which is far below the potential lifetime of a car) for fiscal purposes. This is a very short term strategy, and on top of that weighs in heavily on the financial results of the organisation for as long as depreciation of the assets applies. We determined that a lifetime of about 10 years would be more appropriate for a sustainable cooperative model. ➤ A challenge is maintaining the growth path in our region the investments are quite intensive and it is a service-based model (capital investments are limited).
DO's and DON'Ts for replicators: DONTs: ➤ Deployment of a single vehicle for sharing. If the car is in use, there will be no alternative. This will dissuade people from committing to a carsharing model. Two vehicles within 500m from one another would be a better starting point. DOs: ➤ Start by consulting the citizens for names of the vehicles. This helps by raising awareness and improves the local engagement with the project already at startup, without the obligations of having to use the car. ➤ Applying a low depreciation rate (longer depreciation). This enables a more sustainable business model.
Approach on Citizens engagement, participation and social focus: Info-sessions on the Klimaan car sharing platform and setup, usually combined with test rides.
Policy Framework: The offtake guarantee is crucial as the use only takes a slow start (specifically in rural areas); by guaranteeing the use of the vehicles by its staff, the municipality can help in mitigating the risk of deploying at least two EVs in strategic places. One EV in the centre would not work as a second car can provide a backup when one is already taken.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

4.1.1 GUIDE ON EV SHARING FOR ENERGY COOPERATIVES

POINT OF VIEW

Why would anyone start with rolling out EVs? It seems cumbersome and lots of work to get right. Still, there's some very good reasons to start EV sharing.

Carefree car sharing, the image says it all. This is from the winner of the Klimaan holiday picture contest.

Energy and CO₂ savings

Obviously, shared EVs save lots of energy and CO₂ when compared to traditional cars and EVs. These savings have multiple sources;

- More efficient technology, with efficiencies of > 90%. A fossil-fuelled car has an efficiency of around 30%.
- More time-of-use per shared vehicle. On average, personal vehicles stand still 23 hours a day. Provided it is used efficiently, a shared vehicle can replace 3 to 10 conventional cars this way.
- Mental shift of users, partly due to the expenses being directly coupled to the use. As a result, users of shared vehicles tend to use different modes of transport more often than people owning a car.

Open space

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

The number of cars that can be replaced by one shared vehicle, obviously renders a powerful argument in reclaiming a large amount of open space, provided you make sure the formula is successful.

Seasonal performance

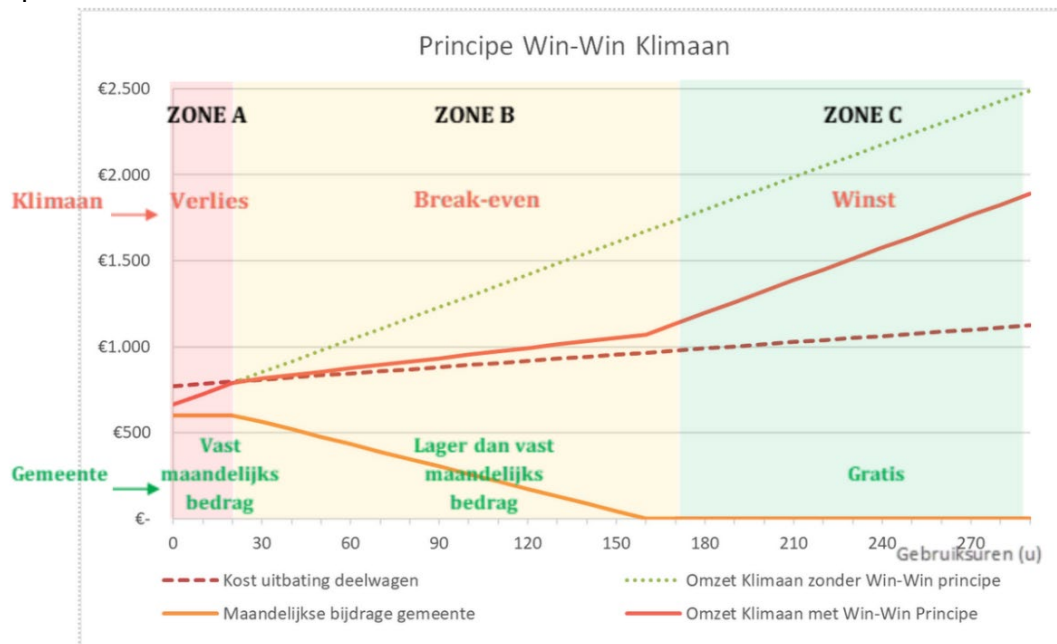
For Energy Communities another argument arises on seasonality: Top usage seasons differ from those of solar production, so the overall cashflow can be more or less stabilized when running a shared EV fleet.

CHALLENGES

In general, EV sharing has some main challenges:

1. Start-up of the shared fleet

The city centres are relatively easy to start EV sharing as they are densely built with everything within reach relatively easy. As a result, citizens tend to already go on foot or by bike or public transport anyway. This makes the adoption of one additional mode of transport more natural, for occasions where they need to get to places that would otherwise take them too much effort. It is also often used there as a replacement for a second car.

This graph is used to represent the Win-Win carsharing model between the municipality and Klimaan. There only is a limited loss in the red zone (< 20hrs of use).

In rural areas the task of getting people to use a shared vehicle is much more challenging. The sparsity of the rural areas makes its citizens much more likely to use their personal car as the only mode of transport. Getting around and about would indeed be much more of a challenge and more time-consuming than in the city. That's where the dual use proposition comes in. The fleet is primarily being deployed for municipal staff. The municipality pays a monthly maximal fee for this

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

service. As the external use of the citizens goes up, the cost for that particular vehicle drops for the municipality. For the Energy Community, there is no financial consequence, as the income streams shift per car from municipal to external earnings. For fast-tracking the growth of the car sharing fleet, this can also be applied in the cities as well.

2. Expansion of the fleet

Increase of citizen use leads to a lowering of the municipal expenses for a project with a fixed budget.

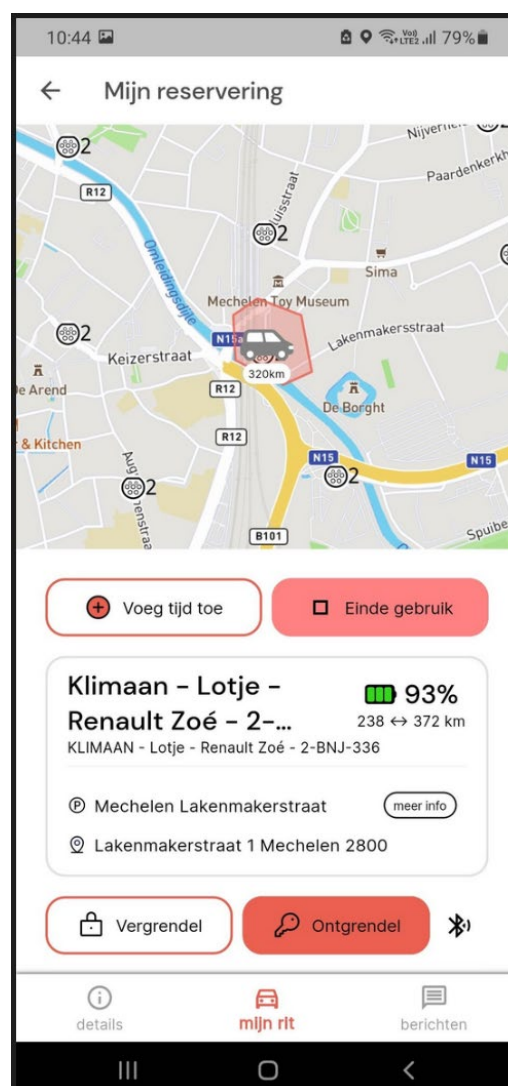
That means budget is freed up within the same category, allowing for:

- Additional measures to further cranking up the external use
- If lowered sufficiently or down to 0€, a whole new vehicle could be deployed

The strategy to further expand the fleet within one municipality, is discussed later.

3. Managing administration and processing efficiently.

Without a good carsharing platform, no one will be able to manage their vehicles at a reasonable cost. While in the beginning it might be the preferred option, as you grow the fleet, manual processing of the usage will become unmanageable or simply too expensive. Keep a close eye on the right time to invest in some upgrades of the management system. Continuously evaluate the operational expenses and see how you can optimise these. TMF ([The Mobility Factory](#)) provides carsharing services to cooperatives throughout Europe. It really excels in its superior end-user experience through its app, and has also started providing support on automated data processing.

Screenshot of the Klimaant-flavored TMF app

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

LOCATIONS & AMOUNT OF EVS

Location is key. In order to get up to speed and optimize each vehicle's usage, especially the first vehicles need to be located in a central location within each centre with lots of passage as a crucial strategy of citizens at least getting to know the concept.

For getting citizens to use the shared EVs however, you need to be able to provide them some certainty of being able to use one if needed. Therefore the saying goes "one equals none". This means that starting car sharing in a municipality will only work if you start with at least two vehicles within a radius of 500m from one another and build from there on forward. If one vehicle is occupied, users can be somewhat assured that the second vehicle will still be available within a reasonable distance.

To further expand the fleet within the municipality, this strategy can be continued, with a bit more space between new vehicles, unless the municipality has multiple centres, in which case the preferred expansion of the shared fleet would be replication of the initial strategy in the other centres.

PARTICIPATION & CHARGES

The required cooperative participation is set to the level of the insurance forfeit. In this way, it can serve as a guarantee in the case of default. This should be rather low in order to attract new using members, which could require some searching for a willing insurance agency. Billing schemes can be set up using the time of use combined with the number of kilometres.

PREPAID RIJBUDGET <i>Kies deze formule als je slechts een paar ritten per maand doet.</i> € 0 / maand <i>Geen vaste kost.</i> € 3 / uur <i>Afgerekend per minuut (minimale duur reservering = 15 min.).</i> max. € 24 / dag <i>Je betaalt maximum 8 uren per dag, ook al ben je langer onderweg.</i> € 0,28 / km <i>Afgerekend per 100m.</i> Betaal via Bancontact, overschrijving, maandelijkse domiciliëring. WORD LID EN KIES DEZE FORMULE	COOP FORMULE <i>Kies deze formule als je meerdere ritten per week doet, af en toe een daguitstap of weekendje plant.</i> € 75 / maand <i>Een maandelijkse bijdrage.</i> € 0 / uur* <i>Je betaalt géén uurtarief.</i> € 0 / dag* * Bij dit tarief is er een "fair use policy": we rekenen een minimale afstand van 3km/uur. € 0,28 / km <i>Afgerekend per 100m.</i> Betaal via Maandelijkse domiciliëring WORD LID EN KIES DEZE FORMULE
--	---

The Klimaan car-sharing tariffs as presented on the Klimaan website

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

OPERATIONAL

Measures to boost the usage when starting up.

- Both the municipality and the energy community can do something to help citizens start car sharing. Some of those are:
 - The municipality can hand out support premiums equal to the required membership when citizens turn in their licence plates.
 - The energy community can provide a (small) starting budget as a welcoming gift.

For making car sharing more inclusive: additional measures exist:

- The municipality can allow socially vulnerable people to make use of their forfeit. The downside is that it will also have to vouch for these users.
- The municipality can provide support for socially vulnerable people by handing them a starting budget.
- The Energy Community can allow socially vulnerable citizens to pay the minimum required membership fee for use to be paid in tranches.

5. CONCLUSIONS FOR SOLAR TANDEMS

The objective of Work Package 3 Testing Tandems has been to test the models developed and pilot sites and scenarios identified in WP2 Open Collaboration Model, in order to set up viable and innovative energy community projects. Here, we set up different demo's in which local governments will played different roles: that of a facilitator, a motivator and supporter.

Within the Solar TANDEMS Task, hands-on tools and practices were developed, gathered and combined to form comprehensive scripts/manuals, referring to the identifiable local conditions and value systems. Their effectiveness has been be validated in the implementation of our numerous and challenging TANDEMS pilot projects.

In this deliverable, we have provided local governments with tools to put their own building stock at the disposal of their citizens to invest in local renewable energy projects for application in a local EC. By investing in these projects, citizens can also enjoy some returns on their investments, and where possible, the use of a shared EV charged using the locally generated energy. Within these developments, it has been important not to disregard those without sufficient financial means who are unable to invest themselves.

In Mechelen and the surrounding region, Klimaan has focused on implementing solar (rooftop) installations on public and private infrastructure for the application in Energy Communities. In tandem with the city of Mechelen they succeeded in completing a challenging CEC, the first EC in a socially vulnerable context.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

Gabrovo, is leading by example with the support of partner Eneffect in Bulgaria, by creating the first energy community and spreading towards EC in multi-family apartment buildings. The financial model for the Bulgarian energy community was replicated by Burgas and soon by many other Bulgarian municipalities.

ZuidtrAnt created a model to enable energy sharing and optimally use of the rooftop solar potential of large buildings, both for self consumption as for energy sharing towards the surrounding area. Lastly, Lead partner Kamp C has harnessed the knowledge shared in TANDEMS to create a REC on its business park, involving the various businesses on the site, the neighbourhood, school(s) and adjacent municipalities, and engaging the local energy cooperative in the Kempen region Campina energie in the process.

In TANDEMS, it has become evident that in order to fully harness the potential of the European definitions of RECs and CECs we have to move past the local legislative implementations and optimise the surplus value (ecological, social, financial) and combine solar with other technologies, such as common heating systems and charging infrastructure for (shared) EVs. The partners are committed to work tirelessly with local governments and continue to finetune the processes developed, to replicate pilots in multiple settings and regions and above all, to empower vulnerable citizens to become engaged co-owners of these collective renewable projects.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

List of participating organizations

	AUTONOOM PROVINCIEBEDRIJF KAMP C (Kamp C)		BE
	VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK N.V. (VITO)		BE
	DUNEWORKS BV (Duneworks)		NL
	ACHTERHOEKS ENERGIELOKET B.V. (Agem)		NL
	STAD MECHELEN (MECHELEN)		BE
	KLIMAAN (Klimaan)		BE
	ZUIDTRANT (ZuidtrAnt)		BE
	FONDATSIYA TSENTAR ZA ENERGIYNA EFEKTIVNOST - ENEFEKT (EnEffect)		BG
	OBSHTINA BURGAS (BURGAS)		BG
	MUNICIPALITY OF GABROVO (GABROVO)		BG
	OIKOPLUS GMBH (OKP)		AT

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

6. ANNEXES

The following ANNEXES have been added to this document as they were either instrumental to the TANDEMS pilot work, or have been made in the process of building the TANDEMS pilots. They can be used as a reference for the reader to get a head start in replicating his/her own community energy project. Please use sufficient care in applying the models and documents.

ANNEX 1: MUNICIPAL PV TENDER WITH CITIZEN PARTICIPATION

ANNEX 2: SHARED EV TENDER | CITIZEN PARTICIPATION – TAKE-OFF GUARANTEE

ANNEX 3: ZONNEWIJZER – TENDER FOR SMALL CONTRACTS

ANNEX 4: ZONNEWIJZER.BIZ – TENDER FOR SMALL CONTRACTS

ANNEX 5: OTTERBEEK PILOT | BYLAWS FOR A BASIC ENERGY COMMUNITY

ANNEX 6: OTTERBEEK PILOT | BASIC CONTRACT FOR ENERGY SHARING WITH SOCIAL TENANTS

ANNEX 7: OTTERBEEK PILOT | AGREEMENT TO GRANT A PERSONAL RIGHT OF USE FOR THE INSTALLATION OF PV ON THE ROOFTOPS OF SOCIAL HOUSING

ANNEX 8: OTTERBEEK PILOT | RIGHT OF USE CONTRACT FOR THE PRODUCED SOLAR ENERGY (ENERGY COOPERATIVE & SOCIAL HOUSING COMPANY)

ANNEX 9: OTTERBEEK PILOT | VIRTUAL PPA - POWER PURCHASE AGREEMENT (ENERGY COOPERATIVE & CITY/MUNICIPALITY)

ANNEX 10: KAMP C & NEIGHBOURHOOD OOSTERWIJK PILOT | TENDER FOR PARTICIPATION & TECHNICAL ASSISTANCE (RENEWABLE ENERGY COMMUNITY)

ANNEX 11: GABROVO ENERGY COMMUNITY | PARTICIPATION DOCUMENTS

ANNEX 12: MECHELEN BROCHURE | JOIN WITH SOLAR PANELS FROM OUR HOME OWNERS ASSOCIATION SOLAR

ANNEX 13: ZUIDTRANT WITH OPNIEUW&CO | MEDIUM-SCALE SOLAR CONTRACT

ANNEX 14: MECHELEN | RENTAL CONTRACT ADDENDUM FOR SPLIT INCENTIVE (TENANT – LANDLORD)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 1: MUNICIPAL PV TENDER WITH CITIZEN PARTICIPATION

This is a typical tender that is used in Flanders and written out by municipalities themselves.

Yellow marked text is specific to the local context (municipalities, responsables, local law)

Green marked text could be replaced based on the preferred solution:

- all produced power is bought (current situation)
- only self-consumed power is bought

Ontwerper

Naam: <Dept.>

Adres: <Address>

Contactpersoon: <Person>

Telefoon: <Phone>

E-mail: <e-mail>

Toepasselijke reglementering

1. Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten en latere wijzigingen.
2. Koninklijk besluit van 18 april 2017 betreffende plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren, en latere wijzigingen.
3. Koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten, en latere wijzigingen.
4. Wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies, en latere wijzigingen.
5. Het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB), Welzijnswet en Codex over het welzijn op het werk.
6. Wet van 11 februari 2013 tot vaststelling van sancties en maatregelen voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

Afwijkingen, aanvullingen en opmerkingen

Geen

• ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

Dit eerste deel heeft betrekking op de regeling tot gunning van een overheidsopdracht tot de opdrachtnemer is aangesteld.

De bepalingen die vervat zijn in dit deel, hebben betrekking op de wet van 17 juni 2016 en het koninklijk besluit van 18 april 2017 en latere wijzigingen.

Beschrijving van de opdracht

Voorwerp van deze opdracht: Leveren, plaatsen, onderhouden en herstellen van photovoltaïsche zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen via burgerparticipatie, met een positieve impact op de gemeentefinanciën over (max.) 20 jaar.

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Toelichting: Het gemeentebestuur wenst het gemeentelijk patrimonium zo maximaal mogelijk te voorzien van fotovoltaïsche zonnepanelen om enerzijds zelf in te staan voor de energieopwekking voor de gebouwen, en anderzijds om de CO₂-uitstoot van het patrimonium naar beneden te halen.

Het bestuur zoekt hiervoor een derdepartijfinancierder die de levering, plaatsing en exploitatie van de zonnepanelen op zich neemt. Het bestuur koopt de **opgewekte** zonnestroom van deze derdepartijfinancierder aan.

Deze partij exploiteert de geplaatste zonnepanelen gedurende maximum 20 jaar waarbij het de bedoeling is dat de totale impact van dit contract positief is voor het gemeentebudget over (max.) 20 jaar.

De contractant die wordt aangesteld moet voor deze investeringen die hij zal doen op het gemeentelijk patrimonium gebruik maken van rechtstreekse burgerparticipatie en bij voorkeur de financiële middelen ophalen bij inwoners van de gemeente. De inwoners kunnen coöperant worden van de coöperatie die de exploitatie van de geplaatste installaties op zich neemt.

De contractant die wordt aangesteld moet op basis van hetzelfde businessmodel dat hij vooropstelt voor het patrimonium van het gemeentebestuur, ook tot maximale installatie komen van fotovoltaïsche zonnepanelen op andere gebouwen in **<Municipality>** zoals bedrijven, KMO's, particuliere woningen, huurwoningen, sportinfrastructuur, ...

Leveringsplaatsen:

- **Site name 1**
- **Site name 2**
- **Site name 3**
- **...**

Identiteit van de aanbesteder

Het college van burgemeester en schepenen

<Address>

Wijze van gunnen

Overeenkomstig artikel 42, § 1, 1° a) (de goed te keuren uitgave excl. btw bereikt de drempel van € 139.000,00 niet) van de wet van 17 juni 2016, wordt de opdracht gegund bij wijze van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking.

De aanbestedende overheid behoudt zich het recht voor de opdracht te gunnen op basis van de initiële inschrijvingen zonder onderhandelingen te voeren.

Prijsvaststelling

De opdracht wordt beschouwd als een gemengde opdracht.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Uitsluitingsgronden en kwalitatieve selectie

Het offerteformulier moet vergezeld zijn van volgende stukken:

Juridische situatie van de inschrijver (uitsluitingsgronden)

Door in te schrijven op deze opdracht verklaart de inschrijver zich niet in een toestand van uitsluiting te bevinden, zoals bedoeld in artikels 67 tot en met 69 van de wet van 17 juni 2016 betreffende overheidsopdrachten.

Economische en financiële draagkracht van de inschrijver (selectiecriteria)

Een passende bankverklaring.

Technische en beroepsbekwaamheid van de inschrijver (selectiecriteria)

De inschrijver voegt in bijlage een lijst van aannemers/installateurs/leveranciers toe met wie hij de opdracht wil realiseren. Deze lijst biedt tevens een overzicht van de voornaamste gelijkaardige leveringen, door deze aannemers/installateurs/leveranciers, die gedurende de afgelopen drie jaar werden verricht, met vermelding van het bedrag, de datum en van de publiek- of privaatrechtelijke instanties waarvoor zij bestemd waren.

De derdepartijfinancierder voegt een lijst toe van de referenties van de medewerkers die concreet aan het project zullen werken evenals referenties van partners en samenwerkingsverbanden.

Vorm en inhoud van de offerte

De inschrijver maakt zijn offerte op in het Nederlands en vult de inventaris in op het eventueel bij het bestek behorende formulier. Indien hij deze op andere documenten maakt dan op het voorziene formulier, dan draagt hij de volle verantwoordelijkheid voor de volledige overeenstemming van de door hem aangewende documenten met het formulier.

Alle documenten opgesteld of vervolledigd door de inschrijver of zijn gevolmachtigde zijn gedateerd en door hem ondertekend.

Als de ondertekening gebeurt door een gemachtigde, vermeldt hij duidelijk zijn volmachtgever of volmachtgevers. De gemachtigde voegt bij de offerte de authentieke of onderhandse akte waaruit zijn bevoegdheid blijkt of een afschrift van zijn volmacht.

Doorhalingen, overschrijvingen, aanvullingen of wijzigingen, zowel in de offerte als in de bijlagen, die de essentiële voorwaarden van de opdracht zoals prijzen, termijnen, technische specificaties kunnen beïnvloeden, moeten eveneens door de inschrijver of zijn gemachtigde ondertekend worden.

Prijzen moeten steeds opgegeven worden in euro.

Plaatsbezoek

De inschrijver wordt verwacht een plaatsbezoek uit te voeren. Hiervoor neemt de inschrijver contact op met **<name – contact data>**.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

De inschrijver dient het attest in bijlage correct ingevuld toe te voegen aan zijn offerte.

Onder-aanneming

De inschrijver vermeldt in zijn offerte welk gedeelte van de opdracht hij voornemens is in onder-aanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt, indien deze gekend zijn.

Indienen van de offerte

De offerte opgesteld op papier wordt in een definitief gesloten envelop gestoken waarop het volgende wordt vermeld: het besteknummer (2020/320) of het opdrachtvoorwerp. Ze wordt via een postdienst verzonden of door een drager afgegeven.

De offerte wordt geadresseerd aan:

Het college van burgemeester en schepenen

<Address>

De drager overhandigt de offerte aan de heer Roel Spoelders of deponeert ze in de daartoe bestemde offertebus op het bovenstaande adres.

De offerte moet de aanbestedende overheid bereiken **vóór 17 juni 2020 om 11.00 uur**, hetzij bij gewone of aangetekende zending, hetzij door afgifte op bovenvermeld adres.

Door het indienen van een offerte aanvaarden de inschrijvers onvoorwaardelijk de inhoud van het bestek en de bijhorende opdrachtdocumenten en de invulling van de plaatsingsprocedure zoals deze in het bestek beschreven is en aanvaarden zij zelf door de bepalingen ervan gebonden te zijn.

Indien een inschrijver in dat verband een bezwaar heeft, dient hij dat schriftelijk en per aangetekende post binnen zeven kalenderdagen na ontvangst van het bestek, bekend te maken aan de aanbestedende overheid met omschrijving van de reden.

Opening van de offertes

Er is geen publieke opening van de offertes.

Verbintenistermijn

De termijn gedurende dewelke de inschrijver door zijn offerte gebonden blijft, bedraagt 120 kalenderdagen, te rekenen vanaf de limietdatum voor ontvangst van de offertes

Gunningscriteria

Volgende criteria zijn van toepassing bij de gunning van de opdracht:

Nr.	Beschrijving	Gewicht
1	Prijs	50
	<i>Regel van drie; Score offerte = (prijs laagste offerte / prijs offerte) * gewicht van het criterium prijs</i>	

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2	Totaal geïnstalleerd vermogen in kWp	20
	<i>We streven een minimum geïnstalleerd vermogen na van 60 kWp.</i> <i>Het totale extra geïnstalleerd vermogen boven het minimum geïnstalleerd vermogen van de inschrijvers wordt tegen elkaar afgewogen. De inschrijver met het hoogste extra geïnstalleerd vermogen krijgt 20/20, voor de andere inschrijvers gebeurt er een verrekening via de regel van 3.</i>	
3	Opbrengstgarantie	20
	<i>De aanbestedende overheid vraagt een minimum opbrengstgarantie van 900 kWh/kWp met een maximale afname van 0,4% per jaar en dat over de (max. 20 jaar) looptijd van het contract. De inschrijver geeft de opbrengstgarantie van de panelen en bij uitbreiding van de volledige installaties weer in de inschrijving. Eventuele afwijkingen van deze minimumopbrengstgarantie dienen per site een duidelijke vermelding te krijgen binnen de offerte.</i> <i>De inschrijver geeft in zijn inschrijving ook weer welke verzekeringen hij neemt op de installaties en de panelen en welke garanties de fabrikant verleent op de te installeren panelen.</i> <i>De bovenstaande elementen uit de inschrijvingen van de potentiële opdrachtnemers worden met elkaar vergeleken op kwalitatief vlak. Elementen die daarin belangrijk worden bevonden, zijn:</i> - minimale opbrengst per kWp (hoe hoger, hoe beter) - maximale afname van de opbrengst per paneel per jaar (hoe lager, hoe beter) - verzekeringen (hoe kwalitatiever en uitgebreider de dekking, hoe beter) - verleende fabrieksgarantie op de te installeren panelen (hoe uitgebreider en langer, hoe beter) - prijsstijgingspercentage: hoe lager, hoe beter <i>De inschrijving die het best scoort, krijgt het maximum van de punten. Voor de volgende inschrijvers wordt er telkens 10% van de punten afgetrokken.</i>	
4	Methodologie voor financiële burgerparticipatie	20
	<i>Het bestuur vraagt dat de opdrachtnemer de financiële middelen die hij nodig heeft voor de implementatie van deze opdracht, zo maximaal mogelijk ophaalt bij de inwoners van <Municipality>, de bedrijven, de verenigingen,... Op die manier worden ze 100% mede-eigenaar van de te plaatsen installaties. De inschrijver geeft hiertoe zijn plan van aanpak weer in max. 4 A4's.</i> <i>Deze plannen van aanpak van de verschillende inschrijvers worden met elkaar vergeleken op vlak van kwaliteit en grootte van gepland bereik van de actie. Aspecten die tegen elkaar worden afgewogen, zijn:</i> - toepassing van de ICA-principes	

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

	- reikwijdte van de opgezette actie of de breedte van de actie: hoeveel stakeholders probeert men te bereiken - diepte van de actie: hoe intens probeert men stakeholders te bereiken - (financieel) rendement voor de stakeholders <i>De inschrijving die het best scoort, krijgt het maximum van de punten. Voor de volgende inschrijvers wordt er telkens 10% van de punten afgetrokken.</i>	
5	Methodologie om via derdepartijfinanciering PV installaties te plaatsen op <Municipality> bedrijven, woningen, ...	30
	<i>Het bestuur vraagt dat de opdrachtnemer de hierboven vermelde stakeholders niet enkel stimuleert om financieel mede-eigenaar te worden van de PV installaties die worden geplaatst op gebouwen van het gemeentebestuur, maar dat de opdrachtnemer via een gelijkaardige formule ook deze dienstverlening opzet naar de <Municipality> inwoners, bedrijven, verenigingen, scholen, ...</i> <i>De opdrachtnemer stelt in max. 4 A4's zijn methodologie voor om via een zelfde systeem als voor het gemeentebestuur zonnepanelen te plaatsen op woningen, bedrijfsgebouwen, ...</i> <i>Deze methodologieën worden met elkaar vergeleken op vlak van kwaliteit.</i> <i>Aspecten die in deze vergelijking in rekening worden gebracht, zijn:</i> - reikwijdte van de opgezette actie of de breedte van de actie: hoeveel stakeholders probeert men te bereiken - diepte van de actie: hoe intens probeert men stakeholders te bereiken - zonnestroomprijsformule voor de stakeholders (hoe lager hoe beter) <i>De inschrijving die het best scoort, krijgt het maximum van de punten. Voor de volgende inschrijvers wordt er telkens 10% van de punten afgetrokken.</i>	
Totaal gewicht gunningscriteria:		140
Aan elk criterium werd een gewicht toegekend. Op basis van de afweging van al deze criteria rekening houdende met het gewicht dat er aan werd toegekend, zal de opdracht gegund worden aan de inschrijver die de economisch voordeligste offerte, vanuit het oogpunt van de aanbestedende overheid, heeft ingediend.		
<u>Varianten</u> Vrije varianten worden niet toegelaten. Er zijn geen vereiste of toegestane varianten voorzien. <u>Opties</u> Er zijn geen toegestane opties voorzien. Vrije opties worden niet toegelaten.		

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Keuze van offerte

De aanbestedende overheid kiest de economisch meest voordelige offerte, vastgesteld rekening houdend met de beste prijs-kwaliteitsverhouding.

Door de indiening van zijn offerte aanvaardt de inschrijver al de clausules van het bestek en verzaakt hij aan alle andere voorwaarden. Voor zover tijdens het onderzoek van de offerte door de aanbestedende overheid wordt vastgesteld dat er door de inschrijver voorwaarden zijn gevoegd waardoor het onduidelijk is of de inschrijver zonder voorbehoud akkoord gaat met de voorwaarden van het bestek, behoudt de aanbestedende overheid zich het recht voor om de offerte als substantieel onregelmatig af te wijzen.

Contractuele bepalingen

Dit tweede deel regelt de procedure die betrekking heeft op de uitvoering van de opdracht. Voor zover er niet van afgeweken wordt, is het koninklijk besluit van 14 januari 2013 en latere wijzigingen tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten van toepassing.

Leidend ambtenaar

De leiding over de uitvoering van de diensten zal gebeuren door de leidend ambtenaar:

Naam: Het college van burgemeester en schepenen

Contactpersoon: <Name, function>

Adres: <Address>

Telefoon: <Phone nr>

E-mail: <e-mail>

Onderaannemers

De inschrijver kan zich beroepen op de draagkracht van onderaannemers of andere entiteiten. In dat geval voegt de inschrijver de nodige documenten toe aan zijn offerte, waaruit de verbintenis van deze onderaannemers of van andere entiteiten blijkt om de voor de opdracht noodzakelijke middelen ter beschikking te stellen van de inschrijver.

De opdrachtnemer is verplicht deze voorgedragen onderaannemers in te zetten bij de uitvoering van de opdracht. Het gebruik van andere onderaannemers is onderworpen aan de toestemming van de aanbestedende overheid.

In toepassing van artikel 74 van het KB van 18 april 2017, vermeldt de inschrijver welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt.

De opdrachtnemer blijft aansprakelijk ten opzichte van de aanbestedende overheid wanneer hij de uitvoering van zijn verbintenissen geheel of gedeeltelijk aan onderaannemers toevertrouwt.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

De aanbestedende overheid acht zich door geen enkele contractuele band verbonden met die onderaannemers.

Deze onderaannemers mogen zich niet in een toestand van uitsluiting bevinden, zoals bedoeld in artikel 67 van de wet van 17 juni 2016, tenzij in het geval waarbij de betreffende aannemer, leverancier of dienstverlener, overeenkomstig artikel 70 van de wet, ten aanzien van de aanbesteder aantoonde toereikende maatregelen te hebben genomen om zijn betrouwbaarheid aan te tonen.

Verzekeringen

De opdrachtnemer sluit de verzekeringen die zijn aansprakelijkheid inzake arbeidsongevallen dekken, alsook zijn burgerlijke aansprakelijkheid ten aanzien van derden bij de uitvoering van de opdracht.

Op elk ogenblik tijdens de uitvoering van de opdracht, binnen een termijn van vijftien dagen na ontvangst van het verzoek van de aanbestedende overheid, toont de opdrachtnemer aan dat hij deze verzekeringscontracten is aangegaan, aan de hand van een attest waaruit de door de opdrachtdocumenten vereiste omvang van de gewaarborgde aansprakelijkheid blijkt.

De opdrachtnemer sluit de verzekeringen die zijn aansprakelijkheid inzake arbeidsongevallen dekken, alsook zijn burgerlijke aansprakelijkheid ten aanzien van derden bij de uitvoering van de opdracht.

Binnen een termijn van dertig dagen na het sluiten van de opdracht toont de opdrachtnemer aan dat hij deze verzekeringscontracten is aangegaan, aan de hand van een attest waaruit de door de opdrachtdocumenten vereiste omvang van de gewaarborgde aansprakelijkheid blijkt.

Op elk ogenblik tijdens de uitvoering van de opdracht legt de opdrachtnemer dit attest voor, binnen een termijn van vijftien dagen na ontvangst van het verzoek van de aanbestedende overheid.

De opdrachtnemer zorgt er verplicht voor dat hij de nodige verzekeringen heeft afgesloten die schade dekken die wordt aangebracht aan gebouwen van het gemeentebestuur tijdens het uitvoeren van werken binnen deze opdracht.

De opdrachtnemer zorgt er ook voor dat hij de nodige verzekeringen heeft afgesloten die schade dekken die wordt veroorzaakt door de exploitatie van de PV-installaties gedurende de looptijd van het contract.

Onverminderd de bepalingen elders in het bestek, is de opdrachtnemer aansprakelijk voor alle lichamelijke of materiële schade die door de uitvoering van de opdracht of door een persoon voor wie hij verantwoordelijk is, werd toegebracht aan de installaties van de gemeente **<Municipality>**, hun personeel of een derde ten gevolge van of ter gelegenheid van de uitvoering van de opdracht.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

In de gunningscriteria wordt er ook verwezen naar het aspect van de afgesloten verzekeringen.

Borgtocht

Er wordt geen borgtocht gevraagd.

Prijsherzieningen

De prijsherzieningsformule wordt opgegeven in de offerte van de leverancier.

De inschrijver geeft in de samenvattende meetstaat eenheidsprijzen op voor het startjaar van het contract.

Voor de duidelijkheid: de opgegeven prijsherziening telt enkel voor het contract voor het leveren, plaatsen en exploiteren van de PV installaties op het patrimonium van het gemeentebestuur en dus niet voor de dienstverlening die wordt gevraagd naar burgers, bedrijven, verenigingen, ... in **<Municipality>**. Deze prijsherzieningen maken deel uit van de eventuele individuele af te sluiten contracten met deze partijen.

De contractant moet verplicht een vast prijsstijgingspercentage opgeven voor de zonnestroomprijzen voor het gemeentebestuur over de volledige looptijd van het contract.

De contractant houdt er rekening mee dat elke installatie maximum 20 jaar geëxploiteerd moet worden door de contractant.

We streven wel naar implementatie van de installaties binnen het jaar na gunning van de opdracht tenzij er vanuit de contractant eerst nog voorbereidende werken/renovaties dienen uitgevoerd te worden.

Looptijd

De opdracht loopt over een periode te beginnen vanaf de gunning t.e.m. 31 december 2022.

Leveringstermijn

We streven een snelle implementatie na van alle PV-installaties. We mikken op najaar 2020 om de installaties te installeren op de gemeentelijke gebouwen tenzij er vanuit de contractant eerst nog voorbereidende werken/renovaties dienen uitgevoerd te worden. Omdat er een vaste stroomprijs is bepaald voor het startjaar van de ingebruikname van een installatie, is het ook in het voordeel van de contractant om de installaties snel achtereenvolgens te plaatsen, om zo te vermijden dat het startjaar van de eerst geplaatste installatie niet te ver af ligt van het startjaar van de laatst geplaatste installatie.

Betalingstermijn

De aanbestedende overheid beschikt over een verificatietermijn van 30 kalenderdagen vanaf de datum van de volledige of gedeeltelijke beëindiging van de diensten, om de

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

formaliteiten betreffende de oplevering te vervullen en aan de dienstverlener kennis te geven van het resultaat daarvan.

De betaling van het aan de dienstverlener verschuldigde bedrag vindt plaats binnen de betalingstermijn van 30 kalenderdagen vanaf de datum van beëindiging van de verificatie, voor zover de aanbestedende overheid tegelijk over de regelmatig opgestelde factuur beschikt, alsook over de andere, eventueel vereiste documenten.

Elektronische facturatie

De aanbestedende dienst aanvaardt de verzending van facturen in elektronische vorm (in XML-formaat volgens de PEPPOL bis standaard), overeenkomstig artikel 192/1 van de wet van 17/06/2016.

De facturen kunnen ingediend worden rechtstreeks via <https://digital.belgium.be/e-invoicing> of via uw boekhoudprogramma (verbonden met het PEPPOL netwerk).

De elektronische factuur bevat minimaal de volgende kernelementen:

- 1° proces- en factuurkenmerken;
- 2° factuurperiode;
- 3° informatie over de verkoper;
- 4° informatie over de koper;
- 5° informatie over de begunstigde van de betaling;
- 6° informatie over de fiscaal vertegenwoordiger van de verkoper;
- 7° verwijzing naar de overeenkomst;
- 8° leveringsdetails;
- 9° betalingsinstructies;
- 10° informatie over kortingen of toeslagen;
- 11° informatie over de factuurposten;
- 12° totalen op de factuur;
- 13° uitsplitsing van de btw per tarief.

Waarborgtermijn

De ondernemer moet zelf een waarborgtermijn specificeren voor deze diensten.

De waarborgtermijn begint vanaf de dag van de voorlopige oplevering.

De ondernemer staat gedurende de maximum 20 jaar looptijd in voor de goede werking van alle geplaatste installaties. Dit betekent dat hij alle herstellingen ten zijnen laste uitvoert, het rendement zoals bepaald, verzekert, de nodige onderhoudswerken uitvoert en onderdelen die moeten worden vervangen, ook vervangt.

Deze waarborg wordt ook telkens verlengd met de periode waarin een installatie buiten gebruik was, of in de periode dat de installatie van een gebouw wordt genomen in afwachting van terugplaatsing op het gebouw of plaatsing op een ander gebouw.

Voorlopige oplevering

Bij het verstrijken van de termijn van 30 dagen die volgen op de dag die werd vastgesteld voor de afwerking van het geheel van de diensten, wordt, naar gelang het geval, een

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

proces-verbaal van voorlopige oplevering of van weigering van voorlopige oplevering van de opdracht opgesteld.

Wanneer de diensten beëindigd worden vóór of na deze datum, is het aan de dienstverlener om de leidend ambtenaar bij een aangetekende zending of bij elektronische zending die op vergelijkbare wijze de exacte datum van de verzending waarborgt hiervan in kennis te stellen en hem bij deze gelegenheid te vragen om tot de voorlopige oplevering over te gaan. Binnen de 30 dagen die volgen op de ontvangst van de aanvraag van de dienstverlener wordt naargelang het geval, een proces-verbaal van voorlopige oplevering of van weigering van voorlopige oplevering opgesteld.

Na de ingebruikname van elke geplaatste PV-installatie wordt er over gegaan tot een voorlopige oplevering van deze specifieke installatie. Deze oplevering vindt plaats nadat de installatie effectief functioneert, is gekeurd en als de monitoring ervan operationeel is.

Zaken die worden nagegaan bij deze voorlopige oplevering, zijn:

- Is de installatie volgens de regels van de kunst geplaatst en is de installatie conform de bepalingen die zijn opgenomen in dit lastenboek?
- Zijn alle noodzakelijke verzekeringen afgesloten door de opdrachtnemer zodat deze verzekerd is tegen schade die ontstaat door exploitatie van de installaties?
- Is de installatie gekeurd?

Definitieve oplevering

De definitieve oplevering heeft plaats na de looptijd van het contract, dus nadat de laatst geplaatste installatie maximum 20 jaar heeft gefunctioneerd (de periodes dat een installatie niet heeft gewerkt, worden hier niet in meegerekend).

Illegaal verblijvende onderdanen

Wanneer de opdrachtnemer of onderaannemer het in artikel 49/2, vierde lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde afschrift ontvangt waarmee zij ervan in kennis wordt gesteld dat zij een of meerdere illegaal verblijvende onderdanen van een derde land in België tewerkstelt, onthoudt deze onderneming zich ervan, met onmiddellijke ingang, de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, en wel tot de aanbestedende instantie een bevel in andere zin zou geven.

Hetzelfde geldt wanneer de voormelde opdrachtnemer of onderaannemer ervan in kennis wordt gesteld:

- ofwel door de opdrachtnemer of de aanbestedende instantie, dat zij de in artikel 49/2, eerste dan wel tweede lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde kennisgeving heeft ontvangen die betrekking heeft op deze onderneming;
- ofwel door middel van de in artikel 35/12 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers bedoelde aanplakking, dat zij een of meerdere illegaal verblijvende onderdanen van een derde land in België tewerkstelt.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

De opdrachtnemer of onderaannemer is er bovendien toe gehouden een clausule op te nemen in de onderaannemingsovereenkomst die zij desgevallend zou sluiten, op grond waarvan:

1° de onderaannemer er zich van onthoudt de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, indien uit een in uitvoering van artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek opgestelde kennisgeving blijkt dat deze onderaannemer een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land tewerkstelt;

2° de niet-naleving van de onder 1° gestelde verplichting aanzien wordt als een ernstige tekortkoming in hoofde van de onderaannemer, ingevolge waarvan de onderneming is gemachtigd de overeenkomst te verbreken;

3° de onderaannemer ertoe is gehouden een soortgelijke clausule als onder 1° en 2° op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten en ervoor te zorgen dat dergelijke clausules ook in de verdere onderaannemingsovereenkomsten worden opgenomen.

Loon verschuldigd aan werknemers

Wanneer de opdrachtnemer of onderaannemer het in artikel 49/1, derde lid van het Sociaal Strafwetboek bedoelde afschrift ontvangt van kennisgeving waarmee hij ervan in kennis wordt gesteld dat hij een zwaarwichtige inbreuk heeft begaan op de verplichting zijn werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben, onthoudt hij zich ervan, met onmiddellijke ingang, de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, en wel tot hij het bewijs voorlegt aan de aanbestedende instantie dat de betrokken werknemers integraal zijn uitbetaald.

Hetzelfde geldt wanneer de voormelde opdrachtnemer of onderaannemer ervan in kennis wordt gesteld:

- ofwel, naargelang het geval, door de opdrachtnemer of de aanbestedende instantie, dat hij de in artikel 49/1, eerste lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde kennisgeving heeft ontvangen die betrekking heeft op deze opdrachtnemer of onderaannemer;

- ofwel door middel van de in artikel 35/4 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers bedoelde aanplakking.

De opdrachtnemer of onderaannemer is er bovendien toe gehouden een clausule op te nemen in de onderaannemingsovereenkomst die hij desgevallend zou sluiten, op grond waarvan:

1° de onderaannemer er zich van onthoudt de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, indien uit een in uitvoering van artikel 49/1 van het Sociaal Strafwetboek opgestelde kennisgeving blijkt dat deze onderaannemer op zwaarwichtige wijze tekortschiet in zijn verplichting het aan zijn werknemers verschuldigde loon tijdig uit te betalen;

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2° de niet-naleving van de onder 1° gestelde verplichting aanzien wordt als een ernstige tekortkoming in hoofde van de onderaannemer, ingevolge waarvan de opdrachtnemer is gemachtigd de overeenkomst te verbreken;

3° de onderaannemer ertoe is gehouden een soortgelijke clausule als onder 1° en 2° op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten en ervoor te zorgen dat dergelijke clausules ook in de verder onderaannemingsovereenkomsten worden opgenomen.

• TECHNISCHE BEPALINGEN

Algemeen

Het gemeentebestuur wil via dit lastenboek de volgende zaken realiseren:

1. Het gemeentelijk patrimonium zo maximaal mogelijk voorzien van photovoltaïsche zonnepanelen om zo veel mogelijk in de eigen stroomopwekking van deze gebouwen te voorzien. De derdepartijfinancierder die de gemeente wilt aanstellen, levert, plaatst, exploiteert, onderhoudt, herstelt en garandeert de goede werking van deze zonnepanelen gedurende maximum 20 jaar. Na deze periode worden de PV-installaties eigendom van de gemeente. Tijdens de looptijd van maximum 20 jaar factureert de derdepartijfinancierder de **opgewekte** zonnestroom aan de opdrachtgever aan de door hem bepaalde 'zonnestroomprijs'. Op die manier verdient de dienstverlener zijn investering terug. Voor de dienstverlener is de performante en hoogrendabele werking van de geplaatste installaties een must. Hoe groter het rendement, hoe hoger de inkomsten.

2. De opdrachtgever wil dat de derdepartijfinancierder de financiële middelen voor zijn investeringen op zo maximaal mogelijk ophaalt bij stakeholders in **<Municipality>**. In de eerste plaats wordt daarbij gedacht aan inwoners, verenigingen, bedrijven, organisaties,... Deze krijgen ook een (financieel) rendement voor hun mede-eigenaarschap van de geïnstalleerde PV-installaties en zijn 100% mede-eigenaar van de installaties.

3. De derdepartijfinancierder biedt aan de inwoners, verenigingen, bedrijven, organisaties, ... in **<Municipality>** dezelfde dienstverlening aan als die wordt gevraagd voor de gebouwen van de opdrachtgever. Kortom, we vragen maximale inspanningen van de dienstverlener om PV-installaties op woningen, bedrijven, sportgebouwen, ... te plaatsen waarbij de eigenaars of gebruikers van deze gebouwen de **opgewekte** zonnestroom aankopen bij de dienstverlener.

Te plaatsen PV-installaties

Gedurende de volledige looptijd van de overeenkomst heeft de dienstverlener de volgende verantwoordelijkheden m.b.t. de PV-installaties op de gebouwen van de opdrachtgever.

Veiligheid

De dienstverlener garandeert het bestuur dat de geplaatste installaties veilig functioneren, dat de nodige keuringen (ook de keuring van de wijzigingen aan de elektrische installaties) worden uitgevoerd én dat de bijbehorende attesten in het bezit zijn van de gemeente. De dienstverlener heeft de nodige verzekeringen afgesloten om deze opdracht tot een goed

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

einde te brengen. Er wordt bijzondere aandacht gevraagd voor de stabiliteit van de daken waarop de installaties worden geëxploiteerd. Waar nodig worden stabiliteitsstudies uitgevoerd door de opdrachtnemer. Er wordt tevens bijzondere aandacht gevraagd voor de aansluitbaarheid op bestaande hoogspanningscabines die instaan voor de stroomvoorziening. Eventuele aanpassingen in of aan de cabines kunnen hier noodzakelijk zijn en vallen ten laste van de opdrachtnemer.

Opbrengst en opbrengstgarantie

De aanbestedende overheid vraagt een minimum opbrengstgarantie van 900 kWh/kWp met een maximale afname hiervan van 0,4% per jaar en dat over de (max. 20 jaar) looptijd van het contract.

De inschrijver geeft de opbrengstgarantie van de panelen, en bij uitbreiding van de volledige installaties, weer in de inschrijving.

Eventuele afwijkingen van deze minimumopbrengstgarantie dienen per site een duidelijke vermelding te krijgen binnen de offerte.

De opbrengst van elke individuele installatie kan via een digitaal platform m.b.v. een internettoepassing worden opgevolgd. De inschrijver garandeert tijdens de looptijd van het contract de goede werking van dat platform.

De inschrijver voegt bij zijn inschrijving de technische informatie toe van de onderdelen van de PV-installaties alsook van het digitale platform voor de permanente monitoring van de systemen.

Te installeren vermogen in kWp

De opdrachtgevers willen in totaliteit een minimum geïnstalleerd vermogen van **60 kWp** aan PV-installaties op de verschillende gebouwen.

De hierboven vermelde vermogens zijn minimum vermogens. Het totale extra geïnstalleerd vermogen boven die minima is opgenomen als gunningscriterium om de opdracht toe te wijzen.

Aankoop van opgewekte zonnestroom

Het uitgangspunt van deze opdracht is dat de opdrachtgever de zonnestroom die wordt **opgewekt** op haar eigen patrimonium of in haar beheer, d.m.v. installaties geplaatst en geëxploiteerd door een derdepartijfinancierder, aankopen bij deze derdepartijfinancierder en wel gedurende een periode van maximum 20 jaar.

De prijs die door deze derdepartijfinancierder wordt aangerekend aan de opdrachtgever is één van de gunningscriteria om deze opdracht toe te wijzen. Er wordt voor alle **opgewekte** stroom via installaties één prijs afgesproken.

Er wordt dus een vast prijstarief gevraagd, met de mogelijkheid om een jaarlijkse prijsstijging door te voeren. Deze prijsstijging zit ook in de gunningscriteria vevat. De stroom die door de opdrachtgever wordt aangekocht en die dus is opgewekt via de

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

geplaatste PV-installaties, moet exact zijn af te lezen op zowel de facturen (waarover hieronder meer) als op de uittreksels van de netbeheerder en het monitoringsysteem.

Facturatie van opgewekte zonnestroom

Voor de EAN's in beheer van het gemeentebestuur worden de facturen overgemaakt aan:

<Municipality>

<Address>

Per EAN waar er door de opdrachtnemer een PV-installatie is geplaatst en wordt geëxploiteerd, wordt de opgewekte stroom 3-maandelijks gefactureerd aan de opdrachtnemer. Op deze facturen zijn minimaal volgende zaken opgenomen:

- Adres van de geplaatste installatie.
- EAN waaraan de installatie is gekoppeld.
- Naam van de locatie (zoals bepaald door de opdrachtnemer).
- Vaste stroomprijs.
- Hoeveelheid opgewekte stroom in facturatieperiode voor de installaties zonder terugdraaiende teller.
- Hoeveelste jaar van de looptijd van het contract (van specifieke installatie).
- Datum eerste ingebruikname installatie.

Uitvoeren van werken aan gebouwen waar PV- installaties zijn voorzien

In een dergelijke lange looptijd van de overeenkomst die wordt nagestreefd, is het altijd mogelijk dat er werken moeten worden uitgevoerd aan een gebouw waarop binnen het contract een PV installatie wordt geëxploiteerd.

Indien het tijdens deze werken nodig is om de PV installatie tijdelijk buiten gebruik te stellen, wordt de individuele looptijd van deze installatie (max. 20 jaar) stopgezet en hervat bij het opnieuw in dienst nemen van de installatie. Eventuele kosten voor het tijdelijk buiten gebruik stellen en terug in dienst nemen van de installatie, is ten laste van de opdrachtgever. Net als eventuele keurings- of onderhoudskosten te wijten aan de uitgevoerde werken.

Indien er werken van die aard worden uitgevoerd aan een gebouw waarop binnen de bepalingen van het contract een PV installatie wordt geëxploiteerd, waardoor er zich een tijdelijke verwijdering van de PV installatie opdringt, staat de opdrachtgever in voor de kosten van de verwijdering en het terugplaatsen van de installatie, net als voor de eventuele keuringskosten.

Deze werken worden uitgevoerd door de aannemer waarmee de contractant samenwerkt voor de installatie en/of onderhoud van de PV installaties op de gebouwen.

Uitdienstname gebouw tijdens looptijd contract

Indien om de een of andere reden tijdens de looptijd van het contract er een gebouw waarop een PV installatie is geplaatst, binnen de bepalingen van dit contract, uit gebruik

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

wordt genomen, wordt verkocht, wordt gesloopt,... dan zoekt de opdrachtnemer in eerste instantie een andere locatie voor de PV installatie in kwestie binnen het patrimonium van de opdrachtgever. De kosten voor het verplaatsen, zijn ten laste van de opdrachtgever.

In tweede instantie wordt bekeken, bij de verkoop van een gebouw, of de nieuwe eigenaar het lopende contract niet wil overnemen.

Indien de twee bovenstaande oplossingen niet realiseerbaar zijn, dan wordt de mislopen opbrengst voor de opdrachtnemer voor de resterende duur van het contract, verrekend over de facturen voor de verkoop van de **opgewekte** zonnestroom door de opdrachtnemer. Zo is er een gegarandeerde inkomst voor de opdrachtnemer.

Financiële burgerparticipatie – inspanningsverbinten

De opdrachtnemer streeft een zo groot mogelijk draagvlak na van dit project bij de burgers, bedrijven, KMO's, verenigingen, ...

Daartoe vraagt het bestuur van de opdrachtnemer een inspanningsverbintenis om financiële middelen op te halen bij burgers, bedrijven, verenigingen, ... in **<Municipality>** om deze PV-installaties op de gebouwen te realiseren, maar ook om de installaties zoals vermeld in III.11 te plaatsen en te exploiteren.

Deze financiële rechtstreekse burgerparticipatie moet ook in een (financieel) rendement resulteren voor deze die er deel van uitmaken. Dat rendement is onder andere ook onderdeel van de gunningscriteria.

De inschrijver beschrijft in de bijlage bij zijn inschrijving de pogingen die hij zal ondernemen vanaf het moment van de gunning van deze opdracht om zo maximaal mogelijk financiële middelen op te halen zoals hierboven beschreven. Deze pogingen mogen uiteraard zijn gekoppeld aan wat er in III.3 wordt gevraagd. Het gemeentebestuur stelt ook de eigen gemeentelijke infrastructuur ter beschikking om maximaal 3 infomomenten hiervoor te organiseren, eventueel verspreid over verschillende locaties, en zal hierbij ook telkens zorgen voor een ondersteuning door een politieke afgevaardigde.

Indien niet aan deze inspanningsverbintenis wordt voldaan, binnen één jaar na de sluiting van de opdracht, resulteert dit in een boete die wordt verrekend als een kortingspercentage van 1,5% btw incl. dat wordt gehandhaafd gedurende de looptijd van het contract, voor alle **opgewekte** zonnestroom via de geplaatste PV-installaties.

Gevraagde dienstverlening naar inwoners, bedrijven, verenigingen, ... in **<Municipality> – inspanningsverbintenis**

Het gemeentebestuur heeft het Burgemeestersconvenant ondertekend, waardoor het zich heeft geëngageerd om minder energie te verbruiken, minder CO²-uit te stoten en het aandeel hernieuwbare energie op te krikken. Dit niet enkel voor het eigen patrimonium, maar het bestuur wil deze doelstellingen ook bereiken bij burgers, bedrijven, ...

Het bestuur vraagt van de opdrachtnemer een inspanningsverbintenis om het patrimonium in **<Municipality>** zo maximaal mogelijk te voorzien van PV-installaties, waarbij dezelfde service wordt aangeboden als voor de opdrachtgever. De opdrachtnemer probeert dus

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

met **<Municipality>** inwoners, bedrijven, verenigingen, ... tot een zelfde type contract te komen als met de opdrachtgever waarbij de derdepartijfinancierder PV-installaties, levert, plaatst en onderhoudt en waarbij ze de **opgewekte** zonnestroom verkopen.

Het gemeentebestuur fungeert hier louter als facilitator. De bedoeling is dat er een individueel contract tot stand komt tussen de opdrachtnemer en de potentiële afnemer van deze dienstverlening.

De inschrijver beschrijft in de bijlage bij zijn inschrijving de pogingen die hij zal ondernemen vanaf het moment van gunning van deze opdracht om een contract af te sluiten voor dit type dienstverlening. Het gemeentebestuur zal, voor zover de opdrachtnemer dat wil, mee de communicatie hiervoor voeren, via de eigen bestaande gemeentelijke kanalen. Het gemeentebestuur stelt ook de eigen gemeentelijke infrastructuur ter beschikking om hiervoor infomomenten te organiseren – eventueel verspreid over verschillende locaties en zal hierbij ook telkens zorgen voor een ondersteuning door een lokale mandataris.

Indien niet aan deze inspanningsverbintenis wordt voldaan, binnen één jaar na de sluiting van de opdracht, resulteert dit in een boete die wordt verrekend als een kortingspercentage van 1,5% btw incl. dat wordt gehandhaafd gedurende de looptijd van het contract, voor alle **opgewekte** zonnestroom via de geplaatste PV-installaties.

Potentiële onderdelen van het patrimonium waarop PV installaties mogen worden geëxploiteerd

De onderstaande gebouwen mogen binnen het kader van deze opdracht door de opdrachtnemer worden gebruikt om PV-installaties op te exploiteren. In de inschrijving, mag hij dus rekening houden met de onderstaande lijsten van gebouwen om PV-installaties op te voorzien. De vermelde jaarverbruiken zijn verkregen van de netbeheerder.

Site name 1

<address>

<EAN-code>

Yearly consumption

2018: ... kWh

2019: ... kWh

<procedural warnings>

Site name 2

...

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 2: SHARED EV TENDER | CITIZEN PARTICIPATION – TAKE-OFF GUARANTEE

This is a standard shared EV tender with citizen participation for 2 EVs.

Toepasselijke reglementering

1. Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten en latere wijzigingen.
2. Koninklijk besluit van 18 april 2017 betreffende plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren, en latere wijzigingen.
3. Koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten, en latere wijzigingen.
4. Wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies, en latere wijzigingen.
5. Het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB), Welzijnswet en Codex over het welzijn op het werk.
6. Wet van 11 februari 2013 tot vaststelling van sancties en maatregelen voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

Afwijkingen, aanvullingen en opmerkingen

Geen

• ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

Dit eerste deel heeft betrekking op de regeling tot plaatsing van een overheidsopdracht tot de opdrachtnemer is aangesteld.

De bepalingen die vervat zijn in dit deel, hebben betrekking op de wet van 17 juni 2016 en het koninklijk besluit van 18 april 2017 en latere wijzigingen.

Beschrijving van de opdracht

Voorwerp van deze leveringen: Terbeschikkingstelling van twee elektrische deelwagens.

Toelichting:

De gemeente wil actief inzetten op **gedeelde mobiliteit** en heeft onlangs een actieplan gedeelde mobiliteit opgesteld. De gemeente wenst een voorbeeldfunctie te vervullen en voor dienstverplaatsingen beroep te doen op deelwagens die tevens door particulieren kunnen gebruikt worden. Dit draagt bovendien bij tot het realiseren van de klimaatdoelstellingen, opgenomen in het burgemeestersconvenant.

De gemeente wil via deze opdracht beroep doen op een partij die voorziet in totale **ontzorging**, dankzij het ter beschikking stellen van de elektrische deelwagens, het voorzien in de hard- en software om de voertuigen te kunnen delen, onderhoud en service, ... Een meer gedetailleerde omschrijving van de gevraagde dienstverlening is opgenomen in de technische bepalingen van dit bestek.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Naast de klimaat- en mobiliteitsdoelstellingen is ook het maatschappelijk engagement een meerwaarde om deze opdracht te realiseren met aandacht voor **burgerparticipatie**, net zoals reeds voor het plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen gebeurt.

Burgerparticipatie kan op verschillende manieren aangeboden worden (niet-limitatieve opsomming):

- De burger kan coöperant worden door één of meerdere deelbewijzen van de coöperatie te kopen. Op deze manier worden de gebruikers van het deelsysteem gezamenlijk mede-eigenaar en ontstaat er een sociaal engagement.
- door middel van een participatiemodel waarin het mogelijk is voor de burger om private wagens in het deelsysteem te brengen.

Als het gebruik het aanbod van twee wagens overstijgt of als het gemeentebestuur op bijkomende locaties deelwagens wil voorzien, dan kan mogelijk in onderling overleg de vloot in de loop van de overeenkomst **uitgebreid** worden.

Plaats van dienstverlening: <Municipality>, <Address>

Leveringsplaatsen: <Address>

Identiteit van de aanbesteder

<Municipality>

<Address>

Wijze van gunnen

Overeenkomstig artikel 42, § 1, 1° a) (de goed te keuren uitgave excl. btw bereikt de drempel van 143.000,00 EUR niet) van de wet van 17 juni 2016, wordt de opdracht gegund bij wijze van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking.

De aanbestedende overheid behoudt zich het recht voor de opdracht te gunnen op basis van de initiële inschrijvingen zonder onderhandelingen te voeren.

Prijsvaststelling

De opdracht wordt beschouwd als een opdracht met gemengde prijsvaststelling.

De opdracht met gemengde prijsvaststelling is een opdracht waarbij de prijsvaststelling gebeurt volgens meerdere soorten bedoeld in de punten 3° tot 5° van artikel 2 van het koninklijk besluit van 18 april 2017.

Uitsluitingsgronden en kwalitatieve selectie

Het offerteformulier moet vergezeld zijn van volgende stukken:

Juridische situatie van de inschrijver (uitsluitingsgronden)

Door in te schrijven op deze opdracht verklaart de inschrijver zich niet in een toestand van uitsluiting te bevinden, zoals bedoeld in artikels 67 tot en met 69 van de wet van 17 juni 2016 betreffende overheidsopdrachten.

Artikel 70 van de wet van 17 juni 2016 betreffende de overheidsopdrachten is van toepassing. Voor de in artikel 67 van de wet bedoelde uitsluitingsgronden deelt de

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

gegadigde of inschrijver op eigen initiatief mee of hij bij het begin van de procedure de in artikel 70, lid 1, bedoelde corrigerende maatregelen heeft genomen.

Economische en financiële draagkracht van de inschrijver (selectiecriteria)

Niet van toepassing.

Technische en beroepsbekwaamheid van de inschrijver (selectiecriteria)

Niet van toepassing.

Vorm en inhoud van de offerte

De inschrijver maakt zijn offerte op in het Nederlands en vult de inventaris in op het eventueel bij het bestek behorende formulier. Indien hij deze op andere documenten maakt dan op het voorziene formulier, dan draagt hij de volle verantwoordelijkheid voor de volledige overeenstemming van de door hem aangewende documenten met het formulier.

Bij een elektronische indiening van de offertes moet het indieningsrapport voorzien zijn van een gekwalificeerde elektronische handtekening.

Als de ondertekening van het indieningsrapport gebeurt door een gemachtigde, vermeldt hij duidelijk zijn volmachtgever of volmachtgevers. De gemachtigde voegt de authentieke of onderhandse akte toe waaruit zijn bevoegdheid blijkt of een scan van het afschrift van zijn volmacht.

Prijzen moeten steeds opgegeven worden in euro.

Onderaanneming

De inschrijver vermeldt in zijn offerte welk gedeelte van de opdracht hij voornemens is in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt, indien deze gekend zijn.

I.6.1 Andere bij te voegen documenten (volgens de gunningscriteria):

- Een uitgebreid plan van aanpak.
- Een volledig overzicht van de prijzen, het terugverdienmodel en voorwaarden die gelden bij eventuele uitbreiding van de vloot.
- Een volledige omschrijving van de gebruikte wagens.
- Documenten waarin de dienstverlening, de reservatiemogelijkheden, de eventuele beschikbaarheid van wagens in de regio en de ecologische aspecten van de wagens staan beschreven.
- Een omschrijving op welke manier beroep wordt gedaan op burgerparticipatie.

I.6.1.1 Kostprijs voor de gemeente

De inschrijver moet in een afzonderlijk document bij de offerte duidelijk aangeven welke financiële formule de inschrijver hanteert voor het gemeentebestuur voor het implementeren van de hierboven vermelde deelwagens (I.1).

Indien er een onderscheid gemaakt wordt tussen een eenmalige investeringskost (bijvoorbeeld opstartkost, installeren hardware,...) per voertuig en de maandelijkse kosten voor het gebruik van het deelsysteem wordt dit duidelijk omschreven en gedetailleerd

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

weergegeven zodoende het gemeentebestuur een duidelijk overzicht bekomt van wat er in de prijs is inbegrepen.

Indien er een forfaitaire maandelijkse prijs wordt gevraagd dan moet er tevens een duidelijk overzicht worden toegevoegd waaruit het gemeentebestuur kan opmaken wat er vervat is in die prijs en wat niet.

Indien de prijs daarentegen afhankelijk is van het gebruik van de wagens dan dient de offerte in detail de kosten te beschrijven en te verantwoorden.

De inschrijver geeft een all-in prijs rekening houdende met een duurtijd van vier jaar. Indien er gedifferentieerd wordt in prijzen, op basis van het moment dat de wagen uitgeleend wordt of het profiel van de gebruiker, dan wordt gerekend met een gemiddelde prijs. De differentiatie van de prijzen moet uitgeklaard worden zodat de Gemeente <Municipality> een volledig inzicht krijgt in de berekeningswijze.

I.6.1.2 Kostprijs voor de gebruikers van de deelwagen

De inschrijver geeft volledig inzicht in de kostprijs voor de gebruiker, inclusief éénmalige kosten (instapkost, lidgeld, ...).

De inschrijver geeft een all-in prijs voor de gebruikers op basis van drie scenario's, uitgaande van een aansluiting en een gebruik gedurende één jaar.

Indien er gedifferentieerd wordt tussen prijzen op basis van het moment dat de wagen uitgeleend wordt of het profiel van de gebruiker, dan moet er gerekend worden met een gemiddelde prijs.

De differentiatie van de prijzen wordt uitgeklaard zodat de gemeente een volledig inzicht krijgt in de berekeningswijze.

De inschrijver geeft aan de hand van drie scenario's de gebruikskost weer:

- Een korte rit heen en terug: 3 uur – 25 km.
- Een lange rit heen en terug: 6 uur – 50 km.
- Een dagtrip: 10 uur – 200 km

Indienen van de offerte

Enkel de offertes die uiterlijk vóór 27 september 2024 via het platform e-Procurement <https://www.publicprocurement.be/> worden ingediend, worden door de aanbestedende overheid aanvaard. Het platform e-Procurement waarborgt de naleving van de voorwaarden van artikel 14, §7 van de wet van 17 juni 2016.

Er dient opgemerkt te worden dat het versturen van een offerte per e-mail niet aan deze voorwaarden voldoet. Daarom wordt het niet toegestaan op deze wijze een offerte in te dienen.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Door zijn offerte via elektronische middelen in te dienen, aanvaardt de inschrijver dat de gegevens die voortvloeien uit de werking van het ontvangststelsel van zijn offerte worden geregistreerd.

Meer informatie kan u vinden op volgende website: <https://bosa.service-now.com/eprocurement/> of via de e-Procurement helpdesk : +32 (0)2 740 80 00 of via het contactformulier op hun website.

De offerte kan niet ingediend worden op papier.

Door het indienen van een offerte aanvaarden de inschrijvers onvoorwaardelijk de inhoud van het bestek en de bijhorende opdrachtdocumenten en de invulling van de plaatsingsprocedure zoals deze in het bestek beschreven is en aanvaarden zij zelf door de bepalingen ervan gebonden te zijn.

Indien een inschrijver in dat verband een bezwaar heeft, dient hij dat schriftelijk en per aangetekende brief uiterlijk tien dagen vóór de limietdatum en het limietuur voor het indienen van de offertes bekend te maken aan de aanbestedende overheid met omschrijving van de reden.

Opening van de offertes

De offertes worden elektronisch ingediend, er is geen openbare zitting.

Verbintenistermijn

De termijn gedurende dewelke de inschrijver door zijn offerte gebonden blijft, bedraagt 120 kalenderdagen, te rekenen vanaf de limietdatum voor ontvangst van de offertes.

Gunningscriteria

Volgende criteria zijn van toepassing bij de gunning van de opdracht:

Nr.	Beschrijving	Gewicht
1	Prijs voor het gemeentebestuur	50
	<i>Evaluatie op basis van het initiële aantal van twee wagens zoals beschreven in dit bestek. Weging: Regel van drie; Score offerte = (prijs laagste offerte / prijs offerte) * gewicht van het criterium prijs.</i>	
2	Prijs voor gebruiker	15
	<i>Totale kostprijs (incl. vaste en variabele kosten) voor de gebruiker op basis van drie uitgewerkte scenario's waarbij iemand één jaar aangesloten is, zoals beschreven in dit bestek. Met vaste kosten wordt bedoeld instapkost, waarborg, lidgeld, ...</i>	

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

	<i>Met variabele kost wordt bedoeld de ritkosten, uitgedrukt per tijdseenheid en/of afstand en/of verbruik ...</i> <i>Weging: Regel van drie; Score offerte = (prijs laagste offerte / prijs offerte) * gewicht van het criterium prijs.</i>	
3	Terugverdienmodel voor het gemeentebestuur	15
	<i>Welke financiële return is voorzien voor het gemeentebestuur in functie van het gebruik van de wagens?</i> <i>De inschrijver voegt een duidelijk document bij de offerte waarin het terugverdienmodel gedetailleerd wordt toegelicht.</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling zeer goed krijgt zal tussen de 91% en 100% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling goed krijgt zal tussen de 71 en 90% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling voldoende krijgt zal tussen de 51% en 70% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver die en onvoldoende krijgt; zal tussen de 0% en 50% van de punten bekomen.</i>	
4	Dienstverlening en kwaliteit van het aanbod van het autodeelsysteem	30
	<i>De inschrijver maakt een plan van aanpak en geeft een duidelijke toelichting inzake de diversiteit van het aanbod van de wagens, het comfort van de gebruikers, de gebruiksvriendelijkheid van het autodeelsysteem en de dienstverlening.</i> <i>Volgende zaken worden beoordeeld:</i> - Diversiteit in aanbod van de wagens - comfort van de gebruiker (opties) - De gebruiksvriendelijkheid van het autodeelsysteem (aansluiting, reserveren, beschikbaarheid nagaan,...) - De dienstverlening (onderhoud en reiniging van de wagens, beschikbaar in geval van nood, verloof na schadegeval, beschikbaarheid van reservewagens,...) - ... <i>De inschrijver dewelke een beoordeling zeer goed krijgt zal tussen de 91% en 100% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling goed krijgt zal tussen de 71 en 90% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling voldoende krijgt zal tussen de 51% en 70% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver die en onvoldoende krijgt; zal tussen de 0% en 50% van de punten bekomen (= onregelmatige offerte).</i>	

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

5	Toegang tot andere deelwagens in de regio	5
	<i>De inschrijver geeft aan of de gebruikers van deze deelwagens (inwoners en/of personeelsleden van de gemeente <Municipality>) ook toegang hebben tot andere deelwagens in de regio door middel van hetzelfde lidmaatschap of hetzelfde platform van de inschrijver.</i>	
6	Burgerparticipatie	15
	<i>De gemeente wil burgers aansporen om samen te investeren in duurzamere mobiliteit.</i> <i>Burgerparticipatie kan op verschillende manieren. Enkele mogelijkheden zijn (niet-limitatieve opsomming):</i> - <i>De burger kan coöperant worden door één of meerdere deelbewijzen van de coöperatie te kopen. Op deze manier worden de gebruikers van het deelsysteem gezamenlijk mede-eigenaar en ontstaat er een sociaal engagement.</i> - <i>Door middel van een mogelijkheid voor de burger om private wagens in het deelsysteem in te brengen.</i> - ... <i>Er wordt aan de inschrijver gevraagd de vormen van burgerparticipatie die zij aanbieden gedetailleerd toe te lichten.</i> <i>Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met volgende principes (niet-limitatieve opsomming):</i> - <i>de gebruiksvriendelijkheid van het participatiemodel</i> - <i>het innovatieve van het model van de burgerparticipatie</i> - <i>de diversiteit van het aanbod van de burgerparticipatiemodellen</i> - <i>de contractuele bepalingen van het participatiemodel (opzegmogelijkheden, instaptijd,...)</i> - <i>eventuele samenwerking met andere aanbieders van burgerparticipatiemodellen</i> - ... <i>De inschrijver dewelke een beoordeling zeer goed krijgt zal tussen de 91% en 100% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling goed krijgt zal tussen de 71 en 90% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver dewelke een beoordeling voldoende krijgt zal tussen de 51% en 70% van de punten bekomen;</i> <i>De inschrijver die een onvoldoende krijgt; zal tussen de 0% en 50% van de punten bekomen (= onregelmatige offerte).</i>	
Totaal gewicht gunningscriteria:		100
Aan elk criterium werd een gewicht toegekend. Op basis van de afweging van al deze criteria rekening houdende met het gewicht dat er aan werd toegekend, zal de opdracht		

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

gegund worden aan de inschrijver die de economisch voordeligste offerte, vanuit het oogpunt van de aanbestedende overheid, heeft ingediend.

Varianten

Vrije varianten worden niet toegelaten.

Er zijn geen vereiste of toegestane varianten voorzien.

Opties

Vrije opties worden niet toegelaten.

Er zijn geen vereiste of toegestane opties voorzien.

Keuze van offerte

De aanbestedende overheid kiest de economisch meest voordelige offerte, vastgesteld rekening houdend met de beste prijs-kwaliteitsverhouding.

Door de indiening van zijn offerte aanvaardt de inschrijver al de clausules van het bestek en verzaakt hij aan alle andere voorwaarden. Voor zover tijdens het onderzoek van de offerte door de aanbestedende overheid wordt vastgesteld dat er door de inschrijver voorwaarden zijn gevoegd waardoor het onduidelijk is of de inschrijver zonder voorbehoud akkoord gaat met de voorwaarden van het bestek, behoudt de aanbestedende overheid zich het recht voor om de offerte als substantieel onregelmatig af te wijzen.

De aanbestedende overheid onderwerpt de ingediende offertes aan een prijsonderzoek conform artikel 36 van het koninklijk besluit van 18/04/2017.

• CONTRACTUELE BEPALINGEN

Dit tweede deel regelt de procedure die betrekking heeft op de uitvoering van de opdracht. Voor zover er niet van afgeweken wordt, is het koninklijk besluit van 14 januari 2013 en latere wijzigingen tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten van toepassing.

Leidend ambtenaar

De leiding over de uitvoering van de leveringen zal gebeuren door de leidend ambtenaar:

Naam: <Name>

Adres: <Municipality, Address>

Telefoon: <Phone nr.>

E-mail: <e-mail>

Onderaannemers

De inschrijver kan zich beroepen op de draagkracht van onderaannemers of andere entiteiten. In dat geval voegt de inschrijver de nodige documenten toe aan zijn offerte, waaruit de verbintenis van deze onderaannemers of van andere entiteiten blijkt om de voor de opdracht noodzakelijke middelen ter beschikking te stellen van de inschrijver.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Wanneer de opdrachtnemer voor zijn kwalitatieve selectie in verband met de criteria inzake de studie- en beroepskwalificaties, of inzake de relevante beroepservaring, gebruik heeft gemaakt van de draagkracht van vooraf bepaalde onderaannemers, is de opdrachtnemer verplicht deze voorgedragen onderaannemers in te zetten bij de uitvoering van de opdracht. Het gebruik van andere onderaannemers is onderworpen aan de toestemming van de aanbestedende overheid.

In toepassing van artikel 74 van het KB van 18 april 2017, vermeldt de inschrijver welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt.

De opdrachtnemer blijft aansprakelijk ten opzichte van de aanbestedende overheid wanneer hij de uitvoering van zijn verbintenissen geheel of gedeeltelijk aan onderaannemers toevertrouwt.

De aanbestedende overheid acht zich door geen enkele contractuele band verbonden met die onderaannemers.

Deze onderaannemers mogen zich niet in een toestand van uitsluiting bevinden, zoals bedoeld in **artikel 67 van de wet van 17 juni 2016**, tenzij in het geval waarbij de betreffende aannemer, leverancier of dienstverlener, overeenkomstig **artikel 70 van de wet**, ten aanzien van de aanbestedende overheid aantoonde toereikende maatregelen te hebben genomen om zijn betrouwbaarheid aan te tonen.

Verzekeringen

De opdrachtnemer sluit de verzekeringen die zijn aansprakelijkheid inzake arbeidsongevallen dekken, alsook zijn burgerlijke aansprakelijkheid ten aanzien van derden bij de uitvoering van de opdracht.

Binnen een termijn van dertig dagen na het sluiten van de opdracht toont de opdrachtnemer aan dat hij deze verzekeringscontracten is aangegaan, aan de hand van een attest waaruit de door de opdrachtdocumenten vereiste omvang van de gewaarborgde aansprakelijkheid blijkt.

Op elk ogenblik tijdens de uitvoering van de opdracht legt de opdrachtnemer dit attest voor, binnen een termijn van vijftien dagen na ontvangst van het verzoek van de aanbestedende overheid.

Borgtocht

Er wordt geen borgtocht gevraagd.

Herzieningsclausule: Prijsherzieningen

Op deze overheidsopdracht is geen prijsherziening van toepassing.

Voorschotten

Voor deze opdracht wordt geen voorschot toegekend.

Looptijd

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Termijn in maanden: 48 maanden

Betalingstermijn

De aanbestedende overheid beschikt over een verificatietermijn van 30 kalenderdagen vanaf de datum van de levering om de formaliteiten betreffende de oplevering te vervullen. Deze termijn gaat in de dag volgend op de dag waarop de leveringen ter bestemming zijn gekomen, voor zover de aanbestedende overheid in het bezit van de leveringslijst of factuur wordt gesteld.

De betaling van het aan de leverancier verschuldigde bedrag vindt plaats binnen de betalingstermijn van 30 kalenderdagen vanaf de datum van beëindiging van de verificatie, voor zover de aanbestedende overheid tegelijk over de regelmatig opgemaakte factuur beschikt, alsook over de andere, eventueel vereiste documenten. Deze factuur geldt als schuldvordering.

Alle overdrachten en in pandgevingen van schuldvorderingen zoals bedoeld in artikel 87/1 §4 van de wet van 17 juni 2016 moeten worden verstuurd naar:

<Municipality>

<responsible person>

<Address>

Tel : <phone nr.>

Email : <e-mail>

Overeenkomstig artikel 14/1 van de wet van 17/06/2016, moeten de facturen in elektronische vorm (in XML-formaat volgens de PEPPOL bis standaard) verzonden worden. De facturen moeten rechtstreeks ingediend worden via <https://digital.belgium.be/e-invoicing> of via uw boekhoudprogramma (verbonden met het PEPPOL netwerk).

De elektronische factuur bevat minimaal de volgende kernelementen:

- 1° proces- en factuurkenmerken;
- 2° factuurperiode;
- 3° informatie over de verkoper;
- 4° informatie over de koper;
- 5° informatie over de begunstigde van de betaling;
- 6° informatie over de fiscaal vertegenwoordiger van de verkoper;
- 7° verwijzing naar de overeenkomst;
- 8° leveringsdetails;
- 9° betalingsinstructies;
- 10° informatie over kortingen of toeslagen;
- 11° informatie over de factuurposten;
- 12° totalen op de factuur;
- 13° uitsplitsing van de btw per tarief.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Waarborgtermijn

Voor deze opdracht is geen waarborgtermijn van toepassing.

Oplevering

Bij het verstrijken van de terbeschikkingstelling wordt een proces-verbaal tot vaststelling van de teruggave van de levering aan de leverancier of tot vaststelling van de eigendomsoverdracht opgesteld. Dit proces-verbaal geldt als definitieve oplevering van de opdracht.

Illegaal verblijvende onderdanen

Wanneer de opdrachtnemer of onderaannemer het in **artikel 49/2, vierde lid, van het Sociaal Strafwetboek** bedoelde afschrift ontvangt waarmee zij ervan in kennis wordt gesteld dat zij een of meerdere illegaal verblijvende onderdanen van een derde land in België tewerkstelt, onthoudt deze onderneming zich ervan, met onmiddellijke ingang, de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, en wel tot de aanbestedende instantie een bevel in andere zin zou geven.

Hetzelfde geldt wanneer de voormelde opdrachtnemer of onderaannemer ervan in kennis wordt gesteld:

- ofwel door de opdrachtnemer of de aanbestedende instantie, dat zij de in **artikel 49/2, eerste dan wel tweede lid, van het Sociaal Strafwetboek** bedoelde kennisgeving heeft ontvangen die betrekking heeft op deze onderneming;

- ofwel door middel van de in **artikel 35/12 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers** bedoelde aanplakking, dat zij een of meerdere illegaal verblijvende onderdanen van een derde land in België tewerkstelt.

De opdrachtnemer of onderaannemer is er bovendien toe gehouden een clause op te nemen in de onderaannemingsovereenkomst die zij desgevallend zou sluiten, op grond waarvan:

1° de onderaannemer er zich van onthoudt de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, indien uit een in uitvoering van **artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek** opgestelde kennisgeving blijkt dat deze onderaannemer een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land tewerkstelt;

2° de niet-naleving van de onder 1° gestelde verplichting aanzien wordt als een ernstige tekortkoming in hoofde van de onderaannemer, ingevolge waarvan de onderneming is gemachtigd de overeenkomst te verbreken;

3° de onderaannemer ertoe is gehouden een soortgelijke clause als onder 1° en 2° op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten en ervoor te zorgen dat dergelijke clauses ook in de verdere onderaannemingsovereenkomsten worden opgenomen.

Loon verschuldigd aan werknemers

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Wanneer de opdrachtnemer of onderaannemer het in artikel 49/1, derde lid van het Sociaal Strafwetboek bedoelde afschrift ontvangt van kennisgeving waarmee hij ervan in kennis wordt gesteld dat hij een zwaarwichtige inbreuk heeft begaan op de verplichting zijn werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben, onthoudt hij zich ervan, met onmiddellijke ingang, de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, en wel tot hij het bewijs voorlegt aan de aanbestedende instantie dat de betrokken werknemers integraal zijn uitbetaald.

Hetzelfde geldt wanneer de voormelde opdrachtnemer of onderaannemer ervan in kennis wordt gesteld:

- ofwel, naargelang het geval, door de opdrachtnemer of de aanbestedende instantie, dat hij de in **artikel 49/1, eerste lid, van het Sociaal Strafwetboek** bedoelde kennisgeving heeft ontvangen die betrekking heeft op deze opdrachtnemer of onderaannemer;

- ofwel door middel van de in **artikel 35/4 van de wet van 12 april 1965** betreffende de bescherming van het loon der werknemers bedoelde aanplakking.

De opdrachtnemer of onderaannemer is er bovendien toe gehouden een clause op te nemen in de onderaannemingsovereenkomst die hij desgevallend zou sluiten, op grond waarvan:

1° de onderaannemer er zich van onthoudt de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, indien uit een in uitvoering van **artikel 49/1 van het Sociaal Strafwetboek** opgestelde kennisgeving blijkt dat deze onderaannemer op zwaarwichtige wijze tekortschiet in zijn verplichting het aan zijn werknemers verschuldigde loon tijdig uit te betalen;

2° de niet-naleving van de onder 1° gestelde verplichting aanzien wordt als een ernstige tekortkoming in hoofde van de onderaannemer, ingevolge waarvan de opdrachtnemer is gemachtigd de overeenkomst te verbreken;

3° de onderaannemer ertoe is gehouden een soortgelijke clause als onder 1° en 2° op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten en ervoor te zorgen dat dergelijke clauses ook in de verder onderaannemingsovereenkomsten worden opgenomen.

• TECHNISCHE BEPALINGEN

III.1. Ter beschikking stellen van twee elektrische wagens

De inschrijver stelt twee volledig elektrische wagens ter beschikking:

- Eén compacte stadswagen (cfr. type Peugeot e-208)
- Eén lichte bestelwagen (cfr. type Renault Kangoo E-Tech)

De wagens dienen te voldoen aan alle wettelijke vereisten.

De inschrijver voegt een volledige technische omschrijving van beide wagens toe aan de offerte, waaronder (niet-limitatief):

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- de actieradius (WLTP range > 260 km)
- aantal volwaardige zitplaatsen
- kofferruimte
- ...

Als de vraag het aanbod overstijgt of als het gemeentebestuur op bijkomende locaties deelwagens wil voorzien, dan kan de vloot in de loop van de overeenkomst uitgebreid worden. Het voertuigtype wordt dan in onderling overleg met de gemeente bepaald.

III.2. Faciliteren in een autodeelsysteem

Van de inschrijver wordt verwacht dat hij een totaalpakket aanbiedt om de voertuigen te kunnen inzetten als deelvoertuigen.

Een eenvoudig, gebruiksvriendelijk en duidelijk reservatieplatform is een belangrijke vereiste. Reservaties moeten vlot mogelijk zijn via een website of een mobiele applicatie. Op deze applicatie moet de beschikbaarheid van de deelwagen makkelijk te bekijken zijn.

Alle mogelijkheden betreffende het inbrengen van een privé voertuig in het autodeelsysteem moeten worden uitgelicht: de manier waarom dit (eenvoudig) kan gebeuren, welke return de inbrenger van de deelwagen mag verwachten, ...

De inschrijver staat zelf in voor een laadpas voor de wagen. In elke deelwagen wordt minstens één laadpas voorzien die kunnen gebruikt worden bij een zo groot mogelijk netwerk van extern publieke oplaadpunten. De inschrijver geeft in zijn offerte aan op welke oplaadnetwerken de laadpas gebruikt kan worden (m.a.w. met welke partijen interoperabiliteit gegarandeerd is). Bovendien geeft de inschrijver ook aan of de laadpas in het buitenland gebruikt mag/kan worden. De laadpas moet in ieder geval compatibel zijn met de laadinfrastructuur die uitgerold wordt door Engie.

III.2.1. Informatiesessie

Zowel het instappen in een autodeelsysteem, als het rijden met een elektrische wagen betekenen een drempel voor nieuwe gebruikers.

Van de inschrijver wordt verwacht dat hij, ofwel op vraag van de gemeente <Municipality> ofwel uit eigen initiatief, minstens jaarlijks aanwezig is op een fysiek infomoment in <Municipality> dat in samenwerking met de gemeente georganiseerd wordt. Op dit infomoment wordt toegelicht hoe men het deelsysteem en de wagens optimaal kan gebruiken. Er wordt uitgelegd hoe men een wagen kan reserveren, hoe het voertuig dient opgeladen te worden, wat er dient te gebeuren in geval van schade, ...

Er dient een mogelijkheid te zijn om een elektrische wagen te testen.

III.2.1 Rapportage en opvolging

De inschrijver voorziet in een maandelijkse rapportering naar de gemeente <Municipality> met een overzicht van het gebruik van de wagens (o.a. aantal ritten, aantal gebruikers, aantal km, duur, ...).

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

De inschrijver is bereid om in samenwerking met de gemeente jaarlijks een enquête te organiseren onder alle gebruikers.

III.2.2 Onderhoud en service

De zorg voor de wagens wordt volledig ten laste genomen door de opdrachtnemer. De inschrijver geeft aan hoe hij omgaat met het onderhoud en reiniging van de elektrische deelwagens. In de voorstellen wordt rekening gehouden met de lokale verankering en duurzaamheid van het onderhoud.

Reiniging van de wagens (zowel binnen- als buitenzijde) dient regelmatig te gebeuren. De inschrijver neemt dit op in het plan van aanpak. Dit is eveneens vervat in de all-in prijs.

De inschrijver geeft aan hoe hij omgaat met schade aan de voertuigen veroorzaakt door de gebruikers (o.a. toegepaste franchisebedragen, procedure herstellingen, vervangvoertuigen, pechverhelping,...).

De wagens moeten omnium verzekerd zijn gedurende de ganse looptijd van de opdracht en in geval van schade of pech hersteld worden. De wagens moeten aangesloten zijn bij een pechverhelpingsdienst. Indien een wagen voor langer dan 2 uur niet beschikbaar is, dan moet de opdrachtnemer kosteloos een vervangwagen voorzien.

In geval van nood, praktische problemen of vragen kunnen gebruikers telefonisch terecht voor hulp en dit 7 dagen op 7 en 24u op 24u. De inschrijver geeft ook aan hoe de gebruiker ondersteund wordt, bijvoorbeeld bij schadegevallen of defecten (o.a. bereikbaarheid van een contactpersoon, toegepaste franchisebedragen, procedure van herstellingen, pechverhelping, vervangvoertuigen, ...).

In hoogste nood moeten de deelwagens vanop afstand geopend kunnen worden. Bij problemen met de boordcomputer komt de opdrachtnemer binnen de 24 uur ter plaatse om het probleem op te lossen. De inschrijver geeft in het plan van aanpak aan op welke manier hij de gebruikers ondersteunt ingeval van problemen of vragen.

III.3. Rol gemeentebestuur

De gemeente zorgt voor de inrichting van de voorbehouden parkeerplaatsen aan het gemeentehuis. Elke plaats wordt voorzien van de wettelijke verkeerssignalisatie: een E9-verkeersbord, al dan niet met logo voor elektrisch laden, en een onderbord "autodelen". De wagens kunnen parkeren op de standplaats zonder dat er een retributie verschuldigd is. De wagens kunnen onbepaald en permanent parkeren op de standplaats, behoudens in zeer uitzonderlijke omstandigheden zoals bij evenementen of grondwerken.

Locatie standplaats = in het blauw aangeduid op de kaart hieronder.

De gemeente zorgt, via de concessie van de Vlaamse overheid met Engie, voor de aanwezigheid van laadinfrastructuur aan deze parkeerplaatsen maar staat niet in voor het beheer of de exploitatie hiervan.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

De gemeente zorgt voor communicatieve ondersteuning in het gehele project, zowel naar personeel als naar inwoners toe, en neemt autodelen op in een ruimere communicatie rond gedeelde mobiliteit.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 3: ZONNEWIJZER – TENDER FOR SMALL CONTRACTS

Context

Stad Mechelen en haar energiehuis Energiepunt Mechelen (verder Stad Mechelen genaamd) wensen de installatie van zonnepanelen te faciliteren voor het grondgebied Mechelen (inclusief deelgemeenten), gelet op de klimaatambities van de stad om 40% minder CO₂ tegen 2030. De stad organiseert hiervoor verschillende acties⁷.

Hiervoor zoekt de stad Mechelen een partner die de plaatsing van PV panelen in Mechelen faciliteert. Dit omvat enerzijds het aanbieden van onafhankelijk advies en anderzijds het verzorgen van promotie rond PV panelen. Dit is een onderdeel van de werking van het woon- en energieloket/energiehuis van de stad Mechelen, zoals gefinancierd door het VEKA. De aanbidding dient dus te voldoen aan alle bepalingen voor deze dienstverlening zoals vastgelegd door VEKA.

Dit aanbod wordt maximaal geïntegreerd met het bestaande aanbod van de stad Mechelen. Zo worden dossiers die nood hebben aan een ruimere renovatie doorgestuurd naar het woon- en energieloket van de stad. De aanbieder geeft in zijn offerte aan hoe hij ervoor zorgt dat vanaf de inschrijving wordt gevraagd of de inwoner nog andere vragen rond energiezuinig en klimaatvriendelijk wonen heeft. De aanbieder maakt actief promotie voor het aanbod van de stad. Alle dossiers worden ook op maandbasis doorverwezen aan de stad Mechelen, met het oog op de mijn verbouwpremie en mijn verbouwlening.

Door het indienen van een offerte aanvaardt de aanbieder onvoorwaardelijk de inhoud van de prijsvraag en de gevraagde aanpak en timing. Indien de prijs offerte hiervan zou afwijken, dient dit uitdrukkelijk te worden vermeld. Het is mogelijk om over de verschillende onderdelen te onderhandelen.

Inhoud

A. Zonne-advies

Het verstrekken van onafhankelijk advies aan particuliere gebouweigenaars (woningen) of een installatie relevant en verantwoord is. Dit advies omvat

- Technisch advies: elektrische installatie – dak stabiliteit, asbest, isolatie – PV installatie (panelen en omvormer) – dimensionering (op basis van energieverbruiksgegevens indien beschikbaar) - batterijen
- Financieel advies: investering – terugverdientijd – energielening. De aanbieder staat tevens in voor het verplicht opvragen van het gezamenlijk belastbaar inkomen en doorgeven aan stad Mechelen, met het oog op premies en de samenwerking met het VEKA.

⁷ www.mechelenklimaatneutraal.be/gebouw

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Regelgeving: huidige regelgeving: Vlaams en lokaal (inclusief digitale meter, capaciteitstarief)
- Dienst na advies: Elke ontvanger van advies, ontvangt een bevraging. Uit deze bevraging blijkt wat hij/zij vond van de dienstverlening, of er zonnepanelen geplaatst zijn.

B. Zonne-advies Laagste inkomenscategorie

Voor inwoners die vallen onder de laagste inkomenscategorie anticipeert de aanbestedende overheid dat bijkomende inspanningen nodig is. Er mag hiertoe dus een toeslag gevraagd worden door de aanbieder.

C. Ondersteuning bij vergelijken offertes en begeleiding der werken

Indien zonnepanelen relevant blijken voor de inwoner en indien gewenst, biedt de aanbieder ondersteuning bij het opvragen en vergelijken van offertes. Hij ondersteunt de eventuele realisatie en plaatsing.

D. Communicatie: rondleidingen en inspiratiemomenten

Het organiseren van informatiemomenten in een wijk. Dit kan rondleidingen in een woning of gebouw met PV panelen omvatten. De woningen en wijken worden in samenspraak met de stad Mechelen geselecteerd. De wens van Mechelen Klimaatneutraal is om de Renovatiemobiel⁸ in te zetten voor deze campagne. Tijdens deze rondleiding of het informatiemoment wordt aan de hand van een bestaande installatie toegelicht waar je op moet letten bij de aankoop van een PV installatie. Dit aanbod kan worden gecombineerd met bovenstaande adviezen op locatie (bij voorkeur in de

Renovatiemobiel). De volledige praktische organisatie van het evenement gebeurt door de aanbieder.

E. Algemene bepalingen voor A-D

De aanbieder geeft aan hoe hij dit aanbod ook beschikbaar maakt voor kwetsbare gezinnen, huurders en eigenaars van appartementen.

De aanbieder bevestigt in zijn offerte dat het gaat om gratis vrijblijvend advies. De inwoner die advies ontvangt is op geen enkele wijze gebonden om bij organisaties verbonden aan de adviesverlener een product af te nemen.

De aanbieder levert per 2 maand data over het aantal adviezen, de score uit de bevestigingen, de mailadressen voor de nieuwsbrief van Mechelen en het aantal geplaatste installaties. De data wordt per adres aangeleverd. De aanbieder staat in voor het opmaken van de nodige GDPR overeenkomsten hiertoe. De aanbieder rapporteert volgens het sjabloon aangeleverd door de stad Mechelen.

⁸ www.mechelenklimaatneutraal.be/renovatiemobiel

De aanbieder verwijst inwoners die advies ontvangen door naar het Energiehuis Mechelen voor de aanvraag van de premies en leningen en vragen rond energiegemeenschappen

Waarom

Stad Mechelen wenst

- Mechelaars te informeren over klimaatverandering en de impact van particuliere acties.
- Mechelaars te ontzorgen rond het investeren in PV panelen .
- Het huidige aanbod van het woon- en energieloket verder bekend te maken.

Wanneer

Timing : September 2023 - september 2024

- Ontvangst offerte: uiterlijk zondag 3 september 2023 – 23.59u
- Toewijzing opdracht: woensdag 6 september 2023
- Opstartvergadering: week van 11 september 2023
- Start communicatie: na opstartvergadering
- Uitvoeren adviezen: 2023-2024

Waar & Wie

Stad Mechelen richt zich op woningen gelegen op het grondgebied van Mechelen, dit sluit deelname van andere gemeenten niet uit.

Deze prijsvraag omvat daarom ook de opdracht dat minimum 5 buurgemeenten de vraag tot deelname aan dit adviestraject te stellen, met dezelfde voorwaarden.

Antwoorden en een overzicht worden schriftelijk bezorgd aan de stad Mechelen

Personeelsleden van stad Mechelen dienen eveneens gebruik te kunnen maken van dit aanbod, hiervoor kan een eventuele kilometervergoeding worden voorgesteld vanaf een bepaalde afstand buiten het grondgebied Mechelen.

Er wordt verwacht aandacht te hebben voor lokale aannemers (en handelaars), alsook voor de sociale economie.

De Stad wenst voor deze prijsvraag samen te werken met een burgercoöperatie die actief is volgens de ICA principes⁹.

Randvoorwaarden

- De aanbieder vormt ten allen tijde het aanspreekpunt voor geïnteresseerden inwoners (contactpersoon, vragen tijdens en na het advies). Specifieke vragen gericht aan de stad (vergunningen, energieleningen, ...) kunnen worden doorgegeven aan de betrokken diensten.

⁹ <https://www.mvovlaanderen.be/ica-kompas>

- De inschrijvingen (vrijblijvende en definitieve) kunnen lopen via een digitaal inschrijvingsformulier op de deelpagina van de website van stad Mechelen: www.mechelen.be/klimaatneutraal . De aanbieder levert de vragenlijst aan voor beide formulieren, Mechelen klimaatneutraal kan het digitale aanvraagformulier voorzien. Indien de aanbieder een eigen inschrijvingsmodule kan voorzien is dit een meerwaarde, mits alle contactgegevens, GDPR conform, met de stad gedeeld worden voor opname in de nieuwsbrief van de stad.
- De stad Mechelen geeft tweewekelijks de inschrijvingen door aan de aanbieder (indien van toepassing). De aanbieder contacteert de ingeschreven binnen de 10 werkdagen. Na het adviesmoment wordt het rapport binnen de 5 werkdagen aan de adviesvrager aangeleverd.
- De aanbieder zorgt voor de opvolging van de contacten met de ingeschreven deelnemers.
- De aanbieder biedt onafhankelijk, vrijblijvend en gratis (voor de deelnemers) advies.
- De stad Mechelen beschikt over een renovatiemobiel die kan worden ingezet bij rondleidingen of informatiemomenten in wijken. De stad zorgt voor de praktische ontplooiing van de mobiel op locatie.
- De aanbieder geeft een duidelijk beeld wat hij doet indien een inwoner advies vraagt rond PV panelen op een dak dat asbest bevat of op een onvoldoende geïsoleerd dak.

Communicatie

- De aanbieder levert basisteksten aan voor de stedelijke infokanalen (infoblad, website, digitale nieuwsbrieven aan voor de werving van deelnemers.
- De communicatie dient rekening te houden met de huisstijl van de campagne Mechelen Klimaatneutraal.
- De aanbieder denkt actief mee over mogelijke communicatie-acties.

Duurzaamheid

De inschrijver zet in op duurzaamheid. Hij toont aan dat hij werkt met duurzame materialen en processen. De aanbestedende overheid zal het aspect Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in het plan van aanpak beoordelen op volgende elementen, waarbij de volgorde geen rangorde impliceert maar een loutere nevenschikking uitmaakt:

- * De mate waarin de leverancier een methodologie voorstelt en over cijfers beschikt om de CO2 voetafdruk te meten, zowel in zijn gewoonlijke bedrijfsvoering als in de geplande uitvoering van deze overeenkomst
- * De duurzaamheid van het voorgestelde transport en gebouwen
- * Deelname in programma's voor sociale tewerkstelling

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Referenties

Gezien de looptijd van het project dient er minimaal 1 vaste contactpersoon beschikbaar te zijn, alsook een permanente back-up voor overname in geval van verlof en onverwachte omstandigheden. Er dient een specifiek mailadres voorzien te worden voor de adviezen, waarbij dit ook door beide contactpersonen wordt opgevolgd. De aanbieder toont zijn affiniteit met PV panelen en het adviseren van particulieren.

Beoordeling offerte

De offerte wordt beoordeeld op de prijs (60%), de kwaliteit van de offerte (35%) en het respecteren van MVO (5%). De kwaliteit wordt geëvalueerd door het plan van aanpak (25%) en de referenties (10%).

De aanbieder geeft een prijs aan per type activiteit. Deze prijs omvat alle kosten (verplaatsingskosten, voorbereidingskosten,...). Er kan geen bijkomende kost aangerekend worden aan de stad. De stad Mechelen raamt 250 adviezen af te roepen op dit contract en 3 informatiemomenten af te roepen op dit contract.

Artikel	Prijs (incl. BTW)
Zonne-advies (prijs per dossier)	
Zonne-advies – laagste inkomens (prijs per dossier)	
Ondersteuning bij offertes en plaatsing (prijs per dossier)	
Informatiemoment (20 deelnemers) (prijs per infomoment)	
Organisatie/opstartkost	

Facturatie

Stad Mechelen – dienst financiën – Duurzame Ontwikkeling en Energie

Grote Markt 21

2800 Mechelen

Verstuurd naar leveranciersstad@mechelen.be

MET VERMELDING BESTELBONNUMMER

Contactpersoon

<Person> – <Department>

<[e-mail](#)> – <number>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 4: ZONNEWIJZER.BIZ – TENDER FOR SMALL CONTRACTS

Context

Stad Mechelen wenst de installatie van zonnepanelen te faciliteren voor het grondgebied

Mechelen (inclusief deelgemeenten), gelet op de klimaatambities van de stad om tegen 2020, 20% minder CO₂ uit te stoten en 40% minder CO₂ tegen 2030. De stad organiseert hiervoor, samen met AGB Energiepunt Mechelen, verschillende acties¹⁰:

1. Informatie over energiezuinige maatregelen: website, maandelijkse nieuwsbrief, infofiches;
2. Tools en advies: warmteluchtfoto, warm huis, renovatiemobiel,...
3. Financiering met behulp van premies en leningen: Vlaamse energielening, informatie over premies van Fluvius en andere Vlaamse premies
4. Hulp bij uitvoering door renovatiebegeleiding, samenaankopen,...
5. Meet je energieverbruik met het webplatform energie ID of slimme metertoestellen
6. Inspiratie en voorbeelden: buurtrenovatie esdoornplein, dorps huis Hombeek, ...

Hiervoor zoekt de stad Mechelen een partner die de plaatsing van PV panelen in Mechelen faciliteert voor de tertiaire sector. Dit omvat enerzijds het aanbieden van onafhankelijk advies en anderzijds het verzorgen van promotie rond PV panelen.

Dit aanbod wordt maximaal geïntegreerd met het bestaande aanbod van de stad Mechelen. Zo worden dossiers die nood hebben aan een ruimere renovatie doorgestuurd naar de stad. Ook wordt er gezocht naar een synergie met de bestaande aannemerspool van de stad. De aanbieder geeft in zijn offerte aan hoe hij ervoor zorgt dat vanaf de inschrijving wordt gevraagd of de inwoner nog andere vragen rond energiezuinig en klimaatvriendelijk wonen heeft. De aanbieder maakt actief promotie voor het aanbod van de stad.

Door het indienen van een offerte aanvaardt de aanbieder onvoorwaardelijk de inhoud van de prijsvraag en de gevraagde aanpak en timing. Indien de prijsofferte hiervan zou afwijken, dient dit uitdrukkelijk te worden vermeld. Het is mogelijk om over de verschillende onderdelen te onderhandelen.

Inhoud

A. Zonne-advies

Het verstrekken van onafhankelijk advies voor gebouwen in de tertiaire sector. De aanvrager van het advies dient voldoende rechten te hebben om te beslissen tot de plaatsing van de zonnepanelen (eigendom of gelijkwaardige rechten). Dit betekent dat bv. huurders niet in aanmerking komen voor het advies, tenzij ze kunnen aantonen dat het advies zal leiden tot de plaatsing van PV panelen. Dit advies omvat

¹⁰ www.mechelenklimaatneutraal.be/gebouw

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Technisch advies: elektrische installatie – dak stabiliteit – PV installatie (panelen en omvormer) – dimensionering (op basis van energieverbruiksgegevens indien beschikbaar) – informatie over netstudie – informatie over geschiktheid bestaande installatie
- Financieel advies: investering – terugverdientijd – bankfinanciering - derde partijfinanciering
- Regelgeving: huidige regelgeving: Vlaams en lokaal (inclusief digitale meter)

De aanbieder bevestigt in zijn offerte dat het gaat om gratis vrijblijvend advies. Degene die advies ontvangt is op geen enkele wijze gebonden om bij organisaties verbonden aan de adviesverlener een product af te nemen. De aanbieder geeft in zijn offerte aan of hij alle geïnteresseerden een volledig advies aanlevert of werkt met een vereenvoudigd advies en een volledig advies in functie van de interessegraad.

B. Informatiemomenten

Het organiseren van informatiemomenten voor de tertiaire sector over zonnepanelen. Hierbij kan samengewerkt worden met bv. ondernemingsorganisaties en groepen van ondernemingen. Tijdens dergelijke infosessie informeert men de tertiaire sector wat zonnepanelen kunnen betekenen voor hun onderneming (kostenverlaging, duurzamer imago, rendabiliteit van zonnepanelen, ...). Deze informatiemomenten kunnen gecombineerd worden met bv. een plaatsbezoek opdat geïnteresseerden een voorbeeldinstallatie kunnen zien.

De volledige praktische organisatie van het evenement gebeurt door de aanbieder.

Waarom

Stad Mechelen wenst

- De tertiaire sector te informeren over klimaatverandering en de impact van particuliere acties.
- De tertiaire sector te ontzorgen rond het investeren in PV panelen .

Wanneer

Timing : februari 2022 - maart 2023

- Ontvangst offerte: uiterlijk zondag 13 februari 2022 – 23.59u
- Toewijzing opdracht: maandag 14 februari 2022
- Opstartvergadering: week van 14 februari 2022
- Start communicatie: maart 2022
- Uitvoeren adviezen: maart 2022 – maart 2023

Waar & Wie

Stad Mechelen richt zich op gebouwen gelegen op het grondgebied van Mechelen, dit sluit deelname van andere gemeenten niet uit.

Deze prijsvraag omvat daarom ook de opdracht dat minimum 5 buurgemeenten de vraag tot deelname aan dit adviestraject te stellen, met dezelfde voorwaarden.

Antwoorden en een overzicht worden schriftelijk bezorgd aan de stad Mechelen

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Personeelsleden van stad Mechelen dienen eveneens gebruik te kunnen maken van dit aanbod, hiervoor kan een eventuele kilometervergoeding worden voorgesteld vanaf een bepaalde afstand buiten het grondgebied Mechelen.

Er wordt verwacht aandacht te hebben voor lokale aannemers (en handelaars), alsook voor de sociale economie.

De Stad wenst voor deze prijsvraag samen te werken met een burgercoöperatie die actief is volgens de ICA principes¹¹.

Randvoorwaarden

- De aanbieder vormt ten allen tijde het aanspreekpunt voor geïnteresseerden (contactpersoon, vragen tijdens en na het advies). Specifieke vragen gericht aan de stad (vergunningen, energieleningen, ...) kunnen worden doorgegeven aan de betrokken diensten.
- De inschrijvingen (vrijblijvende en definitieve) kunnen lopen via een digitaal inschrijvingsformulier op de deelpagina van de website van stad Mechelen:
- www.mechelen.be/klimaatneutraal . De aanbieder levert de vragenlijst aan voor beide formulieren, Mechelen klimaatneutraal kan het digitale aanvraagformulier voorzien. Indien de aanbieder een eigen inschrijvingsmodule kan voorzien is dit een meerwaarde, mits alle contactgegevens, GDPR conform, met de stad gedeeld worden voor opname in de nieuwsbrief van de stad.
- De stad Mechelen geeft tweewekelijks de inschrijvingen door aan de aanbieder (indien van toepassing). De aanbieder contacteert de ingeschreven binnen de 10 werkdagen. Na het adviesmoment wordt het rapport binnen de 5 werkdagen aan de adviesvrager aangeleverd.
- De aanbieder zorgt voor de opvolging van de contacten met de ingeschreven deelnemers.
- De aanbieder biedt onafhankelijk, vrijblijvend en gratis (voor de deelnemers) advies.
- De stad Mechelen beschikt over een renovatiemobiel die kan worden ingezet bij rondleidingen of informatiemomenten. De stad zorgt voor de praktische ontplooiing van de mobiel op locatie.
- De aanbieder geeft een duidelijk beeld wat hij doet indien een inwoner advies vraagt rond PV panelen op een dak dat asbest bevat of op een onvoldoende geïsoleerd dak.
- Op het moment van het schrijven van de prijsvraag zijn er maatregelen ("sociale distancing") van kracht om de verspreiding van het CORONA COVID-19 virus te verminderen. De aanbieder geeft aan hoe hij rekening houdt met deze maatregelen en welke timing/uitrol realistisch is indien de huidige maatregelen van kracht blijven, verlengd of uitgebreid worden.
- De aanbieder onderzoekt actief mee met de stad of de dossiers in begeleiding kansen bieden voor energiedelen/energiegemeenschappen en de energievoorziening van de stad als organisatie (patrimonium, vloot en openbare verlichting).
- De aanbieder geeft aan in welke mate hij rekening houdt met circulariteit.

Communicatie:

- De aanbieder levert basisteksten aan voor de stedelijke infokanalen (infoblad, website, digitale nieuwsbrieven aan voor de werving van deelnemers).

¹¹ <https://www.mvovlaanderen.be/ica-kompas>

- De communicatie dient te gebeuren conform de huisstijl van de campagne Mechelen Klimaatneutraal. Mechelen klimaatneutraal levert hiervoor de beelden aan.
- De aanbieder denkt actief mee over mogelijke communicatie-acties.

Duurzaamheid

De inschrijver zet in op duurzaamheid. Hij toont aan dat hij werkt met duurzame materialen en processen. De aanbieder kan terecht op de website Mechelen klimaatneutraal en het Mechels klimaatplan om zich een beeld te vormen van wat Mechelen begrijpt onder duurzaamheid (incl. circulariteit).

Referenties

Gezien de looptijd van het project dient er minimaal 1 vaste contactpersoon beschikbaar te zijn, alsook een permanente back-up voor overname in geval van verlof en onverwachte omstandigheden. Er dient een specifiek mailadres voorzien te worden voor de adviezen, waarbij dit ook door beide contactpersonen wordt opgevolgd. De aanbieder toont zijn affiniteit met PV panelen en het adviseren van particulieren.

Beoordeling offerte

De offerte wordt beoordeeld op de prijs (60%) en de kwaliteit van de offerte (40%). De kwaliteit wordt geëvalueerd door het plan van aanpak (30%) en de referenties (10%).

De aanbieder geeft een prijs aan per type activiteit. Deze prijs omvat alle kosten (verplaatsingskosten, voorbereidingskosten,...). Er kan geen bijkomende kost aangerekend worden aan de stad. De stad Mechelen raamt 25 volledige adviezen af te roepen op dit contract en 3 informatiemomenten af te roepen op dit contract.

Artikel	Prijs (incl. BTW)
Basisadvies (prijs per dossier – indien van toepassing)	
Volledig advies (prijs per dossier)	
Informatiemoment (20 deelnemers) (prijs per infomoment)	
Organisatie/opstartkost	

Facturatie

Stad Mechelen – dienst financiën – Duurzame Ontwikkeling en Energie

Grote Markt 21

2800 Mechelen

Contactpersoon

<Person> – <Department>

<e-mail> – <number>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 5: OTTERBEEK PILOT | BYLAWS FOR A BASIC ENERGY COMMUNITY

ENERGIEGEMEENSCHAP WOONPUNT (Vereniging zonder winstoogmerk)

OPRICHTING

De ondergetekenden:

1. (Naam, voornaam, woonplaats) (indien natuurlijke personen)
2. ... [Naam van de rechtspersoon], [Juridische vorm rechtspersoon], met maatschappelijke zetel te [adres] en ondernemingsnummer [XX], vertegenwoordigd door [naam en voornaam], wonende te [adres] (indien rechtspersonen)
- (3. ...)
- (4. ...)

zijn overeengekomen op 23/09/2022, om de vereniging zonder winstoogmerk "Energiegemeenschap Woonpunt" op te richten waarvan de statuten als volgt luiden:

STATUTEN

I. NAAM, RECHTSVORM, MAATSCHAPPELIJKE ZETEL, DOEL, DUUR

Art. 1. Naam

De vereniging zonder winstoogmerk draagt de naam "Energiegemeenschap Woonpunt" (EGWP)

Deze naam moet voorkomen in alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen, brieven, orders, websites en andere stukken, al dan niet in elektronische vorm, uitgaande van een rechtspersoon, onmiddellijk voorafgegaan of gevolgd door de woorden "vereniging zonder winstoogmerk" of door de afkorting "vzw", samen met volgende gegevens: de nauwkeurige aanduiding van de zetel van de rechtspersoon, het ondernemingsnummer, het woord "rechtspersonenregister" of de afkorting "RPR", de vermelding van de rechtbank van de zetel van de rechtspersoon, en in voorkomend geval, het e-mailadres en de website van de rechtspersoon.

Art. 2. Zetel

De zetel van de vereniging is gevestigd in het Vlaamse Gewest. Het Bestuur is bevoegd om de maatschappelijke zetel binnen België te verplaatsen binnen het Vlaamse Gewest.

Art. 3. Doelstellingen en voorwerp

De vereniging heeft als hoofddoel voordelen op ecologisch, economisch of sociaal gebied te verschaffen voor zijn leden of de omgeving waar hij actief is, die geen winstoogmerk heeft of een winstoogmerk dat ondergeschikt is aan het hoofddoel.

De vereniging heeft meerbepaald tot doel om in een energiegemeenschap energie te delen tussen delende leden die sociaal huurder zijn en/of leden die het algemeen belang

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

van de energiegemeenschap of de bredere energietransitie in de samenleving ondersteunen.

Om dit doel te bereiken mag de vereniging alle activiteiten die horen bij het gekozen type van energiegemeenschap, promoten en uitvoeren. Deze activiteiten zijn steeds in het voordeel van sociale huurders aangesloten bij Woonpunt, zijn opvolgende organisaties of ten gunste van het algemeen belang van de samenleving. Dit kan activiteiten omvatten als:

1. energie produceren uit een installatie, rechtstreeks aangesloten of onrechtstreeks aan-gesloten via de aansluiting van leden van de energiegemeenschap van burgers op een elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, een gesloten distributienet van elektriciteit of een warmte- of koudenet, waarbij de energiegemeenschap van burgers de eigenaar is of de gebruiksrechten heeft van de productie-installatie;
2. het zelfverbruik van de energie, vermeld in punt 1°;
3. energie opslaan;
4. energiediensten aanbieden of eraan deelnemen;
5. optreden als dienstverlener van flexibiliteit of deelnemer aan flexibiliteit of aggregatie;
6. de energie, vermeld in punt 1°, verkopen, ook met een stroomafnameovereenkomst;
7. oplaaddiensten voor elektrische voertuigen aanbieden;
8. energiedelen, tussen de leden, van de energie, vermeld in punt 1

De vereniging kan alle activiteiten en producten die aan haar doel bijdragen, uitvoeren, ondersteunen, bekendmaken en verspreiden in binnen- en buitenland. Zij kan activiteiten opzetten die de eigen delende leden en de kernleden omkaderen binnen de energiegemeenschap. Ook activiteiten die het grote publiek vertrouwd maken met energiegemeenschappen of een gespecialiseerd publiek, binnen België en in het buitenland samenbrengen, zijn mogelijk. Zij kan daartoe alle activiteiten ondernemen die het doel van een energiegemeenschap kan bevorderen.].

Zij is bevoegd om handelsdaden te stellen en investeringen te doen voor zover deze in overeenstemming zijn met het doel omschreven in het eerste lid en voor zover de winst gebruikt wordt om dit doel te bereiken. Zij kan alle roerende en onroerende goederen die zij nodig heeft voor het verwezenlijken van haar doel, bezitten of verkrijgen en er alle eigendomsrechten en andere zakelijke rechten op uitoefenen.

Zij kan daartoe alle nuttige rechtshandelingen en daden stellen, onder meer: overeenkomsten sluiten, personeel aanwerven, contracten ondertekenen, verzekeringspolissen afsluiten, goederen in huur nemen, dit alles zowel in binnen- als in buitenland.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Zij kan subsidies verwerven van de overheid en van private instellingen, sponsoring ontvangen en zelf aan sponsoring doen en vertegenwoordigers uitzenden in binnen- en buitenland en zelf als vertegenwoordiger optreden.

Art. 4. Duur

De vereniging wordt opgericht voor onbepaalde tijd. Zij kan te allen tijde worden ontbonden.

II. LIDMAATSCHAP

Art. 5. Leden

Elke natuurlijke persoon en rechtspersoon kan lid worden van de energiegemeenschap Woonpunt. Lidmaatschap is gebaseerd op open en vrijwillige deelname.

De vereniging kent kernleden (werkende leden) en delende leden (toetredende leden).

Kernleden hebben als taak de vzw te ondersteunen om haar doel van het energiedelen succesvol te verwezenlijken.

Delende leden zijn alle leden die als injector of als afnemer deelnemen aan de uitwisseling van energie of hieraan verbonden diensten en zijn hiervoor aangesloten op een elektriciteitsdistributienet.

Een kernlid kan eveneens een delend lid zijn.

Art. 6. Aantal leden

Het aantal leden aan de vereniging is onbeperkt, maar zal minstens twee kernleden tellen. De oprichters zijn de eerste kernleden van de vereniging.

Art. 7. Lidmaatschap van de leden

Elke natuurlijke persoon en elke rechtspersoon kan zich kandidaat stellen als kernlid of als delend lid, voor zover hij voldoet aan de wettelijke voorwaarden om toe te treden tot een energiegemeenschap. Een kandidaat-lid dient zijn vraag tot lidmaatschap schriftelijk te richten aan het bestuursorgaan. Deze schriftelijke vraag kan gebeuren per brief of per e-mail of online of in invulformuliertje opgesteld door het bestuur of in enige andere vorm.

Het bestuursorgaan beslist vrij over elke vraag tot toetreding. Deze beslissing moet niet gemotiveerd worden. Tegen deze beslissing is geen beroep mogelijk.

De volheid van lidmaatschap, met inbegrip van stemrecht op de Algemene Vergadering, komt enkel de kernleden toe en niet de delende leden. Acceptatie van delende leden kan door het bestuur worden gedelegeerd aan een bestuurder of het dagelijks bestuur.

Art. 8. Rechten en plichten van leden

Kernleden en delende leden hebben enkel de rechten en plichten die in deze statuten of in wetgeving omschreven worden. Leden erkennen de doelstellingen, het statuut en eventueel reglementen en beslissingen van het bestuur of de algemene vergadering van de vereniging. Het bestuursorgaan kan rechten en plichten verder uitwerken in een

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

huishoudelijk reglement. Alle leden hebben het recht om de statuten op te vragen en in te kijken.

Daarnaast hebben alle leden alle rechten en plichten die in het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen ('WVV') vastgelegd zijn, evenals de rechten en plichten zoals vastgelegd voor energiegemeenschappen.

De leden van de energiegemeenschap kunnen elk een overeenkomst met de energiegemeenschap sluiten over hun rechten en verplichtingen.

Art. 9. Lidmaatschapsbijdrage

De door de kernleden verschuldigde jaarlijkse bijdrage mag niet hoger zijn dan 1000 EURO.

Het bestuursorgaan stelt jaarlijks de door de kernleden verschuldigde bijdrage vast. De delende leden zijn vrijgesteld van ledenbijdragen.

Art. 10 Ontslagneming van de leden

Het lidmaatschap van de kernleden komt ten einde:

- a) Door vrijwillig ontslag, per brief of e-mail gericht aan het Bestuursorgaan;
- b) Door uitsluiting door de Algemene Vergadering volgens de regels voorzien in het WVV;
- c) Van rechtswege, zodra een lid de hoedanigheid verliest of niet meer voldoet aan de voorwaarden krachtens dewelke deze persoon in de Vereniging wordt opgenomen;
- e) Door overlijden of ontbinding van de rechtspersoon.
- f) Door niet betalen van de ledenbijdrage.

Het lidmaatschap van delende leden komt ook ten einde:

- a) Door vrijwillig ontslag, per brief of e-mail gericht aan het Bestuursorgaan;
- b) Door uitsluiting door de Algemene Vergadering volgens de regels voorzien in het WVV;
- c) Van rechtswege, zodra een lid de hoedanigheid verliest of niet meer voldoet aan de voorwaarden krachtens dewelke deze persoon in de Vereniging wordt opgenomen;
- e) Door overlijden, al kan lidmaatschap ook overgedragen worden op overlevende gezinsleden.
- f) Door het beëindigen van een huurcontract bij Woonpunt.

Als door de ontslagneming van een kernlid het aantal kernleden onder het wettelijk of statutair minimum daalt, dan wordt de ontslagneming opgeschort totdat er na een redelijke termijn een vervanger is gevonden.

Art. 11. Uitsluiting van leden

Het lidmaatschap van een lid kan op elk moment worden beëindigd door een bijzonder besluit van de Algemene Vergadering, bijeengeroepen door het Bestuur of op verzoek van minstens 1/5 van de kernleden, met naleving van de aanwezigheids- en

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

meerderheidsvereisten voorgeschreven voor een statutenwijziging (zoals in art.17 hierna voorzien).

Het lid wordt door de voorzitter van het Bestuur geïnformeerd over de motieven voor de uitsluiting. Het lid heeft het recht gehoord te worden op de Algemene Vergadering en kan zich laten bijstaan door een advocaat. De stemming over het beëindigen van het lidmaatschap van een lid is geheim.

Het lidmaatschap eindigt van rechtswege ingeval het lid overlijdt of failliet verklaard wordt.

Uittredende of uitgesloten leden hebben geen aanspraak op het bezit van de vereniging en kan betaalde bijdragen niet terugvorderen.

III. ALGEMENE VERGADERING

Art. 12. Samenstelling van de Algemene vergadering

De algemene vergadering is samengesteld uit al de kernleden.

Zij wordt voorgezeten door de voorzitter van het bestuur, of bij diens afwezigheid door de oudste van de aanwezige bestuurders.

Art. 13. Bevoegdheden van de Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering is exclusief bevoegd voor hetgeen bepaald is in het WVV en latere wetswijzigingen:

1. het wijzigen van de statuten;
2. het benoemen en afzetten van de bestuurders en het bepalen van hun bezoldiging indien dit van toepassing is;
3. het benoemen en afzetten van de commissarissen en het bepalen van hun bezoldiging indien dit van toepassing is;
4. De kwijting aan de bestuurders en de commissarissen, alsook in voorkomend geval, het instellen van de verenigingsvordering tegen de bestuurders en de commissarissen;
5. het goedkeuren van de begroting en van de jaarrekening
6. het ontbinden van de vereniging;
7. het uitsluiten van een lid;
8. het omzetten van de vereniging in een andere rechtspersoon;
9. om een inbreng om niet van een algemeenheid te doen of te aanvaarden;
10. alle bevoegdheden die door de wet en voorliggende statuten worden toegekend.

Art. 14. Vergaderingen van de Algemene Vergadering

De algemene vergadering moet ten minste eenmaal per jaar worden bijeengeroepen en dit binnen de zes maanden na het afsluiten van het boekjaar.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Buitengewone algemene vergaderingen kunnen worden bijeengeroepen op initiatief van het bestuursorgaan, wanneer zij dit nodig acht, in de gevallen bepaald bij de wet of de statuten of op verzoek van tenminste 1/5e van de leden van de vereniging. De vergadering zal bijeenkomen binnen de 40 dagen na dit verzoek.

Algemene vergaderingen kunnen zodanig georganiseerd worden dat deelname op afstand en/of stemming via elektronische communicatiemiddelen kan gebeuren.

Art. 15. Uitnodiging en agenda van de Algemene Vergadering

Het bijeenroepen van de algemene vergadering gebeurt steeds op initiatief van het bestuursorgaan. De Algemene Vergadering moet bijeengeroepen worden wanneer 1/5 van de kernleden van de vereniging het vraagt.

Alle kernleden moeten schriftelijk worden opgeroepen ten minste vijftien dagen vóór de vergadering. De schriftelijke oproeping gebeurt per brief of per e-mail, met vermelding van de agenda, plaats, datum en uur van de vergadering.

De kernleden kunnen eenparig en schriftelijk alle besluiten nemen die tot de bevoegdheid van de algemene vergadering behoren, met uitzondering van de statutenwijzigingen. In dat geval dienen de formaliteiten van bijeenroeping niet vervuld te worden.

Art. 16. Aanwezigheidsquorum op de Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering kan geldig beraadslagen ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde kernleden, behalve wanneer het WVV of deze statuten het anders bepalen.

Om te beslissen over een wijziging van de statuten van de vereniging moet minstens 2/3 van de kernleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

Ingeval op de eerste vergadering minder dan het minimum vereiste aantal kernleden aanwezig of vertegenwoordigd is, kan een tweede vergadering bijeengeroepen worden. Die kan geldig beraadslagen en besluiten en de wijzigingen aannemen ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde kernleden. De tweede vergadering mag niet binnen 15 dagen volgend op de eerste vergadering worden gehouden.

Art. 17. Stemming op de Algemene Vergadering.

Op de Algemene Vergadering heeft elk kernlid één stem.

Elk kernlid kan maximaal één volmacht krijgen.

De besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen van de aanwezige en vertegenwoordigde kernleden, behalve wanneer het WVV of de statuten anders bepalen.

Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen.

Statutenwijziging vereist een meerderheid van 2/3 van de aanwezige of vertegenwoordigde kernleden, waarbij onthoudingen noch in de teller noch in de noemer worden meegerekend.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Indien de statutenwijziging echter betrekking heeft op het voorwerp of het belangeloos doel van de vereniging, is zij alleen dan aangenomen, wanneer zij 4/5 van de uitgebrachte stemmen heeft verkregen, (waarbij onthoudingen in de teller noch in de noemer worden meegerekend). Iedere wijziging in de statuten wordt binnen de maand ter publicatie doorgestuurd naar het Belgisch Staatsblad.

Art. 18. Verslag van de Algemene Vergadering

De besluiten van de algemene vergadering worden getekend door de voorzitter van het bestuursorgaan en bewaard op de maatschappelijke zetel van de vereniging. Zij zijn voor de leden ter inzage beschikbaar.

IV. BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING

Art. 19. Samenstelling van het Bestuursorgaan

De vereniging wordt collegiaal bestuurd door een minimum drie bestuurders, al dan niet lid van de vereniging. Zolang de vereniging minder dan drie leden telt mag het bestuur bestaan uit twee bestuurders. Als het Bestuur tweehoofdig is, verliest elke bepaling die aan een lid van het Bestuur een doorslaggevende stem toekent, van rechtswege haar werking.

De bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering, bij gewone meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde kernleden. De bestuurders worden benoemd voor onbepaalde termijn.

De bestuurders worden niet bezoldigd voor de uitoefening van hun mandaat

Het bestuursorgaan kan uit zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester kiezen. De voorzitter, de ondervoorzitter en de secretaris zijn desgevallend automatisch voorzitter, ondervoorzitter en secretaris van de algemene vergaderingen.

Het mandaat van bestuurder eindigt door overlijden, door schriftelijk vrijwillig ontslag te nemen, door beëindiging door de Algemene Vergadering. Wanneer een bestuurder ontslag neemt, moet die in functie blijven totdat de Algemene Vergadering of het bestuur redelijkerwijs in zijn vervanging kan voorzien.

Wanneer de plaats van een bestuurder openvalt vóór het einde van zijn mandaat, hebben de overblijvende bestuurders het recht een nieuwe bestuurder te coöpteren. De eerstvolgende Algemene Vergadering moet het mandaat van de gecoöpteerde bestuurder worden bevestigd. Bij bevestiging volbrengt de gecoöpteerde bestuurder het mandaat van zijn voorganger, tenzij de Algemene Vergadering er anders over beslist. Bij gebrek aan bevestiging eindigt het mandaat van de gecoöpteerde bestuurder na afloop van de Algemene Vergadering, zonder dat dit afbreuk doet aan de regelmatigheid van de samenstelling van het bestuursorgaan tot op dat ogenblik.

Art. 20. Bevoegdheden van het Bestuursorgaan

Het Bestuur is bevoegd om alle aangelegenheden die nodig of dienstig zijn voor de verwezenlijking van het voorwerp van de vzw, met uitzondering van de handelingen

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

waarvoor volgens de wet of volgens deze statuten de Algemene Vergadering exclusief bevoegd is.

Onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit collegiaal bestuur, met name overleg en toezicht, kunnen de bestuurders de bestuurstaken onder elkaar verdelen. Die taakverdeling kan niet aan derden tegengeworpen worden, zelfs niet nadat ze zijn openbaar gemaakt. Niet-naleving ervan brengt wel de interne aansprakelijkheid van de betrokken bestuurder(s) in het gedrang.

Het Bestuur kan een deel van zijn bestuursbevoegdheden delegeren of een volmacht geven aan één of meerdere derden niet-bestuurders of bestuurders, zonder dat deze overdracht evenwel betrekking kan hebben op het algemeen beleid van de vzw of de algemene bestuursbevoegdheid van het Bestuur.

Art. 21. Externe vertegenwoordigingsmacht van het Bestuur

Het Bestuur vertegenwoordigt als college de vzw in alle handelingen in en buiten rechte. Hij vertegenwoordigt de vzw door de meerderheid van zijn leden.

Onverminderd de algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid van het Bestuur als college, wordt de vzw in en buiten rechte eveneens vertegenwoordigd door twee bestuurders gezamenlijk optredend.

Het Bestuur of de bestuurders die de vzw vertegenwoordigen, kunnen gevolmachtigden van de vzw aanstellen. De gevolmachtigden verbinden de vzw binnen de perken van de hun verleende volmacht waarvan de grenzen wel tegenwerpelijk zijn aan derden overeenkomstig wat geldt inzake lastgeving.

Art. 22. Vergaderingen van het Bestuur

Het bestuursorgaan vergadert na oproeping door zijn voorzitter of secretaris.

De vergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter en, bij diens ontstentenis, door de oudste van de aanwezige bestuurders.

Art. 23. Aanwezigheidsquorum en stemming door het Bestuur

De beslissingen worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen; ten minste de meerderheid van de bestuurders moet aanwezig zijn of geldig vertegenwoordigd. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter of de stem van diegene die hem vervangt.

Besluiten van het Bestuur kunnen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders worden genomen. Dit houdt in elk geval in dat er een beraadslaging plaatsvond per e-mail, video- of teleconferentie of ander communicatiemiddel.

Art. 24. Verslag van het Bestuur

De notulen, als ook uittreksels en afschriften ervan voor derden, worden gehouden in een daartoe bestemd register; zij worden ondertekend door de voorzitter van de desbetreffende vergadering.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Art. 25. Tegenstrijdig belang

Indien een bestuurder, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van het Bestuursorgaan, moet hij dit meedelen aan de andere bestuurders voor het Bestuursorgaan een besluit neemt. De bestuurder met het tegenstrijdig belang verwijdt zich uit de vergadering en

onthoudt zich van de beraadslaging en de stemming over de aangelegenheid waarop het betrekking heeft.

V. HET DAGELIJKS BESTUUR

Art. 26. Het dagelijks bestuur

Het Bestuur kan het dagelijks bestuur van de vereniging, alsook de vertegenwoordiging van de vereniging wat dat bestuur aangaat, opdragen aan een of meer personen. Als het om meerdere personen gaat, zullen deze personen als college handelen, zowel wat het intern dagelijks bestuur als de externe vertegenwoordigingsmacht voor dat dagelijks bestuur betreft.

Het dagelijks bestuur volgt de activiteiten door de wet toegekend als beheerder van een energiegemeenschap.

Het dagelijks bestuur omvat zowel de handelingen en de beslissingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vereniging, als de handelingen en de beslissingen die, ofwel om reden van hun minder belang dat ze vertonen, ofwel omwille van hun spoedeisend karakter, de tussenkomst van het Bestuur niet rechtvaardigen.

Het Bestuur is belast met het toezicht op het dagelijks bestuur.

De benoeming van de personen, belast met het dagelijks bestuur, en hun ambtsbeëindiging worden openbaar gemaakt door neerlegging in het verenigingsdossier ter Griffie van de Ondernemingsrechtbank en publicatie van een uittreksel in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad. Uit die stukken moet in ieder geval de omvang van hun bevoegdheden blijken en of de personen die de vzw vertegenwoordigen inzake dagelijks bestuur, de vzw ieder afzonderlijk, gezamenlijk, dan wel als college verbinden

VI. BOEKHOUDING

Art. 27. Begroting en rekeningen

Het boekjaar van de vereniging loopt van 1 januari tot 31 december.

Elk jaar worden de rekeningen van het afgelopen dienstjaar afgesloten en wordt de begroting voor het volgend jaar opgesteld. Beide worden onderworpen aan de goedkeuring van de Algemene Vergadering.

VIII. ONTBINDING EN VEREFFENING

Art. 29. Vrijwillige ontbinding van de vzw

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Bij ontbinding van de vereniging wijst de algemene vergadering een of meer vereffenaars aan, bepaalt hun machten, alsook de bestemming die aan het netto vermogen van het maatschappelijk bezit gegeven wordt. De bestemming zal plaatsvinden ten voordele van een vereniging die gelijkaardige doeleinden nastreeft. Deze beslissingen zullen gepubliceerd worden in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad.

Vanaf de beslissing tot ontbinding vermeldt de vzw altijd dat zij “in vereffening” is overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

Art.30 Voor alles wat in deze statuten en het intern reglement van de Vereniging niet uitdrukkelijk geregeld is, zijn de bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en haar uitvoeringsbesluiten van toepassing.

OVERGANGSBEPALINGEN

Zetel is gevestigd ter ADRES.

Het eerste boekjaar loopt vanaf de datum van oprichting, zijnde [datum] tot 31 december 2023.

De Buitengewone Algemene Vergadering beslist om als bestuurders van de vereniging volgende personen te benoemen:

- [voornaam, naam en adres, alsook eventuele functie binnen de vereniging]
- ...

Benoeming commissaris: Gezien de vereniging niet voldoet aan de vereisten tot de benoeming van een commissaris wordt hiervan afgezien.

De bestuurders benoemen X tot dagelijks bestuur.

Vertegenwoordiging, de vereniging wordt geldig vertegenwoordigd door 2 bestuurders en voor dagelijks bestuur door X.

Aldus goedgekeurd door de Buitengewone Algemene Vergadering te [plaats] op [datum], in [twee] exemplaren waarvan er één bewaard wordt op de maatschappelijke zetel van de vereniging en waarvan het andere wordt neergelegd op de Griffie van de Ondernemingsrechtbank.

Getekend:

Oprichter 1: (Naam, voornaam, woonplaats)

Oprichter 2:

(Oprichter 3):

(Oprichter 4):

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 6: OTTERBEEK PILOT | BASIC CONTRACT FOR ENERGY SHARING WITH SOCIAL TENANTS

Toestemmingsformulier en overeenkomst tussen

Energiegemeenschap Woonpunt vzw (Gustaaf Ghijsselsstraat 23, 2812 Mechelen ,BE 0791874940 RPR vertegenwoordigd door : <contact persons>)

En

Naam:.....

in diens hoedanigheid van lid van Energiegemeenschap Woonpunt vzw.

Adres:.....

Mijn energieleverancier:

.....

☐ Ik wil deelnemen aan het energiedelen en zal de vzw energiegemeenschap Woonpunt toestemming verlenen om gegevens voor het beheer hiervan bij Fluvius op te volgen en ev. meetregime 3 aan te vragen via mijn energieleverancier. De verdeelsleutel van gedeelde energie zal de optimale verdeelsleutel van Fluvius zijn , waarbij telkens beoogd wordt dat elke sociale huurder een gelijk deel toegewezen krijgt en sociale huurders zonder aangesloten PV achter hun elektriciteitsmeter een tweede gelijk deel zullen kunnen ontvangen. Een resterend deel wordt gebruikt voor energie in gemeenschappelijke delen van flats van SHM Woonpunt. Ik geef een mandaat dat deze verdeelsleutel toegepast en verder verbeterd kan worden binnen de mogelijkheden aangereikt door Fluvius, om een verdeelsleutel te hebben die waar mogelijk zo dicht mogelijk zit bij een werkelijk verbruik, en/of nadien verrekenen op basis van effectief verbruik.

Toetreden en uittreden is open en vrij tot opzegging van één van de partijen, en het beheer gebeurt zoals aangegeven in de statuten van de Energiegemeenschap Woonpunt, waarvan de voornaamste bepalingen in bijlage bij dit toestemmingsformulier terug te vinden zijn. De volledige statuten zijn opvraagbaar bij Woonpunt Mechelen.

☐ Ik erken dat mijn bijdragen voor de zonne-installaties afgerekend worden via de huurlasten op mijn Woonpuntfactuur, via een maandelijks voorschot vastgesteld door SHM Woonpunt en een jaarlijkse eindafrekening. De eindafrekening is gebaseerd op werkelijk verbruik achter de meter aan 16ct/kWh + BTW, en aan 7ct/kWh + BTW voor het werkelijk gebruik van de PV-installatie via de energiegemeenschap. De vergoeding omvat de totale investeringskost, jaarlijkse kost voor financiering, onderhoud, beheer en herstelling van de zonne-installatie door Klimaan cvso.

Alle mogelijke fouten en klachten kunnen gemeld worden bij bestuurders van de Energiegemeenschap Woonpunt: steven.laurijssen@klimaan.be , bart.debruyne@mechelen.be of bert.delanoeije@natuurpunt.be of bij de sociale huisvestingsmaatschappij Woonpunt. Ook mogelijke geschillen kunnen bij hen gemeld

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

worden, waarna iemand van Klimaan en iemand van Woonpunt het eerst gezamenlijk met je en de energiegemeenschap bekijken om tot een oplossing te komen. Als dit zonder resultaat blijft kan nadien een gerechtelijke procedure opgestart worden.

De vzw energiegemeenschap Woonpunt en Klimaan cvso verwerkt in het kader van deze opdracht persoonsgegevens die van een lid afkomstig zijn, en treedt (op diens kosten) op (i) als verwerker van persoonsgegevens in overeenstemming met zijn verplichtingen die voortvloeien uit de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten en/of Europese verordeningen en richtlijnen, en het Bestek plaatsen en onderhouden van zonnepanelen wijk Otterbeek van Woonpunt Mechelen, om (ii) de organisatorische en technische maatregelen te treffen die nodig zijn voor een optimale beveiliging en bescherming van de persoonsgegevens.

Datum + handtekening van de huurder:

Datum + Handtekening van de energiedelenbeheerder:

Bijlage 1: Belangrijke relevante passages uit de statuten van vzw Energiegemeenschap Woonpunt

- een beschrijving van de ecologische, economische of sociale doelstellingen van de energiegemeenschap

Uit art 1: “De vereniging heeft tot doel om in een energiegemeenschap energie te delen tussen delende leden die sociaal huurder zijn en/of leden die het algemeen belang van de energiegemeenschap of de bredere energietransitie in de samenleving ondersteunen. Om dit doel te bereiken mag de vereniging alle activiteiten die horen bij het gekozen type van energiegemeenschap, promoten en uitvoeren. Deze activiteiten zijn steeds in het voordeel van sociale huurders aangesloten bij woonmaatschappij Woonpunt, zijn opvolgende organisaties of ten gunste van het algemeen belang van de samenleving.”

- bepalingen over de levensduur en de ontbinding van de energiegemeenschap

Uit art 4: “De vereniging wordt opgericht voor onbepaalde tijd. Zij kan te allen tijde worden ontbonden. “ en uit art 29: “Bij ontbinding van de vereniging wijst de algemene vergadering een of meer vereffenaars aan, bepaalt hun machten, alsook de bestemming die aan het netto vermogen van het maatschappelijk bezit gegeven wordt. De bestemming zal plaatsvinden ten voordele van een vereniging die gelijkaardige doeleinden nastreeft.”

- de bepalingen over de kosten van de gemeenschap en de bestemming van de eventuele winst die door de activiteiten van de energiegemeenschap wordt gegenereerd;

Uit art 1: “De vereniging heeft geen winst oogmerk.” Bijgevolg worden eventuele winsten ten voordele van de activiteiten voor de leden aangewend.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- de voorwaarden voor de toetreding tot en de uitstap uit de energiegemeenschap, en als dat van toepassing is, de voorwaarden voor de toetreding tot en de uitstap uit het energiedelen in overeenstemming met het technisch reglement distributie elektriciteit. De voorwaarden zijn transparant, objectief, billijk, niet-discriminerend en proportioneel.

Uit art 5: "Elke natuurlijke persoon en rechtspersoon kan lid worden van de energiegemeenschap Woonpunt. Lidmaatschap is gebaseerd op open en vrijwillige deelname.

De vereniging kent kernleden (werkende leden) en delende leden (toetredende leden).

Kernleden hebben als taak de vzw te ondersteunen om haar doel van het energiedelen succesvol te verwezenlijken. Delende leden zijn alle leden die als injector of als afnemer deelnemen aan de uitwisseling van energie of hieraan verbonden diensten en zijn hiervoor aangesloten op een elektriciteitsdistributienet."

Als delend lid stopt je lidmaatschap en dus ook het energiedelen als:

- "a) Door vrijwillig ontslag, per brief of e-mail gericht aan het Bestuursorgaan;
- b) Door uitsluiting door de Algemene Vergadering volgens de regels voorzien in het WVV;
- c) Van rechtswege, zodra een lid de hoedanigheid verliest of niet meer voldoet aan de voorwaarden krachtens dewelke deze persoon in de Vereniging wordt opgenomen;
- e) Door overlijden, al kan lidmaatschap ook overgedragen worden op overlevende gezinsleden.
- f) Door het beëindigen van een huurcontract bij Woonpunt. "

- de bepalingen over het daadwerkelijke zeggenschap of de controle over de activiteiten van de energiegemeenschap en de wijze van stemming binnen de organen van de energiegemeenschap

Uit art 17: Op de Algemene Vergadering heeft elk kernlid één stem. Elk kernlid kan maximaal één volmacht krijgen. De besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen van de aanwezige en vertegenwoordigde kernleden, behalve wanneer het WVV of de statuten anders bepalen. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen. Statutenwijziging vereist een meerderheid van 2/3 van de aanwezige of vertegenwoordigde kernleden, waarbij onthoudingen noch in de teller noch in de noemer worden meegerekend. Indien de statutenwijziging echter betrekking heeft op het voorwerp of het belangeloos doel van de vereniging, is zij alleen dan aangenomen, wanneer zij 4/5 van de uitgebrachte stemmen heeft verkregen, (waarbij onthoudingen in de teller noch in de noemer worden meegerekend). Iedere wijziging in de statuten wordt binnen de maand ter publicatie doorgestuurd naar het Belgisch Staatsblad.

- de activiteiten, vermeld in artikel 4.8.4, § 1, eerste en tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, die de energiegemeenschap zal uitoefenen;
- o Reeds toegevoegd inzake energiedelen tussen de leden
- o Mogelijke toevoeging later, die reeds voorzien zijn in de statuten:

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

1. energie produceren uit een installatie, rechtstreeks aangesloten of onrechtstreeks aangesloten via de aansluiting van leden van de energiegemeenschap van burgers op een elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, een gesloten distributienet van elektriciteit of een warmte- of koudenet, waarbij de energiegemeenschap van burgers de eigenaar is of de gebruiksrechten heeft van de productie-installatie;
2. het zelfverbruik van de energie, vermeld in punt 1°;
3. energie opslaan;
4. optreden als dienstverlener van flexibiliteit of deelnemer aan flexibiliteit of aggregatie;
5. de energie, vermeld in punt 1°, verkopen, ook met een stroomafnameovereenkomst;
6. oplaaddiensten voor elektrische voertuigen aanbieden;

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 7: OTTERBEEK PILOT | AGREEMENT TO GRANT A PERSONAL RIGHT OF USE FOR THE INSTALLATION OF PV ON THE ROOFTOPS OF SOCIAL HOUSING

This Annex is one of two reciprocal contracts between Klimaan as energy cooperative and the social housing company. It serves to grant the energy community the rights to put solar panels on the social houses and manage them.

Overeenkomst tot het vestigen van een persoonlijk gebruiksrecht voor het plaatsen van een PV-installatie

Woonland – Klimaan cvso

De hiernavolgende partijen

De hiernavolgende partijen

De Woonmaatschappij Rivierenland BV, met maatschappelijke zetel <Address & Enterprise number>, vertegenwoordigd door <persons> handelend in uitvoering van de beslissing van het bestuursorgaan.

Hierna genoemd Woonmaatschappij Rivierenland

en

Klimaan cvso, met maatschappelijke zetel in <Address & Enterprise number>, voor deze overeenkomst rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer <persons> van het bestuursorgaan.

Hierna genoemd Klimaan cvso

Woonmaatschappij Rivierenland en Klimaan cvso worden gezamenlijk als de “Partijen” en individueel als een “Partij” aangemerkt.

WORDT VOORAFGAANDELIJK UITEENGEZET WAT VOLGT:

Woonmaatschappij Rivierenland lanceerde op 03/05/2022 het bijzonder bestek met referentie ‘2022-419 Het plaatsen en onderhouden van Zonnepanelen en leveren van Energie met burgerparticipatie’. Bij besluit d.d. 03/06/2022 werd de opdracht gegund aan Klimaan cvso.

Op 10/02/2023 werd een tweede bestek met referentienummer ‘Woonpunt Mechelen-20230210Otterbeek fase II-F02_0’ en Benaming “Zonnepanelen Otterbeek fase II” gepubliceerd voor het overige deel van de wijk, waarbij de opdracht op 28/06/2023 eveneens gegund werd aan Klimaan cvso.

De bestekken van Woonmaatschappij Rivierenland en inschrijvingen van Klimaan cvso in het kader van deze oproepen worden aan deze overeenkomst gehecht om er één geheel mee te vormen (bijlage 1 tem. 4 en 6 tem. 8). Alle bepalingen uit beide inschrijvingen en de bestekken blijven dan ook onverkort van toepassing en verbinden de Partijen.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

De bestekken van Woonmaatschappij Rivierenland en inschrijvingen van Klimaan cvso in het kader van deze oproepen worden hierna samen de “Samenwerkingsovereenkomst” genoemd.

Het project betreft in hoofdzaak:

(1) de plaatsing van PV-installaties op de daken van gebouwen eigendom van Woonmaatschappij Rivierenland waarbij Klimaan cvso (*) eigenaar is en blijft van de PV-installaties zonder een zakelijk recht te verwerven op de daken en (*) deze PV-installaties zal beheren, onderhouden en exploiteren voor een periode van vijftientig (25) jaar (zie artikel “ARTIKEL 3. ”) te rekenen vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II.

(2) het gebruik door sociale huurders van de elektriciteit opgewekt door de PV-Installaties (Zonnestroom) eigendom van Klimaan cvso waartoe (*) Woonmaatschappij Rivierenland geniet van alle door de PV-installaties geproduceerde zonnestroom te rekenen vanaf VO en (*) klimaan cvso vanaf hetzelfde moment voor alle door haar geplaatste PV-installaties die haar eigendom zijn aan Woonland de tussen partijen bij afzonderlijke overeenkomst overeengekomen dienstverlening zal verlenen.

Onderhavige overeenkomst betreft de in uitvoering van de bepalingen van de bestekken naderhand te sluiten overeenkomst van verzaking aan het recht van natrekking spruitende uit de artikels 3.55 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, door Woonmaatschappij Rivierenland in voordeel van Klimaan cvso met betrekking tot het Onroerend Goed, hierna nader beschreven waarop de PV-installatie geplaatst zal worden.

Woonmaatschappij Rivierenland wenst immers zelf niet over te gaan tot de realisatie van de PV-installaties en verklaart daarom een persoonlijk gebruiksrecht te willen vestigen in voordeel van Klimaan cvso waardoor deze (1) de volledige PV- installaties inclusief bijhorigheden kan plaatsen op het Onroerend Goed, eigendom van Woonmaatschappij Rivierenland, hierna nader beschreven en (2) door de afstand van natrekking door Woonland eigenaar is en blijft van de PV-installaties, onder de hierna vermelde modaliteiten en voorwaarden .

Woonland verleent hiermee geen zakelijk recht doch een accessoir opstalrecht dat zijn oorsprong vindt in het persoonlijk gebruiksrecht dat toegekend wordt aan Klimaan cvso.

Partijen tekenen naast onderhavige overeenkomst ook één (of meerdere) ‘overeenkomsten waarin zij de nodige afspraken maken en modaliteiten vastleggen omtrent

- de wijze waarop Klimaan cvso aan Woonland het genot van de productie van PV-Installaties verschafft - de wijze waarop Klimaan cvso door Woonland vergoed wordt voor de door haar gedane investeringen en de geleverde dienstverlening om Zonnestroom te produceren ten voordele van de sociale huurder waarbij de vergoedingen door Woonland aan de sociale huurder kunnen worden doorerekend conform de bepalingen vervat in de Vlaamse Codex Wonen.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- de wijze waarop Klimaan cvso het beheer, het onderhoud en de exploitatie van de installatie dient uit te voeren indien partijen dit wenselijk achten in aanvulling op de terzake in de bestekken reeds opgenomen bepalingen.

EN WORDT HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Definities

PV-installatie Een PV-installatie is een fotonvoltaïsch systeem dat zonlicht omzet in elektriciteit en dat bestaat uit zonnepanelen, een omvormer, bekabeling, draagstructuur, digitale kilowattuurteller en zekeringen.

Persoonlijk gebruiksrecht Het recht dat Woonland aan Klimaan cvso verleent om een PV-installatie te installeren op het Onroerend Goed (zoals hierna gedefinieerd) van Woonland en waardoor klimaan cvso, door de afstand van het recht van natrekking door Woonland, eigenaar is en blijft van de PV-installatie.

Overeenkomst Huidig document met al zijn bijlagen.

Samenwerkingsovereenkomst De bestekken van Woonland en inschrijvingen van Klimaan cvso in het kader van deze oproepen

ARTIKEL 1. HET VOORWERP VAN DE OVEREENKOMST

1. Woonmaatschappij Rivierenland verleent met ingang vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II. en voor een duurtijd bepaald in artikel 3. een persoonlijk gebruiksrecht met betrekking tot de eigendom/het Onroerend Goed, zoals hierna gedefinieerd in voordeel van Klimaan cvso overeenkomstig de voorwaarden, modaliteiten en bepalingen vervat in de samenwerkingsovereenkomst en onderhavige overeenkomst

2. Klimaan cvso heeft zich er in de inschrijvingen toe verbonden om de plaatsing van de PV-installatie op zich te nemen, dit alles overeenkomstig de modaliteiten, voorwaarden en bepalingen die in de bestekken en inschrijvingen werden vastgelegd, en wenst om die reden voormeld persoonlijk gebruiksrecht vanwege Woonmaatschappij Rivierenland te aanvaarden.

3. Op grond van dit persoonlijk gebruiksrecht zal Klimaan cvso gerechtigd zijn om op de eigendom/het Onroerend goed, zoals hierna gedefinieerd een PV-installatie op te richten en zal deze PV-installatie tijdens de ganse duurtijd van het persoonlijk gebruiksrecht, zoals hierna bepaald, eigendom van Klimaan cvso zijn.

ARTIKEL 2. DE EIGENDOM

4. De eigendom betreft de oppervlakte van de daken van de woningen opgenomen in onderstaande tabel eigendom van Woonmaatschappij Rivierenland nodig voor het plaatsen door Klimaan cvso van een PV-installatie (hierna het "Onroerend Goed") . Al deze woningen,

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

zijn gelegen te 2800 Mechelen , kadastraal gekend te Mechelen, afdeling 2 sectie B met perceelnummers zoals beschreven in onderstaande tabel.

Straatnaam	Huisnummer	Afdeling	Perceelnummer
------------	------------	----------	---------------

Tabel 1: Kadastrale gegevens Onroerend Goed en installaties

Voormelde woningen zijn aangeduid en afgebeeld in rode kleur op de inplantingsplannen die als bijlage 5 wordt gevoegd. Op de luchtfoto fase 1 en inplantingsplan fase 2 is de ligging van de PVinstallaties op de daken van deze woningen zichtbaar. Klimaan cvso verbindt er zich toe aan Woonmaatschappij Rivierenland een meer gedetailleerd inplantingsplan te bezorgen ter identificatie van het Onroerend Goed (= oppervlakte van de daken die in beslag wordt genomen door de PV-installaties). Uit dit inplantingsplan moet blijken wat de grenzen zijn van “het volume” waarop het persoonlijk gebruiksrecht betrekking heeft. Dit volume oftewel de delen van de daken van voormelde woningen die nodig zijn om de zonnepanelen op te plaatsen dient driedimensionaal afgebakend te worden in de hoogte, breedte en/of diepte. Voor wat betreft fase 1 zal Klimaan cvso dit voorleggen tegen uiterlijk 31-12-2024 en voor fase 2 uiterlijk twee maanden na de indienststelling van de pv-installatie.

5. De PV-installatie wordt geleverd en geïnstalleerd door Klimaan cvso (of diens aangestelde) op het Onroerend Goed.
6. Woonmaatschappij Rivierenland verklaart hierbij enige eigenaar te zijn van de percelen Grond en de daarop opgerichte gebouwen.
7. Woonmaatschappij Rivierenland verklaart dat er op een (een deel van de) woningen zoals opgenomen in voorstaande tabel wel degelijk een wettelijk(e) voorkooprecht(en) rust(en). In het kader van de vestiging van het persoonlijk gebruiksrecht, voorwerp van deze overeenkomst, dien(t)en voormeld(e) voorkooprecht(en) niet aan de begunstigden ervan aangeboden te worden.
8. Woonmaatschappij Rivierenland verklaart dat naar zijn weten de woningen zoals opgenomen in voorstaande tabel niet bewaard zijn met erfdienstbaarheden die een mogelijke impact zouden kunnen hebben op de plaatsing van de PV-installatie op het Onroerend Goed.
9. Woonmaatschappij Rivierenland bevestigt dat de vestiging van het persoonlijk gebruiksrecht en de daaruit voortvloeiende plaatsing van de PV-installatie niet onverenigbaar is met de bestemming van het voormelde Onroerend Goed.

ARTIKEL 3. DUUR

10. Het Persoonlijk gebruiksrecht gevestigd krachtens en voorwerp van deze overeenkomst wordt verleend voor een duur van vijftientig (25) jaar welke een aanvang neemt op 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II.
11. Na afloop van de periode opgegeven in lid 10 geniet Klimaan cvso niet langer van de gebruiksrechten op het Onroerend Goed en wordt Woonmaatschappij Rivierenland door natrekking automatisch en kosteloos eigenaar van de PV-installaties.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ARTIKEL 4. VERGOEDING

12. Het persoonlijk gebruiksrecht met betrekking tot het Onroerend Goed wordt door Woonmaatschappij Rivierenland aan Klimaan cvso toegestaan tegen een forfaitaire en eenmalige vergoeding van één euro (1 EUR) Pro fisco wordt verklaard:

- dat er alleszins geen begiftigingsinzicht is aangezien het de bedoeling is van Partijen om het project te realiseren op een wijze die het meest kostenefficiënt is voor beide partijen alsook voor de begunstigten van de stroomproductie.
- dat de betaling van een vergoeding door Klimaan cvso aan Woonland in ruil voor de toekenning van het persoonlijk gebruiksrecht BTW-technisch wordt beschouwd als de tegenprestatie voor het recht om een beroepswerkzaamheid uit te oefenen en bijgevolg onderworpen is aan het gewone tarief van 21% BTW.

ARTIKEL 5. EIGENDOMSSITUATIE

13. Klimaan cvso is en blijft juridisch en feitelijk eigenaar van de PV-Installaties door de afstand van natrekking tot het verstrijken van een periode van vijftientwintig (25) jaar vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II..

14. Woonmaatschappij Rivierenland geeft op het Onroerend Goed een persoonlijk gebruiksrecht aan Klimaan cvso met het doel er PV-Installaties op te plaatsen.

ARTIKEL 6. MODALITEITEN VAN HET GEBRUIKSRECHT

15. Klimaan cvso verbindt zich ertoe alles in het werk te stellen om op elk ogenblik en op zijn kosten alle wettelijke en reglementaire voorschriften na te leven, evenals de regels van de kunst toepasselijk op de plaatsing van de PV-installaties, op het Onroerend Goed zoals beschreven onder Artikel 2.

16. Klimaan cvso heeft de toelating om de PV-installaties te plaatsen op het Onroerend Goed.

17. Klimaan cvso verbindt zich ertoe alle noodzakelijke en/of nuttige maatregelen te nemen met het oog op de verkrijging van de noodzakelijke vergunningen voor de plaatsing van de installatie. Klimaan cvso verbindt zich ertoe om zich te allen tijde te conformeren aan de voorschriften van de voormelde vergunningen.

18. Klimaan cvso verbindt zich ertoe het Onroerend Goed te gebruiken als een goede huisvader, erover te waken dat zijn activiteiten op het Onroerend Goed niet lawaaierig zouden zijn, noch van aard om het nabuurschap te storen en/of dit van de andere bezetters van het Pand. Klimaan cvso vermijdt elke daad of gebruik op het Onroerend Goed en de installatie die de goederen en de uitrusting van Woonmaatschappij Rivierenland zou aantasten. Klimaan cvso behoudt het Onroerend Goed in een goede staat. Klimaan cvso is gehouden tot alle herstellingen en vervangingen van het Onroerend Goed die noodzakelijk zijn geworden als gevolg van de aanwezigheid van de PV-installaties op het Onroerend Goed.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

19. Woonmaatschappij Rivierenland verbindt zich ertoe Klimaan cvso het rustig genot te laten van het Onroerend Goed en het Onroerend Goed te onderhouden in een staat die kan dienen voor het gebruik voor hetwelk zij wordt gesteld. Woonmaatschappij Rivierenland verbindt zich ertoe zich te gedragen als een goede huisvader en niet tussen te komen in de goede werking van de PV-Installaties.
20. Woonmaatschappij Rivierenland verbindt zich ertoe om Klimaan cvso steeds voorafgaandelijk en schriftelijk op de hoogte te brengen van andere gebruiks- of bezettingsrechten uit hoofde van welke titel ook. Indien Klimaan cvso van oordeel is dat de voorgenomen gebruiks- of bezettingsrechten van derden interfereren met de Installatie brengt zij Woonmaatschappij Rivierenland hiervan schriftelijk op de hoogte.
21. Woonmaatschappij Rivierenland brengt Klimaan cvso voorafgaandelijk en schriftelijk op de hoogte van elke geplande verandering van het Onroerend Goed en zal aan Klimaan cvso alle noodzakelijke documenten betreffende deze veranderingen laten toekomen.
22. Op algemene wijze machtigt Woonmaatschappij Rivierenland Klimaan cvso om in het gebouw, hetzij zowel in de eventuele gemeenschappelijke delen (voor zover dit van toepassing zou zijn) als in de eventuele privatieve delen over te gaan tot alle noodzakelijke stappen voor de plaatsing van de PV-installaties.
23. Klimaan cvso verbindt zich ertoe om bij de uitoefening van deze machtiging geen manifest disproportionele ongemakken teweeg te brengen ten opzichte van de bezetters van het Pand en waakt erover om bij de uitoefening van diens werkzaamheden te allen tijde te handelen op de minst schadelijke wijze waardoor mogelijke overlast in het Pand tot een minimum wordt beperkt en vermeden, en dit zowel bij de betreding van de gemene delen, als indien noodzakelijk de privatieve delen van het Pand. In dit laatste geval zal Klimaan cvso ervoor zorg dragen dat Woonmaatschappij Rivierenland tijdig wordt ingelicht over de voorgenomen werkzaamheden in de privatieve delen zodat de sociale huurders kunnen ingelicht worden binnen een redelijk tijdsbestek.
24. Woonmaatschappij Rivierenland verzekert aan Klimaan cvso, aan zijn personeel of door deze gemachtigde personen, de Opdrachtnemer en zijn onderaannemers toegang tot de PV-Installaties en delen van het gebouw noodzakelijk om het Onroerend Goed te kunnen bereiken en over te gaan tot de plaatsing van de Installatie. Woonmaatschappij Rivierenland en Klimaan cvso maken bij de Voorlopige Oplevering van de eerste installatie praktische afspraken hieromtrent.

ARTIKEL 7. BELASTINGEN EN ANDERE HEFFINGEN

25. Alle belastingen, heffingen, taxen en dergelijke die geheven worden op de bedrijvigheid van Klimaan cvso op het Onroerend Goed goed zijn ten laste van Klimaan cvso. In de mate deze zouden aangeslagen worden bij Woonmaatschappij Rivierenland zal Klimaan cvso deze op eerste verzoek terugbetalen aan Woonmaatschappij Rivierenland.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ARTIKEL 8. GEBRUIK

26. Klimaan cvso zal het Onroerend Goed gebruiken zonder overtreding van wetten, koninklijke besluiten, decreten of andere verordeningen in het kader van haar activiteit. Klimaan cvso zal voor het Onroerend Goed, zorgen als een goed huisvader.

27. Klimaan cvso is ertoe gehouden aan het einde van de gebruiksrechtovereenkomst het Onroerend Goed, aan Woonmaatschappij Rivierenland in dezelfde staat terug te geven als het bekomen is, behoudens andersluidende schriftelijke overeenkomst.

28. Klimaan cvso zal al het nodige doen om te voorkomen dat er schade aangebracht wordt aan het Onroerend Goed. Indien er schade ontstaat of dreigt te ontstaan is Klimaan cvso verplicht Woonmaatschappij Rivierenland daarvan op de hoogte te brengen.

Klimaan cvso zal alle nodige verzekeringen in hoedanigheid van eigenaar van de zonnepanelen ten opzichte van Woonmaatschappij Rivierenland op eigen kosten afsluiten.

29. Woonmaatschappij Rivierenland zal zijn huidige verzekeraar op de hoogte brengen van de installatie van de zonnepanelen door derden en een afstand van verhaal bedingen in zijn polis.

Indien dit een premieverhoging met zich meebrengt, is deze integraal ten laste van Klimaan cvso.

Klimaan cvso zal zijn huidige verzekeraar op de hoogte brengen van de installatie van de zonnepanelen op de daken van de woningen van Woonmaatschappij Rivierenland en een afstand van verhaal bedingen in zijn polis.

ARTIKEL 9. ONDERHOUD EN HERSTELLING

30. Het herstel van schade veroorzaakt door Klimaan cvso, zal op diens eigen kosten uitgevoerd worden. Alle kosten noodzakelijk voor het gebruik door Klimaan cvso zijn uitsluitend voor rekening van deze laatste.

31. Klimaan cvso moet Woonmaatschappij Rivierenland toelaten om eventuele noodzakelijke eigenaarsherstellingen uit te voeren op het Onroerend Goed. Eventuele kosten die hiermee gepaard gaan, kan Klimaan cvso volgens bepalingen in het bestek doorrekenen aan Woonmaatschappij Rivierenland.

32. Klimaan cvso mag zonder de toestemming van Woonmaatschappij Rivierenland geen veranderingen aanbrengen aan het Onroerend Goed, tenzij deze bij het einde van de gebruiksrechtovereenkomst eenvoudig en zonder hoge kosten ongedaan gemaakt kunnen worden, of tenzij voorafgaande schriftelijke overeenkomst van Woonmaatschappij Rivierenland.

ARTIKEL 10. AANSPRAKELIJKHEID

33. Woonmaatschappij Rivierenland is niet aansprakelijk voor de door Klimaan cvso geleden schade als gevolg van gebreken ontstaan door door Klimaan cvso aangebrachte veranderingen of toevoegingen aan het Onroerend Goed.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

34. Woonmaatschappij Rivierenland is evenmin aansprakelijk voor schade veroorzaakt door oorzaken waarop Woonmaatschappij Rivierenland geen invloed heeft zoals, doch niet uitsluitend, vorst, storm, blikseminslag, natuurrampen of andere.

ARTIKEL 11. EINDE VAN HET PERSOONLIJK GEBRUIKSRECHT

35. Het persoonlijk gebruiksrecht neemt een einde na het verstrijken van de duurtijd voor dewelke dit verleend werd.

36. Klimaan cvso zal het Onroerend Goed bij het einde van de overeenkomst aan Woonmaatschappij Rivierenland terug geven in de staat zoals beschreven in de staat van bevinding bij het begin van de overeenkomst. Er wordt wel rekening gehouden met de normale slijtage en veroudering.

37. Woonmaatschappij Rivierenland heeft het recht om het persoonlijk gebruiksrecht voor het verstrijken van deze duurtijd te beëindigen met onmiddellijke ingang en zonder hiervoor schadevergoeding verschuldigd te zijn aan Klimaan cvso:

- indien het PV-systeem meer dan 4 maanden niet werkt en Klimaan cvso geen herstellings- of onderhoudswerken is begonnen binnen één (1) maand na ingebrekestelling door Klimaan cvso.
- ingeval Klimaan cvso failliet wordt verklaard of zich in een andere gelijkaardige toestand bevindt.

ARTIKEL 12. WOONPLAATS

38. Voor de uitvoering van de Overeenkomst kiezen de Partijen woonplaats op het adres van hun zetel, zoals weergegeven in de identificatie van de Partijen hierboven, waar alle kennisgevingen, mededelingen en betekeningen in rechte in uitvoering van deze Overeenkomst rechtsgeldig kunnen worden gedaan.

ARTIKEL 12. ONGELDIGE BEPALINGEN

39. Indien een deel van de overeenkomst nietig of vernietigbaar is, dan tast dit de overige bepalingen in de overeenkomst niet aan. Een bepaling die nietig of vernietigbaar is wordt in dat geval vervangen door een bepaling die het dichtst in de buurt komt van wat partijen bij het sluiten van de overeenkomst op dat punt voor ogen hadden.

ARTIKEL 13. GESCHILLENREGELING

40. Partijen verbinden zich ertoe om bij een meningsverschil met betrekking tot onderhavige Overeenkomst een oplossing in der minne te zoeken. Zij houden hierbij rekening met het doel en de intentie van Partijen bij het afsluiten van onderhavige Overeenkomst en handelen, overeenkomstig de regels van de goede trouw.

41. In geval binnen redelijke termijnen geen oplossing in der minne gevonden wordt, zal het conflict gezamenlijk of individueel door de meest gereede Partij voorgelegd worden aan de bevoegde rechtbank van het arrondissement Antwerpen, afdeling Mechelen.

42. Onderhavige Overeenkomst is onderworpen aan Belgisch recht.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Aldus opgesteld te Mechelen op 03/07/2024 in twee exemplaren waarvan elke Partij erkent één origineel te hebben ontvangen.

Voor Woonmaatschappij Rivierenland

Voor Klimaan cvso

BIJLAGEN

Deze bijlagen horen integraal bij deze overeenkomst.

1. Bestek Fase 1
2. Offerte Fase 1
3. Bestek Fase 2
4. Offerte Fase 2
5. Inplantingsplan woningen vermeld in tabel 1 (artikel 2)
6. Gunningsbrief Fase 1
7. Gunningsbrief Fase 2
8. Aanpassingsbesluit gunningen

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 8: OTTERBEEK PILOT | RIGHT OF USE CONTRACT FOR THE PRODUCED SOLAR ENERGY (ENERGY COOPERATIVE & SOCIAL HOUSING COMPANY)

Overeenkomst voor het gebruiksgenot van geproduceerde Zonnestroom

Woonland – Klimaan cvso

De hiernavolgende partijen

De Woonmaatschappij Rivierenland BV, met maatschappelijke zetel <Address & Enterprise number>, vertegenwoordigd door <persons> handelend in uitvoering van de beslissing van het bestuursorgaan.

Hierna genoemd Woonmaatschappij Rivierenland

en

Klimaan cvso, met maatschappelijke zetel in <Address & Enterprise number>, voor deze overeenkomst rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer <persons> van het bestuursorgaan.

Hierna genoemd Klimaan cvso

Woonmaatschappij Rivierenland en Klimaan cvso worden gezamenlijk als de “Partijen” en individueel als een “Partij” aangemerkt.

WORDT VOORAFGAANDELIJK UITEENGEZET WAT VOLGT:

Woonmaatschappij Rivierenland lanceerde op 03/05/2022 het bijzonder bestek met referentie ‘2022-419 Het plaatsen en onderhouden van Zonnepanelen en leveren van Energie met burgerparticipatie’. Bij besluit d.d. 03/06/2022 werd de opdracht gegund aan Klimaan cvso.

Op 10/02/2023 werd een tweede bestek met referentienummer ‘Woonpunt Mechelen-20230210-Otterbeek fase II-F02_0’ en Benaming “Zonnepanelen Otterbeek fase II” gepubliceerd voor het overige deel van de wijk, waarbij de opdracht op 28/06/2023 eveneens gegund werd aan Klimaan cvso.

De bestekken van Woonmaatschappij Rivierenland en inschrijvingen van Klimaan cvso in het kader van deze oproepen worden aan deze overeenkomst gehecht om er één geheel mee te vormen (bijlage 1 tem. 8). Alle bepalingen uit beide inschrijvingen en de bestekken blijven dan ook onverkort van toepassing en verbinden de Partijen.

De bestekken van Woonmaatschappij Rivierenland en inschrijvingen van Klimaan cvso in het kader van deze oproepen worden hierna samen de “Samenwerkingsovereenkomst” genoemd.

Het project betreft in hoofdzaak:

(1) de plaatsing van PV-installaties op de daken van gebouwen eigendom van Woonmaatschappij Rivierenland waarbij Klimaan cvso (*) eigenaar is en blijft van de PV-installaties zonder een zakelijk recht te verwerven op de daken en (*) deze PV-installaties

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

zal beheren, onderhouden en exploiteren voor een periode van vijftientwintig (25) jaar te rekenen vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf de Voorlopige Oplevering voor Fase II.

(2) het gebruik door sociale huurders van de elektriciteit opgewekt door de PV-Installaties (Zonnestroom) eigendom van Klimaan cvso waartoe (*) Woonmaatschappij Rivierenland geniet van alle door de PV-installaties geproduceerde zonnestroom te rekenen vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II en (*) klimaan cvso vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II voor alle door haar geplaatste PV-installaties die haar eigendom zijn aan Woonland de tussen partijen bij afzonderlijke overeenkomst overeengekomen dienstverlening zal verlenen.

Onderhavige overeenkomst betreft

- de wijze waarop Klimaan cvso aan Woonmaatschappij Rivierenland het genot van de productie van Installaties verschaft
- De dienstverlening die Klimaan dienaangaande verschaft aan Woonmaatschappij Rivierenland
- en de wijze waarop Klimaan cvso door Woonmaatschappij Rivierenland vergoed wordt voor de gedane investeringen en de geleverde dienstverlening door Klimaan cvso om Zonnestroom te produceren ten voordele van de sociale huurder waarbij de vergoedingen door Woonmaatschappij Rivierenland aan de sociale huurder kunnen worden doorgerekend conform de bepalingen vervat in de Vlaamse Codex Wonen.

EN WORDT HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Definities

Geïnjecteerde Zonnestroom betekent de Zonnestroom die niet direct verbruikt wordt door de afnemer (de bewoner, Woonmaatschappij Rivierenland dan wel de energiegemeenschap of andere directe afnemer van Zonnestroom) en welke hoeveelheid geïnjecteerd wordt op het elektriciteitsnetwerk van de netbeheerder.

PV-installatie Een PV-installatie is een fotonvoltaïsch systeem dat zonlicht omzet in elektriciteit en dat bestaat uit zonnepanelen, een omvormer, bekabeling, draagstructuur, digitale kilowattuurteller en zekeringen.

Overeenkomst - Huidig document met al zijn bijlagen.

Samenwerkingsovereenkomst

De bestekken van Woonmaatschappij Rivierenland en inschrijvingen van Klimaan cvso in het kader van deze oproepen

ARTIKEL 1. HET VOORWERP VAN DE OVEREENKOMST

1. Volledige genot van de Zonnestroom

Woonmaatschappij Rivierenland heeft, zonder afbreuk te doen aan artikel 6 het recht op het volledige genot van de Zonnestroom opgewekt door de Installaties die door Klimaan cvso op de Oppervlakte zullen worden geplaatst.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2. Dienstverlening

Klimaan zal vanaf 01/01/2023 voor Fase I en vanaf VO voor Fase II voor alle door haar geplaatste installaties die haar eigendom zijn, de volgende diensten verlenen aan Woonmaatschappij Rivierenland :

- Het facturatiemanagement dat Woonmaatschappij Rivierenland in staat zal stellen om de gelijktijdig verbruikte Zonnestroom conform de bepalingen in de Vlaamse Codex Wonen door te rekenen aan de sociale huurder, zoals omschreven in artikel 3.1;
- Het asset management dat zowel Klimaan cvso als Woonmaatschappij Rivierenland in staat zal stellen om de goede werking van de Installaties te monitoren, zoals omschreven in artikel 3.2;
- Het Onderhoud (totale waarborg) en de monitoring met actief beheer dat zowel Klimaan cvso als Woonmaatschappij Rivierenland in staat zal stellen om de goede werking van de Installaties te verzekeren;
- De communicatie zoals omschreven in artikel 3.3 .

3. Mandaat voor verkoop van geïnjecteerde zonnestroom

Partijen verwijzen hiervoor naar artikel 6.

ARTIKEL 2. DUUR

4. Woonmaatschappij Rivierenland heeft het recht op het volledige genot van de Zonnestroom voor onbepaalde duur.

5. De dienstverlening eindigt op het ogenblik dat het eigendomsrecht van Klimaan op de pv installatie eindigt. Partijen verwijzen hiervoor naar de overeenkomst tot het vestigen van een persoonlijk gebruiksrecht voor het plaatsen van een pv installatie tussen hen afgesloten op 03/07/2024.

ARTIKEL 3.1 FACTURATIE MANAGEMENT

6. Woonmaatschappij Rivierenland en Klimaan cvso leggen in overleg een provisie vast die conform de bepalingen in de Vlaamse Codex Wonen via de huurlasten doorgerekend zullen worden voor de gelijktijdig verbruikte zonnestroom.

7. Aan het einde van elk operationeel jaar wordt deze vergoeding gerevalueerd op basis van de gebruiksdata van het voorgaande jaar.

8. Woonmaatschappij Rivierenland informeert Klimaan cvso over elke verhuisbeweging ten einde Klimaan cvso in staat te stellen de datatoegang tot de digitale meters aan te vragen.

ARTIKEL 3.2 ASSET MANAGEMENT EN OPVOLGING INSTALLATIEPERIODE

9. Klimaan cvso geeft Woonmaatschappij Rivierenland voor de volledige economische levensduur van vijftientwintig (25) jaar toegang tot het Monitoringsysteem door middel van gebruikersnamen en paswoorden ten einde Woonmaatschappij

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Rivierenland in staat te stellen om de Installaties op de Daken van Woonmaatschappij Rivierenland, zonder enige verplichting, te monitoren.

10. Klimaan cvso geeft Woonmaatschappij Rivierenland tijdens de volledige installatieperiode door middel van gebruikersnamen en paswoorden toegang tot elk systeem dat de volledige opvolging van de Installaties van de eerste voorbereidingen tot de Definitieve Oplevering mogelijk maakt.

11. Woonmaatschappij Rivierenland krijgt enkel toegang tot de data van de Installaties op Daken van Panden die haar eigendom zijn of van Panden die zij beheert en waarvoor zij de huurgelden en de huurlasten aanrekent aan de huurders, zowel tijdens de installatieperiode als na de Voorlopige Oplevering.

12. Woonmaatschappij Rivierenland houdt op haar maatschappelijke zetel een register bij de personen die toegang hebben tot het asset management systeem of eender welk ander systeem dat de opvolging of monitoring van de Installaties mogelijk maakt.

ARTIKEL 3.3. COMMUNICATIE

13. Klimaan cvso is verantwoordelijk voor alle communicatie voor, tijdens en na de Installatie, zowel met Woonmaatschappij Rivierenland als met de sociale huurders.

14. Klimaan cvso brengt te allen tijde Woonmaatschappij Rivierenland op de hoogte van elke vorm van communicatie met de sociale huurders.

15. Klimaan cvso zal Woonmaatschappij Rivierenland maximaal betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van de communicatie.

16. Klimaan cvso zal in samenspraak met Woonmaatschappij Rivierenland bepalen wat de meest optimale manieren zijn om te communiceren met de medewerkers van Woonmaatschappij Rivierenland, de sociale huurders en, indien relevant voor de uitvoering van de Installatie, de omwonenden en andere betrokkenen.

17. Klimaan cvso is niet verantwoordelijk en kan ook niet aansprakelijk gehouden worden voor eventuele communicatie die door Woonmaatschappij Rivierenland, dan wel andere derden behoudens aangestelden van Klimaan cvso, zou zijn gesteld in afwijking van artikel 3.3..

ARTIKEL 4. VERWERKING PERSOONSGEGEVENS SOCIALE HUURDER EN GEÏNJECTEERDE ZONNESTROOM

18. Woonmaatschappij Rivierenland is de verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens van de sociale huurders.

19. Woonmaatschappij Rivierenland geeft Klimaan cvso en de door haar aangestelden het mandaat om de persoonsgegevens van de sociale huurders te gebruiken ten einde Klimaan cvso en de door haar aangestelden in staat te stellen om de Installaties te leveren, plaatsen, onderhouden en monitoren.

20. Woonmaatschappij Rivierenland geeft Klimaan cvso en de door haar aangestelden het mandaat om bij de netbeheerder per EAN-nummer de gegevens van de op het net

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

geïnjecteerde Zonnestroom op te vragen ten einde Klimaan cvso en de door haar aangestelden in staat te stellen om het gelijktijdig verbruik van Zonnestroom te berekenen.

21. Klimaan cvso en de door haar aangestelden mogen deze gegevens over geïnjecteerde Zonnestroom voor geen enkel ander doel gebruiken dan het berekenen van het gelijktijdig verbruik van Zonnestroom.

22. Woonmaatschappij Rivierenland en Klimaan cvso sluiten een dataverwerkingsovereenkomst voor de verwerking van alle persoonsgegevens en persoonsgebonden gegevens van sociale huurders van Woonmaatschappij Rivierenland die Zonnestroom verbruiken of kunnen verbruiken die wordt geproduceerd door de Installaties.

ARTIKEL 5. VERGOEDING VOOR HET VOLLEDIGE GENOT VAN DE ZONNESTROOM EN DE GELEVERDE DIENSTVERLENING

23. Woonmaatschappij Rivierenland betaalt aan Klimaan cvso een vergoeding voor het volledige genot van de Zonnestroom opgewekt door de Installaties die door Klimaan cvso op de Daken eigendom van Woonmaatschappij Rivierenland werden geplaatst en de in artikel 3 omschreven dienstverlening, btw-technisch onderworpen aan het gewone tarief van 21%.

Deze vergoeding bestaat uit de som van volgende twee elementen (excl. btw):

1e Het resultaat van deze berekening :

Pstroom = minste van de twee berekeningen.

ofwel $P_{bod} \cdot 1.03(x-1)$

ofwel $P_{soc} \cdot 0.9$ per kWh

van de tijdens het voorgaande kalenderjaar lokaal verbruikte stroom door Woonmaatschappij Rivierenland en/of haar particuliere huurders, waarbij

- o P_{stroom} = de actuele stroomprijs in jaar x
- o P_{bod} = 0,20 EUR/kWh, in overeenstemming met de geboden kilowattuurprijs bij de offerte van Fase 2, en op 11/01/2024 eveneens hiernaar aangepast voor Fase 1
- o P_{soc} = het sociaal tarief voor stroom, dat elk kwartaal wordt herzien.

2e De netto ontvangsten van de tijdens het voorgaande kalenderjaar verkochte Geïnjecteerde Zonnestroom als bedoeld in artikel 6

24. Woonmaatschappij Rivierenland verrekent de gelijktijdig verbruikte stroom via de maandelijkse huurlasten, en doet aan het einde van elk jaar een eindafrekening tav de huurders. Gezien het directe verkoop betreft zonder tussenkomst van distributienetbeheerder en energieleverancier, is Woonmaatschappij Rivierenland gerechtigd deze stroom af te rekenen aan het BTW-tarief voor energie van 6%.

ARTIKEL 6 MANDAAT VOOR GEÏNJECTEERDE ZONNESTROOM

25. Woonmaatschappij Rivierenland geeft het mandaat aan Klimaan cvso om in naam van en voor rekening van Woonmaatschappij Rivierenland gedurende de periode

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

genoemd in artikel 2, §2 de volledige hoeveelheid Geïnjecteerde Zonnestroom van de PV-installaties vermeld in artikel 1 te verkopen. Klimaan cvso kan hiervoor alle initiatieven nemen op de korte en de lange termijn, waaronder het sluiten van kortlopende en langlopende overeenkomsten met derde partijen, desgevallend volgens een algemeen kader zoals bepaald door de Algemene vergadering van Klimaan cvso.

26. Klimaan cvso brengt jaarlijks verslag uit over de initiatieven die werden genomen om de Geïnjecteerde Zonnestroom voor Woonmaatschappij Rivierenland te verkopen en over de financiële resultaten van deze operaties. Dit verslag wordt geproduceerd tegen 30/4 over het afgelopen boekjaar.

27. Klimaan cvso is jaarlijks aan Woonmaatschappij Rivierenland de totale Netto Ontvangsten verschuldigd uit de verkoop van de gemeten hoeveelheid Geïnjecteerde Zonnestroom die door de Installaties geproduceerd is op de Daken van Woonmaatschappij Rivierenland.

28. Klimaan cvso informeert Woonmaatschappij Rivierenland halfjaarlijks over de verkoop van Geïnjecteerde Zonnestroom.

29. Klimaan cvso bezorgt Woonmaatschappij Rivierenland in het eerste kwartaal volgend op het lopende jaar een gedetailleerd overzicht van de verkoop van de Geïnjecteerde Zonnestroom.

30. Klimaan cvso stort de Netto Ontvangsten van de verkochte Geïnjecteerde Zonnestroom van het voorgaande jaar uiterlijk op het einde van het eerste kwartaal van het lopende jaar door aan de Woonmaatschappij Rivierenland.

31. Klimaan cvso verkoopt de Geïnjecteerde Zonnestroom als een voorzichtig en redelijk persoon. Klimaan cvso richt zich op het zorgvuldig veiligstellen van de benodigde inkomsten voor Woonmaatschappij Rivierenland en beperkt daarbij de financiële en operationele risico's zoveel mogelijk.

32. Klimaan cvso speculeert niet inzake toekomstige te injecteren volumes of tarieven. Klimaan cvso zal te allen tijde opteren voor de meest voorzichtige inschattingen op basis van alle mogelijke beschikbare data wat betreft productie en gelijktijdigheid.

33. Als omwille van redenen of oorzaken van overmacht Klimaan cvso haar verplichtingen inzake de verkoop van Geïnjecteerde Zonnestroom niet kan nakomen zal Klimaan cvso Woonmaatschappij Rivierenland hiervan onverwijld op de hoogte brengen. Woonmaatschappij Rivierenland en Klimaan cvso zullen in het geval van overmacht het geheel van de kosten die hiervan het gevolg zijn elk voor de helft op zich nemen.

ARTIKEL 10. OVERDRACHT VAN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

34. Geen van de Partijen mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere Partij alle of een deel van haar rechten en verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst aan een derde overdragen of in pand geven (door verkoop, inbreng, schenking of enige andere transactie, met inbegrip van de verkoop of inbreng van een tak van bedrijvigheid of universaliteit of een fusie of splitsing).

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

35. De elektriciteitsinfrastructuur (r, zekeringskast elektriciteitsleidingen...) van het Pand waar een Installatie wordt geplaatst blijft te allen tijde eigendom van Woonmaatschappij Rivierenland.

ARTIKEL 12. WOONPLAATS

36. Voor de uitvoering van de Overeenkomst kiezen de Partijen woonplaats op het adres van hun zetel, zoals weergegeven in de identificatie van de Partijen hierboven, waar alle kennisgevingen, mededelingen en betekeningen in rechte in uitvoering van deze Overeenkomst rechtsgeldig kunnen worden gedaan.

ARTIKEL 13 ONGELDIGE BEPALINGEN

37. Indien een deel van de overeenkomst nietig of vernietigbaar is, dan tast dit de overige bepalingen in de overeenkomst niet aan. Een bepaling die nietig of vernietigbaar is wordt in dat geval vervangen door een bepaling die het dichtst in de buurt komt van wat partijen bij het sluiten van de overeenkomst op dat punt voor ogen hadden.

ARTIKEL 14 : ONTBINDENDE VOORWAARDE

38. Deze overeenkomst wordt aangegaan onder de ontbindende voorwaarde van het verkrijgen van de rechtszekerheid m.b.t. de toepassing van de Btw-regelgeving op de diverse handelingen zoals op 19 september 2024 aangevraagd door KLIMAAN bij voorafgaande beslissing in fiscale zaken (ruling) van de FOD FINANCIEN .

Dit betekent dat, indien na het bekomen van de voorafgaande beslissing, komt vast te staan dat:

- de diverse handelingen niet uitvoerbaar zijn aan de vooropgestelde BTW percentages
- er geen recht op volledige aftrek is van de BTW voor partijen
- de verbintenissen van partijen aangegaan bij onderhavige overeenkomst uitdoven en retroactief teniet worden gedaan.

39. Aldus opgesteld te Mechelen op 03/10/2024 in twee exemplaren waarvan elke Partij erkent één origineel te hebben ontvangen.

Voor Woonmaatschappij Rivierenland Voor Klimaan cvso

BIJLAGEN

Deze bijlagen horen integraal bij deze overeenkomst.

1. Bestek Fase 1
2. Offerte Fase 1
3. Bestek Fase 2
4. Offerte Fase 2
5. Gunningsbrief Fase 1
6. Gunningsbrief Fase 2
7. Aanpassingsbesluit gunningen

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

**ANNEX 9: OTTERBEEK PILOT | VIRTUAL PPA - POWER PURCHASE AGREEMENT
(ENERGY COOPERATIVE & CITY/MUNICIPALITY)**

DEZE VIRTUELE PUBLIEKE VERKOOPSOVEREENKOMST (Virtual Public Power Purchase Agreement (vPPA)) WORDT AANGEGAAN

TUSSEN

Klimaan cvso, met zetel te Gustaaf Ghijsselsstraat 23, 2812 Mechelen, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer BE0727.378.650, rechtsgeldig vertegenwoordigd door Tim Hermans, in diens hoedanigheid van bestuurder en Lucas De Clerq, in diens hoedanigheid van voorzitter;

Hierna genoemd de “Producent” – enerzijds,

EN

Stad Mechelen, met zetel te Grote Markt 21, 2800 Mechelen, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer BE0207.499.430, rechtsgeldig vertegenwoordigd door [●], in diens hoedanigheid van [●];

Hierna genoemd de “Afnemer” – anderzijds,

IN AANWEZIGHEID VAN:

Vlaams Energiebedrijf NV, met zetel te Havenlaan 88, 1000 Brussel, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer BE0843.383.425, rechtsgeldig vertegenwoordigd door [●], in diens hoedanigheid van bestuurder;

Hierna genoemd de “Leverancier”,

De Producent en de Afnemer worden hierna gezamenlijk de “Partijen” genoemd, en afzonderlijk “Partij”. Deze verkoopsovereenkomst wordt hierna de “Overeenkomst” genoemd.

ER WORDT VOOREERST UITEENGEZET:

(A) De Producent is een coöperatieve vennootschap als sociale onderneming met als doel investeringsprojecten te realiseren voor en door burgers;

(B) De Producent kreeg twee overheidsopdrachten gegund door de Woonmaatschappij Rivierenland (kortweg hierna “Woonland” genoemd) voor het plaatsen en onderhouden van zonnepanelen (in eigendom van Producent) op sociale woningen (in eigendom van Woonland), alsmede voor het leveren van energie met burgerparticipatie en energiedelen. Deze overheidsopdrachten staan gekend onder ref. ‘2022-419 Het plaatsen en onderhouden van Zonnepanelen en leveren van Energie met burgerparticipatie’ per bijzonder bestek van 03 mei 2022 en gegund op 3 juni 2022 (hierna “Overheidsopdracht 1”); en onder ref. ‘Woonpunt Mechelen-20230210-Otterbeek fase II-F02_0’ per bijzonder bestek van 10 februari 2023 en gegund op 28 juni 2023 (hierna “Overheidsopdracht 2”),

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

(Overheidsopdracht 1 en Overheidsopdracht 2 hierna samen genoemd de "Overheidsopdrachten");

(C) In het kader van de Overheidsopdrachten diende de Producent in de eerste fase een pv-installatie van 288 kWp te plaatsen (hierna: de "Installatie Fase 1") en in de tweede fase een pv-installatie van 453 kWp (hierna: de "Installatie Fase 2"). Deze installaties worden gezamenlijk aangeduid als de "Installaties", zoals nader geïdentificeerd in Bijlage 1. De Producent heeft van Woonland een persoonlijk gebruiksrecht verkregen voor de plaatsing van de Installaties, met een contractueel afstand van recht van natrekking, zoals vastgelegd in de overeenkomst tot vestiging van een persoonlijk gebruiksrecht voor het plaatsen van een PV-installatie d.d. 3 juni 2024 (hierna: de "Overeenkomst Persoonlijk Gebruiksrecht");

(D) Door middel van de overeenkomst voor het gebruiksgenot van de geproduceerde zonnestroom d.d. 26 september 2024 (hierna: de "Overeenkomst Gebruiksgenot") wordt het volledige genot van de elektriciteit die door de Installaties wordt geproduceerd, voor onbepaalde duur toegewezen aan Woonland. Conform artikel 6 van de Overeenkomst Gebruiksgenot wordt de Producent echter gemandateerd om, namens en voor rekening van Woonland, de geïnjecteerde zonnestroom — zijnde de door de Installaties opgewekte stroom die niet direct wordt verbruikt door de sociale afnemer, de bewoner, Woonland, de energiegemeenschap waar van toepassing of een andere directe afnemer bv. in het kader van een onderzoeksproject (hierna: de "Reststroom") — te verkopen;

(E) De Afnemer wil een deel van zijn jaarverbruik aan elektriciteit betrekken uit elektriciteitsopwekking uit lokale hernieuwbare energiebronnen. De Afnemer wil hierbij bijdragen aan het behalen van diens klimaatambities. Bovendien beoogt de Afnemer een stabiele eerlijke prijs te krijgen voor diens bevoorrading van elektriciteit en ondersteuning voor projecten met door burgers gefinancierde lokale hernieuwbare energieproductie;

(F) De Afnemer, de Stad Mechelen, wenst overeenkomstig de Overheidsopdrachten de Reststroom af te nemen van de Producent, en de Producent is bereid deze Reststroom, geproduceerd door de Installaties, aan de Afnemer te verkopen. De Afnemer koopt een equivalente hoeveelheid Reststroom aan een bepaalde prijs bij diens Leverancier, te leveren op de Toegangspunten zoals aangegeven in Bijlage 2, en de Partijen doen een Financiële Verrekening voor het verschil tussen voormelde prijs en een afgesproken Contractprijs voor de hoeveelheid Reststroom.;

(G) De Partijen komen overeen dat de Afnemer een vergunninghoudende leverancier, op vandaag is dit het Vlaams Energiebedrijf, voor de duur van de Overeenkomst zal aanstellen om in te staan om de equivalente hoeveelheid Reststroom te leveren, en de meetgegevens te ontvangen en facturen tussen de Partijen op te stellen, alsook om diens overige benodigde energie te leveren. Op geen enkele wijze kan Producent dan ook als een vergunninghoudende leverancier worden aangemerkt en/of voor meer dan de Reststroom gehouden worden;

(H) De Overeenkomst beoogt de voorwaarden vast te leggen waaronder de Reststroom door de Producent zal worden verkocht aan de Afnemer.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ER WORDT HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

1. VOORWERP VAN DE OVEREENKOMST

1.1. De Producent beheert de Installaties, aangesloten op het distributienet van Fluvius, met een totale indicatieve capaciteit van 741 kWp.

1.2. De geproduceerde stroom uit de Installaties wordt bij voorrang afgenomen door sociale huurders die huren bij de sociale huisvestingsmaatschappij Woonland, hetzij rechtstreeks door een Installatie aangebracht op hun huurwoning, hetzij onrechtstreeks en waar mogelijk via energiedelen, via een andere directe afnemer bv. in het kader van een onderzoeksproject of andere toekomstige mogelijkheden om sociale huurders toegang tot deze Installatie te verlenen.

1.3. De Reststroom, die geïnjecteerd wordt op het distributienet na de voorrangsafname vermeld in 1.2, is het voorwerp van deze Overeenkomst. De Afnemer wenst de Reststroom af te nemen. De Producent stelt daarbij de Reststroom ter beschikking.

1.4. De Partijen komen overeen hiervoor een virtuele stroomafnameovereenkomst (virtual PPA of vPPA) af te sluiten. Tijdens de Overeenkomst zal de Afnemer aan de Producent voor de Reststroom het verschil tussen een Referentieprij en de in deze Overeenkomst bedongen Contractsprij terugbetalen of ontvangen, al naargelang dat verschil negatief of positief is.

2. LEVERING EN HOEVEELHEID

2.1. De hoeveelheid opgewekte elektriciteit hangt grotendeels af van omstandigheden buiten de wil van de Producent (weer, technisch functioneren,...) en van de mogelijkheden van de onder 1.2 vermelde partijen om bij voorrang energie af te nemen. Partijen erkennen dat de Producent niet verplicht is een minimumhoeveelheid elektriciteit aan de Afnemer te verkopen, maar enkel de effectieve Reststroom.

2.2. De Producent zal de Reststroom injecteren op het distributienet. Alle Reststroom wordt aan Afnemer verkocht. De Leverancier levert hierbij eenzelfde hoeveelheid elektriciteit aan de Afnemer.

2.3. De Producent stuurt aan de Leverancier minstens volgende informatie:

2.3.1. het netto vermogen van de Installaties, meer specifiek :[bespreek meer in detail waar nodig, ook de timing waarbinnen Leverancier dit wenst te verkrijgen etc] ,

2.3.2. het draaiprofiel, , meer specifiek: [...];

2.3.3. de geplande onderhoudsperiodes, meer specifiek: [...];

2.3.4. onbeschikbaarheden, , meer specifiek: [...];

2.3.5. [eventuele andere: door Leverancier aan te halen].

2.4. Indien de Afnemer dit verzoekt zal de Producent hem dezelfde informatie overmaken als dewelke hij deelt met de Leverancier.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2.5. De Afnemer is voor de overige invulling van zijn benodigde hoeveelheid elektriciteit vrij om bij de Leverancier of een energieleverancier naar keuze een leveringsovereenkomst af te sluiten. Dit is niet het voorwerp van deze Overeenkomst.

3. DUUR VAN DE OVEREENKOMST EN DUUR VAN DE LEVERING

3.1. De Overeenkomst treedt in werking op de datum vermeld op het voorblad van de Overeenkomst.

3.2. De levering vindt plaats ten vroegste vanaf datum ondertekening Overeenkomst voor de Installatie Fase 1 en de datum van indienststelling voor Installatie Fase 2 zoals aanvaard door de Netbeheerder (d.w.z. de datum van de ontvankelijk en volledig verklaarde aanmelding van de Installatie aan de Netbeheerder).

3.3. De Overeenkomst heeft een bepaalde duur die loopt tot 20 jaar vanaf gunning van Overheidsopdracht 1 voor wat betreft Installatie Fase 1, en een bepaalde looptijd van 20 jaar, te rekenen vanaf gunning van Overheidsopdracht 2 voor wat betreft Installatie Fase 2.

3.4. De Overeenkomst zal automatisch aflopen aan het einde van de periode genoemd in clausule 3.3 of in het geval van vroegtijdige beëindiging zoals bepaald in clausule 13.

3.5. De Overeenkomst zal van rechtswege een einde nemen van zodra de Overeenkomst Persoonlijk Gebruiksrecht en/of de Overeenkomst Gebruiksgenot tussen de Producent en Woonland een einde neemt.

4. OPSCHORTENDE VOORWAARDEN

4.1. De Overeenkomst wordt aangegaan onder de hierna vermelde opschortende voorwaarden:

- De positieve beoordeling van de voorafgaande beslissing in fiscale zaken (ruling) door de FOD Financiën met betrekking tot de toepassing van de BTW-regelgeving, zoals aangevraagd door de Producent op 19 september 2024; of een negatieve beoordeling waarvan het gevolg tussen de Partijen kan worden opgelost.

4.2. Indien deze voornoemde opschortende voorwaarde niet is vervuld [drie maanden na de datum van deze Overeenkomst], dan wel de Producent geen afstand doet van deze opschortende voorwaarde, zullen de Partijen de haalbaarheid van de verwezenlijking van de opschortende voorwaarde bestuderen en een nieuwe datum voor de verwezenlijking vastleggen. Indien op deze nieuwe datum de opschortende voorwaarde(n) nog steeds niet vervuld zijn, zal de Overeenkomst een einde nemen, zonder dat de Partijen elkaar uit hoofde van die beëindiging iets verschuldigd zijn.

4.3. De opschortende voorwaarde is gesteld in het voordeel van de Producent, die er als enige afstand van kan doen. Afstand van één of meerdere opschortende voorwaarde(n) wordt niet vermoed, en kan enkel plaatsvinden middels een geschreven mededeling aan de Afnemer.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

5. PRIJS EN VERGOEDINGEN

5.1. Vanaf de datum van deze Overeenkomst voor de Installatie Fase 1 en vanaf de voorlopige oplevering van de Installatie Fase 2 zoals bepaald in 3.2, zal gedurende de looptijd van deze Overeenkomst de Reststroom die door de Afnemer afgenomen wordt aan de Afnemer worden aangerekend aan een vaste prijs van [XX €/MWh exclusief BTW ofwel [...] €/MWh inclusief BTW] (de "Contractprijs").

5.2. De Contractprijs wordt jaarlijks geïndexeerd aan Y%, waarbij de eerste indexatie zal gebeuren na 12 maanden na indienststelling van de Installatie Fase 2.

5.3. Partijen erkennen voor het overige zelf in te staan voor de werkelijke belastingen, toeslagen en heffingen, opgelegd door nationale, gewestelijke en gemeentelijke regelgevingen, de kosten verbonden aan de noodbevoorrading van de Afnemer (anders dan die uit het net), de kosten verbonden aan de openbare dienstverplichtingen, de door de bevoegde Netbeheerder aangerekende tarieven als vergoedingen voor de meetinrichting(en), meteropname en meetgegevens, en elke andere belasting op de toegevoegde waarde (BTW) dan BTW geheven op de Reststroom. Deze Overeenkomst is namelijk enkel van toepassing op de energiecomponent.

5.4. Bijkomende uitrustingen die de Afnemer zou vragen zijn niet voorzien in de Contractprijs en zullen, indien van toepassing, tegen de werkelijke kostprijs aan de Afnemer worden aangerekend als een verhoging van de voormelde Contractprijs. De Producent zal dergelijke kosten en verhogingen staven alvorens ze aan Afnemer te factureren.

5.5. De Producent garandeert dat de Reststroom opgewekt is door de zonnepanelen van de Installaties. Het betreft evenwel opgewekte energie van kleine particuliere installaties (<10 kW) waarvoor heden geen garanties van oorsprong worden uitgereikt. Indien in de toekomst hiervoor garanties van oorsprong beschikbaar zouden komen dan zal de Producent die opvragen aan de bevoegde administratie en ervoor zorgen dat hij deze zal ontvangen voor de Reststroom, waarna deze garanties van oorsprong kosteloos aan Afnemer worden toegekend/geneutraliseerd voor de Reststroom. De Partijen erkennen dat enige garantie van oorsprong, die aan de Producent zou worden verleend in deze Overeenkomst, eigendom zou zijn van de Afnemer.

6. FINANCIËLE VERREKENING

6.1. De grondslag voor de verrekening van deze Overeenkomst is de financiële verrekening van elektriciteit ("Financiële Verrekening") als volgt:

6.1.1. Bij de uitvoering van de Overeenkomst wordt het verschil tussen de Epex Spot day-ahead uursprijs ('de Referentieprijs') (of een vervangingsindex die de Partijen overeenkomen die zo goed mogelijk hetzelfde resultaat oplevert) en de Contractprijs terugbetaald of ontvangen door de Afnemer aan de Producent (het 'Prijsverschil'), al naargelang dat verschil negatief of positief is.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

6.1.2. Het Prijsverschil zal berekend worden naar hoeveelheid op basis van de hoeveelheid Reststroom. De Producent zal hiervoor kopijen delen van de injectiehoeveelheden Reststroom.

7. BETALING

7.1. De Financiële Verrekening gebeurt per factuur trimestrieel en ten laatste 1 maand na afsluiting van het trimester. Het eerste en het laatste trimester van de Overeenkomst gaat slechts over de trimesters waarop de Overeenkomst betrekking heeft.

7.2. De factuur omvat een overzicht met minimaal:

- (i) de totale hoeveelheid geïnjecteerde stroom uit de Installaties;
- (ii) de Reststroom, zijnde punt (i) eventueel gecorrigeerd met de geleverde hoeveelheid via burgerparticipatie en energiedelen indien en waar van toepassing
- (iii) de van toepassing zijnde Referentieprijs per kWh voor de Reststroom voor de betrokken periode;
- (iv) de (geïndexeerde) Contractsprijs;
- (v) de Financiële Verrekening;
- (vi) alle andere bedragen die een Partij aan de andere verschuldigd is overeenkomstig deze Overeenkomst;
- (vii) het nettobedrag dat door een Partij aan de andere moet worden betaald, rekening houdend met al het bovenstaande en alle BTW die van toepassing is op de in deze clausule vermelde bedragen.

7.3. De Producent is verantwoordelijk voor het bepalen van de correcte BTW-behandeling die van toepassing is op de Overeenkomst en bevestigt een BTW-nummer te hebben zonder vrijstelling. Producent zal op de datum van deze Overeenkomst aangeven hoe de BTW zal worden geboekt. Wanneer er een wijziging plaatsvindt in zijn BTW-registratie of eender welk aspect van hoe de BTW op de Reststroom zal worden geboekt tijdens de duur van de Overeenkomst, meldt de Producent die wijziging aan de Afnemer zo spoedig als redelijkerwijze haalbaar nadat de wijziging heeft plaatsgevonden, vanaf wanneer deze dit dan kan toepassen.

7.4. De Leverancier (die de informatie krijgt van de Producent overeenkomstig artikel 2.3) verstuurt de facturen aan de Afnemer via E-facturatie via Peppol. De factuur bevat, naast de gegevens die verplicht zijn overeenkomstig het BTW-wetboek, het ondernemingsnummer en BTW-nummer van de Producent en van de Afnemer.

7.5. De Afnemer beschikt over een verificatietermijn van 30 kalenderdagen vanaf de datum van de factuur. De betaling van het aan de Producent verschuldigde bedrag vindt plaats binnen de betalingstermijn van 30 kalenderdagen vanaf de datum van beëindiging van de verificatie, voor zover de Afnemer tegelijk over de regelmatig opgemaakte factuur beschikt, alsook over de andere, eventueel vereiste documenten.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

7.6. Ingeval van laattijdige betaling van conforme en niet betwiste facturen is, na voorafgaande ingebrekestelling een interest verschuldigd die gelijk is aan de wettelijke interestvoet, op basis van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties en desgevallend onder toepassing van de Belgische regels inzake interesten bij overheidsopdrachten, onverminderd het recht van Producent op eventuele vergoeding van kosten van gerechtelijke en/of buitengerechtelijke inning. Deze bedragen zijn onmiddellijk opeisbaar.

7.7. Facturen worden geacht te zijn aanvaard indien ze niet binnen de 30 dagen na datum van de factuur uitdrukkelijk per schrijven worden geprotesteerd met vermelding van de reden van het protest. Indien een Partij een factuur betwist, moet ze de andere Partij het niet betwiste deel van die factuur, betalen tegen de toepasbare vervaldatum.

7.8. Als bepaalde informatie, vereist om een factuur op te stellen, niet beschikbaar is op het ogenblik dat de factuur wordt opgesteld, kan een Partij die factuur opstellen op basis van haar redelijke inschatting van die informatie.

7.9. Indien informatie beschikbaar wordt (ook wanneer de informatie die was geschat om een factuur op te stellen, beschikbaar wordt) die een van de Partijen in staat zou hebben gesteld de andere Partij op een preciezere manier te factureren indien de informatie gebruikt was bij de aanmaak van een factuur onder deze Overeenkomst, of indien anders was gebleken dat een factuur fouten bevatte, wordt de resulterende onnauwkeurigheid of fout tussen het oorspronkelijk gefactureerde bedrag en het juiste bedrag aan de andere Partij bekendgemaakt zo spoedig als redelijkerwijze haalbaar nadat die informatie beschikbaar wordt.

7.10. De Producent is gerechtigd zijn eigen schulden in het kader van deze Overeenkomst te verrekenen met de vorderingen op de Afnemer.

7.11. Voor de berekening van de Referentieprij worden, voor de momenten dat de Installaties injecteren op het openbaar net voor een prijs die zich onder 0 EUR/MWh bevindt (bij zgn. 'negatieve uren'), de prijzen berekend als zijnde 0 EUR/MWh. De Producent neemt zodoende deze kosten onder 0 EUR/MWh op diens eigen rekening.

8. MEETINSTALLATIES

8.1. De hoeveelheid Reststroom wordt gemeten door continu gelezen (digitale) meters aan de meetinstallaties nodig voor het meten van alle elektriciteit die wordt geïnjecteerd vanuit de Installaties. Bij en tijdens toepassing van energiedelen op de Installaties, wordt een correctie gemaakt voor de hoeveelheid zoals gemeten door continu gelezen (digitale) meters aan de meetinstallaties van de betrokken partijen bij energiedelen.

8.2. De Producent zorgt er gedurende de volledige duur van de Overeenkomst voor dat de meetinstallaties op de Installaties worden geïnstalleerd, geëxploiteerd en onderhouden overeenkomstig alle toepasselijke regelgeving en reglementen.

8.3. Bij twijfel over de juistheid van de meting kunnen zowel de Afnemer als de Producent verzoeken dat de meetinstallaties worden onderzocht. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van de vragende Partij, onverminderd het recht van

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Producent deze kosten te verhalen op de Afnemer indien de meting volgens het door Afnemer gevraagde onderzoek onjuist is. Ingeval het onderzoek uitwijst dat de afwijking groter is dan toegestaan, zal de Producent de omvang van de daadwerkelijke hoeveelheid vaststellen aan de hand van de uitkomst van het onderzoek. Herberekening zal plaatsvinden over de periode dat de meetinrichting onjuist heeft gefunctioneerd, doch ten hoogste voor een periode van twaalf (12) maanden.

8.4. Indien het onderzoek geen hanteerbare maatstaf oplevert voor het vaststellen van de juiste omvang van de geleverde Reststroom, is de Producent bevoegd de omvang van de hoeveelheid in de betreffende periode te schatten.

9. ONDERHOUD

9.1. De Producent is overeenkomstig de Overeenkomst Gebruiksrecht gehouden tot het onderhoud van de Installaties. De Producent behoudt het recht om de Installatie(s) tijdelijk (geheel of gedeeltelijk) buiten gebruik te stellen voor onderhouds- of verbeteringswerkzaamheden (met inbegrip van werken aan de gebouwen waarop de Installatie staat). Dit kan geen aanleiding geven tot enige aansprakelijkheid in hoofde van de Producent.

10. ENGAGEMENTEN KLANT

10.1. De Afnemer machtigt de Leverancier om alle benodigde handelingen te (laten) verrichten om de verplichtingen die aan de Leverancier gesteld worden, uit te (kunnen) voeren.

10.2. De Afnemer of zijn vergunninghoudende leverancier, of elke bevoegde partij, aangesteld door de vergunninghoudende leverancier, moet de toegangshouder zijn en blijven met betrekking tot zijn eigen toegangspunten voor de duur van de levering conform deze Overeenkomst;

10.3. Indien de Afnemer de Leverancier wil vervangen, zal de Producent redelijke bijstand bieden aan de Afnemer, de op dat moment huidige Leverancier en de vervangende vergunninghoudende leverancier om die verandering te vergemakkelijken, met inbegrip van redelijke bijstand in termen van meterregistratie en wijzigingen aan betalingssystemen (maar niet aan de betalingsvoorwaarden) en rekeningoverdrachten. Die leverancier dient zich dan ook te verbinden tot het meehelpen uitvoeren van de engagementen als Leverancier binnen deze Overeenkomst.

11. INFORMATIEVERPLICHTINGEN

11.1. De Afnemer zal de Producent volledig en tijdig informeren over alle voorvallen of wijzigingen in omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst waaronder:

- i. elke informatie over verschillen en andere onvoorziene afwijkingen inzake afname door Afnemer die de uitvoering van deze Overeenkomst kunnen verhinderen;
- ii. Informatie over de overdracht of de sluiting van de Overeenkomst Gebruiksrecht en Overeenkomst Gebruiksgenot, voorafgaand en schriftelijk te melden.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

11.2. Als één van de in vorige paragraaf genoemde situaties zich voordoet, kan de Afnemer de Producent vragen de Overeenkomst aan deze gewijzigde omstandigheden aan te passen. De Producent kan een dergelijk verzoek weigeren of aan een dergelijk verzoek bepaalde voorwaarden verbinden. Alle door de Producent gemaakte kosten die verband houden met een dergelijke aanpassing of de eventuele beëindiging van de Overeenkomst komen voor rekening van de Afnemer. Indien de Overeenkomst Gebruiksrecht of Overeenkomst Gebruiksgenot door een nalaten van Producent vroegtijdig een einde neemt, zal Producent alle door de Afnemer gemaakte kosten die verband houden met een dergelijke aanpassing of de eventuele beëindiging van de Overeenkomst voor diens rekening nemen.

11.3. De Producent zal aan de Afnemer en de door de Afnemer gemachtigde personen redelijke toegang verstrekken tot technische en commerciële gegevens en informatie betreffende de Installaties, rekening houdend met het feit dat noch de Afnemer, noch de vergunninghoudende leverancier het vermogen hebben om de werking van de Installaties te controleren.

12. OVERDRACHT

12.1. Zonder schriftelijke toestemming van de andere Partij mag de Partij zijn rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst niet aan een derde overdragen. De Producent kan wel zijn rechten onder Overeenkomst overdragen middels waarborg aan of ten gunste van een bank, financiële instelling of andere bonafide kredietgever in verband met de financiering of herfinanciering van zijn verplichtingen hieronder of zijn bedrijfsactiviteiten in het algemeen. De Producent zal de Afnemer voorafgaand schriftelijk op de hoogte stellen van dergelijke overdracht.

12.2. Bij overdracht van de Overeenkomst verbindt de derde partij aan wie de Overeenkomst werd overgedragen zich er uitdrukkelijk toe de rechten en verplichtingen uit deze Overeenkomst over nemen.

13. VROEGTIJDIG EINDE

13.1. Elke Partij heeft het recht om de Overeenkomst met onmiddellijke ingang en zonder voorafgaande ingebrekestelling op te zeggen of op te schorten in geval van:

- i. Overmacht zoals gedefinieerd in artikel 15.1;
- ii. continue onderbreking van de levering opgelegd door de Netbeheerder wanneer dit niet de fout is van de betreffende Partij;
- iii. insolventie of faillissement, ontbinding, gerechtelijke reorganisatie of vereffening van de andere Partij; en/of
- iv. in geval van bewezen bedrog of fraude van de andere Partij.

13.2. De Producent heeft het recht om de Overeenkomst met onmiddellijke ingang en zonder voorafgaande ingebrekestelling op te zeggen of op te schorten in geval

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- (i) één of meerdere van de Toegangsovereenkomsten, Aansluitingsovereenkomsten of overeenkomsten van Toegangsverantwoordelijke, gesloten tussen de Afnemer en de Netbeheerder werden onderbroken, opgeschort, opgezegd of beëindigd;
- (ii) ingeval Afnemer geen leveringsovereenkomst heeft die de Afnemer in staat stelt al zijn verplichtingen onder deze Overeenkomst na te komen of te doen nakomen.

13.3. Elke Partij kan na voorafgaande kennisgeving per email of aangetekende brief aan de andere Partij die binnen dertig (30) dagen zonder gevolg is gebleven, de uitvoering van de Overeenkomst opschorten of de Overeenkomst beëindigen indien een van de volgende situaties zich voordoet:

- i. indien de andere Partij zijn betalingen nalaat of enige openstaande som die schuldig is onder deze Overeenkomst;
- ii. in geval de veiligheidsvoorschriften niet worden nageleefd;
- iii. in geval van aanvraag tot betalingsopschorting door de andere Partij; en/of
- iv. in geval van elke andere materiële inbreuk op de bepalingen van de Overeenkomst door de andere Partij.

Indien nodig en op grond van objectieve redenen, kan de andere Partij een langere termijn dan dertig (30) dagen verzoeken om de inbreuk te herstellen. Elke Partij kan dergelijke verlenging weigeren op basis van objectieve redenen.

13.4. De beëindiging door één van de Partijen zal ter kennis worden gebracht via e-mail of aangetekend schrijven met ontvangstbewijs.

13.5. Wanneer deze Overeenkomst door een van de Partijen wordt beëindigd overeenkomstig deze Clausule 13, zal de nalatige partij gehouden zijn het Beëindigingsbedrag zoals aangeduid in Bijlage [...] binnen 60 dagen na ontvangst van de kennisgeving te betalen. Late betalingen zullen worden vermeerderd met interesten overeenkomstig Clausule 7.7.

14. AANSPRAKELIJKHEID

Uitsluiting

14.1. Met inachtneming van Clausule 14.2, is geen van de Partijen aansprakelijk tegenover de andere Partij onder deze Overeenkomst voor:

14.1.1. verlies, schade, kosten of andere uitgaven voor zover die niet natuurlijk voortvloeien uit de breuk en niet redelijkerwijze kan worden beschouwd dat ze waren beoogd door de Partijen op de datum van deze Overeenkomst; of

14.1.2. bijzondere, onrechtstreekse of consequentiële verliezen, met inbegrip van verliezen die een verlies van gebruik, verlies van goodwill, verlies van winst of verlies van inkomsten vormen, in elk geval ondergaan door de andere Partij met betrekking tot eender welke schending van de voorwaarden van deze Overeenkomst.

Geen beperking

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

14.2. Niets in deze Overeenkomst zal de aansprakelijkheid van een van de Partijen voor fraude of frauduleuze verkeerde voorstelling, opzettelijke nalatigheid, overlijden of persoonlijk letsel als gevolg van de nalatigheid van die Partij, bedragen die verschuldigd zijn onder deze Overeenkomst of een andere soort aansprakelijkheid die niet in deze Clausule gespecificeerd is en die niet bij wet kan worden uitgesloten of beperkt, uitsluiten of beperken.

15. REGELGEVENDE WIJZIGINGEN EN HARDSHIP

15.1. Indien het bij of krachtens van toepassing zijnde regelgeving bepaalde, tot omstandigheden leidt van dien aard dat de ongewijzigde instandhouding van de Overeenkomst ten opzichte van één of beide Partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mag worden verwacht, dan zullen Partijen de Overeenkomst voor zover noodzakelijk aanpassen. Is de voortzetting van de Overeenkomst niet meer mogelijk, dan zullen de Partijen met elkaar in overleg treden over het aangaan van een nieuwe overeenkomst, weliswaar met respect voor de bepalingen van het overheidsopdrachtenrecht.

15.2. Indien een feit dat een aanzienlijke verstoring veroorzaakt van het initiële economische evenwicht van de Overeenkomst, tot omstandigheden leidt van dien aard dat de ongewijzigde instandhouding van de Overeenkomst ten opzichte van één of beide Partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mag worden verwacht, dan zullen Partijen de Overeenkomst voor zover noodzakelijk aanpassen. Is de voortzetting van de Overeenkomst niet meer mogelijk, dan zullen de Partijen met elkaar in overleg treden over het aangaan van een nieuwe overeenkomst, weliswaar met respect voor de bepalingen van het overheidsopdrachtenrecht.

16. OVERMACHT

16.1. 'Overmacht' betekent elke onvoorzienbare en onvermijdelijke gebeurtenis die de uitvoering van de Overeenkomst door een Partij absoluut onmogelijk maakt en die hem dwingt diens handelingen tijdelijk of definitief stop te zetten (bijvoorbeeld oorlogen en de daaraan verbonden gevolgen, abnormaal stormweer, heikracht, eenzijdige en dwingende beslissingen van de overheid die de uitvoering van de Overeenkomst absoluut onmogelijk maken en die niet aan de hierop dienst doende Partij te wijten zijn). De hierop dienst doende Partij zal zich niet kunnen beroepen op Overmacht tenzij deze ze aan de andere Partij heeft gemeld, per aangetekend schrijven, ten laatste 15 dagen nadat ze zich hebben voorgedaan.

17. TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELINGEN

17.1. De Partijen erkennen dat er technologische, wettelijke en commerciële ontwikkelingen kunnen plaatsvinden in de sector van hernieuwbare-stroomopwekking die in de toekomst een positief of negatief effect hebben op de technologische en financiële prestatie van de Installaties, met inbegrip van de markten van stroomopslag en -beheer, technologische integratie en convergentie, slimme netwerken, energiegemeenschappen, ondersteunende diensten, congestiebeheer en capaciteit (vergoeding). Voor zover het gebruik van die ontwikkelingen geen gevolgen heeft voor de rechten, voordelen of

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

verplichtingen van de Afnemer onder deze Overeenkomst, is de Producent vrij om van dergelijke ontwikkelingen gebruik te maken zonder de toestemming van de Afnemer. Niettegenstaande het voorgaande, komen de Partijen overeen dergelijke ontwikkelingen van tijd tot tijd te goeder trouw te bespreken om te evalueren of ze eventueel in onderling akkoord wijzigingen kunnen aanbrengen aan de Overeenkomst om die ontwikkelingen te benutten in het voordeel van alle Partijen. Die gesprekken zullen minstens een maal per jaar plaatsvinden en minstens twee uur duren. Voor alle duidelijkheid: geen van de Partijen is verplicht om wijzigingen aan de Overeenkomst te aanvaarden.

18. GESCHILLEN

18.1. De Partijen zullen elk meningsverschil of geschil met betrekking tot de Overeenkomst aan bemiddeling onderwerpen voordat ze enige gerechtelijke stappen ondernemen. Daartoe zullen de Partijen naar ten minste één ontmoeting in bemiddeling iemand met beslissingsbevoegdheid afvaardigen. De Partijen kiezen een door de Federale Bemiddelingscommissie erkende bemiddelaar.

18.2. De Partijen verdelen de kost van de bemiddeling.

18.3. Als de bemiddeling mislukt, zijn de rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement van de plaats waar de Afnemer zijn maatschappelijke zetel heeft exclusief bevoegd voor geschillen met betrekking tot deze Overeenkomst.

18.4. Wanneer een van de Partijen de andere Partij een toegeeflijkheid, tolerantie of termijnverlenging verleent of wanneer ze een van haar rechten of rechtsmiddelen niet of niet onmiddellijk vaststelt of uitoefent, worden de rechten en rechtsmiddelen van die Partij met betrekking tot deze Overeenkomst in geen geval verminderd, afgestaan of tenietgedaan.

18.5. Indien een van de Partijen een schending van deze Overeenkomst vrijstelt, heeft ze nog altijd het recht om de betreffende bepaling achteraf af te dwingen en die vrijstelling zal niet worden verondersteld als een vrijstelling van elke latere schending van die of een andere bepaling.

19. NIET-VERTROUWELIJKHEID

19.1. Onderhavige Overeenkomst tussen de Partijen is op zich niet-vertrouwelijk, en op schriftelijk verzoek raadpleegbaar, tenzij dit verboden wordt omwille van toepasselijke regelgeving.

20. STEP-IN

20.1. Om financiering of herfinanciering van de bouw, aansluiting en exploitatie van de Installaties te bekomen, zal de Producent met een financierende partij (hierna, samen met een eventuele opvolger of rechtverkrijgende, de "Investeerder") een overeenkomst aangaan op grond waarvan de Producent zijn toekomstige kredietrechten op de Installaties voortvloeiend uit deze Overeenkomst voor een overeengekomen bedrag aan de Investeerder kan overdragen, indien de Investeerder hierom vraagt, waarvan de modaliteiten zo spoedig als mogelijk door Producent aan Afnemer zullen worden verschaft.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

20.2. In alle gevallen kan de overdracht van facturen aan de Investeerder slechts plaatsvinden indien de Afnemer een ingebrekestelling ontvangen heeft inzake de betaling van diens facturen en deze vijftien (15) dagen zonder gevolg is gebleven. De in de Overeenkomst opgenomen rechten en verplichtingen blijven bij dergelijke overdracht van toepassing, met uitzondering van de betalingsverplichting die dan overgedragen wordt naar de Investeerder toe in plaats van naar Producent toe. Er wordt overeengekomen dat de betaling aan de Producent de Afnemer bevrijdt indien de betaling geschiedt vóór enige kennisgeving van de overdracht per email of aangetekend schrijven.

20.3. In geval van niet-nakoming van de verplichtingen van de Producent uit hoofde van deze Overeenkomst en als een voorafgaande stap voor beëindiging, zal de Investeerder onmiddellijk gerechtigd zijn om één of alle van de volgende acties uit te voeren na kennisgeving per email of aangetekend schrijven aan de Afnemer, al naar gelang het geval:

- i. Te bewerkstelligen op dezelfde voorwaarde als deze Overeenkomst dat een derde de aspecten van de Overeenkomst uitvoert die de Producent niet nakomt;
- ii. Om elk bedrag te betalen dat door de Producent verschuldigd is aan een derde partij die belast is met de uitvoering van een aspect van de Overeenkomst;
- iii. Het initiëren van elke noodzakelijke stap jegens de Afnemer (direct of via de Producent) voor de overdracht van de Overeenkomst aan een derde partij in plaats van de Producent.

20.4. De Afnemer en de Producent stemmen er hierbij mee in dat de Investeerder (of enige opvolger of rechtverkrijgende van de Investeerder) op de hiervoor bedoelde wijze optreedt om de beëindiging van de Overeenkomst te voorkomen.

20.5. De Producent verplicht zich hierbij aan Investeerder alle gerechtvaardigde kosten of uitgaven te vergoeden die het gevolg zijn van het ingevolge dit artikel toegekende recht.

21. OVERIGE BEPALINGEN

21.1. Het niet aandringen op de naleving van één of meer bepalingen van de Overeenkomst mag niet worden geïnterpreteerd als een verklaring van afstand daarvan of als een beperking van de rechten tussen de Partijen.

21.2. Indien een bepaling van de Overeenkomst nietig blijkt te zijn, is alleen die bepaling nietig, en niet de Overeenkomst in haar geheel. Alle bepalingen die nietig zijn, zullen worden vervangen door een geldige bepaling die nauw aansluit bij de bedoelingen van de Partijen, die daartoe te goeder trouw zullen onderhandelen.

21.3. Deze Overeenkomst bevat de volledige Overeenkomst tussen de Partijen met betrekking tot haar onderwerp. Elk van de Partijen doet onherroepelijk en onvoorwaardelijk afstand van elk recht dat ze kan hebben om schadevergoeding te eisen voor of deze Overeenkomst op te zeggen wegens schending van enige garantie die niet uitdrukkelijk is opgenomen in deze Overeenkomst, of een verkeerde voorstelling die al dan niet is opgenomen in deze Overeenkomst, tenzij die verkeerde voorstelling frauduleus gebeurde.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

21.4. De Overeenkomst werd gesloten ter uitvoering van een onderdeel van de Overheidsopdrachten, om er één geheel mee te vormen en onverkort van toepassing te Zijn. De Overeenkomst dient bijgevolg steeds door de Partijen te worden bekeken in het kader van deze Overheidsopdrachten en van de wetgeving overheidsopdrachten. In geval van tegenstrijdigheid tussen de Overeenkomst enerzijds en de Overheidsopdrachten en/of wetgeving overheidsopdrachten anderzijds, hebben de Overheidsopdrachten en wetgeving overheidsopdrachten steeds voorrang.

Deze OVEREENKOMST is in evenveel exemplaren opgesteld en ondertekend als er Partijen zijn.

ONDERTEKEND voor en in naam van Klimaan cvso:

.....

Handtekening

.....

[Titel]

ONDERTEKEND voor en in naam van Stad Mechelen:

.....

Handtekening

.....

[Titel]

ONDERTEKEND voor en in naam van Vlaams Energiebedrijf:

.....

Handtekening

.....

[Titel]

BIJLAGE 1: INSTALLATIES

INSTALLATIE FASE 1

Onroerend Goed: Oppervlakte van de daken van de woningen opgenomen in onderstaande tabel in eigendom van Woonland. Al deze woningen zijn gelegen te 2800 Mechelen, kadastraal gekend te Mechelen, afdeling 2 sectie B met perceel nummer zoals beschreven in onderstaande tabel:

[Kadastrale gegevens en inplantingsplan toe te voegen]

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

EAN code voor injectie: [EAN-codes Installaties]

Netbeheerder: [...] (de "Netbeheerder")

De volgende kerncijfers zijn louter indicatief van belang:

Omvang van de Installaties: [...]kWp

Verwachte productie van de Installaties: [...]MWh/jaar

INSTALLATIE FASE 2

Onroerend Goed: Oppervlakte van de daken van de woningen opgenomen in onderstaande tabel in eigendom van Woonland. Al deze woningen zijn gelegen te 2800 Mechelen, kadastraal gekend te Mechelen, afdeling 2 sectie B met perceel nummer zoals beschreven in onderstaande tabel:

[Kadastrale gegevens en inplantingsplan toe te voegen]

EAN code voor injectie: [EAN-codes Installaties]

Netbeheerder: [...] (de "Netbeheerder")

De volgende kerncijfers zijn louter indicatief van belang:

Omvang van de Installaties: [...]kWp

Verwachte productie van de Installaties: [...]MWh/jaar

BIJLAGE 2: TOEGANGSPUNTEN AFNAME

EAN code voor afname: *[[EAN-codes van Afnemer waar de afname van de equivalente hoeveelheid betrekking op zal hebben]]*

Netbeheerder: [...] (de "Netbeheerder")

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 10: KAMP C & NEIGHBOURHOOD OOSTERWIJK PILOT | TENDER FOR PARTICIPATION & TECHNICAL ASSISTANCE (RENEWABLE ENERGY COMMUNITY)

KRIJTLIJNEN HERNIEUWBARE ENERGIEGEMEENSCHAP KAMP C EN OOSTERWIJK | BLUEPRINT FOR A REC KAMP C & OOSTERWIJK NEIGHBOURHOOD

Technische ondersteuning & Procesbegeleiding bij participatietraject Kamp C (dec2024)

INHOUD

1. Inleiding
2. Tandems | LIFE - het TANDEMS project - doelstellingen | de rol van Kamp C
3. Doel aanbesteding
4. Trajecten
 - Participatietraject
 - Technisch plan
5. Kamp C zoekt externen voor procesbegeleiding en ondersteuning
 - Ervaring – Motivatie | Planning traject | Raming | Gunningcriteria

1. INLEIDING

Eén van de doelstellingen van Kamp C is het **meest inspirerend voorbeeld te vormen in Vlaanderen** rond het **behalen van de doelstellingen van de energietransitie**, samen met de buurt Oosterwijk. Hieronder valt het verminderen en **fossielvrij** maken van het **energieverbruik** (zowel elektriciteit als warmte) van zowel de site Kamp C als Oosterwijk tegen **2035**. Dit willen we behalen op een **inclusieve** manier, waarbij niemand vergeten

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

wordt. De oprichting van een **energiegemeenschap** moet deze doelstellingen ondersteunen.

Kamp C heeft de ambitie om de komende jaren investeringen en ingrepen door te voeren op de eigen site die de energietransitie van de ganse buurt kunnen versnellen. Denk hierbij aan bijkomende PV-installaties, batterijen, laadpalen, DC-infrastructuur, warmtenet, warmte-opslag, ... - maar het is nog niet duidelijk welke maatregelen nodig zijn om onze doelstelling te behalen.

Daarnaast plant gemeente Westerlo ook ingrepen in Oosterwijk (bv. PV en renovaties) die de energietransitie moeten versnellen. Ook de burgers zelf zullen de komende jaren investeren in PV, warmtepompen, laadpalen, etc. Deze aanbesteding kadert binnen het EU LIFE project [TANDEMS](#).

2. TANDEMS PROJECT | Project & doelstellingen | Rol van Kamp C

2.1 TANDEMS-project – een hernieuwbare energiegemeenschap met de buurt

Energiegemeenschappen kunnen burgers en lokale overheden helpen om te investeren in hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie. Lokale overheden bevinden zich in een unieke positie om deze projecten te ondersteunen, erin te participeren en investeren, en om een positief plannings- en beleidsklimaat te scheppen om gemeenschappelijke energiebronnen te helpen stimuleren.

In verschillende landen, zoals België en Nederland, bestaat echter de vrees dat de hernieuwbare energiegemeenschappen samen met burgers (CEC- en REC-modellen) zullen worden gecommmercialiseerd, waardoor de participatie van de burgers overbodig wordt. In TANDEMS betogen wij dat opgerichte energiecoöperaties de juiste "voertuigen" zijn om een rechtvaardige en versnelde overgang te waarborgen, waarbij de burgers bij elke stap worden betrokken.

Uitgaande van de ontwikkeling van een open samenwerkingsmodel zal het project aantonen hoe nieuwe en nauwere partnerschappen tussen steden/regio's en energiecoöperaties kunnen leiden tot een regionaal ondersteunend kader voor gemeenschapsenergie, dat op grote schaal kan worden overgenomen in EU-regio's.

Het TANDEMS-project heeft als doel: het bekrachtigen en faciliteren van burgers om deel te nemen aan de overgang naar schone energie, een belangrijke route naar de oplossing van het klimaatprobleem waarmee we allemaal worden geconfronteerd.

2.2 TANDEMS Tools

TANDEMS heeft een aantal repliceerbare modellen ontwikkeld, die toegepast kunnen worden in het participatietraject:

Tool 1 | Value network mapping

Value network mapping is een methode om duidelijk te krijgen, wie welke rol op zich neemt.

uitleg <https://oecd-opsi.org/wp-content/uploads/2022/05/Vito-booklet-v6.pdf>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Tool 2 | DROOM, DURF en DOE -dagen,

samen de eerste stappen zetten naar een energiegemeenschap!

DROOM informeren & inspireren om de vraagstelling van de gemeenschappen duidelijk te krijgen;

DURF adviseren & coproduceren: de cases die worden geformuleerd in het technisch plan en de vragen van de gemeenschap komen op tafel te liggen, we nodigen de experts uit.

Organiseren van een uitstap om inspiratie op te doen, hoe een energiegemeenschappen eruit kan zien.

DOE coproduceren & beslissen: met de gemeenschap gaan we een specifiek realisatieplan verder uitwerken.

De algemene doelstelling van de 3D-dagen is dus om de vorming van de energie-gemeenschap te ondersteunen door een wisselwerking van procesgerichte vaardigheden (via co-creatie, workshops...) en inhoudelijke input (lezingen, praktisch voorbeelden, 'markt'...). De inspiratie/participatie traject wordt zo een leer- en doe-middel voor de gemeenschap die een duidelijke stap wensen te zetten naar engagement.

Wij zitten niet in een beginfase van dit traject. Toch beseffen wij dat wij ondersteuning en procesbegeleiding nodig hebben van deskundige externen om onze inzet een grotere kans van slagen te geven.

Voor meer informatie over project Tandems : <https://lifetandems.eu/>

En interessante outputs : <https://lifetandems.eu/project-outputs/>

- Open collaboration model (uitleg over Jet pioniers en Bart)
- Training material and capacity building guidelines
- Twee interessante outputs zijn nog in de maak, maar zijn begin volgend jaar in het engels ter beschikking. Het betreft de business modellen en participatieproces.

3. DOEL AANBESTEDING

➤ 09|25 Blauwdruk REC Kamp C – Hernieuwbare energiegemeenschap met de buurt

Hernieuwbare energiegemeenschappen (HEGs) zijn door de EU ingevoerd als nieuwe spelers in het energiesysteem, met als doel ze te onderscheiden van traditionele marktpartijen. Ze moeten burgers een meer centrale rol geven in de energietransitie en door hun activiteiten sociale en ecologische meerwaarde creëren. Die activiteiten kunnen divers zijn, zoals het opwekken van hernieuwbare energie, het beheren van energieopslag, het aanbieden van of deelnemen aan energiediensten (zoals energieadvies), het aanbieden van of deelnemen aan flexibiliteit en het aanbieden van laaddiensten voor elektrische voertuigen. Daarnaast kunnen HEGs zelfgeproduceerde energie gebruiken, delen of verkopen. Omdat HEGs en het beleid daaromtrent nog in een experimentele fase zitten, is het nog onduidelijk welke activiteiten het meest beleidsmatig

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ondersteund moeten worden om hun sociale en ecologische belofte in de energietransitie waar te maken.

Kamp C wil het goede voorbeeld zijn. We willen de technologie dichterbij de burgers brengen.

De energietransitie verduidelijken, wat is de rol, die je kunt opnemen, waarbij de betrokkenheid van de gemeenschap – en dus van de wijk – het uitgangspunt vormt. De ervaringen en kennis worden gegoten in een script, die Kamp C gebruikt om andere gemeenten, initiatieven te inspireren.

De aanbesteding is een samensmelting van twee trajecten.

Het project bestaat uit twee trajecten:

technisch plan: studie naar de technische mogelijkheden om samen met de buurt Oosterwijk een hernieuwbare energiegemeenschap op te richten,

participatietraject: procescoaching van de 2 gemeenschappen, de community op het bedrijventerrein Kamp C enerzijds en de buurt Oosterwijk anderzijds, om samen de eerste stap te zetten naar een energiegemeenschap.

3.1 Participatietraject

Doelstelling 1 is een getekende samenwerkingsovereenkomst per business case tussen de nodige partijen.

De weg ernaar toe is even belangrijk als het doel zelf. Het zoeken, enthousiast maken en samenbrengen van potentiële partners, de buurt om een zo'n breed mogelijk gedragen samenwerking te bereiken.

De inschrijver dient, in samenwerking met Kamp C en op basis van de reeds gelegde contacten (zie punt 3), in gesprek te gaan met de partijen die nodig zijn om de business cases van punt 2.2 te realiseren. Het finale resultaat is een concreet engagement van deze partijen, met liefst een mix van burgers, bedrijven op Kamp C, bedrijven in Oosterwijk, verenigingen in Oosterwijk, gemeente Westerlo, en één of meerdere energiecoöperaties. Tijdens het traject moet duidelijk worden voor welke investeringen deze partijen een engagement willen aangaan, dat kan financieel of in andere inspanningen (bijvoorbeeld het leveren van diensten). Kamp C wil en zal zelf ook een rol opnemen in dit traject, zie punt 3.

3.2 Technisch Plan

Doelstelling 2 is het uitrekenen van specifieke business cases (zie punt 3) op vlak van benodigde investeringen en economische winsten, maar ook de ecologische en sociale kosten en baten.

De focus ligt hier op projecten die Kamp C kan bereiken op 0 tot 5 jaar. Kamp C heeft reeds vooronderzoek gevoerd, zie punt 3. Een maand na de startvergadering spreken we af welke cases we finaal kiezen, en deze dienen dan uitgerekend te worden, in overleg met de partijen binnen het participatietraject, op vlak van economische, sociale en ecologische kosten en baten. De uitgerekende dossiers dienen als uitgangspunt om de

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

nodige investeringen en mogelijke subsidiedossiers op te starten en in te plannen, zowel voor Kamp C als alle andere partijen.

3.3 Eindverslag

Doelstelling 3 is een eindverslag van het traject dat als model moet dienen voor lokale besturen om zelf een energiegemeenschap op te richten.

Kamp C heeft de rol om anderen te inspireren. Door het traject als een leidraad vast te leggen in een eindverslag, kunnen we dit verspreiden naar andere lokale besturen om te motiveren een gelijkaardige aanbesteding uit te schrijven ter oprichting van een energiegemeenschap (ter inspiratie onze uitgebreide leidraad rond circulair bouwen ([t Centrum | Kamp C](#))).

4. TRAJECTEN

4.1 PARTICIPATIETRAJECT Oosterwijk | Inspiratie - en Participatietraject voor gemeenschappen

a) Kamp C heeft reeds een basis gelegd.

Afgelopen jaar heeft Kamp C met de gemeente Westerlo, energiecoöperatie Campina Energy, bedrijven op Kamp C en de buurt gesproken over het opstarten van een energiegemeenschap Kamp C met de buurt Oosterwijk. “Samen als gemeenschap hernieuwbare energie opwekken, gebruiken en beheren”.

Er is belangstelling, maar er zijn ook vele vragen, die op een antwoord wachten. Vandaar de beslissing om een participatietraject op te starten om de gemeenschap - de bedrijven op Kamp C en de bewoners van Oosterwijk, inclusief de sociale doelgroepen - te informeren, te raadplegen en te adviseren.

Om hun noden en vragen nauwkeurig te kunnen verwoorden en mee te nemen in de vorming van een energiegemeenschap.

Burgerparticipatie ladder:

5. Beslissen
4. Co-produceren
3. Adviseren
2. Raadplegen
1. Informeren

Inspiratie uit het voortraject:

- Value network mapping 1.0 - zie verslag in bijlage
- Buurtcafé 1 en 2 – zie verslag buurtcafé 1

Lijst van reeds betrokkenen in de gemeenschap:

- Bedrijven Kamp C
- Bewoners lijst

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Verenigingen in Oosterwijk
- Sociale woonwijk
- Contactpersoon gemeente Westerlo
- Contactpersoon Campina Energie

Cases: Uit het technisch plan volgt een lijst met mogelijke cases gerangschikt van haalbaar op korte termijn tot opportuniteiten tegen 2050, waarin de betrokkenheid van de buurt wordt benoemd, enkele mogelijke pistes:

- Wijkrenovatie
- Energiedelen met de Buitenschoolse opvang in de buurt Oosterwijk
- Energiediensten aanbieden via laadstations op Kamp C met de buurt
- Buurtcafé wordt een Energiecafé
- Energiedelen met de school en de kinderen betrekken
-

Uit deze cases wordt een selectie gemaakt om voor te leggen aan de gemeenschap. Dit is onderdeel van het inspiratie/participatietraject, om de gemeenschap haar eigen energieverhaal vorm te geven.

We stellen de twee tools 'Value Network Mapping' en 'Droom, Durf en Doetraject' voor als mogelijk traject, waar Kamp C bij kan ondersteunen. De aanbieder staat vrij om een alternatief traject aan te bieden.

b) Planning Participatietraject

Als inspiratie, geven we onze interpretatie, u bent vrij om uw eigen traject aan te bieden. (Kamp C staat in voor de zalen en catering van de evenementen.)

FASE 1: Voorbereiding

- 1 overleg- en planningsmoment met Kamp C (samenwerking expert)

FASE 2a: VALUE NETWORK MAPPING + workshop

- 1 overleg- en planningsmoment met Kamp C
- Vormgeving van de VALUE NETWORK MAPPING + ontwikkeling van de aanpak (samenwerking expert)
- 2 workshops

FASE 2b: Voorbereiding DROOM evenementen

- 2 overleg- en planningsmomenten met Kamp C
- Vormgeving van de Droom evenementen + ontwikkeling van de aanpak

FASE 2c: DROOM evenementen

- 2 Droom evenementen: 1 avond coaching/moderatie eventueel 1 overleg/re-evaluatie moment tussen de 2 Droom evenementen
- 1 dagdeel in het weekend coaching/moderatie

FASE 3a: Voorbereiding DURF evenementen

- 1 overleg- en planningsmoment met Kamp C

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Vormgeving Durf evenementen en ontwikkeling van de aanpak (samenwerking expert)

FASE 3b: DURF evenementen begeleiden en faciliteren

- 2 durf evenementen
- 1 avond coaching
- 1 overleg/re-evaluatie moment tussen de 2 Durf evenementen
- 1 avond coaching

FASE 4: DOE traject begeleiden en faciliteren

- 2 doe evenementen + 1 feestmoment
- Vormgeving DOE traject met Kamp C en ontwikkeling van de aanpak (samenwerking expert)
- 2 workshops
- 1 overleg/re-evaluatie moment tussen de 2 Doe evenementen
- Vormgeving Feestdag om de realisatie te vieren (data nog te bepalen)
- Feestdag

FASE 5: Evaluatie

- Bundeling eindresultaat – KRIJTLIJNEN HERNIEUWBARE ENERGIEGEMEENSCHAP KAMP C EN OOSTERWIJK

4.2 Technisch Plan | Lijst van cases

a) Kamp C heeft reeds een basis gelegd.

Afgelopen jaar heeft Kamp C met de gemeente Westerlo, energiecoöperatie Campina Energy, bedrijven op Kamp C en de buurt gesproken over het opstarten van een energiegemeenschap Kamp C met de buurt Oosterwijk. “Samen als gemeenschap hernieuwbare energie opwekken, gebruiken en beheren”. Er is belangstelling, maar er zijn ook vele vragen, die op een antwoord wachten.

Het Technisch plan heeft als doel, een lijst met mogelijke cases op te leveren, gerangschikt van haalbaar op korte termijn tot opportuniteiten tegen 2035, waarin de betrokkenheid van de buurt wordt meegenomen, met een juridische toetsing.

Details over de visie 2035 – Kamp C

In de studie wordt telkens de doelstelling ‘het oprichten van een energiegemeenschap met Oosterwijk’ en het bijbehorend businessmodel, als uitgangspunt meegenomen. Cases, die nu al mogelijk zijn, worden voorgelegd samen met een businessmodel voor de energiegemeenschap. Deze cases worden meegenomen in het participatietraject met de buurt, de gemeente en de energiecoöperatie.

De site Kamp C met de buurt wil een vooruitstrevend voorbeeld zijn op vlak van energie opwekken, opslaan en delen, in alle mogelijke facetten. Kamp C heeft de volgende ambities:

- Maximaal lokale productie (buurt Oosterwijk) van groene energie (PV, wind, ...)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Delen van energie met andere bedrijven en de buurt, zodat niet elke locatie dient te investeren in opslag van energie – we willen het individueel belang overstijgen
- Slimme sturing van opwek, delen en opslag om overproductie en onderbenutting van energie te vermijden
- Een slimme combinatie van investeringen in de ganse buurt, rekening houdend met toekomstige veranderingen in energieverbruik en –opwek, elektrische mobiliteit, ...
- De ingrepen maken we zichtbaar, zodat de ganse bouwsector op bezoek komt om inspiratie op te doen (opwek, opslag, delen),
- Inclusief het visualiseren van de energiestromen: zichtbaar maken waar/wie/wanneer de energie opwekt, en verbruikt
- De investeringen zijn maximaal circulair, biobased en natuurinclusief. Zodat investeringen in energie ook de andere pijlers van Kamp C ondersteunen.

Enkele cases binnen bedrijventerrein Kamp C (dit is niet leidend):

- PV-panelen op de Basis + (3D geprint huis) opslag + koppeling aan laadpalen, en variatie in tarieven voor de buurt
- Gebruik maken van bestaande KWO capaciteit van De Basis en deze benutten in hetzelfde gebouw voor vervanging gasverwarming + nakijken mogelijkheid koppeling van aanpalende gebouwen (casana, ...) op restcapaciteit.
- PV-panelen op de Infocentrum + (schuur, blokhut HSB) + opslag + koppeling aan laadpalen
- 't Centrum – injectie PV-panelen opnemen in gemeenschap
- Bedrijven Eco-bouw en Bio-Home – opnemen in gemeenschap
- Alle gebouwen gekoppeld aan één klantencabine + 1 EAN nummer om tarieven voor delen van energie te vermijden

Mogelijke cases in de buurt Oosterwijk:

- Case, aangeboden door de gemeente Westerlo, buitenschoolse kinderopvang BKO, waarvan het dak ter beschikking wordt gesteld
-

Deze cases worden verder toegelicht tijdens het startoverleg, indien de inschrijver deze ook als veelbelovend beoordeelt.

Uit deze cases wordt een selectie gemaakt om voor te leggen aan de gemeenschap. Belangrijk is de vertaling naar mensentaal, en een aanwezigheid van de expert gedurende het inspiratie/participatie traject, zodat de gemeenschap haar eigen energieverhaal kan vormgeven.

4.3 De rol van het technisch bureau:

Value network mapping is een methode om duidelijk te krijgen, wie welke rol op zich neemt.

uitleg <https://oecd-opsi.org/wp-content/uploads/2022/05/Vito-booklet-v6.pdf>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Uw rol als expert wordt ingezet in het participatietraject.

We vragen aan het bureau om de meest relevante oplossingen uit te rekenen en beoordelen op vlak van hun technische haalbaarheid, de milieu- en klimaatimpact (waaronder CO2-reductie (investeringskost/ton CO2-besparing)) + efficiëntie (bv SCOP) en hun financiële haalbaarheid (bv TVT), en ook de sociale impact op de omgeving en mensen (sociale voordelen, impact op biodiversiteit, ...). We suggereren om hiervoor het Triple Layer Business Model Canvas te gebruiken, zie [The Triple Layered Business Model Canvas – A Tool to Design More Sustainable Business Models | Sustainable Business Model.org](#)

Onze input:

- voorstudie technisch plan (studentenversie juni 2024)
- monitoring via Esight
- verbruiken (Excel):
 - Gas-, water- en elektriciteitsverbruik per site
 - Kwartier en dagwaarden indien beschikbaar
 - Gegevens extra tussenmeters indien beschikbaar
- meters, plannen, EPC verslagen

4.4 Planning Technisch Plan in het traject

Wij verwachten dat de technische ondersteuning belangrijker wordt naarmate het project vordert. In het begin zal een eerder oriënterende input nodig zijn (welke cases zijn zinvol om te onderzoeken in het participatietraject). In de tweede helft van de opdracht zal het technisch bureau de concrete cases uitrekenen en vergroot de rol van expert in het participatietraject.

Als inspiratie, geven we onze interpretatie, u bent vrij om uw eigen traject aan te bieden. (Kamp C staat in voor de zalen en catering van de evenementen.)

FASE 1: Voorbereiding

- 1 overleg- en planningsmoment met Kamp C (samen met participatieadviseur)

FASE 2a: VALUE NETWORK MAPPING + workshop

- 1 overleg- en planningsmoment met Kamp C
- Vormgeving van de VALUE NETWORK MAPPING + ontwikkeling van de aanpak (samen met participatieadviseur)
- 2 workshops

FASE 3a: Voorbereiding DURF evenementen

- 1 overleg- en planningsmoment met Kamp C (samen met participatieadviseur)
- Berekenen en voorleggen cases

FASE 3b: DURF evenementen

- 2 durf evenementen | aanwezigheid inzetten van expertise

FASE 4: DOE traject begeleiden en faciliteren

- 2 doe evenementen + 1 feestmoment (samen met participatieadviseur)

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

- Verder uitwerken van de business cases

FASE 5: Evaluatie

- Bundeling eindresultaat – KRIJTLIJNEN HERNIEUWBARE ENERGIEGEMEENSCHAP KAMP C EN OOSTERWIJK

5. KAMP C ZOEKT EXTERNEN VOOR PROCESBEGELEIDING EN/OF ONDERSTEUNING

Ervaring – Motivatie | Planning traject | Raming | Gunningscriteria | extra opmerkingen

Wij vragen uw bureau om een offerte op te maken voor procesbegeleiding en/of technische ondersteuning van Kamp C bij het TANDEM-traject “hernieuwbare energiegemeenschap Kamp C en Oosterwijk”. Voor de tijdslijn en de planning voor de komende weken/maanden zie ii.

Mogen we u vragen de volgende onderdelen zo goed mogelijk in te vullen.

Graag ontvangen wij uw offerte ten laatste tegen woensdag 8 januari 2025 om 17u00. Op maandag 13 januari 2025 zal het Tandem-team van Kamp C de verschillende offertes analyseren, een beslissing nemen en alle gevraagde bureaus contacteren, zodat in januari 2025 het traject kan worden opgestart.

5.1 Motivatie | Aanpak | Ervaring | Profiel van begeleider(s)

Beschrijf hier:

- jullie motivatie, waarom deze opdracht bij jullie past
- jullie relevante ervaring en plan van aanpak
- wie van jullie team betrokken zal zijn

5.2 Tijdslijn

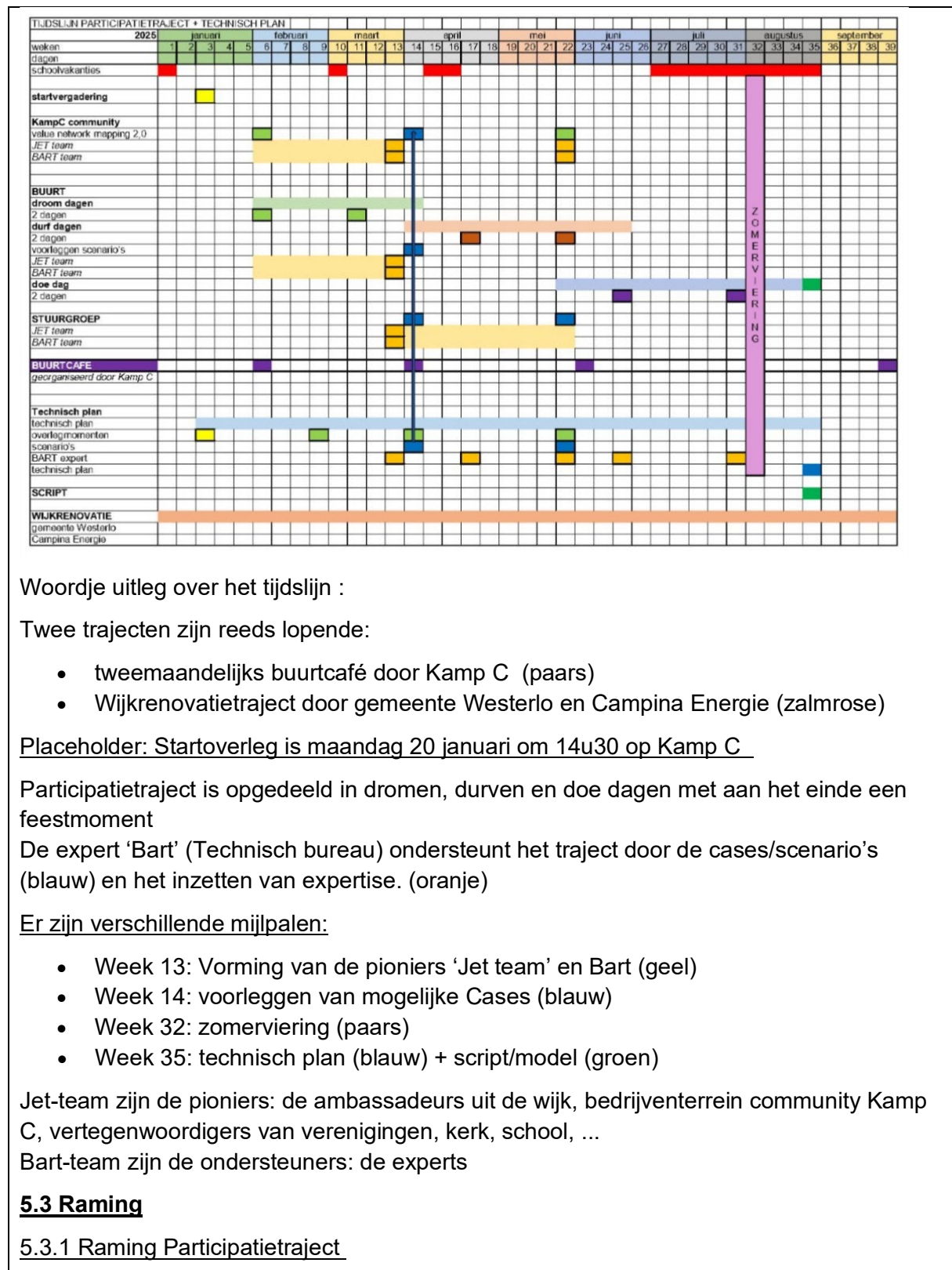

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

Woordje uitleg over het tijdslijn :

Twee trajecten zijn reeds lopende:

- tweemaandelijks buurtcafé door Kamp C (paars)
- Wijkrenovatie traject door gemeente Westerlo en Campina Energie (zalmroze)

Placeholder: Startoverleg is maandag 20 januari om 14u30 op Kamp C

Participatietraject is opgedeeld in dromen, durven en doe dagen met aan het einde een feestmoment

De expert 'Bart' (Technisch bureau) ondersteunt het traject door de cases/scenario's (blauw) en het inzetten van expertise. (oranje)

Er zijn verschillende mijlpalen:

- Week 13: Vorming van de pioniers 'Jet team' en Bart (geel)
- Week 14: voorleggen van mogelijke Cases (blauw)
- Week 32: zomerviering (paars)
- Week 35: technisch plan (blauw) + script/model (groen)

Jet-team zijn de pioniers: de ambassadeurs uit de wijk, bedrijventerrein community Kamp C, vertegenwoordigers van verenigingen, kerk, school, ...

Bart-team zijn de ondersteuners: de experts

5.3 Raming

5.3.1 Raming Participatietraject

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Geef hier een overzicht van uw geraamde tijdsbesteding.

De data van de evenementen dienen plaats te vinden in de periode van 20 januari tot 1 september 2025, zie het tijdschema als indicatie!

Voorbeeld:

	Omschrijving	#DD
1.	Overleg- en planning met Kamp C en technisch expert	
2.	Vormgeven, ontwikkelen, bijsturen van aanpak ...	
3.	Begeleiden en faciliteren dag/avonden/workshops ...	
4.	Evalueren/ bundelen van eindresultaat/ oplevering in vorm van verslag	
	totaal # dagdelen	
	kost per DD	
	totaal in €	

5.3.2 Raming Technisch Plan

Geef hier een overzicht van uw geraamde tijdsbesteding.

De data van de evenementen dienen plaats te vinden in de periode van 20 januari tot 1 september 2025, zie het tijdschema als indicatie!

Voorbeeld

	Omschrijving	#DD
1.	Overleg- en planning met Kamp C en participatieadviseur	
2.	Technisch plan	
3.	Cases vormgeven, ontwikkelen, bijsturen van aanpak ...	
4.	Expert aanwezig bij dag/avonden/workshops ...	
5.	Evalueren / bundelen van eindresultaat/ oplevering in vorm van verslag	
	totaal # dagdelen	
	kost per DD	
	totaal in €	

5.4 GUNNINGSCRITERIA

De gunningscriteria zijn geformuleerd onder BPQR (best price-quality ratio) beste prijs-kwaliteitverhouding, volgens de formule $S = P / K$ of Score = Prijs / Kwaliteit.

Hierbij zijn verschillende criteria toegevoegd bij kwaliteit. Wij hebben met de deelnemers gecommuniceerd dat een bedrag van 18.000 € (incl. Btw) beschikbaar is voor deze

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

aanbesteding. De prijs is beoordeeld als absolute waarde à met een vast aantal punten per euro: 0,0022 punten per €. ($0,0022 * 18.000 \text{ €} = 40$)

Kwaliteitscriteria zijn:

- Visie en ervaring (Ervaring met kwetsbare doelgroepen wordt positief beoordeeld.
- Plan van aanpak
- Lokale betrokkenheid
- Technische nazorg & overdracht
- Samenwerking (De bureaus hebben de keuze om apart voor het participatietraject of technisch plan in te dienen of voor beide tegelijkertijd. Alleen of in samenwerkingsverband. Dit laatste wordt positief beoordeeld.)

Het beoordelingssysteem is bewust geselecteerd (zie puntenverdeling en gewicht hieronder).

Dit beoordelingsprotocol werd door Kamp C vastgelegd voordat de inschrijvingen zijn ingediend.

De inschrijver met de laagste uitkomst zal de aanbesteding winnen.

Bureau / Team

KWALIFICATIE

Ingediend op tijd	Ja	> kan naar evaluatiefase gaan
	Nee	> wordt gediskwalificeerd

CRITERIA

Max. te behalen punten

punten behaald

Prijs

40

Prijs

40

Schaal lopend van 0 – 40
0,00222 punten/ €
($0,00222 * 18.000\text{€} = 40$)
18.000€ = 40 punten
9.000€ = 20 punten

Kwaliteit

60

Visie & ervaring

15

Schaal lopend van 0 – 15
11 - 15 : geweldig, grote inzet
6 – 10 : enthousiast en toegewijd, veel potentieel
1 – 5 : basis, toont niet zoveel potentie
0 : ondermaats

Plan van aanpak

15

Schaal lopend van 0 – 15

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Deliverable 3.2: The Solar TANDEMS model in 3 countries

			11 – 15 : geweldig, grote inzet 6 – 10 : enthousiast en toegewijd, veel potentieel 1 – 5 : basis, toont niet zoveel potentie 0 : ondermaats
Lokale betrokkenheid	5		Schaal lopend van 0 – 5 1 – 5 : betrokken 0 : niet betrokken
Technische nazorg & overdracht	5		Schaal lopend van 0 – 5 1 – 5 : goed 0 : ondermaats
Samenwerking tussen de technische & participatie experts	20		Schaal lopend van 0 – 20 20: bestaande samenwerking / geïntegreerde indiening 10: nieuwe samenwerking + indiening samen 0: geen samenwerking - aparte indiening
S SCORE	P punten prijs	K punten kwaliteit	SCORE : S = P / K
formule Score = Prijs / Kwaliteit			
Beoordeling Kamp C			
....			
4.5 Extra Opmerkingen 1. Eigendomsrecht en intellectuele rechten: De verslaglegging en opgeleverd werk is vrij te gebruiken zonder eigendomsrechten, zodat de resultaten gebruikt kunnen worden in het EU LIFE project Tandems. 2. De inschrijver bevestigt dat hij/zij aan de voorgestelde tijdsplanning kan voldoen 3. Betaling van de diensten (art. 160 KB Uitvoering) De diensten kunnen pas gefactureerd worden na verstrekte en aanvaarde diensten. De diensten worden betaald door maandelijkse betalingen in mindering. Elk digitaal factuur zal gestuurd worden naar het adres vermeld op de bestelbon. Facturen worden ontvangen via elektronische facturatie (e-invoicing). Met e-invoicing wordt geen PDF-factuur bedoeld, maar een e-factuur in een gestructureerd XML-formaat. a. E-invoicing via het Mercuriusplatform			

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

De e-facturen moeten elektronisch ingediend worden via het platform Mercurius. Dit federale platform zorgt ervoor dat alle overheden bereikbaar zijn voor e-invoicing, en is gestoeld op een Europees afsprakenkader: Peppol.

Voor meer informatie over het project e-invoicing en, de aangeboden ondersteuning, etc. kan de opdrachtnemer terecht op <https://overheid.vlaanderen.be/project-e-invoicing>.

Meer informatie over het Mercuriusplatform, het technische formaat van de e-factuur en Peppol, kan de opdrachtnemer terugvinden op <https://overheid.vlaanderen.be/mercurius-en-peppol>.

b. Starten met e-invoicing

Het verzenden van de e-factuur naar de overheid kan op verschillende manieren gebeuren:

- U kunt gratis gebruik maken van het Mercuriusportaal voor een eenvoudige verzending van uw e-facturen: <https://digital.belgium.be/e-invoicing> (externe link).
- U kunt kiezen voor een meer geïntegreerde e-facturatie binnen uw onderneming. Hiervoor is een Access Point (AP) nodig voor verzending van uw e-facturen naar het Mercuriusplatform. Dit Access Point dient Peppol Compliant te zijn (zie hoger).

Er zijn tal van oplossingen beschikbaar op de markt: serviceproviders voor e-facturatie, boekhoudpakketten, ERP-pakketten, facturatiesoftware, softwarehuizen, etc. Overzichten en contactgegevens kan de opdrachtnemer terugvinden op:

<https://overheid.vlaanderen.be/project-e-invoicing>

c. Inhoud van de elektronische factuur

De elektronische factuur dient, naast de gegevens die verplicht zijn overeenkomstig het BTW wetboek, zeker en vast volgende gegevens te bevatten die essentieel zijn voor de verwerking ervan:

- KBO-nummer van de aanbestedende overheid:
- Bestelbonnummer: dit wordt bepaald bij sluiting van de opdracht
- Besteknummer – Titel van de opdracht: project Tandems – traject energiegemeenschap Kamp C
- Gedetailleerde opgave van de geleverde prestaties

Indien u gebruikmaakt van een geïntegreerde oplossing voor e-facturatie, dient de opmaak van de e-factuur in overeenstemming te zijn met het Peppol formaat (UBL 2.1). Informatie over dit formaat en de vereiste gegevens vindt u op <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing-voor-leveranciers>.

De bovenvermelde essentiële gegevens dienen als volgt te worden ingevuld:

- KBO-nummer/Global location Number (GLN) van de overheid: veld Party Identification
- Bestelbonnummer: veld Order Reference
- Besteknummer – Titel van de opdracht: veld Additional Document Reference

De opdrachtnemer waakt erover dat de elektronische factuur vrij is van virussen, macro's of andere schadelijke instructies. Bestanden die aangetast zijn door virussen, macro's of andere schadelijke instructies kunnen als niet ontvangen worden beschouwd.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 11: GABROVO ENERGY COMMUNITY | PARTICIPATION DOCUMENTS

The following document are included here, also available at: [Gabrovo Municipality launches an Energy Community project | Gabrovo Municipality](#)

- Declaration for inclusion in Energy Community Gabrovo _ Декларация
- Terms and conditions for inclusion in the Energy Community Gabrovo _ Ред и условия за присъединяване
- Agreement for participation in the Energy Community Gabrovo _ Споразумение_EO

Invitation for participation in the Energy Community Gabrovo 22.03.2024

The Energy Community (EC) is implemented on the initiative of the Municipality of Gabrovo and will include a partnership between the Municipality, individuals and legal entities and small and medium-sized enterprises (SMEs). The value of the investment for the construction of RES is BGN 180,000, and the location of the installation will be at the Regional Landfill for Non-Hazardous Waste. The energy community will be formed over a period of 10 years.

In this regard, the Municipality of Gabrovo extends a public invitation to all individuals, local authorities, including municipalities, non-governmental organizations and small or medium-sized enterprises to join the EA. The call is in two stages, the first being open only to participants registered on the territory of Gabrovo Municipality, and the second – to participants from other regions of the country.

The financial contribution of individuals and legal entities may be in the amount of not less than BGN 500 and not more than BGN 5000.

The procedure for inclusion in the EC is carried out electronically, and the interested parties send a Declaration in a standard form – annex to this call to e-mail: **<e-mail>**. After confirmation by the Municipality of Gabrovo, an Agreement is concluded.

This call has a deadline of 31 January 2024 or until the necessary funds are obtained.

The procurement of the necessary funds will be carried out within two stages.

First stage: from the invitation until December 22, 2023, open only to participants registered on the territory of the municipality of Gabrovo.

Second stage: from December 22, 2023. to January 31, 2024, open to participants registered on the territory of the country.

AS OF JANUARY 15, 2024. THE CAPITAL NEEDED TO BUILD THE RES INSTALLATION HAS BEEN SECURED. THE PROCEDURE FOR RECRUITING PARTICIPANTS IN THE ENERGY COMMUNITY IS CLOSED!

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

**NET
ZERO
CITIES**

Енергийна общност Габрово - РДНО

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/ата¹²:,

(име, презиме, фамилия)

ЕГН, документ за самоличност, издаден на

..... от, гражданство/а,

постоянен адрес:,

в качеството си на, В,

ЕИК/БУЛСТАТ/регистрационен номер или др.

I. Декларирам, че съм запознат с условията за участие в Енергийната общност – Поканата, проекта на СПОРАЗУМЕНИЕ НА ЕНЕРГИЙНА ОБЩНОСТ – ГАБРОВО – РДНО, и изразявам доброволно и информирано съгласие за участие в ЕО.

II. Разбирам, че прогнозната печалба не е гарантирана, като рискът е споделен между всички участници.

III. Декларирам, че ще участвам в ЕНЕРГИЙНА ОБЩНОСТ – ГАБРОВО – РДНО със следната сума Паричните средства, използвани за участието ми в ЕО ГАБРОВО-РДНО в размер, имат следния произход¹³:

IV. Декларирам, че съм наясно че цялата кореспонденция ще се осъществява по електронен път, за което посочвам следния e-mail: и тел....., като в седемдневен срок от настъпване на промяна в тях ще уведомя Община Габрово/представителя на ЕО

V. Декларирам следната собствена банкова сметка IBAN: BIC при банка: като в седемдневен срок от настъпване на промяна в нея ще уведомя Община Габрово/представителя на ЕО

Дата на деклариране: Декларатор:

(подпис)

¹² При посочване на **физическо лице** се попълват имената, ЕГН/ЛНЧ, а за лицата, които не попадат в обхвата на чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация - дата на раждане; при посочване на **юридическо лице или друго правно образувание** - неговото наименование, ЕИК/БУЛСТАТ,

¹³ Договор, наследство, спестявания, доходи от търговска или трудова дейност, както и друг общо формулиран източник

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

**NET
ZERO
CITIES**

Енергийна общност Габрово - РДНО

Ред и условия за присъединяване към ЕО

1. Допустими членове на ЕО:

Право да участват в ЕО имат: всяко дееспособно физическо лице, което е български гражданин, местни органи, включително общини, неправителствени организации и малки или средни предприятия.

2. Срок на валидност на поканата:

Настоящата покана е със срок до 31 януари 2024 г. или до набавяне на нужните средства.

Набавянето на необходимите средства ще се осъществи в рамките на два етапа.

Първи етап – от отправяне на поканата до 22 декември 2023 г., отворен само за участници, регистрирани на територията на Община Габрово.

Втори етап – от 22 декември 2023 г. до 31 януари 2024 г., отворен за участници, регистрирани на територията на страната.

3. Минимален и максимален размер на дял:

Общ размер на проекта – 150 000 лева без ДДС или 180 000 лева с ДДС.

Физическите и юридическите лица могат да се включат със сума в размер не по-малко от 500 лева и не повече от 5000 лева.

4. Процедура за включване:

Процедурата се осъществява по електронен път, като заинтересованите лица изпращат декларация по образец – приложение към настоящата покана на e-mail: t.popov@gabrovo.bg. След потвърждение от страна на представителя на ЕО чрез изпращане на проекта на споразумение с попълнени техни данни, лицето го подписва под съответния номер и го връща заедно с приложено платежно нареждане за съответната сума. Подписването може да се осъществи и на място в Община Габрово или документът да се сканира и върне по електронната поща.

В случай че в посочения в т. 2 срок не се съберат нужните средства, Община Габрово възстановява всички получени от лицата суми в срок от десет работни дни, като не се дължи лихва или неустойка. След този срок Община Габрово дължи лихва за забавяне в законния размер.

При достигане на необходимата сума Община Габрово пристъпва към консолидиране на споразумението, уведомяване на членовете за набраните средства и стартиране на първия етап от споразумението – реализиране на инвестицията.

На този етап ще се подписват и допълнителни документи, необходими във връзка с разкриването на банкова сметка на ЕО.

Банкова сметка, по която ще се набавят средствата:

Сметка BG52STSA93003305016910

BIC STSABGSF

Банка ДСК

Основание за превода: участие в енергийна общност

За повече информация: Тодор Попов, тел.: 0889230369, e-mail: t.popov@gabrovo.bg

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Енергийна общност Габрово - РДНО

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪВМЕСТНА ДЕЙНОСТ

СЪЗДАВАНЕ НА „ЕНЕРГИЙНА ОБЩНОСТ ГАБРОВО – РДНО“

ПРЕАМБЮЛ

Настоящото споразумение се сключва на основание на Закона за енергетиката и Закона за задълженията и договорите, като отчита и следва принципите на Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС и Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници.

Енергийната общност “ЕНЕРГИЙНА ОБЩНОСТ ГАБРОВО – РДНО” (ЕО ГАБРОВО-РДНО) има за цел да осигури алтернативна, чиста и достъпна „зелена“ енергия на членовете си или правото да участват в осигуряване на екологични, икономически или социални общностни ползи за региона срещу право да се ползва от услуги на енергийната общност.

Енергийната общност се основава на доброволно и открито участие, като реално се контролира от страните, които са физически лица, местни органи, включително общини, неправителствени организации или малки предприятия.

Членовете в ЕО ГАБРОВО-РДНО могат да имат различни роли, като всеки участник може да има една или повече роли, които могат да се променят в срока на съществуването на ЕО ГАБРОВО-РДНО. Ролите могат да бъдат – производител на енергия, ползвател на енергия или инвеститор в ЕО ГАБРОВО-РДНО .

Настоящото споразумение влиза в сила след подписването му от всички и събирането на необходимата сума.

СТРАНИ:

1. ОБЩИНА ГАБРОВО с ЕИК 000215630 с административен адрес град Габрово, пл. “Възраждане” №3, представлявана от **Таня Христова, КМЕТ**

2. с ЕИК/ЕГН с /административен/ адрес
, представляван/а от

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

3. с ЕИК/ЕГН с /административен/ адрес
....., представляван/а от
.....

п. с ЕИК/ЕГН с /административен/ адрес
....., представляван/а от
.....

наричани заедно „Страните“/ „Членовете“

се споразумяха за следното:

ПРЕДМЕТ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

1. По силата на настоящото споразумение страните се споразумяват да си сътрудничат помежду си, като обединят усилия и ресурси, за да осигурят на страните или част от тях енергия от възобновяеми източници и/или да осигурят екологични, икономически и социална ползи за тях или региона.

2. Настоящото споразумение има за предмет да уреди отношенията между страните по повод създаването и функционирането на **ЕО ГАБРОВО-РДНО, с адрес гр. Габрово пл. „Възраждане“ № 3**. Страните обединяват своите финансови и административни усилия с цел изграждане на Енергийна общност, включваща следните дейности:
Изготвяне на финансов (бизнес) модел;

Проектиране и изграждане – доставка, монтаж и пускане в експлоатация на инсталация за енергия от възобновяеми източници в съответствие с чл. 147, ал. 1, т. 14 (14а) от Закона за устройство на територията (ЗУТ) инженеринг, както и доставка, монтаж и пускане в действие (по-долу наричани „изграждане“) на системи за управление, мониторинг и контрол на инсталацията, по чл. 147, ал. 1, т. 14 от ЗУТ за производство, както и съоръжения (батерии) за съхранение на енергия от възобновяеми източници към имоти и сгради, собственост на Община Габрово.

3. Разпределението на конкретните дейности, права и задължения, които имат страните, се урежда в съответствие с настоящото споразумение.

4. Енергийната общност съществува под формата на споразумение за сътрудничество, като за постигане на целите дейността ще се осъществява от името на Община Габрово за сметка на Енергийната общност – Община Габрово ще е в договорни отношения с трети лица.

4.1. Под ЕО ГАБРОВО-РДНО следва да се разбира съвкупността от всички страни взети заедно и действащи за постигане на целите на настоящото споразумение и в рамките на договореното по силата на това споразумение. Всяка страна независимо от нейната правно-организационна форма запазва своята организационна, икономическа и юридическа самостоятелност.

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ДЯЛ НА ФИНАНСОВО И РЕСУРСНО УЧАСТИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ

5. За постигане на общата цел делът на участие на всяка една от страните по настоящото Споразумение се определя по следния начин:

5.1 Община Габрово участва чрез изпълнение на дейностите по подготовка, както следва:

- Изготвяне на финансов (бизнес) модел за функционирането на общността, финансовите модели приходи/разходи и възвращаемост на инвестицията;
- Проектиране на инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници и/или съхранение на енергия;
- Предоставяне на терен общинска собственост (покрив на сграда) за реализиране на инсталацията;
- Финансово и административно управление на ЕО ГАБРОВО-РДНО;
- Поддръжка и експлоатация на реализираната инсталация за енергия от ВЕИ, от свое име и за сметка на ЕО ГАБРОВО-РДНО.

5.2. Всяка от страните участва в ЕО ГАБРОВО-РДНО чрез направената от нея парична вноска при подписване на настоящото споразумение.

5.3. Процентното участие на всеки от членовете в ЕО ГАБРОВО-РДНО е съобразно Приложение 1 към настоящото споразумение.

6. Община Габрово управлява набраните средства в съответствие с целите на настоящото споразумение. Общината носи отговорност за тяхното разходване в съответствие с настоящото споразумение и действащото право.

7. Община Габрово управлява и стопанисва придобитите активи, като няма право да се разпорежда с тях в срока на функциониране на Енергийната общност, освен ако няма изрично **единодушно решение** на всички участници в енергийната общност.

8. Енергията, ползвана от членове на ЕО ГАБРОВО-РДНО, за първите три години се заплаща на стойност в размер на 0,23 лв. за киловатчас. След изтичането на този срок се прави нов финансово-икономически анализ на стойността на енергията, с оглед отразяване на настъпили промени като например, но не само: цена на енергията на свободния пазар, инфлация, приемането на евро и други. Анализ на цената, на която се ползва енергията в общността, се прави на всеки три години и се приема от страните по реда, описан в настоящото споразумение. Промяна на цената може да се прави и на по-кратък срок.

ВЛИЗАНЕ В СИЛА НА СПОРАЗУМЕНИЕТО И СРОКОВЕ

9. ЕО ГАБРОВО-РДНО се създава за срок от 10 години при следните срокове:

9.1. Споразумението влиза в сила от датата на набирането на нужните средства, за което Община Габрово уведомява съдружниците на посочените от тях електронни пощи.

9.2. Общият срок на Споразумението е не повече от 126 месеца и включва следните срокове:

- Срок за реализиране на инвестицията – до 6 месеца след влизане в сила на споразумението;
- Срок за функциониране на ЕО ГАБРОВО-РДНО – 120 месеца (10 години) от въвеждането на инвестицията в експлоатация.

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ

10. Община Габрово се задължава да реализира инвестицията в съответствие с представения проект, като отговаря за изпълнението на проекта, в това число осигуряване на инвестиционен проект, нужните разрешителни и съгласувателни процедури, възложи СМР и присъединяване към разпределителната мрежа и сключи нужните договори с търговец на енергия и предприеме всички други действия за пускане на инсталацията в експлоатация.

11. Община Габрово се задължава да сключи договор/и за застраховка на инсталацията, както и за нейната поддръжка и експлоатация за целия срок на функциониране на Енергийната общност.

12. Община Габрово се задължава да сключи договор за продажба на излишната енергия или да осигури друг обект, който да бъде присъединен към ЕО ГАБРОВО-РДНО като потребител.

13. Всяка страна има право да ползва произвежданата от ЕО ГАБРОВО-РДНО електрическа енергия, като заплаща на ЕО ГАБРОВО-РДНО стойността ѝ определена по реда на т. 8 от настоящото споразумение, като спазва българското законодателство и заплаща всички необходими допълнителни разходи и такси по дистрибуция на енергията и нейното администриране. Това не може да води до смяна на търговеца на енергия, обслужващ Община Габрово, поради законодателните ограничения.

14. Всяка страна има право да участва при вземане на решения, които се отнасят до изпълнението на настоящото споразумение по реда на настоящото споразумение.

15. Всяка страна участва в разпределението на печалбата и загубите съобразно своя дял, ограничен до размера на неговата инвестиция.

16. Всяка страна е длъжна да предостави актуален и валиден адрес на електронна поща, чрез който ще се осъществява комуникацията и да актуализира същия в седемдневен срок от настъпване на промяна. Съобщение, изпратено до посочения адрес, се смята за редовно връчено на страната, като от датата, следваща дата на изпращане на съобщението, започват да текат съответни срокове, посочени в настоящото споразумение или в самата комуникация.

17. Всяка страна е длъжна да посочи валидна банкова сметка на свое име, както и да актуализира същата в седемдневен срок от настъпване на промяна.

18. Община Габрово се задължава да предоставя ежесмесечна информация за произведената енергия, за потребната в рамките на общността, за продадената енергия на трети лица (свободния пазар), както и за финансовите постъпления. При изготвяне на ежесмесечната информация Община Габрово се задължава да информира членовете на ЕО ГАБРОВО-РДНО при настъпване на негативни тенденции, които могат да доведат до загуби.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

19. При административна и оперативна възможност ЕО ГАБРОВО-РДНО може да разполага със собствена банкова сметка.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЕО ГАБРОВО-РДНО

19. По отношение функционирането и експлоатацията на изградената инсталация Енергийната общност се представлява от нейния собственик – Община Габрово.

20. Съдружниците определят и упълномощават Тодор Николов Попов – директор дирекция АПИО при Община Габрово, да представлява ЕО ГАБРОВО-РДНО, като има следните права:

20.1. При възможност да разкрие банкова сметка за обслужването на ЕО ГАБРОВО-РДНО, да се разпорежда с приходите и да извършва разходите от името на ЕО ГАБРОВО-РДНО съгласно настоящото споразумение.

20.2. Да представлява ЕО ГАБРОВО-РДНО пред трети лица, желаещи да се включат в ЕО ГАБРОВО-РДНО като консуматори на енергия.

20.3. Свиква и провежда събрания на съдружниците за вземане на решения и организира последващото им изпълнение.

21. Вземане на решения от страна на ЕО ГАБРОВО-РДНО се извършва след проведено събрание на съдружниците.

21.1. Всеки съдружник има право на един глас независимо от размера на неговия дял;

21.2. Събранието се смята за редовно независимо от присъстващите на него съдружници;

21.3. Решенията се вземат с повече от 75 на сто от гласовете на присъстващите съдружници.

21.4. Събранията се провеждат присъствено и/или онлайн чрез видео конференция, гарантираща установяването на самоличността на участващите лица. Поканата за събранието се изпраща от лицето по т. 20 не по-късно от 10 работни дни преди датата на провеждане на събранието. Поканата се изпраща на посочените от лицата електронни пощи.

21.5. При невъзможност за лично участие на съдружник в събранието, той може да бъде представляван от изрично упълномощен негов представител.

ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ И НАПУСКАНЕ ЕО ГАБРОВО-РДНО

22. След реализиране на инвестицията в ЕО ГАБРОВО-РДНО могат да се присъединяват нови членове, ако отговарят на изискванията, посочени в настоящото споразумение, и само като ползватели на произведената от ЕО ГАБРОВО-РДНО енергия при условията на настоящото споразумение.

23. Член на ЕО ГАБРОВО-РДНО не може да прехвърля на трети лица придобитите по силата на настоящото споразумение права и задължения.

23.1. Прехвърляне на права и задължения от член на ЕО ГАБРОВО-РДНО е допустимо само при универсално правоприемство.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

24. Всеки съдружник може да се откаже от споразумението по всяко време. При напускане на ЕО ГАБРОВО –РДНО на страната се възстановява сума, изчислена по следната формула:

Сума за възстановяване = (на оставащите до края на споразумението години – 1)*0.1

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

25. Споразумението се прекратява при изтичане на срока, за който е подписано.

26. Всеки съдружник може да иска разваляне на споразумението при нереализиране на инвестицията от страна на Община Габрово в посочения срок, за което последната дължи неустойка в размер на законната лихва върху внесените от страните средства, от датата на уведомяване на съдружниците за влизане в сила на споразумението до датата на изплащане на дължимата сума.

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

27. Всички официални съобщения, уведомления, както и цялата официална кореспонденция по този Договор ще се извършва в писмен вид и се изпраща на ответната страна чрез електронна поща.

28. Настоящото споразумение може да бъде изменяно или допълвано след решение на съдружниците.

29. Всички спорове между страните, възникнали във връзка с настоящото споразумение, страните ще решават в дух на добра воля и чрез преговори между страните.

Настоящото споразумение се подписва в един оригинал, като на страните в ЕО ГАБРОВО-РДНО се предоставят заверени копия от него на посочения от тях електронен адрес.

Приложения:

1. *Приложение 1 -Процентното участие на всеки от партньорите в ЕО ГАБРОВО-РДНО*

СТРАНА 1:

СТРАНА 2:

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 12: MECHELEN BROCHURE | JOIN WITH SOLAR PANELS FROM OUR HOME OWNERS ASSOCIATION SOLAR

Doe mee met zonnepanelen van onze VME [NAAM]

TANDEMS

Funded by the European Union

PLAATS HIER EEN PROJECTFOTO

Klik op de afbeelding met de rechter muisknop
Kies "Afbeelding wijzigen"
Kies "dit apparaat"
Zoek de foto die je wilt plaatsen

OF VERWIJDER DEZE INSTRUCTIE EN GEBRUIK DE STANDAARDFOTO

Ontwikkeld op basis van de standaardbrochure van Klimaatstichting HIER

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

We zijn met z'n allen meer dan ooit bezig met het besparen van energie. Sinds de oorlog met Oekraïne zijn energieprijzen onzeker geworden. Of misschien bespaar je energie voor het klimaat of voor de toekomst van je kinderen en kleinkinderen.

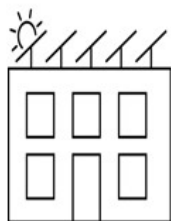
Wat je reden ook is, we weten dat er wat moet gebeuren, en dit is het moment. En laten we dat vooral samen doen.

Samen als VME kunnen we zonnepanelen installeren op ons dak. Dat is slim voor onze portemonnee én we wekken samen groene stroom op. Doe je met ons mee?

Samen zonnepanelen

Het dak van onze VME is gezamenlijk eigendom van alle mede-eigenaars. Als individuele eigenaar kun je er niks mee. Als VME kunnen we ons dakoppervlak gebruiken voor gezamenlijke zonnepanelen.

Er is plek voor ongeveer [AANTAL] zonnepanelen. Die zouden per jaar ongeveer [AANTAL] kilowattuur (kWh) opleveren, vergelijkbaar met het stroomverbruik van zo'n [AANTAL] huishoudens.

(eerste inschatting van die data vind je op <https://apps.energiesparen.be/zonnekaart>)

De opgewekte stroom gebruiken we voor de gemene delen: verlichting /lift / collectieve warmtepomp of laadpalen. Daarmee sparen we energiekosten uit. Wat we niet zelf verbruiken, kunnen we verkopen aan een energieleverancier. Alles samen brengen de zonnepanelen een mooie som geld op voor de VME, én we zorgen mee voor groene stroom.

In een later stadium kunnen we ook bekijken of de rest energie kunnen delen met de private appartementen.

Zonnepanelen op ons appartementsgebouw

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Wie doet wat?

- De werkgroep zonnepanelen vraagt offertes op, werkt een financieringsvoorstel uit en een voorstel rond wat er met de opbrengsten gebeurt.
- De AV besluit over het project en bepaalt wat er met de opbrengsten gebeurt. Voor het besluit over het collectief plaatsen en gebruiken van de zonne-installatie is TWEEDE MEERDERHEID van de stemmen nodig.
- Als er 'voor' gestemd wordt, begeleidt de werkgroep zonnepanelen de plaatsing. Ze vraagt ook de premies aan.
- OPTIONEEL: De VME kan hierbij ondersteuning krijgen van de renovatiecoach van Energiepunt Mechelen.

Wat zijn de kosten?

We hebben een investering nodig van ongeveer € [BEDRAG]. Dit komt neer op € [BEDRAG] per [ZONNEPANEEL/APPARTEMENT].

We vragen premies aan, waarmee ons project financieel ondersteund wordt.

Hoe betaal je de zonnepanelen?

Kunnen de zonnepanelen niet via het reservekapitaal van de VME betaald worden?

Is er onvoldoende eigen kapitaal bij de mede-eigenaars om de investering in één keer te betalen?

Informeer dan bij Energiepunt Mechelen naar de mogelijkheden van een VME-krediet. Hiermee spreid je de investeringskost doorheen de tijd.

Bekijk alle voorwaarden op www.mechelenklimaatneutraal.be/appartement-renoveren.

Energiepunt Mechelen geeft je graag ook meer uitleg rond mogelijke premies en subsidies. Deze zijn afhankelijk van de grootte van de installatie.

Let op, geld lenen kost ook geld.

In het kort

- Op ons dak kunnen [AANTAL] **zonnepanelen**.
- In totaal wekken we daarmee [AANTAL] kWh per jaar op, vergelijkbaar met het stroomverbruik van [AANTAL] huishoudens.
- Per kWh eigen verbruik besparen we ongeveer € [BEDRAG] op onze energiefactuur, en de restenergie verkopen we aan ongeveer € [BEDRAG] bij [ENERGIELEVERANCIER].
- Op jaarbasis levert dit in totaal een geschat financieel voordeel van € [BEDRAG] voor onze VME.

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Hoeveel levert het op?

De precieze opbrengsten moeten we nog nauwkeurig berekenen. We schatten in dat de zonnepanelen ons jaarlijks [AANTAL] euro opleveren. We kunnen daar verschillende dingen mee doen:

- Het in het reservefonds van de VME stoppen en daarmee het gebouw op termijn verder opknappen.
- Het verdelen onder de leden.

Het is aan de Algemene Vergadering (AV) om hierover te beslissen.

Wat komt erbij kijken?

Allereerst een vergadering met de mede-eigenaars waarin we besluiten om het zonnepanelenproject verder te verkennen: hoeveel panelen willen we leggen, hoe gaan we het financieren en wat doen we met de opbrengsten.

De beslissing om het project te onderzoeken, kunnen we nemen met een ABSOLUTE MEERDERHEID (50+1) van de stemmen.

We richten best ook een werkgroep zonnepanelen op die de syndicus/ VME-raad ondersteunt bij de uitwerking van het project, de plaatsing van de zonnepanelen en de financiële opvolging nadien.

Vervolgstappen

Als er vóór gestemd wordt, zijn dit de belangrijkste vervolgstappen:

- Onderzoeken of de dakconstructie daadwerkelijk geschikt is voor zonnepanelen en of de dakisolatie voldoet.
- Offertes opvragen bij installateurs. Waar nodig, kunnen we meteen prijs vragen voor het dakonderhoud.
- Een voorstel voor de financiering van de zonne-installatie uitwerken/
- Checken welke premies we kunnen aanvragen.

Zonnepanelen op ons appartementsgebouw

Co-funded by
the European Union

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 13: ZUIDTRANT WITH OPNIEUW&CO | MEDIUM-SCALE SOLAR CONTRACT

Overeenkomst voor de plaatsing en het gebruik van een PV-installatie

'De ondertekende partijen:

Hierna genoemd: "de dakeigenaar & gebruiker" En

Hierna genoemd: "de exploitant", Komen het volgende overeen:

Definities

Eigendom De eigendom waarvoor een toelating wordt verleend "om een PV- installatie te plaatsen is gelegen te, op het perceel met als kadastraal nummer

.PV-installatie Een PV-installatie is een fotonvoltaïsch systeem dat het zonlicht omzet in groene stroom, bestaande uit zonnepanelen, een omvormer, bekabeling, draagstructuur (en ballast), digitale kilowattuurmeter en zekeringen

Inplantingsplan zie bijlage

Netaansluiting Is de aansluiting van de PV-installatie op het elektriciteitsnet. De stroom die de PV-installatie produceert en die niet onmiddellijk wordt gebruikt door de gebruiker, wordt op het net gezet via de bestaande* * netaansluiting van de gebruiker. De PV-installatie zal worden aangesloten op het leveringspunt elektriciteit met EAN nr.....

Indienststelling van de PV- installatie Het moment dat de PV-installatie werd aangesloten op de elektrische installatie en de PV-installatie werd gekeurd door een erkend keuringsorganisme op datum van:.....

Tarief per kWh € per MWh exclusief BTW

Indexatie Het tarief wordt jaarlijks verhoogd met 1% en aangepast volgens de gezondheidsindex. De eerste indexering gebeurt de dag na het eerste "jaar van de indienststelling van de PV-installatie, en gebeurt daarna telkens jaarlijks.

Facturatie De facturatie gebeurt per kwartaal

Opgewekte PV- stroom Voor het eerste jaar wordt er een productie van 307 MWh aan zonnestroom verwacht. Het eigen verbruik van de PV-stroom op jaarbasis De omvormer is groter dan 10 kW, dus moet er rekening gehouden worden met de hoeveelheid stroom die geïnjecteerd wordt op het net. Op basis van het verbruik van vorige jaren zal naar schatting 32% van de groene elektriciteit geproduceerd door de PV-installatie per jaar, door de gebruiker worden gebruikt. Indien de autoconsumptie stijgt, stijgt ook de afname van de zonnepaneelinstallatie.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Rechten en plichten

Artikel 1. Omschrijving en duur van de overeenkomst

1. De dakeigenaar geeft aan de exploitant de toelating voor de plaatsing en het beheren van een PV-installatie op "zijn eigendom. De exploitant blijft eigenaar van de PV-installatie en de dakeigenaar verklaart dat hij verzaakt aan het recht van natrekking gedurende de looptijd van deze overeenkomst.
2. Deze overeenkomst gaat in bij ondertekening en eindigt 20 jaar na de dag van de indienststelling van de PV-installatie, waarna de dakeigenaar automatisch en kosteloos eigenaar wordt van de PV-installatie en de gebruiker ontslagen wordt van het betalen van vergoedingen voor de gebruikte groene stroom.

Artikel 2. Vermogen en grootte van de installatie

3. De exploitant zal een PV-installatie installeren op de eigendom van de dakeigenaar met een vermogen van 350,1 kWp.
4. De PV-installatie bestaat uit 778 polykristallijne panelen van het merk Longi en omvormers van het merk Huawei. De panelen hebben een vermogen van 450 Wp. Hierdoor is het werkelijk geïnstalleerde vermogen van de installatie 350,1 kWp. Het AC vermogen van de omvormers bedraagt 260 kVA.
5. De installatie wordt tevens gekoppeld aan een batterij van 110 kWh van Octave Energy. Hiervoor moet voldoende plaats voorzien worden.

Artikel 3. Omschrijving van het gebruik

6. De PV-installatie, eigendom van de exploitant, levert elektriciteit op. De gebruiker heeft mits het betalen van een vergoeding, het recht op het gebruik van de elektriciteit geproduceerd door de PV-installatie.
7. De stroom die de PV-installatie produceert en niet onmiddellijk wordt gebruikt door de gebruiker, wordt op het net gezet via de bestaande netaansluiting van de gebruiker. De exploitant heeft het recht op de vergoedingen voor deze stroom die op het net wordt gezet. De kosten die gepaard gaan met de injectie van stroom op het distributienet zijn ten laste van de exploitant. De exploitant kan de stroom die in het net wordt geïnjecteerd verkopen aan een stroomleverancier van zijn keuze. Dat is niet noodzakelijk de stroomleverancier, die levert aan de dakeigenaar & gebruiker.
8. De vergoeding voor de rechtstreeks geleverde groene strooril van de PV-installatie aan de gebruiker wordt berekend aan een Tarief per kWh. Dit Tarief kent een jaarlijkse Indexatie volgens de afgesproken maand en percentage.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

9. Er wordt Periodiek een factuur opgemaakt door de exploitant aan de gebruiker, met het verschuldigde bedrag op basis van de rechtstreeks geleverde groene stroom. Dit bedrag moet binnen de 30 kalenderdagen worden betaald.

10. Indien de huidige wetgeving verandert, na de ondertekening van deze overeenkomst, in een zodanige wijze dat het een aanzienlijke economische onbalans brengt voor één van de partijen, verbinden de partijen zich ertoe opnieuw te onderhandelen over deze overeenkomst om het oorspronkelijke evenwicht tussen de partijen te herstellen.

Artikel 4. Rechten en plichten van de Exploitant

11. De exploitant verbindt zich ertoe de plannen, het aantal panelen en het totaal geïnstalleerd vermogen voor de bouw van de PV-installatie voor te leggen aan de dakeigenaar & gebruiker die hiermee zijn akkoord dient te betuigen.

12. De exploitant staat in voor het bekomen van alle nodige vergunningen. De kosten verbonden aan deze aanvragen zijn ten laste van de exploitant. In voorkomend geval kan de aanvang van de werkzaamheden pas plaatsvinden na het ontvangen van de goedkeuring van de nodige vergunningen. Met de gebruiker van het gebouw wordt, in samenspraak met de PV-installateur een datum vastgelegd voor de bouw van de PV-installatie.

13. De exploitant verklaart de PV-installatie te bouwen of te laten bouwen volgens de regels van goed vakmanschap. Voor schade naar aanleiding van de bouw van de PV-installatie is de exploitant ten opzichte van de dakeigenaar verantwoordelijk, onverminderd het recht van de exploitant om te allen tijde de PV-installateur of verantwoordelijke derden in vrijwaring te roepen.

14. De exploitant zal de PV-installatie op zijn kosten laten keuren door een erkend keuringsorganisme. De exploitant zal een attest van deze keuring overmaken aan de dakeigenaar & gebruiker.

15. Elke wijziging met betrekking tot de bouw van de PV-installatie, door het toedoen van de exploitant of PV-installateur, gebeurt in overleg met de dakeigenaar & gebruiker van het gebouw.

16. De exploitant is verantwoordelijk voor de PV-installatie gedurende de looptijd van deze overeenkomst. De onderhoudskosten en herstellingswerken aan de PV-installatie zijn ten laste van de exploitant.

17. De exploitant zal de PV-installatie monitoren. Monitoring is de op afstand opvolging en bewaking van de PV-installatie door de exploitant middels een datalogger met het doel incidenten zo spoedig mogelijk te detecteren. De exploitant zal de PV-installatie opvolgen met betrekking tot de opbrengst, de werking, incidenten en storingen en zal alarmen genereren indien er zich incidenten en storingen voordoen. Hiervoor zal de exploitant gebruik maken van een vaste internetverbinding van de gebruiker.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

18. De exploitant is niet verantwoordelijk voor de tijdstippen en de hoeveelheid groene stroom dat de PV-installatie produceert. De exploitant garandeert — behoudens overmacht - dat de PV-installatie 97% van de tijd zal werken bekeken over een periode van 5 jaar.

Artikel 5 . Rechten en plichten van de dakeigenaar & gebruiker

19. De dakeigenaar & gebruiker verklaart enige eigenaar te zijn van het onroerend goed waarvoor de toestemming voor de plaatsing van een PV-installatie wordt verleend en legt dienaangaande zijn eigendomstitel voor.

20. De dakeigenaar & gebruiker dient er voor te zorgen dat de gesteldheid en kwaliteit van het dak toelaten de standvastigheid, het gebruik en de veiligheid van de PV-installatie te waarborgen met de nodige veiligheidsmarges, zodat het dak naast de door de netgekoppelde fotovoltaïsche panelen aangebrachte belasting nog bijkomende belasting kan dragen, zoals — zij het niet limitatief — bijvoorbeeld bij sneeuwbelasting.

21. De dakeigenaar & gebruiker verbindt er zich toe het totaal aantal panelen en het totaal geïnstalleerd vermogen van de PV-installatie, zoals hierboven vermeldt , in zijn geheel te laten plaatsen op voornoemd perceel,

22. De dakeigenaar & gebruiker verklaart dat de elektrische installatie - voor het aandeel waarvoor hij verantwoordelijk is - op voormelde site conform is aan de huidige wetgeving. De dakeigenaar & gebruiker houdt zijn elektrische installatie wettelijk in regel.

23. In geval van aanpassingswerken door de dakeigenaar & gebruiker aan het gebouw of omgeving van gelijk welke aard ook - die de goede werking van de PV-installatie in het gedrang kunnen brengen - zal de dakeigenaar & gebruiker de exploitant hiervan op de hoogte stellen, uiterlijk 30 kalenderdagen voor de aanvang van de werken.

24. Indien de PV-installatie in zijn geheel of ten dele, al dan niet tijdelijk dient te worden verplaatst voor werken, renovaties etc die de dakeigenaar & gebruiker wil uitvoeren, zal de dakeigenaar & gebruiker deze "verplaatsingskosten dragen. De verplaatsing mag slechts uitgevoerd worden na schriftelijke en voorafgaande goedkeuring van de exploitant en volgens de voorwaarden van de exploitant. Indien de PV-installatie door dergelijke werken, langer dan een maand geen productie oplevert, zal de dakeigenaar & gebruiker de gederfde opbrengsten vergoeden (elektriciteitsproductie).

25. De dakeigenaar & gebruiker verbindt er zich toe geen hindernissen te bouwen of beplantingen te planten die schaduw op de installatie kunnen werpen.

26. De dakeigenaar & gebruiker dient de exploitant op de hoogte te stellen van op til zijnde dakwerken aan het dak van zijn/haar buur of van mogelijke schaduw hinder, veroorzaakt door bomen, gebouwen of andere gelijkaardige obstakels in de buurt.

27. De dakeigenaar & gebruiker verklaart dat, ingeval er op het gebouw een hypotheek staat, deze overeenkomst ter goedkeuring is voorgelegd aan de bankinstelling die de hypotheek heeft verstrekt.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

28. De dakeigenaar & gebruiker dient te beschikken over een geldig leveringscontract voor elektriciteit met een stroomleverancier. De dakeigenaar & gebruiker kan steeds van stroomleverancier, voor de levering van elektriciteit, veranderen maar garandeert dat gedurende de volledige duurtijd van de overeenkomst een continue aansluiting van de PV-installatie op het stroomnet voorhanden is. De keuze van de stroomleverancier door de dakeigenaar & gebruiker voor de levering van elektriciteit mag de vrije keuze van een stroomleverancier door de exploitant voor de afname van de geïnjecteerde stroom, zoals voorzien in artikel 6, niet beperken." De kosten die gepaard gaan met de levering van elektriciteit aan de dakeigenaar & gebruiker door een stroomleverancier, blijven te allen tijde ten laste van de dakeigenaar & gebruiker.

29. Indien de dakeigenaar & gebruiker beschikt over een breedband internetverbinding, mag de exploitant hier gratis gebruik van maken om de productiecijfers van de installatie over door te sturen. De maandelijkse data-overdracht is zeer beperkt. Indien de dakeigenaar & gebruiker geen breedband internetverbinding meer ter beschikking heeft, wordt de exploitant hiervan tijdig verwittigd.

30. Indien het elektrisch verbruik van de dakeigenaar & gebruiker drastisch mocht dalen, waardoor het eigen verbruik van de PV-stroom op jaarbasis daalt, dienen de verminderde inkomsten van de exploitant worden gecompenseerd. Iedere daling per 5% van het eigen gebruik van de geproduceerde PV-stroom op jaarbasis, zal worden gecompenseerd met een verhoging met 5•/» van het Tarief en omgekeerd. Elk kalenderjaar wordt een controleberekening uitgevoerd, waarbij met de jaarafrekening deze compensatie wordt verrekend.

31. De dakeigenaar & gebruiker verleent vrije toegang aan de exploitant en PV-installateur voor de bouw van de PV-installatie. Deze verplichting geldt ook in geval van aanpassingen of herstellingen aan de PV-installatie en dit voor de hele duur van de overeenkomst. De dakeigenaar & gebruiker garandeert een goede toegankelijkheid tot de gedeelten van het gebouw en de ruimten binnenin om een vlotte opbouw mogelijk te maken.

32. De exploitant zal evenwel voormelde werken in onderlinge afspraak met de dakeigenaar & gebruiker uitvoeren, zodat diens privacy en diens bedrijfsuitoefening zo min als mogelijk geschonden wordt.

33. De exploitant zal daarbij gehouden zijn de veiligheidsvoorschriften van de dakeigenaar & gebruiker na te leven.

34. De dakeigenaar & gebruiker dient om te gaan met de PV-installatie als een goede huisvader en in het bijzonder het dak te onderhouden als een goede huisvader. Indien er door de dakeigenaar & gebruiker onregelmatigheden worden vastgesteld in de werking van de PV-installatie zal hij deze onverwijld melden aan de exploitant zodat deze de nodige technische onderhoud- of herstellingswerken kan verrichten.

Artikel 6. Verzekeringen

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Aansprakelijkheid tegenover derden

35. De exploitant dient zijn aansprakelijkheid tegenover derden voor de aangebrachte PV- installatie, inclusief de schade toegebracht aan de gebouwen en goederen van de dakeigenaar & gebruiker te verzekeren.
36. De exploitant verbindt er zich toe de dakeigenaar & gebruiker te vrijwaren voor enige schadeclaims van derden, dit door het afsluiten van de noodzakelijke verzekeringen voor de aanvang van de bouwwerken welke op vraag van de dakeigenaar & gebruiker dadelijk dienen voorgelegd te worden.
37. Indien de PV-installatie door derden werd beschadigd, en de dakeigenaar & gebruiker heeft een schadeclaim tegen voormelde derde, dan wordt de exploitant gesubrogeerd in diens rechten met betrekking tot de door derden toegebrachte schade aan de PV- installatie.
38. Indien de gebouwen door derden werden beschadigd, en de exploitant heeft een schadeclaim tegen voormelde derde, dan wordt de dakeigenaar & gebruiker gesubrogeerd in diens rechten met betrekking tot de door derden toegebrachte schade aan het gebouw.
39. De dakeigenaar & gebruiker dient, in zoverre dit nog niet zou gebeurd zijn, voor het gebouw en de daarin uitgeoefende exploitatie zijn aansprakelijkheid tegenover derden, inclusief de exploitant, te verzekeren.
40. De dakeigenaar & gebruiker verbindt er zich toe de exploitant te vrijwaren voor enige schadeclaims van derden, dit door het afsluiten van de noodzakelijke verzekeringen voor de aanvang der bouwwerken.

Verzekering tegen brand-en stormschade

41. De exploitant verzekert de PV-installatie tegen brand- en stormschade.
42. De dakeigenaar & gebruiker verzekert de betreffende gebouwen tegen brand- en stormschade, rekening houdend met de aanwezigheid van een PV-installatie. We gaan ervan uit dat er geen meerkost zal zijn t.o.v. de huidige brandverzekeringen. Indien dit wel zou zijn kan deze meerkost niet doorgerekend worden aan de exploitant.
43. De schade ingevolge brand of storm wordt geacht volledig gedekt te zijn door voormelde verzekeringen, zodat geen van de partijen verhaal op een andere partij kan hebben met betrekking tot schade ingevolge brand of storm. Daartoe zorgen zowel de eigenaar & gebruiker als de exploitant ervoor dat hun de brandverzekeringopolis de clausule "afstand van verhaal" bevat. Beide partijen tonen elkaar hun polis met deze clausule.
44. De dakeigenaar & gebruiker dient de huidige verzekeraar op de hoogte te brengen van onderhavige overeenkomst.

Artikel 7. Registratie en recht van opstal

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

45. Ondergetekenden verklaren onderhavige toelating tot bouwen te zullen bevestigen in een authentieke akte van erfpacht of recht van opstal indien één van beide partijen hierom verzoekt. De kosten hiervan zijn voor de vragende partij.

Artikel 8. Vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst

46. Het staat de exploitant vrij af te zien van de bouw van de PV-installatie indien blijkt dat de installatie technisch (stabiliteit van het dak, voorwaarden opgelegd door de distributienetbeheerder, wijzigende marktomstandigheden of wetgeving, schaduw,) of financieel niet haalbaar is, zonder dat de dakeigenaar & gebruiker aanspraak kan maken op een vergoeding.

47. De overeenkomst eindigt automatisch vroegtijdig wanneer de exploitant de" bouw van de PV-installatie niet aanvangt binnen 8 maanden na ondertekenen van de overeenkomst zonder dat de exploitant aanspraak kan maken op een vergoeding (of de dakeigenaar & gebruiker aanspraak kan maken op een schadevergoeding).

48. De dakeigenaar & gebruiker kan de overeenkomst vroegtijdig beëindigen - per aangetekende schrijven - indien 12 maanden na oplevering van de bouw van de PV-installatie de indienststelling van de PV-installatie nog niet gebeurde. De exploitant zal in dat geval de PV-installatie op eigen kosten afbreken.

49. Het staat de exploitant vrij de PV-installatie tijdens de duur van de overeenkomst af te breken, bij ernstige tekortkoming aan de verbintenissen uit deze overeenkomst in het nadeel van de exploitant.

50. De dakeigenaar & gebruiker kan te allen tijde de installatie overnemen een restwaarde, waarbij hij de rechten en verplichtingen overneemt van de exploitant ten opzichte van de andere partij.

51. Indien de exploitant zijn ondernemingsactiviteiten stopzet, failliet wordt verklaard of een aanvraag tot faillissement doet, dan kan de dakeigenaar & gebruiker eigenaar worden van de PV-installatie mits het betalen van de restwaarde en heeft de dakeigenaar & gebruiker het recht op het laatste bod bij.- al dan niet gedwongen — verkoop van de PV-installatie indien dit voordeliger zou zijn dan het bedrag van de restwaarde.

52. Indien de dakeigenaar & gebruiker zijn ondernemingsactiviteiten stopzet, failliet wordt verklaard of een aanvraag tot faillissement doet of bij ernstige tekortkoming aan haar verbintenissen uit deze overeenkomst, zal de exploitant naar eigen keuze, hetzij de PV-installatie kunnen laten afbreken en terugnemen op kosten van de dakeigenaar & gebruiker ofwel de restwaarde in rekening kunnen brengen bij de dakeigenaar & gebruiker.

53. Onder wanbetaling dient te worden verstaan dat" de dakeigenaar & gebruiker de facturen niet betaalt na twee opeenvolgende schriftelijke aanmaningen volgens de geldende regels.

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Artikel 9. Overdracht van de overeenkomst

54. De overdracht van deze overeenkomst door de exploitant is enkel mogelijk na uitdrukkelijk schriftelijke goedkeuring door de andere partij(en) en op voorwaarde dat deze derde er zich toe verbindt de verbintenissen van deze overeenkomst te zullen naleven, tenzij de overnemer een andere burgercoöperatie zou zijn die de ICA- principes onderschrijft.

55". De dakeigenaar & gebruiker verbindt er zich toe om bij de verkoop of desgevallend de vestiging van een ander zakelijk recht of de verhuur van zijn eigendom de rechten en plichten van deze overeenkomst over te maken aan de nieuwe eigenaar(s) of desgevallend dakeigenaar & gebruikers of huurders. De dakeigenaar & gebruiker laat deze overeenkomst vermelden in de verkoopakte, de overeenkomst of huurovereenkomst. Indien dit niet gebeurt en er daardoor een nadelig gevolg is voor de exploitant, dan zal de dakeigenaar & gebruiker de schade vergoeden.

56. De dakeigenaar & gebruiker blijft gebonden tot de goede uitvoering van deze overeenkomst tenzij hij ervoor zorgt dat alle rechten en plichten van deze overeenkomst overgaan naar de nieuwe eigenaar of nieuwe dakeigenaar & gebruiker.

Artikel 10. Nietigheid

57. Ingeval van nietigheid van één of meer bepalingen uit deze overeenkomst zal dit niet de nietigheid van de volledige overeenkomst tot gevolg hebben. Desgevallend zullen partijen te goeder trouw onderhandelen over een vervangende geldige clause met een voor alle partijen zelfde feitelijk gevolg als de nietige clause.

Artikel 11. Geschillen

58. Onderhavige overeenkomst is onderworpen aan Belgisch recht. Ingeval van betwisting zijn de rechtbanken van het arrondissement Antwerpen bevoegd.

59. Bij geschillen mag enkel de directe schade worden aangerekend. Indirecte schade en gevolgschade tussen partijen mag niet worden aangerekend.

Aldus opgesteld in drie exemplaren, waarvan één bestemd is voor elke partij.

Te Mortsel op

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

ANNEX 14: MECHELEN | RENTAL CONTRACT ADDENDUM FOR SPLIT INCENTIVE (TENANT – LANDLORD)

This ANNEX constitutes an addendum that can be added to the already existing rental contract, should PV panels be installed on the rented apartment. It enables

Addendum Huurcontract

Verrekening van reële elektriciteitskosten aan de huurder, door installatie van PV-installatie door de eigenaar

De eigenaar,

maken volgende afspraken als toevoeging bij het huurcontract van

...../...../.....

1. Levering van elektriciteit met zonnepanelen (PV-installatie)

De huurder stemt in met de plaatsing en aanwezigheid van een PV-installatie op het dak van de huurwoning. De productie van de PV-installatie wordt geschat op minimaal kWh/jaar gedurende een periode van 20 jaar. De eigenaar levert de elektriciteit opgewekt door de PVinstallatie aan de huurder.

De huurder heeft met een elektriciteitsleverancier een overeenkomst voor het leveren van bijkomende benodigde elektriciteit die niet door de installatie wordt opgewekt.

2. Informatie productie zonnepanelen

Zowel de huurder als de eigenaar kunnen de jaarlijkse productie van de zonnepanelen raadplegen via het ter beschikking gesteld digitaal platform van de leverancier, en de goede werking van de panelen zo controleren. De huurder kan dit ook raadplegen via Fluvius, evenals via de fysieke tellers. Bij een mogelijk defect verwittigen de partijen elkaar onmiddellijk, en zorgt de eigenaar voor een spoedig herstel.

3. De bepaling van de elektriciteitsprijs en het voorschot De prijs

Bij de vaststelling van de elektriciteitsprijs wordt rekening gehouden met de geldende prijzen op de energiemarkt (exclusief BTW), op basis van het verbruik van de huurder en het dag- en nachttarief. De geldende prijzen zijn raadpleegbaar op de website van de VREG, of via energiefactuur van de leverancier van de huurder. Bij de opstart neemt de huurder de geproduceerde elektriciteit van de PV-installatie af aanEUR/kWh. De huurder heeft door de aanwezigheid van pv-installatie een financieel netto voordeel ten aanzien van de geldende prijzen.

Het verbruik

De geleverde hoeveelheden elektriciteit worden vastgesteld op basis van het werkelijk verbruik van elektriciteit die de huurder rechtstreeks afneemt van de PV-installatie. Bij de

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

opstart wordt rekening gehouden met een gemiddeld verbruik van de huurder in het voorgaande jaar, van

.....kWh/jaar ofkWh/maand.

Het voorschot

Het voorschot wordt berekend op basis van de afgesproken prijs en het gemiddeld maandelijks verbruik en bedraagt Euro/maand, de betaling gebeurt maandelijks samen met de betaling van de huur.

4. De jaarlijkse afrekening

Jaarlijks wordt door de eigenaar een afrekening gemaakt op basis van het werkelijk verbruik.

Het jaarlijks verbruik loopt van/...../..... tot/...../..... en wordt tijdens de maand opgemeten door de huurder en doorgegeven aan de eigenaar. De eigenaar maakt binnen de 30 kalenderdagen na ontvangst van het verbruik de verrekening, op basis van: het afgesproken tarief, de betaalde voorschotten en het effectief verbruik. Het saldo wordt binnen de 30 kalenderdagen na ontvangst van de afrekening (terug)gestort aan de rechthebbende partij.

5. Herberekening van het voorschot

Bij de jaarlijkse afrekening wordt het maandelijks voorschot voor het komende jaar opnieuw vastgelegd. De prijs per kWh wordt vastgelegd volgens de hoger vermelde bepalingen, het maandbedrag wordt vastgesteld op basis van het gemiddeld verbruik het voorgaande jaar.

6. Onderhoud van de installatie

De eigenaar is verantwoordelijk voor het onderhoud van de installatie. De huurder verleent de eigenaar of gemachtigde, toegang tot de installatie voor eventueel onderhoud, mits voorafgaande schriftelijke verwittiging. De eigenaar verbindt zich ertoe om geen disproportionele ongemakken te veroorzaken ten opzichte van de huurder.

7. Andere opbrengsten en kosten PV-installatie

Deze addendum betreft de doorrekening van de reële elektriciteitsafname van de huurder van de PV-installatie. De verzekering en kosten voor de installatie van de PV-installatie en eventuele aanpassingen aan het elektriciteitsnet zijn volledig ten laste van de eigenaar. De andere opbrengsten van de PV-installatie, zoals bijvoorbeeld de groenestroomcertificaten, de garanties van oorsprong, subsidies of andere steunmaatregelen, behoren exclusief toe aan de eigenaar.

De pv-installatie heeft geen invloed op het geldende huurcontract en de huurprijs.

8. Wijzigingen berekening energieprijzen en onbepaalde zaken

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

In het geval dat de wijze van berekening van de prijzen op de energiemarkt structureel verandert of als er niet bepaalde zaken zijn, kunnen de partijen in onderling overleg en volgens de geest van dit contract beslissen om de berekeningswijze en de afspraken die ter vervanging van toepassing zijn vast leggen in een nieuw addendum.

Deze overeenkomst treedt in werking vanaf de aansluiting van de PV-installatie op het distributienet en is een addendum bij het geldende huurcontract. Ontbinding van het huurcontract betekent eveneens ontbinding van dit addendum.

Opgemaakt te op/...../..... in 2 exemplaren,

Handtekening,

Eigenaar

Naam en voornaam

Huurder

Naam en voornaam

Nuttige websites: Mechelen Klimaatneutraal:

Ga na of je dak geschikt is voor zonnepanelen?

<https://klimaatneutraal.mechelen.be/zonnewijzer-gratis-advies-rond-zonnepanelen-op-jouw-dak>

Advies voor renovatie van je woning zoals voor isolatie en plaatsing zonnepanelen:

<https://klimaatneutraal.mechelen.be/renovatiebegeleiding>

Geldende eenheidsprijzen elektriciteit:

<https://www.vreg.be/nl/evolutie-energieprijzen-endistributienettarieven>

Berekening van je gemiddeld energieverbruik:

<https://energiecalculator.callmepower.be/>

Verbruiksgegevens Fluvius:

<https://www.fluvius.be/nl/thema/meters-en-meterstanden/verbruikopvolgen>

Welke energieleverancier is voor u financieel de beste keuze? Doe de V-test:

<https://vtest.vreg.be/>

Meet je energieverbruik en krijg inzicht hoe je kan besparen via energieID:

<https://klimaatneutraal.mechelen.be/energie-id>

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Jaarlijkse afrekening elektriciteit en bepaling voorschot komen jaar

Datum opmaak afrekening _____

De eigenaar

voornaam _____ naam _____
 straat _____ nr/bus _____
 postnummer _____ gemeente _____
 tel _____ e-mail _____
 rekeningnummer B E - - - - - - - - - -

De huurder

voornaam _____ naam _____
 straat _____ nr/bus _____
 postnummer _____ gemeente _____
 tel _____ e-mail _____
 rekeningnummer B E - - - - - - - - - -

Afrekening

Datum opname verbruik _____

Periode begindatum

- - - - - - - - - - einddatum - - - - - - - - - -

Elektriciteitsafname en productie pv-installatie

		Afname	Productie	
dag	nacht	kWh	kW	
totaal			h	kWh kWh
		kWh	kW	
			h	

Verrekening verbruik

Afgesproken prijs/kWh	Euro	X	Totaal verbruik	kWh = Euro
Afgesproken	_____		_____	
	Euro		= -	Euro
			Andere kosten betaald door de huurder -	Euro
voorschot/maand X	Aantal		Saldo	Euro maanden

**Co-funded by
the European Union**

This project has received co-funding from the European Union's Life programme under grant agreement No 101077514

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Het saldo vaneuro wordt door
..... binnen 30 kalenderdagen te
tellen vanaf de datum van de opmaak van de afrekening, betaald aan
....., op hoger vermeld rekeningnummer.

Berekening van het voorschot voor de volgende periode

Periode beginndatum

 -

 -

 einddatum

 -

 -

Berekening voorschot

Bij de vaststelling van de elektriciteitsprijs wordt rekening gehouden met de geldende prijzen op de energiemarkt (exclusief BTW), op basis van het verbruik van de huurder en het dag- en nachttarief. De huurder heeft door de aanwezigheid van pv-installatie een financieel netto voordeel ten aanzien van de geldende prijzen.

De elektriciteitsprijs wordt vastgesteld op Euro/kWh, exclusief BTW

Het gemiddeld verbruik het	kWh/jaar of	kWh/maand	voorgaande
jaar was	kWh =	Euro/maand	

Afgesproken gemiddeld

prijs/kWh Euro X verbruik/maand

De betaling van het voorschot gebeurt maandelijks samen met de betaling van de huur.

Opgemaakt te op/...../..... in 2
exemplaren,

Handtekening,

Eigenaar	Huurder
Naam en voornaam	Naam en voornaam